

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SANAYİ, TİCARET, ENERJİ,
TABIİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE
TEKNOLOJİ KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

—●—
14 Aralık 2022 Çarşamba
1'inci Toplantı
—●—

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

Sayfa

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız'ın, Komisyonun bugünkü gündeminde bulunan (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'yle getirilen düzenlemelere ilişkin açıklaması

III.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olup olmadığı, tali komisyonlarda görüşülüp görüşülmediği, bazı maddelerinin Komisyonun uzmanlık alanıyla ilgili olup olmadığı ve diğer usuli eksiklikleri hakkında görüşme

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.-Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4780)

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU

14 Aralık 2022 Çarşamba

1'inci Toplantı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu saat 14.05'te açılarak üç oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız, Komisyonun bugünkü gündeminde bulunan (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'yle getirilen düzenlemelere ilişkin açıklama yaptı.

(2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olup olmadığı, tali komisyonlarda görüşülüp görüşülmediği, bazı maddelerinin Komisyonun uzmanlık alanıyla ilgili olup olmadığı ve diğer usuli eksiklikleri hakkında usul görüşmesi yapıldı.

Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız, (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'yle ilgili olarak TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanlığınca Komisyona sunulan inceleme raporunda Anayasa'ya aykırılık açısından bir tespit bulunmadığını açıkladı.

İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tali komisyona gönderilmesine, bu kabul edilmezse alt komisyon kurulmasına;

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 4 milletvekilinin (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'nin, Anayasa Mahkemesi ve yargı kararlarına aykırı hususlar içerdiği gerekçesiyle müzakerelere geçilmeden reddedilmesine;

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 4 milletvekilinin (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'yle ilgili olarak tali komisyonların görüşlerinin alınması gerektiğine;

İlişkin önerileri kabul edilmedi.

Düzce Milletvekili Fahri Çakır ve 28 milletvekilinin, Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak maddelerine geçildi. Teklifin 1'inci maddesi, aynı mahiyette verilen önerilerin kabulüyle teklif metninden çıkarıldı.

(2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığı yerden devam etmek için 15 Aralık 2022 Perşembe günü saat 13.00'te toplanmak üzere saat 22.24'te toplantıya son verildi.

14 Aralık 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.05

BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)

BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)

SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)

KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonumuzun çok değerli üyeleri...

(Uğultular)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, toplantımızı açıyoruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, usulle ilgili bir...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vereceğim.

...teklif sahibi Düzce Milletvekilimiz Komisyon Başkan Vekilimiz Sayın Çakır, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcım, Komisyonumuza katkı vermek üzere gelen çok değerli milletvekillerimiz, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, sivil toplum kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, değerli basın mensupları, kıymetli katılımcılar; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonumuzun 27'nci Dönem 25'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Görüşmelere başlıyoruz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız'ın, Komisyonun bugünkü gündeminde bulunan (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'yle getirilen düzenlemelere ilişkin açıklaması

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gündemimizde Düzce Milletvekili Fahri Çakır ve 28 milletvekilimiz tarafından 10 Aralık 2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu ile Aile, Sağlık, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak ise Komisyonumuza havale edilen (2/4780) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi yer almaktadır. Gündemimizde yer alan kanun teklifiyle ilgili ilk imza sahibi Milletvekilimiz Komisyon Başkan Vekilimiz Sayın Çakır maddelere ilişkin detay bilgileri sizlerle paylaşacak ancak öncesinde önemli gördüğüm birkaç hususu sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, kıymetli milletvekillerimiz; geçtiğimiz günlerde arama motoru Google bu senenin en çok aranan kelimelerini paylaştı, aranızda bunu görenler vardır. Bu kelimeler arasında göze çarpan 2 tema vardı, 2 konu vardı; bunlardan birisi iklim, diğeri enerji. Son bir yılda küresel çapta enerji başlığıyla yapılan aramaların sayısı yüzde 60 artış gösterirken aynı dönemde iklim başlığıyla yapılan aramaların sayısı yüzde 40 oranında artış göstermiştir. İçinde bulunduğumuz dönem, bir yandan iklim değişikliği diğer yandan yaşanan jeopolitik gelişmelerle birlikte gelen sınamalarla mücadele etmemizi ve bunlarla başarılı bir şekilde süreç yönetmemizi gerektiriyor. 20'nci yüzyılı iki dünya savaşıyla kapatan insanlık, 21'inci yüzyılda iklim krizi, enerji, gıda gibi ana konularla meşgul olmak zorunda.

2021 yılında 40 gigatonla rekor kıran atmosferdeki sera gazı salınımının yüzde 70'ten fazlasını enerji sektörü tek başına oluşturuyor. Yaşadığımız iklim krizi, temiz ve sürdürülebilir jeopolitik gelişmeler, güvenli bir enerji yapısının ne kadar gerekli ve elzem olduğunu hepimize hatırlatıyor. Dünya yeni bir sayfayı aralarken, enerjideki paradigma değişimi temiz, sürdürülebilir ve güvenli bir enerji arz ve tedariki ihtiyacını beraberinde getiriyor.

Değerli arkadaşlar, ülkemiz, başarıyla yürüttüğü millî enerji ve maden politikalarıyla enerjideki küresel paradigma değişimini başarıyla yöneten ülkeler arasında. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız, EPDK, kamu kurum ve kuruluşlarımız, özel sektör ve piyasanın paydaşlarıyla birlikte uyum ve koordinasyon içerisinde başarıyla yürüttüğümüz çalışmaların sonuçlarını bir bir elde ediyoruz. Bu başarılı takım çalışmasının bir ürünü olarak bugün elektrik enerjisi kurulu gücümüz 102 bin megavata aşmış durumda. Toplam elektrik enerjisi üretimimizin yüzde 54,4'le Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın işaret ettikleri Yeşil Kalkınma Devrimi Vizyonu'muza uygun bir şekilde yenilenebilir kaynaklardan, üretimimizin yüzde 59,7'si ise yerli kaynaklardan sağlanmakta ve bunlar başarıyla yönetilmektedir. Enerji sektöründe bu başarılarla ulaşmamıza vesile olan kapsayıcı mevzuatın güncel piyasa koşullarına uyumlaştırılması, ilgili mevzuatın daha etkin ve verimli kullanılabilmesi adına bugün milletvekillerimiz tarafından Komisyonumuza, daha doğrusu Büyük Millet Meclisimiz Başkanlığına sunulan ve oradan da Komisyonumuza havale edilen teklifi hazırlayarak Komisyonumuzun görüşmelerine getirmiş durumdadır.

Şüphesiz teklif sahibi milletvekilimiz bu konuda detaylı açıklamalarda bulunacak ancak günümüzde enerji sektöründe yaşanan gelişmeler güvenli ve kesintisiz bir enerji tedarik güvenliğinin önemini bizlere gösteriyor. Biliyoruz ki salgınla birlikte küresel tedarik zincirleri kökten sarsıldı dolayısıyla oyunun yeniden kurulduğu enerji sektöründe güvenli ve sürdürülebilir tedarikin yolu yerli kaynaklardan geçiyor. Ülkemizin enerji ihtiyacının sürdürülebilir bir şekilde yerli kaynaklardan karşılanmasını, termik santrallerin enerji gücümüze katkısıyla enerji tedarik güvenliğimizin güçlendirilmesini sürdürmeye devam edeceğiz.

Dünya her alanda olduğu gibi enerji alanında da köklü bir değişim sürecinde değerli arkadaşlar. Biz de Türkiye olarak geçiş döneminde hem konvansiyonel hem de yenilenebilir kaynaklarımızdan oluşan enerji "mix"imizi etkin ve sürdürülebilir bir şekilde yürütmeyi ve yönetmeyi sürdürmeye devam edeceğiz.

Küresel dış ticaret istatistiklerine baktığımızda, dünya ticaretinin yüzde 90'ının deniz yoluyla gerçekleştiğini görüyoruz. Bu bağlamda, limanlar, dış ticaret ve lojistikte olduğu kadar dönüşüm gösteren tedarik zincirlerinin de önemli bir halkası konumunda. Bunun yanında, liman performans göstergelerindeki iyileşme ve limanların rekabet avantajı kazanması hem ticaret hem de ekonomik büyüme performansına katkı sağlayan ana unsurlardan geliyor. Ülkemizin coğrafi konumu itibarıyla küresel ticarete önemli bir aktör olmasının en büyük destekçilerinden biri elbette limanlarımızdır değerli arkadaşlar.

Konuşmamın başında da bahsettiğim gibi, kökten değişen tedarik zincirlerinin yeniden yapılanmasında deniz yolu taşımacılığının ve limanların önemi de hepimizin malumudur. Bu kapsamda kanun teklifinde yer alan düzenlemeyle birlikte Türkiye ekonomisine katkı sağlayacak, dış ticaretteki rekabetçi gücümüzü geliştirecek, ekonomik büyümeyi ve kalkınmayı hızlandıracak yatırımların geliştirilmesini amaçlıyor ve öngörülebilirliğin ve sürdürülebilirliğin sağlanmasıyla ticarete kilit roldeki limanlarımızın etkinliğinin artırılmasını amaçlıyoruz.

Kanun teklifiyle yasal altyapısına kavuşturduğumuz bir diğer alan ise toplayıcılık faaliyetleri. Toplayıcılık faaliyetlerini değerli milletvekilimiz sizlerle detaylı paylaşacak. Bunun, esasen enerji sisteminde şebekeye bağlı olan tüketici, üretici veya depolama tesisi işletmecisi gibi çeşitli kullanıcıları tek bir grup altında birleştirerek enerji piyasalarında tekil bir enerji kaynağı gibi hizmet verilmesini sağlayan bir işletme modeli olduğunu söylemekle yeteneyim.

Kanun teklifimizle, ayrıca, vatandaşlarımızı destek olacak düzenlemeleri de tüm kanunla birlikte doğrudan belli konuları tahsis etmek, düzenlemek suretiyle de bazı borçlu vatandaşlarımızın borçlarını terkin etmeye dönük hükümler de getirmiş durumdayız. Vatandaşlarımızın TEDAŞ'a olan geçmiş dönem elektrik tüketiminden kaynaklanan borçlarına terkin ve yapılandırma imkânı getirerek sını, ticari ve tarımsal faaliyetlerini canlandırmayı hedefliyoruz. Kanun teklifinde yer alan düzenlemeyle, yaklaşık 55 bin elektrik abonesine yansıyan elektrik tüketiminden kaynaklı yaklaşık 624 milyon TL terkin hayata geçiriyoruz. Ayrıca 2012 yılı öncesi genel sağlık sigortası prim borçlarından da 1 milyar 707 milyon TL'lik genel sağlık sigortası prim borcunu terkin ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, her geçen gün dönüşen ve gelişen enerji sektöründe şimdiye kadarki başarılarımızın daha da yukarıya çekilmesi için sahadan gelen görüş ve değerlendirmeleri titizlikle değerlendiriyor ve çalışmalarımızın kapsamına alıyoruz. Gündemine aldığı işlerde bir mutfak gibi titizlikle çalışan Komisyonumuzun bugüne kadarki başarılı çalışmalarına bir yenisini ekleyeceğimize inanıyorum.

Şimdi, teklifin tümü üzerindeki görüşmelere geçiyor ve müsaadenizle teklif hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Usul tartışmamız var Sayın Başkan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Usul tartışması...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Peki, kim söz istiyor?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bu konuşmayı siz Komisyon Başkanı olarak mı yaptınız yoksa şahsi konuşma mı yaptınız?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ben istiyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

III.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olup olmadığı, tali komisyonlarda görüşülüp görüşülmediği, bazı maddelerinin Komisyonun uzmanlık alanıyla ilgili olup olmadığı ve diğer usuli eksiklikleri hakkında görüşme

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, (2/4780) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlamadan önce usulle ilgili bir konuyu tüm üyelerin dikkatine sunmak ve İç Tüzük'ün ilgili maddesini hatırlatmak istiyorum. Madde 38 hükmünü sizlere aynen okuyorum: “Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasa'nın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığı tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir Komisyon, bir teklifin Anayasa'ya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.”

Biz, daha önce de limanlarla ilgili, 2'nci maddeyle aynı içerikteki düzenlemeyi bu Komisyonunda görüştüğümüz. Bu konu Komisyonumuzda 23 Kasım 2021 tarihinde (2/3950) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve 16 Aralık 2021 tarihinde (2/4018) sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi görüşmelerinde gündemimizdeydi. Biz, her 2 görüşmede de Komisyon üyelerinin teklifin Anayasa'nın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlü olduğunu söylemiştik.

İlk teklifte Osman Boyraz, ikinci teklifte Ahmet Çolakoğlu ilk imzacı vekiller. İlk teklifin 2 Aralık 2021 tarihinde Genel Kurulda yapılan görüşmelerinde liman maddesi geri geçildi. 2'nci teklifin 4 Ocak 2022 tarihinde Genel Kurulda yapılan görüşmelerindeyse liman maddesi yasalaştı. Biz bu görüşmelerde Anayasa'ya aykırılık itirazlarımızı defaten de sizlerin bilgisine sunduk ve görevimizi hatırlattık. Gerek Komisyonunda gerek Genel Kurulda iktidar grubu milletvekilleri "Meclisin ilgili biriminden görüş aldık, sorun yok. Meclisin görevi teklifi görüşmek, Anayasa aykırılığını Anayasa Mahkemesine götürürsünüz, mahkeme karar verir." demiştiniz. 6 Ocakta Resmî Gazete'de yayımlanan limanlara dair düzenlemeyi Anayasa Mahkemesi 20 Temmuz 2022'de iptal etti.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Oy birliğiyle.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bu kez 24 Ekim 2022'de, şu an Komisyonumuza getirilen 2'nci maddeyle aynı dönemde Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmuştu, görüşmeler sırasında Plan ve Bütçe Komisyonunda geri çekildi. Bugün bir kez daha bizim gündemimize getiriliyor.

Sayın Başkan, (2/4780) esas numaralı bu Teklif'te 2 maddeye ilişkin Anayasa'ya aykırılık sorununun tartışmaya açılmasını talep ediyorum. Bu teklifin zeytinliklerle ilgili 1'inci maddesi ve limanlara ilişkin 2'nci maddesi hakkında yüksek mahkemelerce verilmiş kesin kararlar var. 2'nci madde hakkında ise Anayasa Mahkemesinin verdiği bir Anayasa'ya aykırılık kararı var. Anayasa'nın 138'inci maddesinin dördüncü fıkrasında "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." denilmektedir. Bu açık hükme rağmen ısrarla aynı düzenlemeleri yasama organına getirmek Anayasa suçudur. Bu teklifi hazırlayanlar Anayasa suçu işliyorlar, sizi de bu suça ortak ediyorlar. Anayasa'ya, yasaya ve mahkeme kararlarına aykırı bu teklife karşı çıkacağınıza bir de altına imza atıyorsunuz, karşı çıkmanız gerekirdi.

Değerli Başkan, bir hukuk düzeninde mevcut olan Anayasa, kanun, tüzük, yönetmelik gibi normlar dağınık hâlde ve rastgele değil, alt alta, üst üste bulunur. Bu normlar arasında altlık-üstlük ilişkisi vardır; buna "normlar hiyerarşisi" veya "hukuk düzeni piramidi" denir. Bu şekilde: En üstte Anayasa Mahkemesi vardır, yönergenin üzerinde yönetmelik vardır, genelgenin üzerinde tebliğ vardır. Bu tablo bir hukuk devletinin temelini oluşturur. Bu hiyerarşide alt basamakta yer alan norm geçerliliğini üst basamakta yer alan normdan alır ve dolayısıyla ona uygun olmak zorundadır. Teklifin 1'inci ve 2'nci maddesi doğrudan Anayasa'ya aykırıdır.

Öncelikle, limanların özelleştirme sürelerini uzatan düzenlemeye bir bakalım. Bu düzenleme ilk kez 23 Kasım 2021'de Komisyonumuzda görüşüldü; burada sizleri "Anayasa'ya aykırı." diye uyardık, dinlemediniz ve eller yine halka değil, ranta kalktı. Teklif 2 Aralıkta Genel Kurula geldi; biz yine karşı çıktık, kamuoyu karşı çıktı ve düzenlemeyi geri çektiniz. Teklif 16 Aralık 2021'de yani tam bir yıl önce bir kez daha Komisyonumuza geldi; biz yine karşı çıktık, siz yine dinlemediniz. O günkü tutanaklardan aynen okuyorum: "Daha önce de söyledik; özelleştirmeye dair yargı kararları bu düzenlemeyle yok sayılmaktadır. Yargı kararlarını uygulamamak, dikkate almamak Anayasa'nın 2'nci ve 138'inci maddesine aykırıdır. Sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikli kamu yararının gözetilmesi Anayasa'nın 43'üncü maddesi gereğidir ama bu düzenleme, Anayasa'nın bu maddesine de aykırıdır

çünkü hâlihazırda işletme hakkı sahibi olan firmalara ihalesiz bir şekilde süre uzatımı sağlamanın bir kamu yararından ziyade firma yararına olduğu açıktır. Örnek verelim: Trabzon Limanı'nın işletmesi 2003 yılında özelleştirilirken bu limanı otuz yıllığına işleteceklerini düşünerek bu ihaleye giren ve belki de otuz yılı az bulup girmeyen firmalar vardır. Şimdi, siz, bu süreyi kırk dokuz yıla uzattığınızda, otuz yılı kısa bulup o dönem ihaleye girmemiş olan firma için haksız rekabet oluşturmaktadır; hatta, şimdi o firmalara ihaleye girme şansı da tanımıyorsunuz. Mevcut sözleşmesi olan firmaya diyorsunuz ki: 'Al sana ek süre.' Firmanın karşısında teklifi yükseltecek bir rakip yok -o günkü fiyatlar ile bugünkü fiyatlar çok farklı, enflasyon rakamları çok farklı- hani rekabet, hani kamu yararı, hani Anayasa'nın 2'nci maddesinde tanımlanan hukuki belirlilik, öngörülebilirlik, hani hukuk devleti? Bu düzenleme, bu şekliyle, teşebbüs hürriyeti ve özel teşebbüslerin fırsat eşitliği içinde rekabet edebilmelerini de engelliyor; bu yönüyle de Anayasa'nın 48'inci maddesine aykırı."

Siz ne dediniz? "Biz Araştırma ve İnceleme Bürosundan görüş aldık, orası 'Anayasa'ya uygun.' dedi. Siz Anayasa Mahkemesine götürün." dediniz bize, biz de götürdük. Anayasa Mahkemesi ne dedi? "Cumhuriyet Halk Partisi haklı; burada rekabet koşulları yok, Anayasa'nın ihlali var." dedi. Yani sizin "Anayasa'ya uygun." dediğiniz düzenlemeye Anayasa Mahkemesi "Anayasa ihlali." dedi ve düzenlemeyi iptal etti. Siz bu teklifi 3'üncü kez Plan Bütçe Komisyonuna getirdiniz, sonra gene geri çektiniz; şimdi, 4'üncü kez Komisyonun gündemine getirdiniz. Bu kez bizi dinleyin arkadaşlar, değerli Komisyon üyeleri; Anayasa suçuna ortak olmayın. Araştırma ve İnceleme Bürosu ne görüş verdi bilmiyoruz ama hangi yorumu yaparlarsa yapsınlar Anayasa Mahkemesinin kararının üzerinde değildir. Anayasa Mahkemesi kararı var burada, karardan aynen okuyorum: "Özelleştirme sürelerinin sonunda, limanların yeniden özelleştirme uygulamasına konu olması hâlinde, 4046 sayılı Kanun'daki şartları taşıyan herkesin rekabet koşulları çerçevesinde özelleştirme sözleşmesine taraf olma imkânı olacakken kuralla bu imkân ortadan kaldırılmıştır. Bu bağlamda, kuralla ulaşılmak istenen meşru amaç ile sözleşme özgürlüğü arasında bulunması gereken makul dengenin gözetilmediği anlaşılmaktadır. Bu itibarla, kuralın orantısız bir sınırlamaya neden olduğu, dolayısıyla, anılan özgürlüğe ölçüsüz bir sınırlama getirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Kuralla, mevcut özelleştirme sözleşmelerinin taraflarına tanınan ek sözleşme yapma imkânının özelleştirme sonucu doğurduğu dikkate alındığında, özelleştirme usulünün uygulanması hâlinde sözleşmeye taraf olabilecek kişiler ile özelleştirme sözleşmesinin tarafı olmaları sebebiyle ek sözleşme yapma imkânı tanınan kişilerin sözleşme özgürlüğü bağlamında karşılaştırma yapılmaya müsait olacak şekilde benzer durumda oldukları açıktır. Bu itibarla, kuralın özelleştirme usulünün uygulanması imkânını ortadan kaldırmak suretiyle benzer durumda olanlar arasında farklı muamele yol açtığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, özelleştirme sözleşmesinin imzalanması öncesinde sözleşmeye konu ihaleye katılarak teklif verenlerden ihaleyi kaybeden kişiler ile ihaleyi kazanarak özelleştirme sözleşmesinde taraf olan kişilerin de sözleşme özgürlüğü bağlamında karşılaştırma yapılmaya müsait olacak şekilde benzer durumda oldukları görülmektedir. Dolayısıyla, kuralın, mevcut özelleştirme sözleşmesinin taraflarına sözleşme süresini uzatma imkânını tanımak suretiyle ihaleye katılanlar arasında da farklı bir muamele yol açtığı anlaşılmaktadır. Bu bağlamda, mevcut özelleştirme sözleşmesinin tarafları dışında istekli olan başkaca kişilerin ek sözleşmeye taraf olabilme imkânının engellenmesi özelleştirmede hâkim olması gereken serbest rekabet değişiklik ilkeleriyle bağdaşmamakta olup kurallara konu limanların gerçek özelleştirme değerine ulaşılmasını da engelleyebilecek niteliktedir. Ayrıca, sözleşmeye konu öncelikli ihaleyi kaybeden kişilerin, sonradan ek sözleşme yapma imkânı sağlanarak sözleşme sürelerinin uzatılacağını bilmelerinin söz konusu ihalede buldukları teklifi etkileyemeyeceği de söylenemez. Bu itibarla, farklı muamelenin ölçüsüz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Açıklanan nedenlerle kural

Anayasa'nın 10, 13 ve 48'inci maddelerine aykırıdır, iptali gerekir.” Anayasa Mahkemesi oy birliğiyle bu kararı vermiş. Bu kararı okuyup hâlen ihalesiz bir uzatmayı dayatmak sadece Anayasa'ya değil, aynı zamanda akla ve mantığa da aykırıdır.

Değerli arkadaşlar, bu konuda tek karar Anayasa Mahkemesinin kararı değil. Bu limanlardan bir kısmı Türkiye Denizcilik İşletmelerine bağlıdır. Türkiye denizyolları işletmeciliği unvanının bir kısmının özelleştirilmesine ilişkin kararlar Danıştay tarafından iptal edilmiştir. Anayasa'nın 138'inci maddesinin son fıkrasına göre yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır. Bu organlar, idari mahkeme kararlarını hiçbir surette değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez. Dolayısıyla, kesinleşmiş yargı kararının uygulanması yasama organı dâhil bütün devlet kurumları açısından anayasal bir zorunluluktur. Yasama organı, çıkaracağı bir yasayla yargı kararlarının uygulanmasını imkânsız hâle getiremez. Bu yükümlülük aynı zamanda Anayasa'nın 2'nci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesi ile 36'ncı maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının da bir gereğidir.

Giresun Limanı'nın özelleştirilmesine ilişkin Başbakanlık Özelleştirme İdaresi tarafından gerçekleştirilen idari işlem Danıştayın 10. Dairesinin 2000/4544 sayılı Kararı'yla Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş ve bu karar kesinleşmiştir.

Sinop Limanı'nın özelleştirilmesine ilişkin Başbakanlık Özelleştirme İdaresinin işlemi de Danıştay 10. Dairesinin 2000/4543 sayılı Kararı'yla Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş ve bu karar kesinleşmiştir.

Aynı şekilde, Ordu Limanı'nın özelleştirilmesine ilişkin Başbakanlık Özelleştirme İdaresinin işlemi de Danıştay 10. Dairesinin 2000/4546 sayılı Kararı'yla Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş, bu karar kesinleşmiştir.

Aynı şekilde, Tekirdağ Limanı'nın özelleştirilmesine ilişkin Başbakanlık Özelleştirme İdaresinin işlemi de Danıştay 10. Dairesinin 2000/2871 sayılı Kararı'yla Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş ve bu karar kesinleşmiştir.

Benzer şekilde Hopa Limanı'nın özelleştirilmesine ilişkin Başbakanlık Özelleştirme İdaresinin işlemi de Danıştay 10. Dairesinin 2000/4540 sayılı Kararı'yla Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş ve bu karar kesinleşmiştir.

Benzer şekilde, Antalya Limanı'nın özelleştirilmesine ilişkin Başbakanlık Özelleştirme İdaresinin işlemi de Danıştay 10. Dairesinin 1998/3742 sayılı Kararı'yla Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararları verilen Antalya Limanı'nın da ilk sözleşmesi yok hükmündedir aslında. Yani bu karar idare tarafından çeşitli gerekçelerle uygulanmamıştır.

Liman-İş Sendikası yargı kararlarını uygulamadığınız için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurdu değerli arkadaşlar. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Liman-İş Sendikası tarafından yapılan bireysel başvuruda söz konusu yargı kararlarının uygulanmaması nedeniyle başvurunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir; isteyenlere Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararını da verebiliriz. Bu kararda ne diyor? “Mahkeme söz konusu kesinleşmiş kararların özelleştirmenin gerçekleşmesinden sonra verildiğini tespit etmektedir.” Öte yandan, bu durum söz konusu kesinleşmiş ve uygulanabilir olan kararların 2005 yılından bu yana yani beş yılı aşkın bir süredir icra edilmediğini tespit etmesi için mahkemeyi engellemektedir. Söz konusu ihmal, mahkemenin Türk makamlarının bu süre zarfında somut olayda verilen adli kararlara uymak için gerekli tedbirleri almaktan kaçınarak

sözleşmenin 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasını "her türlü yararlı etkiden yoksun bıraktıkları" değerlendirmesi yapmasına yol açmaktadır dolayısıyla sözleşmenin 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrası ihlal edilmiştir.

Şimdi, çıkarılmak istenilen yasayla bu iptal edilmiş bütün sözleşmelerin yasal geçerliliği sağlanacağı gibi, süreleri de uzatılacaktır. Oysa aşağıdaki aykırılık tespitleri saklı kalmak üzere, ek bir sözleşmenin geçerli olabilmesi için öncelikle onun kendisine ekleneceği normatif temelin hukuken geçerli olması gerekir.

Yukarıda belirtilen yargı kararları ihtilafı kuralın öngördüğü süre uzatımıyla ilgili Özelleştirme İdaresi işlemlerinin iptal etmiş bulunduğu ve böylece sözleşmeye ve süre uzatımına konu olarak geçerli bir hukuki temelin bulunmadığını göstermektedir.

Getirilmek istenen kural, yasama organının mahkeme kararlarına uymaması ve mahkeme kararlarının normatif sonuçlarını değiştirilmesi anlamına gelmektedir. Bu nedenle, kural, Anayasa'nın madde 138 başta olmak üzere ilgili maddelerine açıkça aykırıdır. Söz konusu iptal kararları kesinleşmiş olmasına rağmen yerine getirilmemiştir. Yani limanların özelleştirilmesine dair işlem temelden sakat. Esas sözleşmeleri Danıştay iptal etti. Bu sözleşmeler yok hükmünde. Ama siz mahkeme kararlarını değil, sözleşmeleri uygulamaya devam ettiniz. Danıştayın bu kararları idare tarafından uygulanmadığı için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği ihlal kararı da var. Bu teklifin 1'inci maddesiyle getirilen düzenlemeyle bu hukuksuz durumun hukuku işletilmek istenmekte. Yok hükmünde olan esas sözleşme ek sözleşme adı altında yapılacak yeni sözleşmeler yoluyla hem süre uzatılmakta hem de daha önceki mahkeme kararlarının uygulanmamasına ilişkin hukuki bir altyapı oluşturulmak istenmektedir. Nitekim yeni kanun teklifinde Danıştaydan görüş alınmayacağına ilişkin yeni konulan ibare de bu mahkeme kararlarının idare tarafından yok sayılacağını göstermektedir. Mahkeme kararlarını yok saymak da Anayasa suçudur. Seri katiller vardır, peş peşe adam öldürürler. Siz de bu liman düzenlemede seri Anayasa suçu işliyorsunuz.

Sayın Başkan gelelim zeytinlikleri düzenleyen 1'inci maddeye. Bu maddede de durum farklı değil. Teklif zeytin alanlarının korunmasına ilişkin ayrıntılı hükümler içeren 3573 Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanun'a açıkça aykırıdır. 5929 sayılı Kanun'la katılmamız uygun bulunan Uluslararası Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Anlaşması'na da aykırıdır. 3573 sayılı Kanun zeytinlik sahalarına 3 kilometre mesafede sadece zeytinyağı fabrikaları bulunabileceğini, bunun dışında kalan, kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesislerin zeytinliklerin yakınına yapılmayacağını söylemektedir. Bu kanunu delmeye çalışan düzenlemeler her seferinde yargı engeline takılmış, kanun teklifleri ise her seferinde geri çekilmek zorunda kalmıştır. Zeytinlikleri yok edecek kanun teklifleri 3/7/2009'da, 21/4/2010'da, 16/6/2004'te, 17/5/2017'de 14/2/2019'da ve 5/10/2020'de Türkiye Büyük Millet Meclisine getirildi ve her seferinde kamuoyu baskısı nedeniyle geri çekildi.

İdare bu kez yönetmelikle bu düzenlemeyi getirmeye çalışıyor. Yine normlar hiyerarşisi devreye girdi. Piramitten bahsetmiştik. Danıştay "Kanuna aykırı yönetmelik yapamazsınız." dedi. Zeytin Kanunu ortada duruyor, o kanuna dokunulmayacağını anlayan iktidar bu kez Maden Kanunu'na düzenleme ekleyip arka kapıdan dolaşma peşine düşmüş durumda. Ancak Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu normlar hiyerarşisi denilen tabloda bir kural daha vardır. Eğer aynı basamakta olan bir kural varsa özel olan geçerli. Yani 2 yasa ayrı düzenlemeler içeriyorsa bu kez hangisi özel kanun diye bakmak gerekir. Zeytin söz konusu olduğunda Zeytin Kanunu özel kanun, Maden Kanunu ise genel kanun. O hâlde özel kanuna yani Zeytin Kanunu'na aykırı düzenleme yaparsanız o düzenleme geçersiz olur.

Değerli Başkan, bir hususa daha dikkati çekmek istiyorum. Bu düzenlemede bir yürürlük, bir yürütme ve bir geçici madde olmak üzere toplam 15 madde var. Teklifin 6'ncı maddesi ise bizim Komisyonumuzun ihtisas alanına girmiyor. Sosyal güvenlikle ilgili düzenlemeler var. Toplu iş sözleşmesi ve sendikacılığa dair düzenlemeler var. Bir de OHAL düzenlemesi var. Bu düzenleme kapsamında OHAL sürekli hâle getirilmiş oluyor. “Kanun hükmünde kararnamelerle atamaya devam edeceğiz ama artık Komisyon bakmasın.” deniliyor yani artık komisyon bakmasın, kanun hükmünde kararnamelerle devam edelim! OHAL'i sürekli hâle getirmek de Anayasa'ya aykırılığı tartışılması gereken bir husustur. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı esas komisyon olarak bizi görevlendirmiş fakat 2 de alt komisyon var. Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonu ile Sağlık, Aile, Çalışma, Sosyal İşler Komisyonu da görevlendirilmiş, neden bu Komisyonlar toplanmadı? Komisyon Başkanı Erzurum Milletvekili Recep Akdağ'ın Komisyon üyelerine verdiği cevap hayli ilginç: “Zaman olmadığı için toplanamadık.” diyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne iş yapıyormuş ki?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Değerli arkadaşlar, böyle bir kanun yapılamaz, biz bunu kabul etmemeliyiz Sanayi, Teknoloji, Enerji Komisyonu olarak. Burada zeytinlikler konuşuluyor, Tarım Komisyonu görevlendirilmemiş yani biz zeytinlikleri konuşuyoruz, Tarım Komisyonu görevlendirilmemiş. Maden işletmenin zeytinliklere verebileceği zararları değerlendirmeleri için Çevre Komisyonu görevlendirilmemiş, Çevre Komisyonu da yok. “Ölmez ağacını nasıl öldürürüz?” planı bence bu kanun. Sayın Başkan, biz ihtisasımızda olmayan bu düzenlemeleri neden burada görüşüyoruz? Yani bizim Komisyonumuza baktığımız zaman ağırlıklı iş insanları; içimizde hukukçu yok OHAL'i görüşüyoruz, içimizde sendikacı yok sendikal, sosyal hakları görüşüyoruz. Sayın Başkan, neden ilgili alt komisyonun raporlarını beklemiyorsunuz? İhtisaslaşmanın amacından vazgeçtiyse tüm komisyonları kapatalım, her teklifi biz görüşelim, bu komisyonun adı da torba komisyonu olsun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bence çorba komisyon olsun!

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Değerli Başkan, sözlerime son verirken kapıda halk “Zeytinime dokunma”, “Limanlarımı satma.” diyor; telefonlarımız susmak bilmiyor, maillerimiz iki gündür doldu taştı. Komisyonumuza, halkın ve hukukun sesine kulak vermesi ve Meclisin ağırlığına, Anayasa ve İç Tüzük'ün yüklediği görevlere layık ve uygun davranması çağrısında bulunmak istiyorum. Bu nedenle, öncelikle Anayasa'ya aykırılık değerlendirilmesinin kapsamlı olarak yapılması gerektiğini bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Bu teklifin Anayasa'ya aykırılığı hususunda kapsamlı değerlendirmemizi, özellikle, kendisi de bu ülkenin yetiştirdiği en önemli anayasa hukukçularından olan İstanbul Milletvekilimiz Sayın Profesör Doktor İbrahim Özden Kaboğlu sizlere sunacak yani şunu söyleyeyim: Anayasa'ya aykırılığı Sayın Kaboğlu'ndan da dinleyelim.

Beni sabırla dinlediğiniz için çok teşekkür ediyorum. Komisyonumuzu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, teşekkür ediyoruz konuyla ilgili açıklamanız için. Şimdi Ali Bey'e söz veriyorum, sonra hocama söz vereceğim.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sayın Başkan, bana söz gelene kadar konu bitecek herhâlde.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Söz vereceğim teklif sahibi olarak.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, Sayın Başkan, şimdi, bir taraftan bütçe görüşmeleri sürüyor. Bütçe, Mecliste aslında ülkenin bir yılının muhasebe edildiği bir dönemdir. Biraz önce saydım, şu an burada 51 milletvekili var yani 51 milletvekili bütçe görüşmelerinde yer alamıyor şu anda. Yani esasen, teamülen -yani hukuken olabilir ama- bütçe görüşmeleri yapılırken başka iş yapmaz Meclis yani komisyonları toplamaz, diğer kanunları görüşmez. Buna kanun engel olmasa dahi genel olarak

bu şekilde işler ve tümüyle tüm milletvekilleri bütçe görüşmelerinde bulunurlar, dinlerler, bir yılın muhasebesi yapılır, önümüzdeki bir yılın planlaması yapılır; o nedenle de bütçe görüşmeleri hem kamuoyu açısından hem de milletvekilleri açısından önemli bir süreçtir.

Şimdi, biz, bütçe görüşmeleri yapılırken, hâlihazırda Genel Kurulda bütçe görüşülürken 51 milletvekili şu anda burada, bu Komisyonla ilgili toplanmış bulunuyoruz. Dolayısıyla, işin bir kere teamüllere uygunluğu da yok yani her şeyden önce. Diğer taraftan, şunu söyleyeyim: Tali komisyonlar çağrılmış yani yazı gönderilmiş, tali komisyonlardan gelen cevaplara baktım, Sağlık Komisyonunun cevabında “Zamanımız olmadığı için toplanamıyoruz.” diyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Komisyon Başkanı yazıyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, Komisyon Başkanı yazıyor yani Komisyonun haberi var mı, onu biliyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Komisyon üyelerinin haberi yok hiçbirinin.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sağlık Komisyonunun görüş yazısını söyler misiniz?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şu anda...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bize bilgi dahi vermeden bizim adımıza karar veriliyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, müsaade edin, müsaade edin, konuşma var, lütfen...

Ali Bey, devam edin.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, Sağlık Komisyonu üyelerinin haberi dahi olmadan, Sağlık Komisyonu Başkanı zamanlarının olmadığını ve toplanamayacaklarını söylüyorlar. Niye zamanları yok? Doğru, haklılar çünkü şu anda bütçe görüşmeleri yapılıyor ve bütçe görüşmeleri yapılırken Sağlık Komisyonu da toplanamaz çünkü orada ilgili maddeler var, bütçe görüşmesi sürüyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ama burası niye toplanıyor?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Dolayısıyla, şu anda, esasen tali komisyonlar da toplanıp bu konuyla ilgili görüş bildirmesi gerekirken biz, tali komisyonlar toplanmadan, onlardan cevaplar da gelmeden burada toplanmışız, kanun çıkarmaya çalışıyoruz.

Şimdi, bu kanun, bize gelen kanun... Ya, şöyle yapılmış, 31/12/2022'den önce -yani yeni yıla gireceğiz ve önümüzdeki hafta Meclisin son çalışma haftası- şimdi, son haftada, ne kadar kanun gerekliyse iktidara -ve yandaşlarına daha doğrusu- ne kadar kanun gerekliyse hepsini buraya toplamışlar, getirmişler bizim önümüze, “Hadi bunu çıkarın.” diyorlar yani.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çuvala koymuşlar.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, bakıyorsunuz, bizimle...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İki hafta var, son çalışma haftası değil.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Son haftada çalışılmayacağını biliyoruz Başkan, hep öyle yapılıyor; teamülleri biz biliyoruz.

Şimdi, burada, 12 maddenin 6'sının bizimle alakası yok; Komisyon olarak da bizimle alakası yok, Bakanlık olarak da bizimle alakası yok ve hakikaten bizim uzmanlık alanımız dışındaki konular bir taraftan da. Yani her birimiz bu konuların uzmanı oluruz, olmayız; ayrı bir tartışma ama bulunmuş olduğumuz Komisyonadaki birtakım mevzularda hâkimimiz, en azından üzerinde çalışmalar yürütüyoruz fakat hiç alakası olmayan birçok komisyonadaki maddelerin tamamı apar topar toplanmış, süresi bitmek üzere olan ne kadar kanun varsa 31/12'den önce çıkarmak için bizim önümüze gelmiş.

İşin diğer tarafı da var, acaba Komisyon çalışırken de madde sokulacak mı, onu bilmiyoruz ya da Genel Kurulda görüşülürken başka ihtiyaç var mı; bunu duyan şirketler “Ya, bizi de unutmusunuz, bizi de sokun.” diyecekler mi onu bilmiyoruz, onu da göreceğiz hep beraber.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Akıllarına iş düşürme.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Acaba başka hangi şirketlerin talebi gelecek ve o şirketlerin talebi doğrultusunda buraya madde ilave edilecek, onları da Komisyon sürecinde ve bundan sonraki Genel Kurul sürecinde göreceğiz.

Şimdi, biz, Komisyon olarak oturduğumuz yerden bir yasa yapıyoruz; oturuyoruz, bürokratları topluyoruz, şirketlerden gelen talep üzerine -yani “biz” derken Komisyonun iktidar kanadından bahsediyorum- burada bir kanun yapılıyor. Bu kanunun, yaşamını tümüyle etkileyecek olan insanlar var. Yani biz burada bir kanun yapmışız... Hakikaten ben zeytincilik yapmam, zeytin işiyle uğraşmam, sadece zeytini severim ve zeytin yerim yani en çok sevdiğim üründür.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Zeytinyağı da iyi olur Ali Bey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Zeytinyağı, evet, zeytinyağı ve zeytin. Sabun da kullanırım, zeytinyağı sabunu, onu da söyleyeyim. Ege’den alırım ben bu zeytinleri, buradan değil. Giderim Ege’nin köylülerine, Balıkesir’in köylülerine -orada önceden belediye eş başkanlık adaylığım da vardı, bilirsiniz, oradan kaynaklı olarak- orada tanışırım köylülerle, ihtiyaçlarımı da oradan karşılarım, getiririm ya da isterim.

Şimdi, dolayısıyla, bizim zeytinle ve zeytinyağıyla ilişkimiz sadece onu yemek üzerine fakat bütün yaşam alanlarıyla bunu hisseden, çocuğunun çocuğunun geleceği, bütün ailesinin geleceği açısından bunu iliklerine kadar hisseden insanlar var, bu insanlar nerede? Bu insanlar kapının önündeydi, Meclisin kapısının önündeydi sabahleyin. Saat onda seslerini duyurabilmek için, itiraz edebilmek için saat onda Meclisin önüne geldiler. Bir güvenlik bariyeri, bir polis yığını, barikatlar kurulmuş, daha buraya gelemediler yani Meclisin önüne dahi gelemediler. Kendileri Ankara’nın girişinde çevrilmişler “Gidemezsiniz, bize size Ulus’ta bir yer ayarladık, orayı bariyerle de kapattık, ondan sonra siz orada açıklama yapabilirsiniz.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, temsilcilerini aldık ya.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Geleceğim oraya da.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Süreci anlatıyor Başkan, süreci.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, doğru, süreci anlatıyorum.

Kanun Mecliste görüşülüyor dolayısıyla o insanlar seslerini, sözlerini Meclisin önünde milletvekillerine duyurmak istiyorlar ama hiçbir şekilde alınmadılar. Komik tarafı ne biliyor musunuz? Emniyet müdürünün birisi yanıma geldi “Ya, Vekilim bize yardımcı ol.” diye, tamam olalım dedik ya, niye olmayalım. Ne oldu? “Ya, karşıt bir grup var, onlar da gösteri için buraya geliyorlar.”

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Zeytin karşıtları.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, evet yani zeytin yasasını destekleyen bir grup varmış. Onlar da...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Komisyonu geliyormuş Komisyonu, burayı söylüyorlar.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ha, Komisyonu söylüyor olabilir, acaba Komisyon üyeleri mi gösteri yapacak! “Ya, buraya gelecekler, onlar da gösteri yapacaklar, karşılıklı bir çatışma olmasın, biz bunu engellemek için yapıyoruz, siz bu konuda bize yardımcı olun.” Ya, siz dalga mı geçiyorsunuz dedim. Ya, bu 3 tane şirketin istediği bir yasa yani 3 tane şirketin istediği bir yasa yani şirketler burada

gösteri mi yapacaklar, eğer yapabiliyorlarsa buyursun gelsinler dedim. Keşke onlar da gösteri yapsa anlasak ne istiyorlar, talepleri ne, ne söyleyecekler bu topluma, kamuoyuna ne söyleyecekler; keşke gelse onlar da demokratik hakkını kullansa. Biz asla bunu engellemeyiz, asla da bir çatışmaya girmeyiz. Onlar da sözünü söyler, bizim arkadaşlarımız, köylüler yani zeytinine, zeytinlik alanlarına sahip çıkan köylüler de sözünü söyler dedik. Ya, samimiyetsiz, tümüyle köylülerin bu talebini engellemek üzerine kurulu bir dizi yalana artık bürokrasinin tamamı alıştırmış, Emniyet teşkilatı bu yalan içerisinde oradaki insanları dağıtmaya çalıştılar; bu çirkinlikleri yaşadık. “Ancak temsilcileri” deniliyor; 3’ü, bir arkadaşına daha rica edildi, sanırım 4 köylü alındı, birini daha sonradan aldırıldı. Şimdi, burada ciddi bir şekilde yani esas bunun üreticilerine karşı bir zulüm yapılıyor arkadaşlar. Yani yaşamlarını etkileyen, esas hayatlarını zeytinin üzerinden, zeytin ağaçları üzerinden kazanan insanları hiçbir şekilde hesaba katmadan, onları dikkate almadan bir zulüm içerisinde.

Şimdi, diğer taraftan, bu yasayı ilgilendiren diğer maddelerde sendikalar var. Şimdi, öbür komisyon salonunda şöyle komik bir şey yaşadık ya: Ya, bürokratlar kalkmıyorlar, esas yasanın muhatabı olan sendika başkanları kaldırıldı yerlerinden. Şimdi, milletvekilleri ayakta, oturamıyor, bir sendika başkanı oturmuş, o kaldırıldı, bürokratlar hiç duymuyorlar bile.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tapulamışlar ya, tapulamışlar!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani ülkeyi çevirdiğimiz hâl bu. Yani bürokratin oradaki görevi nedir? Bürokrat kendisine bu konuyla ilgili bir soru sorulduğu zaman mikrofonun karşısına geçip oradaki durumunu izah edecek, soruya cevap verecek. Bürokratin görevi buradaki milletvekillerine, Komisyona yardımcı olmak yani bizim bir sorumuz varsa, bizim yasanın ilgili maddesiyle ilgili anlamadığımız bir husus varsa bürokrat onu aydınlatmak için burada var.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Cevap vermek için.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Buna cevap vermek için var, bizim sorularımıza cevap vermek için var ama biz Komisyonda bürokratları yerinden oynatamadık ya. Komisyon Başkanı dahi kaldıramadı yani bürokratlar kendini ülkenin sahibi olarak görüyorlar. Polis kendisini bu ülkenin sahibi olarak görüyor. Ya, biz hikâye, bu milletvekilleri falan hikâye “Siz gelip geçicisiniz, biz buradayız.” diyorlar yani. Şimdi, bu Meclise, seçilmişliğe bütünüyle hakarettir yani. Bürokratların bu tavrını kınadığımı belirtmek istiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, kanunun yasalara aykırılığını arkadaşlar da anlattılar. Çok net bir şekilde 3 tane maddesi mahkemeden geri dönmüş; biri Anayasa Mahkemesi, 2 tanesi idare mahkemesinden geri dönmüş. 1’inci madde, 2’nci madde, 11’inci madde. Bu maddeler mahkeme tarafından -biri Anayasa Mahkemesi- iptal edilmiş yasalar, geri dönmüş yasalar. Şimdi, siz şöyle bir şey yapıyorsunuz: Yani Anayasa’ya aykırı olduğu çok açık olduğu hâlde, en başta, Anayasa’ya aykırı yönetmelik çıkarılamayacağı hâlde, yasalara aykırı yönetmelik çıkarılamayacağı hâlde, bu 1’inci madde, zeytinle ilgili madde yönetmelik olarak çıkarıldı ya, böyle bir şey olabilir mi ya! Biz de tam o esnada -ben hatırlıyorum- bu tür, madenlerle ilgili tartışmalar yürütüyorduk, Genel Kurulda konuşma yapıyordum. Konuşmaya çıkmadan önce öğrendik, dedik ya, bir madde çıkmış. Ne olmuş? Zeytinlikler, madenlerin kullanımına açılmış. Yani bunu yönetmelikle... Peki ne yapıyorlar? Alıştırma taktiği. Ha, biz önce bir yönetmelik çıkaralım, itiraz eden olursa mahkeme itiraz eder, sonra kanunu getiririz, oradan Anayasa Mahkemesine gider, oradan da itiraz... Ya, böyle bir saçmalık olur mu ya? Ya, biz bu ülkede yasama organıyız, kanun yapmakla görevliyiz bir bütün olarak, milletvekilleri olarak. Yapacağımız kanunlar bu ülkenin Anayasasına uygun olmayacak mı ya? Bu ülkenin Anayasasına aykırı kanun mu yapacağız biz? Ve şöyle söylüyor iktidar kanadı: “Biz yasayı çıkaralım, siz gidin Anayasa Mahkemesine itiraz edin. Zaten Anayasa’ya aykırıysa Anayasa Mahkemesi iptal eder.” Ya, böyle bir saçmalık olur mu, böyle bir

durum olabilir mi? Yani Anayasa'ya aykırı olduğunu bildiğin bir maddeyi niye burada biz kanun olarak çıkarıp tekrar bunu Anayasa Mahkemesine götürüp o süreçleri geçiriyoruz ki? Niye? Çünkü bazen o esnada işler başlamış oluyor. Yani ağaçlar kesilmiş oluyor, biz buna çok tanık olduk. Yani daha idare mahkemesi karar vermeden ağaçların kesildiğini, kırıldığını, bütün ağaçların yerle bir edildiğini, zeytinliklerin tahrip edildiğine de tanık olduk. Dolayısıyla, böyle yasaların arkasından dolanan ve bir bütün olarak şirketlerin istediği şekliyle yasa çıkaracak ya da yasanın arkasından dolanacak yol ve yöntemler uyguluyorsunuz. Bu, kabul edilecek bir şey değildir. Yani bir yasa, Anayasa'ya aykırıysa o kanun olarak getirilmez. Ya, iptal edilmiş daha bunun tartışması dahi yok yani, iptal edilmiş; iptal edildiği hâlde tekrar buraya getiriliyor ve deniliyor ki "Bu yasa bir daha görüşülsün, şansımızı bir daha deneyelim bakalım." Aynı limanlarla ilgili... Yani iptal edilmiş Anayasa Mahkemesi tarafından ve işte, orda bir iki üç madde değişiklik yapılmış. Neymiş? "İhale sürecindeki rakamlar belli değilmiş, Anayasa Mahkemesi onun için iptal etmiş, şimdi iki seçeneğe rakam belirleniyormuş." Ya, bu da yasanın arkasından dolanmak demektir. Çünkü Anayasa Mahkemesi iptal ederken sadece bundan bahsetmiyor ki. Kamu yararından bahsediyor yani eşitlikten bahsediyor. Şirketlerin ihale sürecinde eşit olarak bu sürece dâhil olup olamamasından bahsediyor ve bütün bunların ötesinde bir de toplum yararı vardır arkadaşlar. Bakın, kamu yararı ile toplum yararını da birbirinden ayırt etmek lazım. Kamu yararı bu düzenin temsil ettiği sistemin adıdır. Yani kamu yararı şirketleri koruyan sistemin adıdır, toplum yararını esas almamız gerekiyor çünkü kamu yararı ile toplum yararı çoğu zaman çatışıyor. Yani devletin yararı, toplumun yararı demek anlamına gelmez. Çünkü devlet başka türlü şekillenmiştir; şirketleri esas alan, kapitalizmi esas alan, sermayeyi esas alan bir yerden şekillenmiştir ve bununla ilgili yasaları da kamu yararı olarak değerlendirir. Ama "toplum yararı" diye bir şey vardır, toplum yararında, işte, dağın, ormanın ağacın, suyun, börtü böceğin, hepsinin yararı gözetilir. Çünkü toplum bir bütündür, toplum bunlarla yaşar; köyünde, kentinde, memleketinde yaşarken oradaki suyla yaşar, oradaki taşla yaşar; oradaki taşla duygusal ilişkisi vardır -köyde yaşamayanlar bunu bilmez, benim çocukluğum, hayatım köyde geçti- oradaki bir taşla bile ilişkin vardır senin, beraber duygudaşlığın vardır; ağaçla, ormanla, suyla, hepsiyle. Dolayısıyla, toplum yararı bütün bunların hepsini birden kapsar. Sadece "kamu yararı" deyip bu şirketlerin dün de konuştuğumuzda bize bilgilendirme yaptığında: "Efendim, bakacağız, zeytinlerin üretiminden elde edilen gelir ile madenin üretiminden elde edilen gelirden hangisi daha iyi." Ya, bu gelire dayalı bir şey değil ki. Yani yaşamlar, börtü böcek, hayvanlar, insanlar, coğrafya, su, doğa; köylünün oradaki barınabilmesi, köylünün orada yaşamını sürdürebilmesi... Bütün bunlar elde edeceğin kâr üzerinden değerlendirilebilecek bir şey değil ki, her şey para değil ki. Dolayısıyla, bütün burada her şeye para üzerinden, her şeye kâr üzerinden, her şeye rant üzerinden baktığınız zaman, o zaman bakarsınız işte "Hangisinden daha fazla kâr ediyoruz?" diyerek ve ondan sonra bunu da karşımıza getirirsiniz bu şekilde.

Sayın Başkan, talebimiz şudur: Tabii ki öncelikle bu yasa teklifinin tümünden geri çekilmesini talep ediyoruz, tümünden ve hepsi ilgili komisyonlarına gider, Anayasa'ya uygunluk incelemesi yapılır. Anayasa'ya uygun olmayan, Anayasa Mahkemesi tarafından da iptal edilmiş yasalar tekrar getirilemez yani. Bu ilkelere uygun davranılması gerekiyor. Eğer Anayasa'ya uygunluk talebimiz kabul edilmeyecekse ikinci bir seçenek olarak önerimiz bir alt komisyon kurulmasıdır. Alt komisyonda -işte, bu da tam olarak anlattığım- orada yaşayan insanlarla, orada yaşayan köylülerle, bu konunun muhataplarıyla, sendikalarla, ilgili yasalardaki bütün iş ve işlerle ilgili muhatapların dinlenilmesi sürecini başlatmak gerekiyor. Bu talebimizi de iletiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim Ali Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Usulle ilgili, diğer arkadaşlarımız zaten yeterince konuyu dile getirdiler. Ben kısa, öz bir şeyler söylemek istiyorum, o da şu: Öncelikle şu anda merkezî bütçe görüşmeleri yapılırken -ki ben bu dönemin Vekiliyim ama daha önceki dönemlerde vekillik yapan arkadaşlarımız da buna şahittir- belki hukuken bir sorun yok ama teamüllerde bütçe görüşülürken komisyon çalışması neredeyse çok nadir, çok az. Sonuçta, merkezî bütçe aynı zamanda milletin bütçesidir ve milletimizin mutfağında yangın var. Biz bu Komisyonunda bu kanunları getirerek sanki yangından mal kaçırma telaşına düşmüşüz gibi bir görüntüyle karşı karşıyayız. Açıkçası, biraz önce alt komisyonlara da gönderildiği ve komisyonların da bütçe sebebiyle de çalışma takvimine uymadığını ifade ettiği bir ortamda... Kanunda, bakıyoruz, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunu ilgilendiren, Tarım Komisyonunu ilgilendiren, Plan ve Bütçe Komisyonunu ilgilendiren maddeler söz konusu. Burada benim dikkat çekmek istediğim konu açıkçası sizinle ilgili. Sayın Başkanım, sizin hukukunuzu korumak istiyorum. Sebebine gelince, geçmişte –hatırlatacağım, bu Komisyonun geçmiş tutanaklarında da mevcut, kayıtlarda var- daha öncesindeki böyle bir çalışmada -hatta bu maddelerden biri de o çalışmanın içinde vardı- Genel Kurula indirilmiş olan, Komisyonumuzdan geçmiş bir kanun teklifi Genel Kurulda maddeleri konuşuldu, maddeleri konuşulduktan sonra kanunun bütünü oylanmadan bize geri getirildi. Ve bize geri getirildiğinde siz bu kanun teklifini geri çektiniz. Çok açıkça o zaman –tutanaklara da bakabilirsiniz- “Niye bunu geri çekiyoruz?” diye ben size bir soru sormuştum. Siz de ifade ettiğiniz şekliyle “Komisyonumuzu ilgilendirmeyen maddeler var.” diye bunu Plan ve Bütçe Komisyonuna havale etmiştiniz. Hatırladınız mı? Dolayısıyla sizin hukukunuzu da korumak açısından söylüyorum, ya Komisyon Başkanlığımı bırakın ya bu kanun teklifini geri çekin diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yasin Bey, teşekkür ediyorum.

Komisyon üyelerimizden başka söz isteyen var mı? Yok.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kaboğlu Hoca da bir açıklama yapсын.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Esasen, Tahsin Bey, usulle ilgili, Komisyon dışı milletvekillerimize söz vermiyoruz ama hocamı dinleyelim.

Buyurun Sayın Kaboğlu.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bizim de bir söz talebimiz olacaktı Sağlık Komisyonundan.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Çevre Komisyonu olarak bizim de bir söz talebimiz var.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul açısından...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şöyle: İç Tüzük 38'e göre “ilk önce” denildiği için diğer komisyonlarda da benzer durum oluyor. İlk önce Anayasa'ya uygunluk konusunu ele almaktayız. Bu bakımdan tabii ki benden önceki konuşmacılar bu konuya ayrıntılı olarak da değindiler. Ben, tekrara girmeksizin, önemli bulduğum bazı hususları sizlerle Komisyon huzurunda, üyeler ve konuklar huzurunda paylaşmak istiyorum. 3 başlık altında ele alacağım; birincisi, ön sorun. İkincisi; Anayasa'mızda yer alan, ekosistemi koruyan maddeler. Üçüncüsü de yasa önerisinde öne çıkan Anayasa'ya aykırılıklar.

Şimdi, ön sorun olarak, burada sıkça değinildiği üzere şu ana sorunlarla karşılaşmaktayız. 3 eksik var en başta. Birinci eksik; Anayasa'ya uygunluk incelemesinin yapılmamış olması. Bizim Komisyonumuz, Sayın Tarhan'ın sözcüsü olduğu Komisyonumuz Anayasa'ya aykırılık inceleme raporunu ortak imzayla sizin Başkanlığınıza sundu ya da sunmak üzere yani tetkik yapıldı.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hocam, sunuyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Evet, sunacak. Tetkik yapıldı çünkü...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, sunmamış bak, görüyorsun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sunuyor şimdi, sunuyor. İmzalı ama. İmzalamışlar, sunuyor.

Dolayısıyla, bu İç Tüzük'ün gereği olarak tetkik, yazılı olarak yapılır, gerekçeli olarak yapılır ve 18 sayfadan oluşan bu tetkik, Cumhuriyet Halk Partisinin görüşü olarak yapılmış bulunuyor. Dolayısıyla "Aykırıdır." diyenler olduğu gibi, "Uygundur." diyenler açısından da bu şekilde bir tetkik ve yazılı bildirim yapılması İç Tüzük madde 38 gereğidir. Birincisi bu.

Biz bunu yaptık ama ikincisini ve üçüncüsünü biz yapamazdık. Nedir ikincisi? Yasa etki analizidir. Yasanın etki analizi yapılmamış Sayın Başkan, değerli üyeler. Şöyle ki: Bu torba yasa, 8 kanunda 12 maddeyle değişiklik yapıyor ve bu 8 kanunda aslında yapılan değişiklikler bununla sınırlı değil; yalnızca bizim bu son dönemde, görev yaptığımız 27'nci Yasama Döneminde, bu yasanın değişiklik yaptığı kanunlarda bir veya birden çok kez değişiklik yapılmış; Maden Kanunu'nda 4 kez değişiklik, Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'da 1 kez, Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nda 4 kez, İş Kanunu'nda 5 kez, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda 17 kez, tam 17 kez, Elektrik Piyasası Kanunu'nda 9 kez, 7075 sayılı OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu Hakkında Kanun'da 3 kez ve 375 sayısıyla Kanun Hükmünde Kararname'de tam 15 kez. Şimdi, eğer bir yasama döneminde bu kadar, onlarca değişiklik yapılıyorsa 8 ayrı kanunda; demek ki çok ciddi bir sorun var. Evet, diyebilirsiniz ki: "Bu sorun, Bakanlar Kurulunun mevcut olmayışından kaynaklanıyor. Hükümet olmadığı için böyle bir sorun doğuyor." Çünkü eğer hükümet olsaydı, Bakanlar Kurulu olsaydı, parlamenter rejimde olduğu gibi, bu, yasa tasarısı olarak gelecekti ve bakanlar arasında dayanışma ve eş güdüm nedeniyle; hangi yasalarda değişiklik yapıldı, hangi yasalarda değişiklik öneriliyor; bütün bunlardan farklı bakanların haberdar olması söz konusu olacaktı. Ama bu böyle olmadığı için, yasama etki analizi bile yapılmadan gündeme geliyor ve burada görüşülüyor.

Bir üçüncü nokta ise çevresel etki analizinin yapılmamış olması. Oysa zeytinlikler ve limanlar tamamen ülkesel alanlardır; özellikle zeytinlikler ve bunların çevresel etki analizlerinin yapılmış olması gerekir.

Demek ki bu üç eksiklik birlikte değerlendirildiği zaman, geri çekilmesini gerektiren, bu torba yasanın geri çekilmesini gerektiren haklı nedenlerdir. Buradaki sorun -ben daha önce de bir vesileyle Genel Kurulda değinmiştim- homojen nitelikteki torba yasalar yapılabilir yani türdeş olan konuları düzenleyen torba yasalar yapılabilir kuşkusuz; ihtiyaçlar bunu gerekli kılabilir ama 27'nci Dönemde çoğunlukla heterojen yani ayrı cinsten olan alanlarda torba yasa yapılmış bulunuyor fakat bu yasa, heterojen olmayı da geçiyor, heteroklit bir torba yasa niteliği taşıyor, tıpkı -Sayın Elitaş hatırlayacaktır- cemevleri konusunu, hiç ilgisi olmayan bir torba yasaya, yasa önerisine doldurduğunuz, tıktırdığınız gibi. Burada da birbiriyle hiç ilgisi olmayan, tamamen tezat teşkil eden; örneğin, zeytin ağaçlarının kesilmesi ile OHAL KHK'leri yoluyla işlerinden edilen kişiler...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ve Sanayi Komisyonunda.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ben çok düşündüm, çok düşündüm, acaba bu ikisi arasında bir bağlantı kurulabilir mi dedim; çok uzaktan bir bağlantı, evet, OHAL KHK’zedelerine haksızlık yapıldı, sivil ölümlerdir bunlar ama “Ağaç kabuğu yesinler.” denmişti. “Acaba zeytinlikleri kesmek yoluyla, bu şekilde, sivil ölümlerin gıda malzemesi mi sağlıyor?” biçiminde bir çağrışım doğmadı değil ama bunun dışında hiçbir ilişki söz konusu değil. Bu nedenle, heteroklit bir torba yasanın gerekçesini parti başkanlığı yoluyla, devlet başkanlığı ve yürütme adını verebileceğimiz anayasal rejimle gerçekleştirmek mümkün değildir. Burada bir hukukçu olarak hemen belirteyim, tabii ki olumlu maddeler de vardır ama olumlu maddeler eğer bu metin geri çekilmez ise ortada kalacaktır ve sanki tümüyle olumsuzdur biçiminde bir izlenim yaratacaktır. Bu nedenle, bu metin geri çekilerek esasen ilgili komisyonların uzmanlık alanına saygı gereği komisyonlarına gönderilmelidir ama tabii ki burada 3 madde var ki -özellikle limanlar, zeytinlikler ve KHK’liler konusu- mutlaka geri çekilip bunların ayıklanması gerekiyor ve hiç gündeme gelmemesi gerekiyor.

Şöyle ki bu ön sorunlara değindikten sonra, ikinci başlık altında, Anayasa’ımız eksikliklerine rağmen Türkiye ekosistemini koruyan bir anayasadır. Bu da özellikle Anayasa’nın çevre, doğa, kıyılardan ormanlara kadar koruma öngören çeşitli maddelerine yayılmış olan hükümleriyle sağlanmaktadır. Biraz önce Sayın Kenanoğlu, galiba dil sürçmesi oldu; bunlar aslında kamu yararına düzenlemelerdir Anayasa’mızda ve doğrudur. Çünkü madde 43’le başlayan ana başlık “Kamu yararı”dır.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Doğruluğuna itirazımız yok

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Kenanoğlu “toplum yararı” ile “kamu yararı” arasında yeni bir tanım getirdi.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kamu yararının üzerinde bir de toplum yararı var.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ben düzeltiyorum çünkü burada 43’üncü maddeyle, kıyılardan yararlanmayla başlayan, toprak mülkiyetiyle devam eden; tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunmasıyla süren bu maddeler dizisi aslında kamu yararındandır. Çünkü kamu yararında flora var, fauna var; “homo sapiens” olmayabilir de ama esasen ekolojik dengeyi, ekosistemin dengesini dikkate aldığımız zaman flora, fauna ve “homo sapiens” birlikteliğini gözetan anayasal hükümlerin çok sayıda var olduğuna tanıklık edebiliriz. Bu açıdan, Anayasa’nın özellikle doğal kaynaklara ilişkin maddesi, ormanların korunmasına ilişkin maddesi, kıyılardan yararlanma, toprak mülkiyeti, tarım ve hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması; “kamu yararı” başlığı altında düzenlenen maddesi, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına ilişkin maddesi, bütün bunlar belirttiğim ve diğerleri -hepsini belirtmeye gerek yok- aslında bütün olarak Türkiye’nin ekosistemini korumaya yönelik maddelerdir. Planlamayla ilgili hükümlere girmiyorum, kentsel kamu düzenini korumaya ilişkin hükümlere girmiyorum ama bunlar Anayasa’nın farklı hükümleriyle kırsal, kentsel ve kültürel çevre üçlüsünde bütünleşik çevresel bakış lehine koruma öngören maddelerdir.

Tabii, buradaki kilit madde 56’ncı maddedir. Buna özellikle değinmek istiyorum çünkü zeytinliklerle ilgili düzenleme, buradaki sorunsal -biraz sonra değineceğim üzere- 56’ncı maddede düğümlenmektedir. Zira 56’ncı madde devlete bir, Türkiye ekosisteminin bozulmasını önlemek; iki, Türkiye ekosistemini korumak; üç, Türkiye ekosistemini geliştirmek yükümlülüğünü veriyor, yüklüyor. Yurttaşlara da bu konuda hem koruma, önleme ve geliştirme yükümlülüğü hem de bu konularda hak özneleri olarak onlara haklar bahşediyor. Şimdi, bu açıdan, biraz önce değindiğim etki analizleri 56’ncı madde çerçevesinde bir anayasal yükümlülüktür. Özellikle Anayasa’nın 56’ncı maddesi gereği çevreyle ilgili yasaların çevresel etki analizinin bulunması hem çevre hukukunun genel ilkesi olan ihtiyat ilkesi gereğidir hem de bu maddenin açıkça devlete yüklediği yükümlülüğün bir sonucudur. İşte bu öneride bunun Anayasa’ya uygunluk analizinin yanı sıra, etki analizinin yanı sıra, bunun yer alması

başlı başına bu metnin geri çekilmesini gerekli kılan bir durumdur. Bu konuda tabii ki Anayasa'nın diğer hak ve özgürlüklerinin -adil yargılanma hakkına kadar, "çevresel adalet" veyahut da "ekolojik adalet" kavramını kullanmaya varıncaya kadar- çevre hakkı lehine yorumlanması ve uygulanması gerektiğini söylemeye gerek yok herhâlde. Bu konuda tıpkı biraz sonra değineceğim üzere, Anayasa Mahkemesinin limanlar konusunda vermiş olduğu kararda kullandığı Anayasa'nın 13'üncü maddesi yani hakkın özüne dokunmamak ve sınırlamaların ölçülü olması ilkesi özellikle çevresel haklar açısından ve ülkesel haklar açısından geçerli bulunmaktadır.

Uluslararası yükümlülüklere girmeme gerek yok çünkü hepimiz vekiller olarak biliyorsunuz ki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin en büyük kararları çevre alanında ne yazık ki ülkemize karşı verilmiş olan kararlardır. Özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde -muhtemelen Elitaş da o sırada Parlamentodaydı, 2004'te Sayın Elitaş, Meclisteydiniz, sizin de oyunuz var- Anayasa'nın 90'ıncı maddesine eklemiş olduğunuz cümle -son cümle özellikle- insan haklarına ilişkin uluslararası sözleşmelerin yasaların önünde olması, üstünde olması ilkesi bu açıdan, çevre hakkıyla ilgili düzenlemeler; açısından da geçerli olduğu için çevre hakkına ilişkin düzenlemeler Türkiye'nin onaylamış olduğu, taraf olduğu sözleşmeler bizim iç hukukumuzun üstünde yer alıyor, yasal mevzuatın ve onları da dikkate almamız gerekiyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Elitaş, 1908'den beri Mecliste!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sataşmada bulunmayalım lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) - İşte onları dikkat almamız gerektiği için aslında burada geriye götürülmezlik ilkesini de zikretmem gerekiyor. Çünkü bu, çevre hukukunun genel ilkesidir. Türkiye'nin de içerisinde yer aldığı...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli Hocam...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sözüünüzü kesmiyorum, bir şey söyleyeceğim: Yazılı görüşünüzü tüm üyelere dağıtıyoruz, o yüzden biraz özetleyebilirsiniz memnun olurum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Tabii, özetliyorum zaten ben de, özetliyorum, öyle yapıyorum ama bu geriye götürülmezlik ilkesini zikretmek çok önemli çünkü büyük toplantılar, dünya zirveleri özellikle Rio Zirvesi'nden bu yana -ki Rio belirleyicidir, bir dönüm noktasıdır, geriye götürülmezlik ilkesinin kabul edildiği zirve- çevre alanını bozucu yani "flora, fauna, homo sapiens" dengesini bozucu düzenlemenin yapılamayacağı anlamına gelmektedir. "Siz zeytin ağacını kesemezsiniz." diye bir kural yok ama ekosistemi bozuyorsa, dengeyi bozuyorsa -ki burada biraz sonra belirteceğim gibi- orada geriye götürülmezlik ilkesini uygulamak durumundasınız. Yoksa bir ağacın kesilmesi kuşkusuz ilgili uzmanların raporlarına göre mümkün olabilir ama sorun bu değil, sorun ekosistemdir.

Sayın Komisyon Başkanı, beni uyardınız ama burada iki cümleyle bütünleşik çevresel bakış kuralını da sizlerle paylaşmam gerekiyor. Özellikle geriye götürülmezlik ilkesi çerçevesinde Rio Dünya Zirvesi'nden itibaren kabul edilen ve Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmeler çerçevesinde buna göre, bütünleşik çevresel bakış ilkesine göre kırsal çevre, kentsel çevre ve kültürel çevre birlikteliğinde Türkiye ülkesi bir bütünleşik çevre oluşturmaktadır. Bu bağlamda "Türkiye devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür." kuralı bu bakımdan Türkiye ekosistemine uygulanabilecek, uygulanması gereken bir kuraldır. Ülkenin bölünmez bütünlüğü, aslında -devletin ülkesi ve milletiyle- yalnızca 3'üncü maddede değil, Anayasa'nın birçok maddesinde yer almaktadır. Dolayısıyla, nitelikli bir

ülkeden söz edeceksek, çakıl taşı edebiyatından korunmuş bir ülkeye, ekosistemi korunmuş bir ülkeye geçmemiz gerekiyor ki bu yasa önerisinde bu bakımdan çok ciddi sorunlar bulunmaktadır. Bu açıdan da bunun değerlendirilmesi gerekir.

Şimdi, 1'inci maddesi konusunda, özellikle zeytinlik alanları konusunda, zeytinlik alanların maden faaliyetleri nedeniyle ortadan kaldırılma sonucunu doğuracak yasa öneri maddesi konusunda belirttiklerim ve raporumuzda yer alan hususlar geçerli olduğu gibi belki maden faaliyetleri -Türkiye'de Anayasa madde 168 etkili bir biçimde uygulanmadığından- sırasında karşılaştığımız büyük felaket ve cinayetlere de değinmekte yarar var. Çünkü bütün bu cinayetler -en son Amasra'da gördük- aslında bu alanları etkili bir biçimde düzenlememiş olmamızdan, denetim sistemini kurmamış olmamızdan ve yaptırımında ihmallerden kaynaklanmaktadır. Demek ki burada sorun sadece zeytinlik alanlarını yok ederek ekosistemi bozmak değil aynı zamanda düzenlemesiz, etkili düzenleme yapmadan, denetim sistemini işletmeden, yaptırım mekanizmasını uygulamaya geçirmeden maden faaliyetlerine izin verici sonuçlar doğuracağından bu şekilde felaketleri de beraberinde getirecektir.

Şimdi, değerli Komisyon üyeleri...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, “Özetleyeceğiz.” demiştiniz ama...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Tabii, tabii, ben de özetliyorum zaten, okumuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok özet gibi durmadı Hocam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Öyle bir şey yapamam zaten, mümkün değil.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – O kadar çok ihlal var ki hangi birini anlatsın?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi, öbürü, Anayasa konusunda, limanlar konusunda söyleyecek sözüm yok zaten benim. Söyleyecek sözüm yok çünkü Cumhur İttifakı'nı oluşturan her 2 parti vekilleri gerek komisyonlarda gerekse Genel Kurulda zaman zaman laf atarlar bana, derler ki: “Kaboğlu'nu dinlersek burada yasa geçiremeyiz.” Hayır, Kaboğlu'nu dinlerseniz buradan yasa geçirirsiniz, nitelikli yasa geçirirsiniz. 8 maddede 80 kez, dört yılda değişiklik...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, şimdi komisyonlara ve Genel Kurula haksızlık yapıyorsunuz, her seferinde dinliyoruz sizi, bak şimdi de dinliyoruz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hayır, işte, ben de...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sadece dinliyorsunuz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sonuç yok, sonuç.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Anayasa Mahkesinden dönüyor daha sonra.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bakın, Sayın Başkan, ben de diyorum ki: Kaboğlu öyle dedi, olmadı; işte, kapı gibi Anayasa Mahkemesi kararı duruyor. Demek ki Anayasa Mahkemesi her şeye karşın -dikkat edin, on altı ayda ortalama karar verebiliyor- altı aydan önce karar veriyor ve oy birliğiyle; çok az, çok istisnai bir durum. Şöyle bir şey oluyor: Evet, Anayasa'nın üstünlüğü, biz Anayasa'nın üstünlüğüne ant içtik ama Anayasa Mahkemesi “Evet, mesele vatan ise gerisi teferruattır.” diyor ve bunu oy birliğiyle ne yapıyor? İptal ediyor. Dolayısıyla bu açıdan söyleyecek söz yok, sözün bittiği yer. Diğer arkadaşlar bunu vurguladı, Anayasa Mahkemesi kararı karşımızda duruyor iken böyle bir önerinin bırakın gündeme getirilmesini, düşünülmesi dahi söz konusu olmamalıydı.

Ve üçüncü ve son nokta -diğerlerine girmiyorum Sayın Başkan, uyarımadınız da girmeyecektim çünkü nihayet heyet önünde konu oldukça açık- biraz önce belirttiğim gibi Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonu. Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonu neden kuruldu? Sayın zamanın Başbakanının, kendisini aynı zamanda “son Başbakan” olarak da deklare eden kişinin...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Harakiri Başbakan.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – ...beyanıyla: “Biz hata yapıyoruz, ek çizelgelere kimlerin adlarının yer aldığını biz bilemeyiz, binlerce kişinin adı var, biz basından öğreniyoruz bunları. Komisyon kurduk, Komisyonun önüne gitsinler adları yer alan kişiler ve Komisyon önünde aklansınlar.” Komisyon kuruldu, iki yıllığına 2017’de kuruldu; bir uzatıldı, iki uzatıldı, üç uzatıldı, dört uzatıldı; olmuyor, bitmiyor. Bu kez, şimdi uzatmıyoruz, dosyaları kurumlarına gönderiyoruz. Burada 2 önemli saptama var sayın üyeler; değerli üyeler, ülkemizin bugünü ve geleceği için çok önemli, biz hukuk devleti olacak mıyız olmayacak mıyız, bu bakımdan. Anayasa Mahkemesinin kararı var, ağır ceza mahkemelerinin kararları var, Komisyon diyor ki: “Ben bu kararlara uymak zorunda değilim.” Bakın “ad hoc” bir komisyon OHAL İşlemlerini İnceleme Komisyonu ve ağır ceza mahkemesi kararlarına karşın dosyaları reddediyor. Bunlar, reddettiği dosyalar idare mahkemesine gidiyor -Ankara 25. Özel İdare Mahkemesine- Emniyet Genel Müdürlüğü...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, istirham edeyim, lütfen biraz toparlayın.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum, bu çok önemli.

Burada yazmayan hususlar... Bu çok önemli.

Birkaç cümle lütfen, bitiyorum bununla.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – ...Terörle Mücadele Daire Başkanı bir yazı gönderiyor mahkemeye ve mahkeme bu kez ağır ceza mahkemesi kararları, Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda karar vermek yerine Terörle Mücadele Dairesinin gönderdiği bir yazıya binaen karar veriyor.

Şimdi, bakın, biz diyoruz ki “Dosyaları kurumlarına gönderelim.” Peki, Başbakanın dediği gibi, Ankara Üniversitesi MİT’le iş birliği yapan, işte, rektörü belki daha iyi makamlara getirir diye Hükümetle iş birliği yapıp işte, şu kadar yüz öğretim üyesini üniversiteden atan Ankara Üniversitesi ile “Hayır, ben atmıyorum.” diyen ODTÜ. Kime gidecek bu dosya? Ankara Üniversitesine gidecek. Yahu, kendisinden attığı elemanı geri alır mı? Yapmayın, beyler, bayanlar; yapmayın arkadaşlar.

Sayın üyeler, bunu yapamayız yani bu metinleri okuyalım. Bu şekilde, biz Anayasa adımıza ihanet edemeyiz. Evet, ekosistem için, limanlar için mesele vatansa gerisi teferruattır dedim. Kırk dokuz yıllığına... Belki çocuklarımız da göremeyecek bunu... 37’nci yasama meclisinin iradesini ipotek altına alıyoruz bununla ama bu son nokta, sacayağı, gerçekten, OHAL bittikten beş yıl sonra hukuk devletinin bütün kazanımlarının bir kez daha bilerek ve isteyerek katledilmesi anlamına gelir.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Muğla) – Bu kanun teklifini tümenden...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Değerli üyeler, bu konuda hepinizi madde 81 üzerine içtiğimiz andı yeniden hatırlamaya çağırıyorum. Farklı partilere mensup olabiliriz ama 8 Temmuz günü Anayasa’nın üstünlüğüne hep birlikte ant içtik ve o andın asgari gereklerini burada yapacağımıza dair inancımı belirtir; dikkatle dinlediğiniz için hepinize teşekkür eder, saygılarımı arz ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler Hocam, sağ olun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yani bu işi çekin bakalım geri de...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Muğla) – Bunu ya geri çekin ya da alt komisyonlara gönderin.

MURAT BAKAN (İzmir) – Başkanım, usul üzerine çok kısa bir söz almak istiyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul üzerine...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, müsaade edin.

Şimdi, Komisyonumuz bugüne kadarki çalışmalarında tüm katılımcı milletvekillerimizin başta, Komisyon üyelerimizin ve Komisyonumuza davet edilen, hatta davet edilmeden gelen tüm katılımcıların görüş ve düşüncelerini almış ve Meclisimizin hem standardına hem mehabetine hem de teknik alandaki hassasiyetlerine uygun bir şekilde çalışmalarını yürütmüştür. Bugün de aynısını yapacağız ve tüm arkadaşlara görüşlerini ifade etmeleri için söz vereceğiz. O yüzden, arkadaşlardan istirhamım şu: Telaşa ihtiyaç yok, Genel Kurul da açık, biz burada çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Bu çerçevede, sizlerden istirhamım, buradaki çalışma düzenine hep birlikte riayet etmek ve bu çalışmalarını standartlarımıza uygun bir şekilde bitirmek.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi, kanun teklifleri -biraz önce Tahsin Bey de ifade etti- 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilat Kanunu kapsamında, kanun tekniğine uygunluk açısından, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kanunlar ve Kararlar Başkanlığınca incelenmektedir. Tarafımıza yani Komisyonumuza sunulan inceleme raporunda Anayasa'ya aykırılık açısından bir tespit bulunmamaktadır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Demek ki hukukçu yok orada.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Hemen kapı dışarı koyun.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, kaldı ki Komisyon çalışmalarımıza katkı amacıyla yapılan bu çalışma Komisyonumuz açısından bağlayıcı nitelikte değildir, istişari niteliktedir.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Muğla) – Anayasa Mahkemesine aykırı yasama faaliyeti olur mu ya?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi, bütün bu iddiaları, bütün görüşleri değerlendireceğiz ve süreçte gerektiği zaman oylara da sunacağız.

Müsaade ederseniz, teklif sahibi bu konuda ne diyor, aykırılıkla ilgili ne diyor, teklifin kapsamında ne diyor...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, usul konuşması...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul üzerine konuşmak istiyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kendisini bir dinleyelim, ondan sonra usule ilişkin ve genele ilişkin görüşlerle devam edeceğiz.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Hayır, usul konuşması...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Konuya geçmeden önce usul üzerine söz istiyoruz.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, bakın, usul konusunda...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul önce verilir Sayın Başkan.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Bakın, Sağlık Komisyonu henüz toplanmadı.

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan... Sayın Başkanım...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Önce usul konuşulur, halledilir.

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, geneli üzerinde görüşmeye geçtiğiniz anda bizim söyleyeceğimiz sözün hiçbir kıymetiharbiyesi kalmayacak. Biz usulle ilgili, bakın...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul konusu geçilmeden görüşmelere geçilemez Sayın Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teklif sahibini de dinleyerek...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul konusu geçilmeden teklif hakkında konuşulamaz efendim.

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, İç Tüzük'le ilgili bir şey söyleyeceğim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, siyasi parti grupları zaten...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Konuştu.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hatta Sayın Kaboğlu'na teşekkür ediyoruz, çok detaylı bilgiler verdi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul önce verilir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Müsaade eder misiniz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul konuşuyoruz burada.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Burada usul konusunun tartışılması... Siyasi parti grupları zaten görüşlerini beyan etmişlerdir. Onu da Sayın Kaboğlu'nun anayasa hukukçusu olması münasebetiyle yirmi beş dakika civarında yaptığı konuşmayı da hep beraber dinledik. Bu çerçevede, zaten partiler usulle ilgili grup konuşmalarını bildirdiler. Tüm siyasi partilerin sözcüleri burada mevcut. İYİ Parti...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, tali komisyonda konuşulmadı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz kendi adımıza...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Tali komisyon toplanmadı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Komisyon üyesi olarak hakkımız gasbedildi, biz bunu dile getirmek istiyoruz burada.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, usulle ilgili kısım Komisyona ait.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usulle ilgili konuşuyoruz efendim, usulle ilgili.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Usulle ilgili kısım Komisyona ait.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – O, sizin yorumunuz ama.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Tali komisyonun görüşü yok, tali komisyon toplanmadı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Milletvekillerinin hakkı gasbediliyor burada.

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, ben İç Tüzük'le ilgili konuşacağım, Anayasa'yla ilgili değil.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, çalışma usulümüz de bu yöndedir.

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Milletvekillerinin hakkı gasbediliyor burada, görevi yok sayılıyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Grupların usulle ilgili değerlendirmesini aldık, hatta grubun önerisi üzerine Hocamızın da değerlendirmesini aldık. Ama geneliyle ilgili tüm arkadaşlara söz vereceğim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul hakkında söz istiyoruz Sayın Başkan, bir kere daha.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Çok kısa...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bir kere daha usul hakkında söz istiyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, çok kısa olsun lütfen.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Usulle ilgili, çok kısa...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, çok kısa ifade edeceğim.

Sayın Fahri Bey’e yani teklif sahibine geçtiğiniz zaman konu başlamış olacak, dolayısıyla... Burada, örneğin, Komisyonun göndermiş olduğu tali komisyon üyeleri var yani Sağlık Komisyonundan üyeler var, Çevre Komisyonundan üyeler var, Çalışma Komisyonundan üyeler var. Yani, bu Komisyonların, bu Komisyon üyelerinin örneğin bu konuyla ilgili...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Tarımcılar var.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet yani Tarım Komisyonu, diğer komisyonlar; bunların bu konuyla ilgili itirazları ya da görüşleri nedir...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Görüşlerini alacağız.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – En azından 1’er kişiye başvurmak...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul hakkında...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teklif sahibi sunsun, ne olduğunu bir anlayalım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tabii, tabii. Bir dakika Sayın Başkanım...

İkincisi: Şimdi, Fahri Bey’e geçtiğiniz zaman yani sunuma geçtiğiniz zaman... Bizim bununla ilgili bir alt komisyon kurulması talebimiz var. Yani, bunun için dilekçe yazmam gerekiyorsa yazayım ama sözlü olarak da talep etme hakkım var Komisyon üyesi olarak, parti sözcüsü olarak aynı zamanda. Bizim parti olarak bunun alt komisyona sevk edilmesi talebimiz var, bu bir. Öncelikli talebimiz, bunun bu Komisyondan çekilerek öncelikle ilgili komisyonlara gönderilmesi; bu olmazsa alt komisyon kurulması talebimiz var; yani, bir kere, bu taleplerimiz karara bağlanmadı. Siz Fahri Bey’e geçtiğiniz zaman artık ikinci boyuta geçmiş oluyoruz yani yasa teklifinin sunumuna geçiliyor. Yani, usule ilişkin tartışmalar tamamlanıp usule ilişkin kararlar alındıktan sonra Fahri Bey’e geçebiliriz.

Son söz: Fahri Bey’in sunumundan sonra eğer bütün bunlar reddedilirse -bakın, aşama aşama söylüyorum- ya da kabul edilirse -fark etmez, kabul edilse de- Fahri Bey’in sunumundan sonra -yani, bugün ya da ne zaman yapılacaksa- bizim konuşmalarımızdan önce, buraya gelen köylülerin, sendikaların ve ilgili sivil toplum kuruluşlarının dinlenmesi gerekiyor ki biz de yorumlarımızı ona göre yapalım. Yani, bakalım, köylüler ne diyor, buraya itiraz ediyorlar? Belki de bilemediğimiz başka şey söyleyecekler. Dolayısıyla, biz Komisyon üyeleri olarak, öncelikle, bu yasa teklifinin sahibi olan, bu yasa teklifini doğrudan ilgilendiren, buraya gelen vatandaşları dinleyip ondan sonra kanun teklifinin tümü üzerinde bizlere söz verebilirsiniz, bunu talep ediyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bir şey söylememe izin verir misiniz?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, Sayın Kenanoğlu’nun söylediği şey doğru fakat burada, zeytinle uğraşan tarımcı arkadaşlarımız veya başka kişiler yasa teklifinin tümünün Anayasa’ya aykırı olup olmadığı konusunda görüş beyan edemezler.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yok, usulden sonra...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, bakın efendim, şimdi, o arkadaşları bu teklifin... Anayasa’ya aykırı mıdır, değil midir, Hocam izah etti; geneliyle ilgili, tamamını söylemedi zaten. Şimdi, İç Tüzük 81’e bakarsanız Anayasa’ya aykırılık olup olmadığını zaten Meclis Başkanlığı değerlendirmiş, göndermiş. Ondan sonraki maddelere bakarsanız “İlgili maddenin Anayasa’ya aykırılık önergesi verilir.” diyor. Şu andaki yapılan çerçevede... Ki Sayın Kaboğlu net bir şekilde izah etti, dedi ki: “Bize göre limanlar konusu Anayasa’ya aykırıdır. İki, zeytinlikler konusu olabilir, 13’üncü

maddeden vesaireden.” Ve bir de KHK’lerle ilgili konuyu 90’ıncı madde bağlamında değerlendirerek ifade etti, diğer maddelerin Anayasa’ya aykırılık konusunun olduğunu söylemedi yani bu kanun teklifinin Anayasa’ya aykırı olmadığını, birkaç maddesinin aykırı olduğunu ifade etti. Öyle mi hocam?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Söyleyeyim...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bütününe baktığımız zaman Anayasa’ya aykırı olduğunu görürsünüz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Müsaade edin.

Şimdi, burada eğer bu konuşma görüşüldükten sonra ilgili maddeler gelince -Başkanın takdiridir, isterse arkadaşlar geneli üzerinde konuşurlar veya zaten 1’inci madde sanıyorum zeytinlik maddesidir-bu çerçevede değerlendirerek zeytinlikle ilgili sivil toplum örgütlerine de söz verilebilir. Kanun teklifi sahibi daha teklifini sunmadan...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ben öyle demedim ki!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İşte, onu diyorum. Ona geçmek anlamına gelmez. Teknik olarak da bir şey söyleyeyim: Sevgili hocam bunu söyledi ama İç Tüzük 38’deki veya komisyonların çalışma usul ve esaslarına uygun bir şey değil bu iş; bu, görüş bildirmedir. Şimdi, ben tavsiye ediyorum muhalefet partisi milletvekillerine, kanun teklifinin Anayasa’ya aykırılığıyla ilgili bir önerge verin, aksi hâlde bu, işleme alınmaz. Parlamento hukuku bunu söyler Değerli Hocam, siz onu biliyorsunuz ama ben de Parlamento hukukunu iyi bilirim. Şu, sizin bir görüş beyanınızdır. Eğer bununla ilgili, Anayasa’ya aykırılıkla ilgili bir şey varsa... Komisyon üyelerine imzalatmışsınız ama görüşlerini bildirmişsiniz yani ne bileyim muhalefet şerhi gibi bir şey olmuş. Muhalefet şerhi yerine, siz diyeceksiniz ki: “Sanayi Komisyonu Başkanlığına... Şu kanun teklifinin Anayasa’ya aykırı olduğundan dolayı görüşülmemesini talep ediyoruz, önerge sunuyoruz.” Bu, önerge değil; bu, muhalefet şerhi.

MURAT BAKAN (İzmir) - Burada yazıyor zaten.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, bu muhalefet şerhi. Arkadaşlar, Sevgili Hocam; önerge yazma usul ve esaslarını bilirsiniz. Bunu muhalefet şerhi olarak yazmışsınız.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bitirsin ben de söyleyeceğim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Onun için ben muhalefete tavsiye ediyorum, İç Tüzük gereğince diyorum, diyorum ki: Madem böyle bir ihtiyacınız var, usulüne uygun bir önerge yazın; usul tartışıyoruz ya hani.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Grup Başkanımıza teşekkür ediyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Hayır sadece Anayasa’ya aykırılığı değil ki hiçbir komisyona gitmemiş.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Elitaş, beni yanlış anlamışsınız yalnız...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul konusunda talebimiz var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaade edin arkadaşlar.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Elitaş beni yanlış anlamış. Ben Fahri Bey’in sunumundan önce gelen temsilci arkadaşlar konuşsun demedim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Efendim, önergeniz yok, önerge verin diyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Eğer bütün bu taleplerimiz reddedilir ise Fahri Bey’in sunumundan sonra bizim sunumlarımıza geçmeden...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Kenanoğlu, önerge verin diyorum, önergeniz yok.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sadece Anayasa’ya aykırılık değil ki.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi arkadaşlar müsaade edin.

Herkes konuşuyor, konuşacak da ama teklif sahibi konuşmadı daha.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ama benimle ilgili konuştuğu için yanıt vereyim Sayın Başkanım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul konusunda konuşma talebimiz var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Teklif sahibi ne diyor ve bu konuda Anayasa’ya aykırılıkla ilgili ne diyor, diğer konularda ne diyor?

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, Anayasa değil ama İç Tüzük’le ilgili...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Söz vereceğim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul konusunda talebim var Sayın Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teklif sahibine söz vereceğim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Teklif sahibi diyorsunuz, Komisyona havale edilmiş tali komisyonun görüşü alınmadan.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Efendim, Sayın Elitaş bana yönelik açıklama yaptı, bir cümleyle söyleyeyim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fahri Bey, buyurun.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.-Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4780) (*)

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Komisyonumuza katkı sağlamak üzere gelen milletvekillerimiz, kamu kurum ve kuruluşlarının değerli temsilcileri...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım, bu usul hakkında mı konuşma oluyor?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul hakkında mı konuşuyor arkadaş? Geçemezsiniz!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - ...sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve değerli basın mensupları; Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’imizin madde ve gerekçeleri hakkında birinci imza sahibi olarak sizleri bilgilendirmek üzere söz aldım. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bildiğiniz üzere ülkemiz millî enerji ve maden politikaları, enerji arzı güvenliğine ilişkin faaliyetler ve enerji piyasası uygulamaları, petrol ve doğal gaz alanındaki çalışmalar büyük önem arz etmektedir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız bu konularda kapsamlı çalışmalar yapmakta, diğer kamu kurumlarının ve piyasanın bütün katılımcılarının uyum ve koordinasyonu ile politikalar başarıyla yürütülmektedir. Enerji sektörünün her alanında müjdeli haberler gelmeye de devam etmektedir.

*(2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Usul hakkında konuşmuyorlar ama.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul hakkında konuşmaya davet ediyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Niye diğer komisyonlara gitmedi?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, usul görüşmeleri bitmemiştii, oylama dahi yapılmamıştı.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yani oylama yapılacak, reddedilecek, ondan sonra geçecek.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teklif sahibini böyle dinleyemeyiz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul hakkındaki tartışmaları bitirmeden, oylamadan geçemezsiniz teklif sahibinin görüşlerine.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Diğer yandan, enerji ve tabii kaynaklar alanında yaşanan konjonktürel değişimler söz konusudur. Küresel ve bölgesel gelişimler yakından takip edilmekte, enerjinin Maliyeti, zaman ve miktar yönlerinden tüketiciler için... (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Usul konuşmuyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, teklif sahibini dinleyelim lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Usulle ilgili konuşmuyor teklif sahibi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Böyle dinleyemeyiz...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, maddelerle ilgili olarak Anayasa'yla ilgili usul konusunu maddeler gelince önergelerinizle birlikte oylayacağım.

Buyurun. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usulle ilgili konuşması lazım.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – ...erişilebilir olması, kamu ve özel kesim imkânlarının harekete geçirilmesi, dışa bağımlılığın azaltılması, stratejimizin temel öncelikleri olarak kendini göstermektedir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yanlış yapıyoruz Sayın Başkan, usulle ilgili konuşmuyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usule uymuyorsunuz, sizi usule uymaya davet ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ya, Anayasa'yı çiğneye çiğneye... Bir tek itiraz buna değil ki, niye diğer komisyonlara gitmemiş diye itiraz ediyoruz. Bunun için önergeye mi gerek var?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sayın Başkan, biz bütün konuşmacıları saygıyla, sükûnet içerisinde dinledik. Lütfen birbirimizi dinleyelim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul konuşmuyorsunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bakınız, değerli arkadaşlar, hiçbirimiz burada usulsüzlük yapma adına bulunuyor değiliz; biz kanun yapıcısıyız, bu kanunları tartışırız, müzakere ederiz, biz kanunsuz iş yapmamak üzere yolumuza devam ederiz. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul bitmeden başlayamazsınız.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ama yüksek mahkemeye gider, yüksek mahkemenin kararına saygılıyızdır...

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Neye saygılısınız, oy birliğiyle iptal etmişler, tekrar getiriyorsunuz!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – ...ama mahkeme kararlarını eleştiririz, gideririz; bununla alakalı yolumuza devam ederiz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul bitmeden başlayamazsınız, saygısızlık yapıyorsunuz!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Arkadaşlar, lütfen birbirimize saygılı olmak noktasında birbirimizi dinlersek daha iyi anlarız. Lütfen...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fahri Bey, devam edin, buyurun.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul bitmeden söze başlayamazsınız!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sayın Başkan, zeytinle alakalı mesele... Biliyorsunuz diğer yandan, enerji ve tabii kaynaklar alanında yaşanan konjonktürel değişimler söz konusu olup küresel ve bölgesel gelişmeler yakından takip edilmekte; enerji maliyeti ve zaman, miktar yönlerinden tüketiciler için erişilebilir olması, kamu ve özel kesim imkânlarının harekete geçirilmesi, dışa bağımlılığın azaltılması, stratejimizin temel öncelikleri olarak kendini göstermektedir.

Arkadaşlar, tabii ki zeytinle alakalı şunun altını özellikle çizmek ve kayda geçirmek üzere şu cümleyi kuruyorum: Biz zeytincinin ve zeytinin dostuyuz. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Çok, çok(!)

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Biz iktidar olarak zeytinciye, zeytin üreticisine her zaman katkı sağlamış, yanında durmuş, sahip çıkmış bir iktidarız. Hiçbir şekilde bu konuda ne geri adım attık ne de muhalif hareket ettik.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usulle ne alakası var bunun?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Dolayısıyla, bizim sahip olduğumuz total 190 milyon zeytin ağacının içerisinde bir ağacı dahi asla yok saymıyoruz, küçük görmüyoruz, önemsiz saymıyoruz. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yok ediyorsunuz, yok ediyorsunuz!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ama bu 190 milyon ağacın içerisinde nakledeceğimiz ya da yerine dikeceğimiz ağaç sayısı toplam 17.900 küsur yani 18 bin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Zeytinin katilisiniz!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Öldürüyorsunuz ağacı, öldürüyorsunuz; ölümsüz ağacı öldürüyorsunuz!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Katılımcı arkadaşlardan sessiz bir şekilde dinlemelerini rica ediyorum arkadaşlar.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul konuşsun.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – 18 bin zeytin ağacı, taşıyacağımız ağaç. Taşınamayan ağaçların yerine yeni ağaçlar dikilecek... (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ZEYTİNCİ HASAN YORULMAZ – Bu bir yalan!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Arkadaşlar, biz nasıl anlaşacağız? Yani ben konuşayım, siz buna “Doğru değil.” dersenez aksini söylersiniz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fahri Bey, bir müsaade edin.

Arka tarafta salonun insicamını bozan değerli arkadaşım...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – İnsicamı bozmuyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – ...lütfen insicamı bozmadan dinleyin, aksi hâlde sizi dışarı almak zorunda kalırım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – O köylü, köylü; canı yanan köylü o.

ZEYTİNCİ HASAN YORULMAZ – Bir müsaade edin efendim.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sayın Başkan, devam ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Devam edin.

Buyurun.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Değerli arkadaşlar, şunun bilinmesi lazım: Günün sonunda buradan nakledilen, boşalan bu arazi bu ruhsat alanında kömür çıkartıldıktan sonra aynı hâle, aynı seviyeye getirilecek. Dolayısıyla, bir nakledildi, 18 bin dikiliyor; bir de günün sonunda 18 bin daha; 2 kere dikim yapılmış olacak. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler) Burada yerin altında kömür var, yerin üstünde zeytin ağacı var; bu kömürün kamuya yararı var, bu kömürün topluma faydası var, enerji sektörüne faydası var. Biz bir tek zeytin ağacını bile önemsiyoruz, önemsiz kılmıyoruz, zeytinin faydası var.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Şirketlere faydası var!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Cengize faydası var, Limaka faydası var!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Dolayısıyla bu enerjiye bizim ihtiyacımız var, bu ülkenin ihtiyacı var.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Cengize faydası var, Limaka faydası var, size de faydası var!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Yaptığımız iş yasalara uygundur, yaptığımız iş kamu yararına uygundur.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Değil, Anayasa’ya aykırıdır!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Şirketlere faydası var!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Yaptığımız iş zeytin üreticisine, zeytin bölgesine uygun ve zeytin üreticisini kollayan bir davranıştır.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Vatana ihanettir! Zeytine ihanettir!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fahri Bey, Komisyona hitap edin.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Değerli arkadaşlar, değerli arkadaşlar, bakınız, Sayın Başkan, bir yılda... (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fahri Bey, müsaade edin.

Değerli arkadaşlar...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Biz de bu ülkede yaşıyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ben zeytin dostuyum, zeytinci dostuyum ve böyle bir iktidarın milletvekiliyim ben.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Zeytin katilisiniz! Zeytin katilisiniz!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Öyle yok, öyle yok!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ölmez ağacı öldürüyorsunuz!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Zeytin üreticisinin yanında biziz; biziz, biz!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fahri Bey, bir müsaade eder misin, bir müsaade eder misin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Fahri Bey, Allah aşkına, sadece sofrada gördün zeytini ya! Düzce’de zeytin mi var?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar... Değerli arkadaşlar...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Düzce’de zeytin olmasına gerek yok; bu ülke benim ülkem.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Zeytinci benim zeytincim, benim köylüm.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Malatya’da zeytin mi var?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba... Sayın Ağbaba, lütfen usule uyalım ve hatibi dinleyelim.

Değerli arkadaşlar, lütfen hatibi dinleyelim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu Meclis var ya bu Meclis Limak ile Katar’ın kanun fabrikasına döndü ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hatibi dinliyoruz. Arkadaşlar, lütfen...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sayın Başkan, devam edebilir miyim?

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, bir zeytin ağacının kaç yılda yetiştiğini söylemediği sürece konuşmasına devam edemez!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kimsenin böyle bir hakkı yok.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ve usul hakkında konuşmaya davet ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Böyle bir şey yok.

Fahri Bey, devam edin.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Değerli arkadaşlar, bir yılda bu 17.600 küsur ağacın bize katkısı -ekonomik değer olarak söylüyorum- 14,5 milyon lira ama bu kömürün ülkeye katkısı yılda 126 milyon lira.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bu kafa bu ülkeyi yok ediyor! Her şey para mı? Bu kafa bu ülkeyi yok ediyor!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Yerin altında kömür, üstünde ağaç.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hatibi sükûnetle dinleyelim lütfen.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ağacı naklettik buraya, buraya zeytin ağacını diktik. Allah aşkına, bundan bu ülkeye ne zarar var, ne zararı var, ne zararı?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çok büyük zarar var! Ağaçlar ölüyor, ölüyor!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Altı yedi yılda yetişiyor. Naklettik, edemediğimizi, günün sonunda buraya aynısını diktik. Ekonomiye katkı sağladık mı? Sağladık. Zeytin ağacını muhafaza ettik mi 2 kat? Muhafaza ettik. Ne zarar var bunda? Yok.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sen şirket adına mı konuşuyorsun?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ha, tabii, burada zeytinle, zeytin dallarıyla, arkadaşlar, birilerine mesaj vermek çok kolaycı bir yol.

Değerli Başkanım, enerji sektöründe günün ve piyasa koşullarının değişmesi ilgili mevzuatta değişiklik yapılmasını zorunlu kılmış.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kişiyi özel kanun getiriyorsunuz!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bu kapsamda bahse konu teklif hazırlanarak mevcut ve gelecekte karşılaşılabilecek sorunların çözümüne yönelik önemli düzenlemelere yer verilmiştir.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul hakkında konuşun lütfen!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Değerli arkadaşlar, yapılan düzenlemeyle liman yatırımcılarının gerekli olan yatırımları zamanında yapabilmesi, ülkemizin lojistik, turizm sektörüne paralel olarak rekabet gücünün korunması, böylelikle de kamu yararının sağlanması hedeflenmiştir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Altı ay kalmış, kırk dokuz yıllık kanun çıkarıyorsunuz ya! Altı ay sonra seçim var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hayret bir şey ya! Altı ay var, altı ay!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, lütfen, hatibi sükûnetle dinleyelim.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – İşletme hakkının verilmesi yöntemiyle Türkiye...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, hatibi sükûnetle dinleyelim lütfen.

Buyurun Sayın Çakır.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – İşletme hakkının verilmesi yöntemiyle Türkiye Denizcilik İşletmeleri AŞ ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesine ait 19 limandan 12 liman otuz, 5 liman otuz altı, 1 liman otuz dokuz ve 1 liman da kırk yıl için imzalanmış işletme hakkı sözleşmeleriyle özelleştirilmiştir.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Anayasa'yı ihlal ediyorsunuz. Bodrum'da yer altı suyunu yok ediyorsunuz. 5 milyar kazanıyor turizmde Bodrum.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakınız, bakınız, Anayasa Mahkemesi...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Anayasa Mahkemesi kararına bakın!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Anayasa Mahkemesi 7350 sayılı önceki Kanunu iptal ederken 2 temel gerekçeye dayandırmış.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Ee, aynı kanun yani!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Dolayısıyla bizim yüksek mahkemenin kararına “Hayır, yanlış.” deme, kararı kabul etmeme gibi bir lüksümüz yok. Hepimiz, hepimiz kanuna saygılıyız, sonuç hangi karar çıkarsa çıksın saygılıyız ama eleştirebiliriz; bu kanunla alakalı daha iyisini nasıl yaparız diye düşünüyoruz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Aynı kanunu yeniden getirdiniz ya! Aynı kanunu yeniden getiriyorsunuz!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Biz kanun yapıcısıyız, milletin yararı varsa, kamunun yararı varsa, oturur, tekrar gözden geçirir, tartışır, müzakere eder, yaparız. Elimizi tutan mı var, niye yapmayalım? (CHP sıralarından gürültüler)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Anayasa 138 ne olacak?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bakın, gerekçe: İhaleye katılıp kazanamayan yatırımcılar -ki söylendi burada- ileride sürenin kırk yedi yıla uzatılacağını bilselerdi daha yüksek teklif verirlerdi, dolayısıyla eşitlik ilkesi zedeleniyor; gerekçenin bir tanesi bu. Şimdi, arkadaşlar, bakınız, öncelikle belirtmek gerekirse ihaleye katılıp 1'inci olan ve sözleşmeyi imzalayan yatırımcı da ihale aşamasında tekliflerini sunarken ileride işletme hakkı süresinin uzatılacağını bilmiyordu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – İhale yok, ihale!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bununla beraber, değerlendirmesini yaparak ihalede verdiği teklifle 1'inci olmuş, diğer taraftan mevcut taslağın yasalaşması hâlinde ek sözleşme bedeli hesaplanırken özelleştirme ihalesine katılarak teklif sunmuş.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, ÇED Komisyonu kanunu var...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ya, yerli ve millî olduğunuzu iddia ediyorsunuz, katarlılara peşkeş çekiyorsunuz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Biz neyi tartışıyoruz ya!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Özel olan tüm yatırımcıların tekliflerinin Türk lirasına çevrilerek, taslakta belirlenen oranlarla günümüze getirilmesi hâlinde yine 1'inci teklif değişmeyecektir. Dolayısıyla, teklif sahipleri arasında eşitsizlik yaratılmamaktadır. Şimdi...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, bu torba yasa değil, çorba yasa! Her şey var içinde.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Katar'dan 3 kuruş para alacağız diye memleketin limanlarını satıyorsunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, hatibi dinlersek daha sağlıklı argüman geliştirirsiniz. Lütfen...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Arkadaşlar, ben kanun yapıcıyım. Ben burada müzakereyi ederim, kanunu yapar, sunarım, mahkeme bunun sonucunda hangi kararı verirse sonuca, karara saygılı olurum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, nerede kanun yapıcısın!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kanun sattırıcısın!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ben yapılması gerekeni, milletvekili olarak üzerime düşeni yapıyorum, benim işim bu.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Anayasa Mahkemesi kararına aykırı yasa teklifi yapıyorsunuz ya! Böyle bir şey olabilir mi ya!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Anayasa Mahkemesi karar verene kadar bütün zeytinlikleri yok edin; kimse geri zekâlı değil burada!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Düzce milletvekili teklif veriyor... Çorba kanun, çorba, her şey var içinde.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – İkinci gerekçe, Anayasa'da yer alan sözleşmeyi imzalama hürriyetine aykırı olduğu gerekçesi. Değerli arkadaşlar, Komisyona sunulan, görüşülmekte olan kanun taslağının gerekçesinde...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, Allah aşkına, sendikalara yüzde 2 baraj...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Anayasa Mahkemesi iptal edene kadar biz işi görürüz zaten... Bizi de geri zekâlı yerine koyuyor affedersin.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Böyle kanun teklifi mi olur ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, müsaade edin konuşmasını yapın.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Taslağın gerekçesinde belirtildiği üzere özelleştirme sözleşmeleri normal sürelerinin sonunda Özelleştirme Yüksek Kurulunca yapılacak değerlendirme neticesinde uygun görülmesi ve karar alınması hâlinde yeniden ihaleye çıkılıp yeni işletici belirlenebileceği gibi, aksine, Özelleştirme Yüksek Kurulunca uygun görülmemesi hâlinde ihale yapılmayacak, bahse konu limanlar kamuya dönecek yani ilgisine göre TDİ ve TCDD tarafından teslim alınarak işletmeye dâhil

edilecek. Dolayısıyla, Anayasa Mahkemesinin gerekçesinde belirtildiği gibi, süre sonunda mutlaka ihaleye çıkılmasına dair bir yasal zorunluluk bulunmamaktadır, mahkemenin gerekçesi bu. Tutarın belirlenmesi ve alenilik ilkesinin sağlanması, çalışmamız...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ya, alakası yok!

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Düzce’de zeytin var mı?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, bunları nasıl anlatıyorsun Fahri Bey? Bu AKP grubu var ya, sana öyle zor bir görev vermiş ki Allah yardımcın olsun!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fahri Bey, devam edelim.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bizim işimiz siz varken hiç kolay olmayacak ki. Biz zora talibiz zaten, problem yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, nasıl açıklıyorsun sen bunu? Hayret bir şey ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fahri Bey, devam edelim.

Sayın Ağbaba...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Hiç problem yok, biz zora talibiz. Zor da olsa bu yokuşu milletimizle beraber çıkacağız.

OYA ERSOY (İstanbul) – Halka sorun!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Hiç derdiniz olmasın, hiç.

Tutarın belirlenmesi ve alenilik ilkesinin sağlanması, diğer yandan 11/01/2022 ve 31716 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak kanunlaşan ancak Anayasa Mahkemesi tarafından 02/08/2022 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanan kararla iptal edilen 7350 sayılı Kanun’la 4046 sayılı Kanun’a eklenen geçici 30’uncu madde, belirtilen değerlerin belirlenmesi için danışman tutulmasına yönelik modelden farklı olarak teklif edilen kanun metninde 2 ayrı metotta hesaplama yapılması öngörülmüştür.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sadece Şeker TV var...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – O şirketleri başına çalmayan namert olsun, göreceğiz zamanı gelince!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fahri Bey, devam edin.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – İşletici -A şıkkı- 1 Ekim 2021-30 Eylül 2022 dönemine ilişkin planlara göre düzenlenmiş gelir tablolarında yer alan net satışlar, iştiraklerden ve bağlı ortaklıklardan elde edilen temettü gelirleri hariç diğer faaliyetlerden oluşan gelir ve kârlar artı olağan dışı gelir ve kârların toplamının yüzde 15’inin uzatılan yıl sayısıyla çarpılmasıyla bir değer bulunacaktır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Düzce halkı senden bunları mı istedi? Düzce’nin hiç mi sorunu yok?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ne alacağız? Aha, bu hesaplara göre bu özelleşen limanlardan kamuya, devlete para alacağız. Mevcut sözleşmelerde belirlenen işletme hakkı bedellerinin ABD doları cinsinden işletme hakkı bedelleri, sözleşme imza tarihindeki Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden Türk lirasına çevrilecek. Sözleşmelerin imzalandığı tarihteki TÜFE ile bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla en son açıklanan TÜFE değişim oranı üzerinden güncellenecek.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, usule dair bir söz isteyeceğim. Bakın, Sağlık Komisyonunda görüşülmedi bu.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usule dair konuşmuyor, hâlâ davet etmediniz.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Güncel değerın sözleşmedeki işletme hakkı süresine bölünmesi ve elde edilen yıl işletme hakkı bedelini uzatacak yıl sayısının çarpılarak değeri bulunacaktır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Neden? Anayasa Mahkemesi bir karar vermiş, neyi anlatıyorsunuz ya?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Buna göre, her bir liman için...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usule dair mi bu konuşma?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Arkadaşlar...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Konuşsun arkadaşlar, bir dinleyin ya.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Usul hakkında söz istiyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul hakkında konuşun lütfen.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Arkadaşlar...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Usul hakkında söz istiyoruz. Tali Komisyonun görüşü yok.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Arkadaşlar, bu tahammülsüzlüğünüz niye? Ne bu tahammülsüzlük? (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, böyle bir usul yok, lütfen, hatibi dinleyin, lütfen.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Böyle bir usul zaten yok, haklısınız.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Tali komisyonun görüşü yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, lütfen, dinleyin hatibi.

Buyurun.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul hakkında görüşülmeden başka konuşmalara...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Buna göre her liman için ve a) veya b) bendine göre yapılacak hesaplarda en yüksek çıkan bedel ek sözleşme bedeli olacaktır.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Anayasa'ya aykırı kanun yapmak...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Böyle bir usul yok.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – İlave bedel ek sözleşme bedeline ilave olarak uzatılan süre boyunca her yıl işleticinin gelir tablosunda ve a) bendinde belirtilen gelir kalemlerinin toplamının yüzde 5'i hasılat olarak Özelleştirme İdaresi Başkanlığına ödenecektir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Uğur Aydemir, sen de imzala.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – İmzaladı, imzaladı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Uğur imzalamış.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İmzalayanlar hesabını verecek.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – İşletme hakkı devir sürelerinin kırk dokuz yıla uzatılmasıyla benzer düzenlemelerin yer aldığı kanunlardaki hükümlerle paralellik sağlanacak, varlıkların özel sektör tarafından işletilmesinin devamlılığı sağlanacaktır. Kamu geliri elde edilecek, işleticilerin süre uzatımına ilişkin talepleri karşılanacak ve öngörülebilirliğin sağlanmasıyla işleticiler daha kapsamlı yeni yatırımlar yapabileceklerdir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, sahipleri zaten belli.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Patronların kârlılığını artıracaktır!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Yapılacak kapsamlı yatırımlar işletme hakkı süresinin sonunda kamuya dönecektir. Varlıklarda sağlanan büyüme ve ilave yatırımlar bölgesel istihdam ve bölgesel kalkınmaya katkı sağlayacaktır. Yapılacak kapsamlı yatırımlarla işletmelerin verimliliği ve kapasite kullanımları artacaktır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yerli ve millî!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – 4046 sayılı Kanun’un 15’inci maddesi uyarınca limanlarda işletme hakkı süresi en fazla kırk dokuz yıl olarak verilebilir. Ülkemizde liman özelleştirmeleri 1997 yılında başlamış ve o dönemin koşullarında sektörün ve özelleştirilen limanların gelişiminin izlenmesi adına işletme hakkı süresi ağırlıklı olarak otuz yıl olarak belirlenmişti. Anayasa Mahkemesinin 31/12/1992 tarihli E1192/40K bendi, 1992/55 sayılı Kararı’nda... Anayasa’nın 7’nci maddesine göre “Yasama yetkisi Türk milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez.”

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yüz yıllığına verin!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bu kural uyarınca yasama organı herhangi bir alanı anayasal sınırlar içinde düzenleyebilir. Kişinin ve toplumun huzur ve refahını gerçekleştirmeyle görevli olan devlet, gerektiğinde demokratik hukuk devleti kurallarından ayrılmamak ve temel hak ve özgürlükleri zedelememek koşuluyla ekonomik alanda düzenlemeler yapabilir; özel hak ve özgürlükler zedelenmemek koşuluyla. Özel uzmanlık ve teknik bilgi gerektiren veya süratle değişen ekonomik konularda önceden öngörülebilme ve olanağının bulunmaması nedeniyle yasaların ayrıntılı kurallar içermesi mümkün olmayabilir. Düzenlenen konunun özelliğinden kaynaklanan böyle durumlarda da idarenin yasal yetkilendirilmesi ve yetkinin amacının, sınırlarının ve kapsamının yasada belirtilmesi gerektiğini belirtmektedir.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Anayasa 138/4...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sen sadece 5 şirketi düşünüyorsun. 5 şirketin merkezinde yapılıyor bu kanun.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Son yıllarda dünyada olduğu gibi ülkemizde de ekonomik olayların hızla değişmesi ve uluslararası boyut kazanmasının doğal sonucu olarak yeni birtakım düzenlemelerin yapılması gerekli hâle gelmiştir. Bu kapsamda, dünyada, ülkemizde ve yakın bölgemizde son yıllarda yaşanan ve etkili hâle gelen ve hâlen devam eden Covid-19, Rusya-Ukrayna savaşı ve diğer ülkelerin güvenlik tedbirleri nedeniyle global tedarik zincirinde önemli aksamalar yaşanmış, bu durum ülkelerin küresel rekabet gücünün en önemli göstergelerinden olan limancılık sektörünü önemli ölçüde etkilemektedir. Sürüp gidiyor... Zamanı biraz daha tasarruflu kullanmak adına...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul hakkında konuşacak mısınız Sayın Vekil?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Değerli arkadaşlar, bu konuyla alakalı, az evvel ifade ettiğim gibi, konuştuğumuz konu, Devlet Demiryolları ve Denizcilik İşletmelerine ait toplamda 19 limandan, az evvel söyledim, 12 liman, otuz; 5 liman, tekraren söylüyorum, otuz altı; 1 liman, otuz dokuz ve 1 liman da kırk yıl için imzalanmış işletme hakkı devir sözleşmeleriyle de özelleştirilmiştir.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ne kadar çok liman sevdası varmış AKP’nin?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – İşletme hakkı sürelerinin kırk dokuz yıla uzatılması hâlinde işletici şirketler tarafından işletme hakkı süresi içerisinde geri dönüşü olacak daha kapsamlı yeni yatırımların yapılabilmesi. Özellikle, ayrıca uzatılan sürelerle ilişkin tespit edilecek bedellerin tahsili suretiyle ilave kamu geliri de elde edilmiş olacaktır.

Söz konusu teklifin 3'üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle Doğal Gaz Kanunu'na 1 geçici madde eklenmiştir. Son dönemde doğal gaz fiyatlarında olağan dışı artışlar yaşanmış, bazı dışsal ve mevsimsel sebeplerden dolayı ortaya çıkan maliyetin büyük bir bölümünü kamu üstlenmiş, bu düzenlemeyle hazine ile BOTAŞ arasında mahsuplaşma hedef alınmıştır. Yapılan düzenlemeyle BOTAŞ'ın nakit yönetiminin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi amaçlanmıştır.

Değerli milletvekili arkadaşlar, bilindiği üzere, ülkemiz son dönemde petrol ve doğal gaz keşifleriyle ve üretimleriyle tüm dünyanın ilgisini çekmeye devam etmekte. Sakarya Gaz Sahası'ndaki çalışmalar son hızla devam ediyor ve Bakanlık planlamasına göre 2023 yılı Mart ayı içerisinde Filyos'ta kurulan tesisin açılması planlanmıştır. 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu kapsamındaki faaliyetler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı gözetiminde gerçekleştirilmekte olup sahadaki faaliyetler ise başta Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı olmak üzere ruhsat sahibi şirketlerce gerçekleştirilmektedir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Çakır, biraz özetleyebilir miyiz sizden rica etsem.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Özetliyorum Sayın Başkan.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, usule uygun bir şey isteyebilir miyim? Bir söz hakkı talep ediyoruz usule dair.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Teklifin 4'üncü maddesiyle 4857 sayılı İş Kanunu'nda değişiklik yapılmakta; bu kapsamda, petrol sektöründeki araştırma, arama ve üretim devamlılığını sağlayacak çalışma düzeninin temin edilebilmesi amacıyla gece çalışmalarına ilişkin gerekli yasal düzenleme yapılmıştır; maddelerinde detaylıca konuşabiliriz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul hakkında konuşacak mısınız sayın teklif sahibi?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Teklifin 5'inci maddesinde yapılan düzenlemeyle 31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na geçici madde eklenmiştir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, bunlar bizde var, var. Niye okuyor?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bu terkin düzenlemesiyle kamu üniversite sağlık hizmetleri sunucularının hizmetin ifasında mali güçlükler yaşamamaları, sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliği için sağlık hizmeti sunucularının finansal yeterliliğine yaklaşık 660 ila 880 milyon TL katkı sağlanması amaçlanmıştır. Teferruatlı, ayrıntılı rakamlar var, girmiyorum.

Teklifin 6'ncı maddesinde yapılan düzenlemeyle genel sağlık sigortası primi ödeme yükümlüsü onlardan sınırlı bir bölümün 31/12/2012 tarihinden önceki prim borçları ile gecikme cezası ve gecikme zammı gibi ferî alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilmekte; sayılan kapsamların tamamı için yaklaşık 1 milyar 706 milyon TL genel sağlık sigortası prim borcu terkin edilecektir.

Değerli milletvekilleri, 7, 8 ve 9'uncu maddeleriyle toplayıcı, toplayıcılık ve toplayıcılık faaliyetlerine ilişkin düzenleme yapılmakta; bu kapsamda Elektrik Piyasası Kanunu'nda Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı'nda yer verilen hedeflerle uyumlu olarak toplayıcıların yasal statüsünün ve lisans niteliğinin belirlenmesi hedeflenmiştir.

Teklifin 10'uncü maddesinde yapılan düzenlemeyle Olağanüstü Hâl İşlemleri Komisyonunun görev süresinin sona ermesinden sonra komisyonun görevlerine ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi konusunda görevli kurum ve kuruluşlar ile uygulamaya dair usul ve esasların belirlenmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır ki burada Olağanüstü Hâl Komisyonunun süresi bittiği için.

Teklifin 11 ve 12'nci maddeleriyle güçlü bir kamu görevlileri sendikacılığının oluşturulabilmesi öngörülmekte olup...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Güçlü değil, güçlü değil; yandaş, yandaş!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – ...mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilmesini müteakip kanunun yürürlük tarihi dikkate alınarak hükmün uygulanması gerçekleşecektir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu nasıl bir şey ya! Kimin hangi sendikaya üye olacağına siz mi karar vereceksiniz? Ne ayıp bir şey ya!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Çalışanların ve işverenlerin belirli bir iş kolunda ortak ekonomik ve toplumsal çıkarlarını korumak, devletin vazgeçilmez öğelerinden birini oluşturmaktadır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bak, burada bir sürü sendikacı var, memur sendikası var.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sendikaların güçlendirilmesi, demokratik, sosyal, hukuk devletini daha da güçlendirecek bir araç olacaktır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Geçen yıllarda yüzde 1’di, şimdi yüzde 2 getiriyorsunuz. Ne güçlendirmesi ya! Geçen hafta Bakan farklı konuşuyor, burada farklı konuşuyorsunuz. Böyle bir şey olur mu ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, meyvenizi yediniz mi?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bırakın ya!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sendikaların görevlerini yerine getirmeleri ve sendikal hakların kullanılması güçlü sendikayla mümkün olacaktır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Biliyoruz(!)

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sendikaların amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik eylemlerini sürdürmeleri, temelde bağımsızlıkları da güçleriyle orantılıdır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yüzde 1’lik şeyi şimdi yüzde 2’ye getiriyorsunuz.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Toplu sözleşme masasında toplu sözleşme ikramiyesinin belirlenecek olması sendikaları teşvik edecek, daha etkin ve verimli, haklarına sahip çıkan sendikalaşmayı oluşturacaktır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Fahri Bey, Allah aşkına, bunu hangi ihtiyaçla hazırladın ya?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yüksek kâr hırsından.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Allah aşkına, bunun kime ne faydası var? Zaten sendikanızı destekliyorsunuz.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Yüzde 2’lik barajı geçen sendika üyelerine yönelik, teşvik amacıyla düzenleme yapılmış.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Milleti 500 lirayla terbiye etmeye çalışıyorsunuz, yazıktır bu insanlara ya!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Toplu sözleşmede sendikalaşmayı teşvik etmek ve yapıcı rekabeti artırmak amacıyla kanunda yer alan mali ve sosyal haklar mevzuat gereği belirlenen kıstaslar doğrultusunda düzenlenmiştir; ayrıntıları atlıyorum.

Değerli arkadaşlar, teklifin 1’inci maddesiyle...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Video çekiyorlar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, salonda video çekmek yasaktır. Lütfen video çekmeyelim yoksa dışarı almak zorunda kalırız.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Arkadaşlar, biz çekiyoruz merak etmeyin.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bakın, arkadaşlar, bitiriyorum son cümlem: Bahse konu alacaklara ilişkin...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Fahri Bey, Allah aşkına, bu sendikayla ilgili değişikliği niye getirdin?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ya, Sayın Vekilim, bırak şunu bitirelim, ondan sonra konuşalım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, niye getirdin, bir cevap ver Allah aşkına ya!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bir dinle, lütfen bir dinle ya! Genel Kurulda böyle, Komisyonda böyle...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu memur sendikalarıyla ilgili teklifi niye getirdin?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fahri Bey, devam edelim, bitirelim ağabey.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usule dair konuşuyor şu anda.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bahse konu alacaklar için faturalar özelleştirme öncesi dönemine ilişkin olup oldukça eski tarihlidir. Bakın, neleri terkin ediyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir bilelim ya! Vallahi bir bilelim ya! Hakikaten merak ediyorum.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bu 2 bin lira meselesiyle alakalı rakamlar var -rakamlara boğmak istemiyorum, detayda hepsi var- bunlarla alakalı -10 lira, 20 lira vesaire- sıradan, tüm faturaların 2 bin lirasını terkin edelim diye bir madde... Dolayısıyla ilgili teknik bilgiler elimizde mevcut. O bakımdan, bütün bunları alt alta topladığımızda...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Çok uğraştın mı bu torba kanunu hazırlamak için Fahri Bey?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bütün samimiyetimle ifade ediyorum ki bizim tek muradımız var: Bu milletin hissiyatına, bu milletin isteklerine karşılık bizim yasa yapmamız, hizmet etmemiz, yasal düzenlemeyi buna göre yapmamız lazım. Size göre uygun mu, tartışırız; değil mi, tartışırız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Şirketlerin ihtiyaçlarına...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Neden 2 defa çektiniz yasayı?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Zeytin düşmanısınız Fahri Bey, zeytin düşmanısınız siz!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hiç zeytin topladınız mı?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bakınız, millet bizim -Sayın Başkan, son cümlem- Meclis bizim, iktidar bizim, muhalefet bizim, yaptığımız da bizim yapamadığımız da bizim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ne muhalefet sizin ya!

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – 3'üncü defa zeytini katletmek için buraya yasa teklifi getiriyorsunuz!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ülkenin sorumluluğunu taşıyanlar olarak ihtiyaca binaen yaptığımız kanun teklifinin inşallah bu ülkeye, bu millete, size, bize, başta zeytincilere ve yatırımcılara hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Zeytin düşmanısınız!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Nasıl hayır getirecek, nasıl hayır getirecek ya! Aydın'a gel de bir gör bakalım zeytin ağaçlarını! Hayrı mı olur bu işin ya?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sabrınız için teşekkür ediyorum. Vereceğiniz katkılar için şimdiden teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fahri Bey, bu kapsamlı konuşmanız ve açıklamalarınız için teşekkür ediyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Başkan, usulen söz isteyen arkadaşlar var diğer komisyonlardan.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Usule dair söz talebimiz var Sayın Başkan.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul üzerine söz istiyoruz efendim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, Divana 2 adet önerge ulaştı, onları okutup oylarınıza sunacağım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Önergeden önce usul efendim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, bir şey ifade edeceğim.

BAŞKAN ZİYAALTUNYALDIZ – Burada söz veririm ağabey, önergeler üzerinde söz alabilirsiniz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkan, bakın, şöyle söyleyeyim: Önerge üzerinde değil, biz usul hakkında söz istedik.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul hakkındaki talepleri yerine getirmeniz gerekir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergelerde söz verebilirim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usul üzerine görüşmeler bitmeden önergelere geçilemez!

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, bakın, tali komisyonda görüşülmemiş bir şeyi görüntülemeye çalışıyorsun. Usulünüz hatalı Sayın Başkan!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeler usule ilişkin arkadaşlar, önergeler usule ilişkin.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkan, usul esasın önünde ama siz bizim talebimizi karşılamayıp...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Onu konuştuk Kadim Bey, onu konuştuk.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ya, ilk önce tartışılması lazım!

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Usule ilişkin tartışılmadan oylanması doğru değil bence.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Söz taleplerini yerine getirmeden oylayamazsınız!

KADİM DURMAZ (Tokat) – Olmaz Sayın Başkan!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi okutuyorum:

Komisyon Başkanlığına

Görüşmeye başlamadan, ilgili yasa teklifinin geri çekilerek tali komisyonlara gönderilmesini talep ederim.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

KADİM DURMAZ (Tokat) – Değerli arkadaşlar...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Söz talebimiz var burada!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Mahkeme kararı var ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bakın, neyi oyladığımızı bilemiyoruz. Lütfen müsaade edin.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Oylamaya sunamazsınız! Söz taleplerimizi yerine getirmeden, usule dair görüşmeleri tamamlamadan oylama yapamazsınız!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Böyle bir söz vermeyeceğim, vermeyeceğim. Hayır, söz konusu değil, vermeyeceğim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Komisyon görevini yapmıyor, siz görevinizi yapmıyorsunuz!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, teklifin tali komisyona gönderilmesine ilişkin Ali Bey’in bir teklifi var. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usule dair görüşmeler tamamlanmadan geçemezsiniz!

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Tali komisyonlarda görüşülmedi bu, görüşemezsiniz!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – İkinci önergeyi okutuyorum:

Komisyon Başkanlığına

Teklifeye dair alt komisyon kurulmasını talep ederim.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tekliffe dair alt komisyon kurulmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler...

(CHP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

CAVİT ARI (Antalya) – Plan Bütçeye gelmedi Başkanım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Plan Bütçeye de gelmedi, nasıl bir kanun yapma tekniği bu! Böyle bir şey olmaz!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kabul edilmemiştir.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Böyle bir şey kabul edilemez! Usul tartışması bitmeden olmaz!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bakar mısınız, bu yaptığımız usulsüzlük, yasa dışılık, kanunsuzluk! Kanunsuz kanun yapılamaz!

(Başkanlık kürsüsü önünde toplanmalar)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yaptığımız yanlış! Buradaki kanun teklifiyle ilgili hukuksuzluklar, adaletsizlik burada!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergenizi oyluyorum, ne yapayım yani?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Plan Bütçede konuşulmamış; komisyonlar yok sayılamaz, komisyonlar yok sayılamaz! Burada kanun yapılamaz!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gruplar konuştu, gruplar konuştu.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hayır, Komisyonlar görüş bildirmeden, burada görüşmeden...

BURAK ERBAY (Muğla) – Usule aykırı gidiyorsunuz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Oylamaya geçemezsiniz, usul tartışması bitmeden olmaz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaade edin, müsaade edin...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz, usul hakkındaki görüşlerimizi ifade etmek istiyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ya, bu yaptığımız iş usulsüz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Plan ve Bütçe Komisyonunda da görüşülmedi, tali komisyonda da görüşülmedi.

(CHP ve HDP milletvekillerinin Başkanlık kürsüsü önünde toplanmaları)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Usulsüzlüğün anasını yapıyorsunuz, yapmayın ya! Yapmayın lütfen.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz, usul hakkındaki görüşlerimizi ifade etmedik ki.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Usule ilişkin graplardan bir kişi...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Benim konuşmama engel mi?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, önerge...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Graplardan bir kişi konuşuyor.

BURAK ERBAY (Muğla) – Usulü var her şeyin ya! Dağ başı mı burası?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Öyle şey olur mu ya? Graplardan bir kişi olur mu?

BURAK ERBAY (Muğla) – Yazıyor orada, “Plan ve Bütçe” diye yazıyor.

(Başkanlık kürsüsü önünde toplanan CHP milletvekillerinin ve Başkanın karşılıklı konuşmaları)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, ne yapmaya çalışıyorsunuz?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kapatmaya çalışıyoruz...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, lütfen, herkesi yerine davet ediyorum, herkes yerine otursun!

BURAK ERBAY (Muğla) – Usule uygun gitsinler...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Oldu bittiye getiremezsiniz! Böyle bir kanun yapma tekniği yok ya!

(Başkanlık kürsüsü önünde toplanan AK PARTİ, CHP ve HDP milletvekillerinin karşılıklı konuşmaları)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Herkes yerine otursun, herkes yerine otursun!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – 25 milyon ağaçlı Aydın’ın zeytinlerini talan etmeye çalışıyorlar, zeytini talan ettirmeyeceğiz!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Herkes yerine otursun. Lütfen yerinize geçin! Arkadaşlar, yerinize oturun!

(Başkanlık kürsüsü önünde toplanmalar, gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yerinize oturun arkadaşlar, yerinize oturun! Arkadaşlar, arkadaşlar...

10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati :16.13

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.23****BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)****BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)****SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)****KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)**

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Komisyonumuzun 25’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Esasen, 1’inci önergeyle ilgili işlem yaptık ama bazı arkadaşlarımız –yeniden- “Gürültüden anlayamadık.” dediler. Ali Bey’in önergeleriyle ilgili tekrar işlem yapıyorum ve okutuyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usulle ilgili söz talebimiz var efendim.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Muhteviyatı itibarıyla önerge 2 ayrı oylamayı gerektiriyor, o itibarla 1’incisini okuyorum:

“Komisyon Başkanlığına

Görüşmeye başlamadan ilgili yasanın geri çekilerek tali komisyonlara gönderilmesi, bu kabul edilmezse alt komisyon kurulmasını talep ederim.

Ali Kenanoğlu

İstanbul”

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Grubumuz adına Murat Bey konuşacak.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Usulle ilgili mi?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Usul üzerine, evet.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, Murat Bey, buyurun.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Bütün arkadaşları ben de selamlıyorum.

Usul üzerine bir tartışma yürütülmesi gerektiğinin tekrar altını çiziyoruz. Çünkü “usul” dediğiniz şey esasa dair bir meseledir. Burada, basit bir teknik tartışması yapmıyoruz, burada, ülkenin doğasını, burada, ülkenin tarımını, burada geleceğini tartışıyoruz. Birileri şöyle söyleyebilir: “Ülkenin geleceği maden şirketlerinin geleceğiyle eşittir.” diyebilir, biz ise tam tersini düşünüyoruz, milyarlarca insan tam tersini düşünüyor. Özellikle pandemi sürecinde ortaya çıkan uluslararası durum bizim dediğimizi net olarak kanıtlayan bir gerçektir.

Şimdi, zeytinliklerin maden şirketlerine peşkeş çekilmesi yeni değil. Ülkenin yüz ölçümünün yarısından fazlası zaten maden şirketlerine tahsis edilmiş durumda. Bunu tekrar söylüyorum, ülkenin yüz ölçümünün yarısından fazlası maden sahası olarak resmen tahsis edilmiş durumda. Bu şu anlama geliyor: Bu ülkenin birkaç tane şirkete tümünden, insanıyla, doğasıyla, tarımıyla peşkeş çekilmesi anlamına geliyor. Bu, tüm coğrafyanın insansızlaştırılması anlamına geliyor. Bunun kime ne faydası var? Kimseye bir faydası yok ama gözünü dolar ve para bürümüş şirketlerden başka kimsenin bundan bir çıkarı yok.

Şimdi, zeytinliklerin yasasının değiştirilmesi konusunda AKP çok istekli.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kimsenin gözünü dolar şey yapmadı.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Biz Zeytin Yasası’na dair, gelen yasaya dair fikirlerimizi daha ayrıntılı ifade edeceğiz.

Şimdilik usul üzerine şunu söylemek istiyoruz: Bu düzenleme -Çevre Komisyonu üyesi olarak söylüyorum- Çevre Komisyonuna gelmeden geçemez, Sağlık Komisyonuna gelmeden geçemez, Hukuk Komisyonuna gelmeden geçemez, Adalet Komisyonuna gelmeden geçemez çünkü Çevre Komisyonunun varlık sebebi bu. Bu aynı zamanda bir ekoloji katliamıdır.

Şimdi karşımda bir tane AKP’li konuşuyor. Şimdi ona sorsanız şunu söyleyecek: “Biz zeytin ağaçlarını taşıyacağız, bunda ne var?” Şimdi bu anlayış şunu savunuyor: Otoyolun kenarına diktiği ağaçları dahi orman sanan bir anlayış bu. Bu orman değildir. Zeytin ağaçları taşınmaz. Zannedersiniz ki zeytin ağacına... Bir müsaade etsin, bunu alalım da şu kenara koyalım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Toparlayalım Murat Bey.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Madene de kömüre de “Bir zahmet sen de oradan çıkıver.” diyeceğiz ve olay geçecek. Durum bu değil. Zeytin ağaçları taşınmaz, bu bir ekosistemdir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Murat Bey teşekkür ederiz.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Zeytinin oradan çıkması demek, madenin de alttan çıkması demek de bir katliamdır. Bugüne kadar Türkiye’de rehabilite edilmiş tek bir alan yoktur. Dolayısıyla bu düzenleme Çevre Komisyonu, Adalet Komisyonu, Sağlık Komisyonu başta olmak üzere bu komisyonlara mutlaka gitmeli, tartışılmalıdır.

Son olarak da şunu söyleyeceğim: Bu meselenin doğrudan sahipleri var, zeytinden geçinen, zeytin üretiminde bulunan, yaşamlarını bununla idame ettiren, o coğrafyanın her şeyleri olan insanlar var ve ayıldır İkizköy’de mücadele eden...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim Murat Bey.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – ...ormanları devletten ve şirketlerinden koruyan insanlar burada.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Dolayısıyla ilk önce onlar konuşmalıdır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı önergenin ikinci kısmını okutuyorum...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, zaten bu bir tek önerge. Yani “Alt komisyon kurularak tali komisyona göndermek için fırsat verin.” diyor. Yani tek önerge zaten. Usule de aykırı bir iş bu. Anayasa profesörümüz burada.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yo, Anayasa profesörü vermedi, ben verdim önergeyi.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Anayasa Komisyonunuz buradasa, bu kanun...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Başkanım, hemen oylayacağım. Tekrar söz istemiyorlar.

Okutuyorum:

“Alt komisyon kurulmasını talep ederiz.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Alt komisyon talebini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzda görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin TBMM İçtüzüğü'nün 38'inci kapsamında Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılması, Anayasa Mahkemesi ve yargı kararlarına aykırı hususlar içeren teklifin müzakerelere geçilmeksizin reddedilmesini arz ve talep ederiz.

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Kocaali	Adana	Manisa
Çetin Osman Budak	Kadim Durmaz	
Antalya	Tokat	

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Tarhan, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaali) – Grubumuz adına Murat Bakan açıklama yapacak.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Murat Bey, buyurun.

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bizim niyetimiz kaliteli bir yasama yapmak dolayısıyla biz söz izlerken süreyi uzatalım, yasama faaliyeti olmasın diye istemiyoruz. Ben Çevre Komisyonu üyesi ve sözcüsüyüm Cumhuriyet Halk Partisinin. Böyle bir yasa geliyor, Çevre Komisyonuna havale etmemiş, İç Tüzük'ün 23'üncü maddesi, Meclis Başkanının havale etmesi gerekirdi ama bize havale edilen ve toplanmadığı noktada Çevre Komisyonu olarak imzayla topladığımız için bize havale edilmemiş. Yani şimdi, siz burada kanunu anlatırken dediniz ki: "Google'da arama yapıyorsunuz, en çok arama yapılan 2 tane konu var; bir tanesi enerji, diğeri iklim." Şimdi, iklim politikalarıyla ilgili biz iki kelime etmeyeceğiz; benim Komisyonuma gelse ben saatlerce konuşacaktım ama şu Komisyonunda bizim üç dakika konuşmamız çok görülüyor.

Şimdi, bakın, enerji politikaları dünyadaki politika ajandasının en üstünde değil, siz burada öyle bir şey söylediniz. Eskiden enerji politikaları savaşlar çıkarırdı, hükümetler devirirdi, darbeler yaptırırdı ama artık dünyada iklim politikaları dünya politika ajandasının en üstünde. Sağlık politikaları iklim politikaları belirliyor, adalet politikalarını iklim politikaları belirliyor, enerji politikalarını da iklim politikalarını belirliyor.

Birleşmiş Milletler iklim değişikliğiyle ilgili ilk yapılan şey -hocam da bahsetti- 1992 Rio Anlaşması. İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Taraflar Konferansı bu sene Şarm El-Şeyh'deydi, geçen sene Glasgow'daydı; 26'ncı, 27'nci Dünya kömürden çıkışı konuşuyor. Polonya gibi bir ülke...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Aynı zamanda termiklere geri dönüşü de konuşuyor.

MURAT BAKAN (İzmir) – Hayır, hayır.

BURAK ERBAY (Muğla) – Türkiye için geçerli değil, Türkiye'de güneş var, güneş olmayan yerlerde konuşuluyor.

MURAT BAKAN (İzmir) – Bir dakika izin verir misiniz?

Dünya kömürden çıkışı konuşuyor, bu geçici bir durumdur. Şu an Avrupa bugüne kadar yaptığı en fazla yenilenebilir yatırımını yapıyor çünkü bir daha doğal gaz, fosil yakıtlara muhtaç kalmamak için.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

MURAT BAKAN (İzmir) – Şu an Türkiye’deki 29 kömürlü santral projesinin hiç birisine talip yok, ihaleye çıkıyorsunuz buna finans bulamıyorsunuz; Alpu Termik Santrali 7 defa ihaleye çıktı, finansman bulamadı, niye? Dünyada finansman artık iklim finansmanına dönmüş durumda. Yapmamız gereken şey: Elimizdeki doğal kaynakları, sulak alanları, ormanlarımızı zeytinliklerimizi tarlamızı, doğamızı korumak. Siz, dünya bir yere giderken kömür için, altındaki kömür için buradaki kanun teklifini hazırlayan arkadaş diyor ki “Zeytini sökeceğiz, götüreceğiz; kömürü çıkaracağız.” O doğa eski hâline gelir mi bir daha? Yani böyle bir şey yok. Bakın, ne Alp Dağları’nda maden çıkarılıyor ne Toskana Vadisi’nde ne Avrupa’da; ne çimento fabrikası var ne... Kömür madenleri teker teker kapanıyor yani kömürlü termik santraller Fransa’da tamamen kapandı, İtalya’da tamamen kapandı...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Almanya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

MURAT BAKAN (İzmir) – Geçici bir süre döndü.

Şimdi, dünya bir tarafa giderken siz burada Muğla gibi, Akbelen Ormanı gibi bir yeri tahrip etmeyi göze alarak bu kanun teklifini buraya getiriyorsunuz. Bu olacak iş değil yani tabii ki biz buna bu tepkiyi göstereceğiz, burada arkadaşlarımızın, bizim gösterdiğimiz tepki az bile. Vatan nedir ki? Vatan dediğiniz şey o doğa; o dağlar, taşlar, ormanlar, zeytinlikler; biz burada vatan savunması yapıyoruz, bizim haykırışımızın sebebi bundandır.

Bakın, İç Tüzük 34’e göre, siz, Çevre Komisyonuna gönderebilirsiniz, diğer Adalet Komisyonuna, Anayasa Komisyonuna gönderebilirsiniz; Komisyon olarak buna hakkınız var. Lütfen, bunu yapın, sağlıklı bir yasama çalışması yapalım, şu tartışmalar bitsin, ben de Çevre Komisyonunda dilediğimce sözümlü söyleyeyim, arkadaşım da Sağlık Komisyonunda dilediğince sözünü söylesin. Zeytinin, doğanın hakkını da savunan birisi bu ülkede, madeni savunuyorsunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok teşekkür ederim.

Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir diğer önerge var, onu da okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi TBMM Başkanlığı tarafından Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına tali komisyon olarak iletilmiştir. Ancak teklif söz konusu komisyonlarda görüşülmeksizin Komisyonumuz gündemine getirilmiştir. Tali komisyonların görüşlerinin alınması hususunda gereğini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Müzeyyen Şevkin

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Kocaeli

Adana

Manisa

Çetin Osman Budak

Kadim Durmaz

Antalya

Tokat

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ali Şeker bir açıklama yapacak.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, Ali Bey...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Dedin mi İç Tüzük’e aykırı bir önerge...

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Önerge sahibi... Verme hakkı, Komisyon üyeleri...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, ben Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyesi bir milletvekiliyim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İç Tüzük’e aykırı...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Söz verdi artık.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bırak! Komisyon Başkanı ne işe yarıyor orada...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Az önce bağırın çağırın sendin Komisyon Başkanına saldıran...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Her şeye karışıyorsun buradan ya!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Konuştuğumuz bu kanun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Makama saygı duyun o zaman!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Az önce kim saldırdı makama!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, lütfen...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Konuştuğumuz bu kanun 10 Aralık 2022 tarihinde AKP Grubuna verilmiş ve Meclis Başkanlığına hemen gidip 12’sinde de Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı tarafından “Biz bu sürede toplanamayız.” deyip geri gönderilmiş. Sağlık Komisyonu üyesi milletvekillerinin hiçbirisinin haberi yok, bir toplantı çağrısı olmamış ve aynı zamanda Plan ve Bütçe Komisyonunda Komisyon üyelerinin hiçbirisinin böyle bir teklifin kendilerine havale edildiğinden ve Komisyon Başkanının “Bunu toplayamayız.” diye tek adam olarak yazdığı yazılardan kimsenin haberi yok. Bir kere, bu milletvekillerine, komisyonlara çok büyük bir saygısızlık. Oradaki toplantılar yapılmadan, görüşler alınmadan burada bu kanunun görüşülüyor olması Millet Meclisine ve millete büyük bir saygısızlık, bunu kabul etmek mümkün değil.

Akbelen köylüleri senelerdir direniyorlar ve orada onları ziyaret ettik. “Zeytinimize, ormanımıza dokunma!” dediler. Onların hemen yanı başındaki alanlarda yangınlarda büyük orman kaybı oldu, tek kurtarılan neredeyse bu kalan yerler oldu, oraları da şimdi siz yok etmeye çalışıyorsunuz. Bu, Anayasa’ya da aykırı, yasalara da aykırı bir düzenleme; daha önce iptal edilmiş bir düzenleme. Israrla 3 tane şirket daha çok para kazanacak, yakın yerden kömür çıkarıp, enerjiye dönüştürüp devlete satacak diye o şirketlerin savunmasına kimse burada giremez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ben de aleyhte söz istiyorum Başkan.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bizim görevimiz, millete karşı sorumluluğumuz var. Zeytin bu ülkenin sağlıklı geleceğidir ve zeytin konusunda bu kadar hoyrat davranmak kabul edilebilecek bir şey değil. Daha önce Soma Yırca’da çok geniş bir alanda 6 bin zeytin ağacı yok edildi, kökünden söküldü, ölmez ağaç öldürüldü ve burada da kalan ağaçlar öldürülmek isteniyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Toparlayalım Ali Bey.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yasalara aykırı bir şekilde; 1939’da çıkan, zeytini koruyan yasaya aykırı bir şekilde yapılacak olan bu düzenlemeler Anayasa’ya da aykırı, bütün yasalara da aykırı. Bunu kabul etmek mümkün değil.

Sağlık Komisyonunu ilgilendiren başka konular var, genel sağlık sigortası. Aynı zamanda, sendikalarla ilgili yine Çalışma Komisyonunu ilgilendiren konular var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – “Usul” dedin, maddelere girdin, lütfen toparla.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bakan, bu konular da yine bizim Komisyonumuzun konusu ve Komisyonun görüşü alınmadan Komisyon Başkanının bir yazısıyla, Komisyon üyelerine dahi haber verilmeden yapılan bu düzenleme usulsüzdür, bu düzenlemelerin burada konuşulmadan önce ilgili komisyonlarda, Çevre Komisyonu da ilave edilerek oralarda görüşülüp ondan sonra görüşülmesi lazım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz Ali Bey, sağ olun.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yoksa kendinize de saygısızlık edersiniz, Türkiye Büyük Millet Meclisine de...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, teşekkürler.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – ...Komisyon üyelerine de milletvekillerine de.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bunu yapmaya hakkınız yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Başkanım, ben aleyhte söz istedim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Aleyhte söz talebi var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önerge oylandı arkadaşlar.

Arkadaşlar, geneli üzerinde...

(CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, müsaade edin.

Şimdi, teklifin geneli üzerinde istem sırasına göre söz vereceğim.

Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, sayın...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Başkan, bu Komisyonun alt komisyonu olarak Tarım Komisyonu görünmemektedir; bu, ne demektir biliyor musunuz? Bu Komisyon tarım ve tarıma dair bir karar alamaz demektir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Eğer sizin Komisyonunuzun alt biriminde, alt komisyonunda Tarım Komisyonu yoksa bu şu demektir...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hatibi dinleyelim... Değerli Vekil... Değerli Vekil...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bu Komisyon tarıma dair karar vermemelidir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli Vekil, hatibi dinleyelim lütfen, hatibi dinleyelim lütfen.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Şimdi, siz tarıma dair bir karar vermek istiyorsunuz, tekniğe dair ama onu Tarım Komisyonunda oluşturumuyorsunuz. Tarım Komisyonuna gelmeyen, bu Komisyona gelen kesinlikle usulsüzdür, doğru değildir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Çok özür dilerim Tahsin Bey.

Sayın Başkan, şöyle bir talebimiz olmuştu: Yani gruplar adına konuşmaya başlamadan önce burada bulunan köylüler, ilgili kurum ve kuruluşlar...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, öncelikli söz hakkı Komisyon üyelerinin.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Onu anladık ama biz bu konuda talepte bulunuyoruz yani.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Elitaş...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İnsanlar saat kaçta kadar bekleyecek burada?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – İnsanlar kaç saatlik yoldan geldi.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Biz buradayız nasılsa ya.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, Sayın Elitaş’a söz verdim.

Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Siyasi parti grup temsilcilerimiz izin verirse bir konuşma yapmak istiyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Herkes anlaşılabilir bu konuda.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Komisyon üyemiz mi Sayın Elitaş?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet. Müsaade eder misiniz?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Her şeyi yok sayan bir kanun teklifi.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sabah sofralarına gelen zeytinden de...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Elitaş, buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Öncelikle, değerli milletvekili arkadaşlarımızın buradaki gösterdikleri tepkileri olağan karşılıyoruz çünkü parlamento...

MURAT BAKAN (İzmir) – Yazılanın nasıl berbat olduğunu bildiğiniz için...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir dinleyin arkadaşlar, bir dinleyin ya!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, Allah rızası için, dinleme alışkanlığınız yok mu sizin?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen bir müsaade edin, lütfen...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakın, sizin bir arkadaşınız konuşurken bizim bir arkadaşımız burada fısıldayınca Sayın Bakan bizim arkadaşımızı azarlıyor. Yapmayın Allah aşkına, bir dinleme alışkanlığınızı öğrenin!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Savunulacak bir tarafı yok bu yasanın.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – 10 kez aynı yasayı getirince tahammül kalmıyor bizde.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Artık size tahammül etmiyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Demokrasi” diyorsunuz, sadece siz konuşuyorsunuz, karşınızdakinin konuşmasına tahammül edemiyorsunuz. Bakın demokrasi tahammül rejimidir. İktidar tahammül edecek, muhalefet de tahammül edecek ama tahammülsüzlük...

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Sizin hukuksuzluklarınıza tahammül etmiyoruz çünkü siz demokrasiyi işletmiyorsunuz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakın, hâlâ tahammülsüzlük gösteriyorsunuz, ne diyeceğimi bilmiyorsunuz.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Demokrasi yok ki.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – 10 kere aynı yasa gelirse...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yani burada Komisyon üyesi arkadaşlar...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sanayi Bakanlığının elemanları zeytin konuşuyor, nasıl tahammül edelim?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, lütfen bir dinler misiniz?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlarım, usul tartışması yaptınız, eyvallah. Değerli Hocam bazı şeyleri söyledim ama şu önergelere bakıyorum, Allah rızası için ya, bu önergelerin hiçbiri usule uygun değil.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kanun Anayasa’ya aykırı, sen neden bahsediyorsun Başkan ya!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şarta bağlı 2 tane önerge gelmiş. Şimdi, bakın, değerli arkadaşlar, İç Tüzük 26 açık ve net, bu konuda görüş bildirmeye yetkili organ Komisyon Başkanlarıdır. İç Tüzük 26’yı okursanız...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Komisyon üyelerinin...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Lütfen Ali Bey.

İç Tüzük 26’yı okursanız, Komisyon üyelerinin üçte 1’i -26 kişi herhâlde diğer komisyonlar- 9 kişi eğer Komisyon Başkanına çağrı yazarlarsa Komisyon Başkanı olağanüstü toplantıya çağırarak mecburiyetindedir.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Meclis Başkanı çağırıyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, efendim, bakın, lütfen. Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri 11 kişi bir araya gelerek...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bu kendine havale edilmemiş ve görüşülmesi istenen bir kanun teklifi değil.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiş. O zaman bakın, İç Tüzük’ün 34’üncü maddesini okuyacak, o zaman siz komisyonu olağanüstü toplantıya çağıracaksınız, diyeceksiniz ki: “Sanayi Komisyonundaki...”

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Peki, siz burada Komisyon toplanırken üçte 1’i toplandı, çağrı mı yaptı da konuştunuz?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, Hocam, söyleyin, usul anlatıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, siz konuşurken kimse müdahale etmedi, lütfen.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Komisyon nasıl toplandı?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şunu anlatıyorum: Şimdi, “Sanayi Komisyonunda görüşülen kanun teklifi bizim komisyonumuzu da ilgilendirir.” diye Komisyon Başkanını olağanüstü toplantıya çağıracaksınız. Nitekim öyle sayınız da var.

Şimdi, bakın, değerli arkadaşlar, burada tartıştığımız konulardan birisi...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Kimseye haber vermeden kanun...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kimseye haber verilmiyor, sonra da...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Milletvekili uyanık olacak “Kimsenin haberi yok.” olmaz, milletvekili uyanık olmalı. Parlamentoda yayınlandı bu iş.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Nasıl haberi yok?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, söylüyoruz, söylüyoruz Sağlık Komisyonu Başkanı...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Öyle bağırarak milleti uyandıramazsın, masaya vurarak milleti uyandıramazsın. Önce siz uyanık olacaksınız.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Efendim, bakın, Sağlık Komisyonu Başkanı Komisyonu toplantıya davet etmeden kendisi yazı gönderiyor buraya.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, sevgili Başkanım...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bizim karşımızda bir sahtekârlık var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, lütfen dinler misiniz?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Komisyonu toplantıya davet etmeden.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, Allah rızası için...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, lütfen dinleyin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hakikaten iktidar olmak sabır işiymiş, Cenab-ı Hak da bize bu sabrı vermiş, inşallah uzun yıllar da iktidar olacağız biz. Siz iktidarın, karşınızdakinin konuşmasına dahi tahammül edemez bir durumdayken, onun için...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bu Komisyon üyelerine çağrı yaptı da mı bu toplandı şu an burada?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hâlâ bak, hâlâ tahammül edemiyorsun.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hâlâ tahammül edemiyorsun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hakaret yok, bir şey yok arkadaşlar, bir şey konuşuyor Başkanımız, bir dakika dinleyin ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, dinler misiniz?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, sevgili Başkanım...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Arkadaşlar, savunduğunuzun doğru olduğuna inanmıyorsunuz ki böyle bağırıyorsunuz ya, biz sessiz, sessiz dinliyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sevgili Başkanım, bu zeytinliklerle ilgili konu 1982 yılında termik santraller kurulmaya başlamış, nihayet 1995 yılında bitmiş. O süre içerisinde dönemde TEK mi vardı, TEDAŞ mı vardı bilmiyorum... TEK, Türkiye Elektrik Kurumu bu termik santralleri üretmeye başlamış. Şu anda bu termik santrallerin yaklaşık üretim kapasitesi 1.800 megavat veya 2.000 megavat diyelim yuvarlayarak. Üretim miktarı da şu andaki fiili üretimin, Türkiye'deki olan 100 bin megavatlık üretim kapasitesinin yaklaşık yüzde 4,5'una eşit geliyor. Bu enerjinin olduğu dönemde, ihalenin yapıldığı süreçte, bu termik santrallerin içinde bulunduğu alan bir haritayla, krokiyle ihale edilmiş, buradaki zeytinliklerin altındaki kömürlerin de işletilmesi söylenmiş. Fakat o süreç içerisinde Danıştay bu yönetmeliği iptal etmiş. TEDAŞ'dan önce TEK varken bu yönetmelik devam ediyor, orada da olacak diye düşünülmüş fakat Danıştay bu yönetmeliği iptal ettikten sonra bir kanun değişikliği yapmaya kalktı 2017 yılında. Orada toplumdaki büyük bir baskı oldu ama kanun teklifi Türkiye genelini de kapsayan zeytinliklerle ilgiliydi. O kanun teklifindeki 1'inci maddeyi çektik. Arkasından, Danıştay 2012 tarihli bu yönetmeliği iptal edince gerekçesi şu dedi: "Bu iş yönetmelikle olacak iş değildir, kanunla yapılması gerekir." Şu anda Türkiye'nin bir enerji ihtiyacı var. Bu enerji ihtiyacını karşılayabilmek için, tüm dünya enerji darboğazından geçerken mevcut enerji kapasitesini devam ettirebilmek için, Türkiye'nin yüzde 4,5'una tekabül eden bir enerjiyi karşılayabilmek için yaptığımızın işlemin biz doğru olduğu kanaatindeyiz. Ama muhalefetten arkadaşlarımız bunun doğru olmadığını ifade ediyorlar. Bunu da

değerlendiririz, bakarız. Biz ilgilileriyle de görüştük, Sayın Cumhurbaşkanımızla da değerlendirdik eğer uygun görürseniz Sevgili Başkanım, tekrar şunu ifade edeyim, arkadaşlarımız itiraz konularında haklı ama ne olur önyargıyla değil de bir gerekçeyle niye biz bunda doğru olduğumuzu ifade etme anlamında meramımızı anlatmaya çalışayım.

2000 yılına gelene kadar Türkiye’de yaklaşık 85-88 milyon zeytin ağacı vardı. Yani 2000 yılından itibaren bugüne baktığımızda geçen bu kanun teklifini görüşürken Tarım Bakanlığından arkadaşlarımıza sorduk: “Ne kadar?” dedik. 196 milyon zeytin ağacına çıkmış.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – TÜİK mi söyledi?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Tarım Bakanlığının kayıtları.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, “Bu alanda, 3 tane termik santralinin bulunduğu -Yatağan, Yeniköy, Kemerköy termik santrallerinin bulunduğu- alanda, burada ne kadar zeytin ağacı var?” diye sorduk. “17.200 zeytin ağacı var.” dediler. 17.200 zeytin ağacının taşınması mümkün mü? Geçenlerde bir şey gönderdiler, Milas Belediyesi yüz yıllık zeytin ağaçlarını taşımış ve tutmuş. “Taşınabilir olduğunu.” söylediler. Kanun teklifinde aynı bölge içerisinde kalmak üzere, başka yerlere dikerek değil, mesela, Yatağan’da, Muğla’da olan bir zeytin ağacını diyelim ki Samsun’a veya başka vilayete aynı miktarda...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Yozgat’a.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yozgat’ta olmayacak da Hocam.

...oraya dikerek telafi etme yönünde değil, aynı bölge içerisinde zeytin ağaçları dikilsin diye birebir aynı metrekare ve aynı adet diye...

Onu arkadaşlarımızla değerlendirdik, dedik ki 17.200 tane zeytin ağacının taşınabileni taşınsin ama bunun yanında da 50 bin tane zeytin ağacı ilave edilsin diye ifade ettim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – O ekoloji bir daha düzelir mi Başkan?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Aldığımız bilgi, bilmiyorum.

Ben zeytini de severim, yerim Ali Bey gibi. Zeytinyağını Ege’den getiriyormuş Sayın Kenanoğlu, biz de buradaki marketlerden ne bulursak onu alıyoruz, talep edelim bize de iyi zeytinlerden göndersin. Şimdi, bu çerçeve içerisinde ne kadar üretim yapılır? diye sordum. Dediler ki “Zeytin ağacı dikildikten sonra yedi ila on beş yıl içerisinde verime geçer.” Ne kadar üretim alınır? “Türkiye’deki ortalama zeytin verimliliği ağaç başına 200 kilo.” dediler yani verimli bir ağaçla ilgili.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Buna kaç yılda gelecek?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – 20 kilo, 20 kilo, 20... 20...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Baktığımız zaman Türkiye ortalaması 20 kilo bile değil.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – O zaman daha az bir rakamla ilgili konuşuyoruz biz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – O kadar zor elde edilen bir ağaç.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Vehbi Bakırlioğlu, şimdi ben hesap yaptım. Hayır, daha az şey yapıyor...

BURAK ERBAY (Muğla) – Taşınca verimi daha da düşüyor Başkanım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakın, şimdi bu zeytin ağaçlarıyla ilgili bana “200 kilo dediler” yanlış bilgi vermişler demek ki 20... Ben demek ki bir sıfır koyarak yapmışım.

BURAK ERBAY (Muğla) – Başkanım, taşınca daha düşüyor o.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, 17.200 ağaçla 20 kiloyu çarptığımızda takdirde ne kadar kilo olduğunu hesaplayın.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ölmezse düşüyor, ölürse o da yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 196 milyon ağaçla ilgili... Şimdi, biz burada yanlış bir hesap yapmış olabiliriz. Yani burada zeytini umursamıyor, farklı olarak değerlendiriyor şeklinde ifade etmeyin. 17.200 ağaçtan elde edeceğimiz 20 kiloluk bana verilen bilgiye göre...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ben Türkiye ortalamasından bahsediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yaşına ve bölgeye göre değişir Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ortalamasından diyorum.

Şimdi, bunlar taze ağaçlar, yeni ağaçlar... Tarım Bakanlığından kimse var mı burada? Ağaç ne kadar üretir?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ya, gerek yok, ben varım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Köylüler var, köylüler, çiftçiler.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Köylüler var burada, o zeytinliklerin sahipleri burada.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, bakın zeytinliğini taşıyacağımız köylü burada.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Üreticiler, sahipleri burada.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, bir müsaade edin.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hakkında karar verdiğiniz zeytinliklerin sahipleri burada.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Zeytinliğin sahipleri burada Sayın Başkan, müsaade edin onlar konuşsun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Evet, Başkan, izin vermiyorum?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yok.

BURAK ERBAY (Muğla) – Tamam da sorduğunuz sorunun cevabını verebilirler...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, ben Sayın Bakırlioğlu'nun sözüne itimat ettiğim için söylüyorum. Ben bilmeyen biriyim, 200 kilo diyorum, onlar 20 kilo diyor.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Zeytinliğin sahipleri burada Sayın Başkan, müsaade edin onlar konuşsun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Arkadaşlar, bir dakika, Sayın Elitaş bir saniye, ben yanlış anladım. Türkiye ortalamasına kâğıt üzerinde bakarsan 20 kilo çıkar ama söz konusu o bölgenin tamamıysa 200 kilodur.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – O bölge diye sordum ben, ben o bölge o diye açıkladım, o bölge diye açıkladım. Şimdi, değerli arkadaşlarım, bizim yapmak istediğimiz konu bu ama gördüğüm kadarıyla muhalefetten ve kamuoyundan bu konuyla ilgili bir farklı bir ortam oluştu. Şu çerçevede, kamuoyunun... Aslında, sadece, bu maddemizle, 3 tane termik santralin bulunduğu, enerji krizinin baş gösterdiği, Avrupa'daki ülkelerin bu yer altı kaynaklarına, karbon kaynaklarına yöneldiği bir süreçte biz mevcut santrallerin çalıştırılarak bu sürecin devam ettirilmesinin enerji sıkıntısının ortadan kalkmasıyla ilgili bir katkımız olur mu kaygısındayız. Yoksa "Şuna şu kadar dolarları bahsettik, buna bunları bahsettik." diye ifadeler hakikaten rahatsız edici oluyor, üzücü oluyor.

BURAK ERBAY (Muğla) – Başkanım, Avrupa'da güneş çok az.

(Gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Lütfen, lütfen, bakın... Arkadaşlar, niye laf atıyorsunuz Allah aşkına ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, lütfen...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, siz bana her türlü hakareti yapıyorsunuz ama ben size üzüldüğümü, kırıldığımı söylüyorum.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Biz, siz konuşurken bir şey söylemedik. Bir dinleyin!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, benim de üzülmeye hakkım olmasın mı? Bırakın yani benim de bazı şeyleri söyleme hakkım var. Niye bunlarla ilgili rahatsız oluyorsunuz? Ben sizi itham etmiyorum, sadece üzüldüğümü söylüyorum.

BURAK ERBAY (Muğla) – Başkanım, Avrupa'yı örnek veriyorsunuz, bizim kadar güneş yok orada.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Lütfen oturur musunuz? Ya, Allah aşkına, yapmayın, grubunuz adına...

(Gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, söz hakkı vereceğim, lütfen.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bizde güneş var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, değerli arkadaşlar, eğer Komisyon üyesi arkadaşlarımız uygun görürse, teklif sahibi arkadaşımız da olumlu bulursa biz bu zeytinlikle ilgili 1'inci madde konusunda -ben değerli arkadaşlarımıza tavsiye ediyorum- geri çekme önermelerini verecekler, inşallah bu kanun teklifinden de 1'inci maddenin çıkarılmasını talep ediyoruz. (Alkışlar) Ama samimiyetle söylüyorum...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yanlış değildi, doğrudu. Ben imza atmıyorum geri çekmeye.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yaptığımız çok doğru bir iş. Ama samimiyetle söylüyorum, önümüzdeki yıllarda enerji kriziyle ilgili bir sorun ortaya çıkarsa bunun vebali hiç düşünmeden gereksiz yere, sadece muhalefet ruhuyla...

(Gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – ... başına zeytin dalından taç yaparak, saksının içerisinde, toprağın içerisinde –içindeki toprak mı, değil mi bilmiyorum- zeytin ağacı gibi gömülerek burada bizi etkilemeye çalışan insanların boynunda vebali vardır diye düşünüyorum. Sizi geleceğe havale ediyorum.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Öyle değil Başkan, öyle değil Başkan.

(Gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Başkanım, teşekkürler.

MURAT EMİR (Ankara) – “Sayın kalbi taş” sizin etkilenmeyeceğinizi biliyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, buyurun...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Her tarafı zeytin ağacıyla donattık, her tarafı; 196 milyon.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Akhisar size bakıyor Uğur Bey, Akhisar’ın zeytin üreticisi takip ediyor.

(Gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Tarhan, lütfen arkadaşlarınızı sükunete davet edin.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, Komisyon üyeleri konuşmaya başlamadan önce -çünkü çok uzun sürecek- benim önerim birkaç tane çiftçiyi dinleyelim çünkü memleketlerine dönecekler, otobüslerle gelmişler.

(Gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerek var mı?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, konuyu anlamanız açısından bakın, bir dinleyin, bir beş dakika dinleyin lütfen. Siz dinleyin, şurada bir konuşunlar.

BURAK ERBAY (Muğla) – Sayın Başkan, uygunsu üç dakika söz verin.

(Gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Biz dinleyelim, gerek yok bence.

Devam edin siz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Başkan, belki teşekkür edecekler.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Biz teşekkür edelim onlara.

Buyurun...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Belki teşekkür edecekler, gelmişler buraya kadar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, şey dinleyecek.

(Gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey’i dinler misiniz arkadaşlar.

Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

İktidar vekilleri bütçe görüşülürken yine, tüm teamülleri bir kenara bıraktı, Anayasa’ya aykırılığa rağmen “Ne yapacağız, ne edeceğiz biz bu limanların işletmelerini kırk dokuz yıllığına uzatacağız, zeytinlikleri de madenlere kurban edeceğiz, siz istediğiniz kadar Anayasa Mahkemesi kararları getirin, Danıştay kararları sunun, hatta Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararını gösterin, biz sizi de mahkeme kararlarını da tanımıyoruz.” diyor.

Değerli arkadaşlar, önce kanunun adıyla başlamak istiyorum. Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi; daha önce “bazı kanunlarda diyerek teklif sunmuşluğunuz da var.

(Uğultular)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, salonda bir uğultu var. Hatibi dinleyelim lütfen.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Şimdi, bu kanun adıyla, sanıyla “Benim asıl derdim bu zeytinlikler, diğerlerinin yanında geçireyeyim. Kiminde süre kalmadı, kiminde vatandaşın ağzına bal çalma çalmak lazım.” diyor. Teklifin 1’inci maddesiyle...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Önergeyi veriyoruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Tamamen çekiyor muyuz Başkanım?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Zeytinliği çekiyoruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hayır, tamamen çekiyor muyuz madenle ilgili...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 1'inci maddeyi.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 1'inci maddeyi, peki.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Zeytini çekmeseniz olurdu.” anladım ben.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hayır, hayır.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ben de öyle anladım.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hayır.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – 2'yi de çekin, onu da çekin.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Elitaş, tekrar soruyorum: Zeytinliklerle ilgili maddeyi çekiyoruz ama 3 tane, maden sahasıyla ilgili kanunda değişiklikle ilgili önerge yok değil mi?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Yok, 1 tane madde var, o da 1'inci maddeydi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Eğer zeytinliklerle ilgili CHP'nin hassasiyeti, diğer arkadaşların bağırdığı gibi değilse biz önergeyi iptal edelim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Başkanım, henüz önerge gelmedi zaten; o yüzden iptal edebilirsiniz.

Buyurun.

(Uğultular)

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, biraz sessiz olurlar mı?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, salonda sessizliği sağlayabilir miyiz lütfen. Eğer sohbet etmeniz gerekirse lütfen salon dışında yapalım; hatibi dinleyelim.

Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teklifle ilgili henüz AKP Grubu bize önergeyi göndermediği için hâlâ tereddütlerimiz var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – AK PARTİ Grubunun ağzından çıkan kanundur Sayın Başkan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – İnşallah Başkanım, sizin sözünüze güveniyoruz. Tamam, sizin sözünüze güveniyoruz.

Teklifin 2'nci maddesinde limanların özelleştirilmesi süresinin uzatılması konusu 4 kez gündeme getirildi Büyük Millet Meclisinde. Anayasa Mahkemesinin “Anayasa’ya aykırı.” dediği bu düzenlemede ısrar niye? İnşallah, AKP Grup Başkan Vekili Elitaş bununla ilgili de bir açılım yapar, bunu da çeker.

Daha dün, “terörist” “15 Temmuz destekçisi” dediğiniz Birleşik Arap Emirlikleri’yle limanlar ve denizcilik konusunda imzaladığınız mutabakat zaptından dolayı mı acaba bu kadar ısrar ediliyor, bir türlü anlayamıyorum. Burada bize bir açıklama yapsanız çok iyi olur. Özellikle Antalya Limanı’nın işletmesi için sekiz yıllığına 140 milyon dolar gibi fahiş bir rakam ödeyen Katarlılara verdiğiniz sözlerin sonuncu mudur? Bunu da bir türlü anlamıyoruz. Yine tekrar ediyorum: 3-5 firma zengin olacak diye Anayasa suçu işlemeye değer mi değerli arkadaşlar?

Covid-19 pandemisi ve Çin'in limanları bir anda durdurması, deniz taşımacılığının önemini ortaya koydu. Türkiye'nin dünyayla uluslararası ticaretinin yüzde 85-90'ı limanlar üzerinden yapılıyor. Ticaret savaşlarının olduğu bir ortamda limanların özelleştirilmesi ülkenin intiharı anlamına geliyor.

(Uğultular)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, salondaki uğultuyu keselim lütfen.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Türkiye’de limancılık sektörünün etki analizi ve ihtiyaç değerlendirmesi raporuna göre, Türkiye’nin limancılık cirosu 40 milyar lira. Denizden gelir elde eden ülkeler arasında, 8.333 kilometre sahili olan Türkiye 20’nci sırada. Türkiye’nin geliri 10 milyar 168 milyon dolar, Yunanistan’ın 96 milyar 785 milyon dolar; Yunanistan’ın 13.676 kilometre sahili var, ülkemizin 2 katı ama 9 kat daha fazla gelir elde ediyor. Bu işte bir yanlışlık yok mu değerli milletvekilleri? Sebebi nedir diye düşündünüz mü? Limanlarımız yabancılaştırıldı, ana sebeplerinden biri o.

Değerli arkadaşlar, 17’nci yüzyılın en önde gelen filozofu olan Descartes, eskiden bilinen bilgiye güvenmekle işe başlamıştır. “Hepiniz bir kez olsun her şeyden şüphelenin.” düşüncesi onun evrensel kuşku yönteminin ruhsal temelini oluşturur. Sayenizde biz de Descartes’çı olduk. Lütfen siz de Allah için bir gün bir düzenlemeden şüphe duyun değerli iktidar komisyon üyeleri. Anayasa Mahkemesi kararına şöyle bir göz gezdirin, bakın, o zaman belki anlayacaksınız. Teklifin diğer maddelerinin de biz tartışmaksızın geri çekilmesini talep ediyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Genel sağlık sigortasıyla ilgili yaptığımız şeyleri de mi? Onu da mı istiyorsunuz?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Evet.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama Hocam farklı diyor, tamamını demiyor Hocam.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Özellikle Komisyonumuzu ilgilendirmeyen, Komisyonumuzla ilgisi olmayan maddelerin geri çekilmesini talep ediyoruz çünkü çürük bir temel üzerinde bina inşa edemezsiniz.

Teklifin 3’üncü maddesinde BOTAŞ’ın yaptığı ithalattan doğan vergi borçları ile hazineden olan görevlendirme alacaklarına mahsup ediliyor. Burada ne kadar bir miktar mahsup ediliyor, değerlendirilmesi yapıldı mı?

(Uğultular)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, hatibi dinler misiniz?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir etki analizi var mı? Sayın Bakan Yardımcıları bizi aydınlatsa iyi olur ve bütçeyi doğrudan ilgilendiren bir konu, Plan ve Bütçe Komisyonunun görüşü nedir?

Teklifin 4’üncü maddesinde petrol sektöründeki araştırma, arama ve üretim faaliyetlerinde gece çalışmanın yedi buçuk saati aşabileceği düzenleniyor. Bu konu doğrudan çalışanlarla ilgili, alt komisyonun görüşü nedir? Kaç çalışana ilgilendiriyor? Neden bu düzenlemeye ihtiyaç duyuldu? Biz bu yedi buçuk saat gece çalışma saatini aşacak kanunu kim için getireceğiz?

Teklifin 10’uncu maddesi -daha önce de açıkladığım üzere- Anayasa’ya aykırıdır. OHAL uygulamasını olağan dönem uygulaması hâline getirmektedir. Hocam da açıklama yaptı. Özellikle kanun hükmünde kararnamele bakanlıktan ihraç edilen kişileri tekrar aynı bakanlığa teslim etmek ve aynı bakanlığın karar vermesi ne adalete uyar ne hakka ne de hukuka uyar. OHAL Komisyonunun yetkisi 2023’te sona erecek. Bu Komisyonunda hâlihazırda bekleyen dosya sayısı kaçtır? Bunun da açıklanmasını istiyoruz. Kaç dosya sonuçlandı? Bunu da bilmek istiyoruz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – 90 bin.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Elindeki dosyaları tamamlayıp görevin sona ermesi daha uygun değil mi? Yani soruyoruz, o Komisyon elindeki dosyaları sonuçlandırıp ve sonuçlandırdıktan sonra o Komisyon görev süresini tamamlarsa daha doğru olmaz mıydı? Bizim görüşümüz, Komisyonun görevlerini teklifle bazı kurumlara dağıtmak OHAL'i devam ettirmek sonucu doğuracaktır. Ancak bu konuda da Anayasa ve Adalet Komisyonunun görüşü alınmalıdır. Anayasa ve Adalet Komisyonunun görüşü alınmamıştır. Bizim Komisyonda da bu düzenlemenin kapsamıyla ilgili bir uzman yok değerli arkadaşlar; olsa, bizim içimizdeki bazı arkadaşlar açıklasın deriz. Nasıl değerlendirme yapacağız, onu da bilmiyoruz.

Teklifin 11 ve 12'nci maddeleriyle hizmet iş kolunda sendikacı olabilecek memur sayısının yüzde 2'sinden az üyeye sahip sendikaların üyelerinin toplu sözleşme ikramiyesi hakkı ellerinden alınıyor. Kaç sendikayı etkiliyor, bunun açıklanması gerekiyor. Kaç üyeyi etkiliyor? Bunları bilmek gerekir diye düşünüyorum. Kanun teklifini sunan Komisyon üyesi arkadaşımız bununla ilgili bize hiçbir bilgi vermedi.

Değerli milletvekilleri, soruyorum size: Burada yapılmak istenen düzenlemeye dair Çalışma Komisyonu ne diyor? Biz, onların değerlendirmesini görmek istiyoruz yani en azından alt komisyondan bir değerlendirme raporu alınabilirdi.

Değerli arkadaşlar, sözlerime son verirken tümü üzerine görüştüğümüz bu teklife dair uyarılarımızı dikkate almanızı ve teklifi geri çekmenizi diliyorum.

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, teşekkür ederim.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Başkanım, kayda geçsin diye söylüyorum: Tahsin Bey konuştu, dikkat et, hiç kimse bizim taraftan sataşmadı. Ali Bey konuştu, aynı şekilde.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Zeytinlikleri çekti çünkü.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bir dakika, sözümü kesme. Buna da müdahale ediyorsunuz ya!

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sen şeyi de çek...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bir dakika müsaade eder misin? Bir sözümü tamamlayayım ya!

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ya, söz iste. Otur, söz iste.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, bir saniye...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Mustafa Başkana boyuna saldırdınız. Fahri Başkanım konuyu açıklıyor, kanun teklifi sahibi, imza sahibi...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, böyle bir usul var mı ya?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hayır, anlamıyor musun bu sessizliğin neden olduğunu?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şahin Bey...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Tahsin Bey konuşurken hiç kimsenin sesi çıkmadı.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bu sessizliğin nedenini anlayamıyor musunuz?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şahin Bey, teşekkür ediyorum.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Rica ederim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, böyle bir usul varsa ben de bir söz almak istiyorum. Sayın Elitaş niye getirdi, niye çekti Allah aşkına?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, buyurun...

(AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Değerli arkadaşlar, lütfen hatibi dinleyelim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Şimdi Sayın Komisyon üyeleri ve sayın hazırun; evet, bu konunun şakasını yapmasak iyi olur. Şu an önerge elimize geldi, bu zeytinliklerle ilgili 1'inci maddenin kanun teklifinden çekildiğine yönelik önerge geldi. Umarız bir daha gelmez bu önerge ya da benzer bir önerge. Yani bugün için söylemiyorum bunu, bugün için gelmez.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Gerekçeyi oku, gerekçeyi “Daha sonra değerlendirilmek üzere.” diyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, gerekçeyi okuyalım, doğru söylüyorsunuz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bir daha gelecek.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gerekçe: “Önergeyle, kanun teklifinin 1'inci maddesi daha sonra değerlendirilmek üzere teklif metninden çıkarılmaktadır.” diyor, yani gerekçe bu. Yani ben de onun için dedim, bu konuda şaka yapmayalım çünkü bu mesele bakın, şöyle: Anlattıklarınız tamam. Bu şirketler bize de geldi arkadaşlar yani hepsi değil, bir tanesi bize de geldi, konuştu; taleplerini anlattılar, dertlerini anlattılar, sıkıntılarını anlattılar filan. Şimdi, fakat kamuoyunda şöyle bir güvensizlik var tümü açısından: Şimdi, bu zeytinliklerle ilgili yasayı, ilk defa bu yasayı, zeytinlikler yasasını delmek için gelen ilk teklif değil, bugüne kadar yanılmıyorsam 10 defa...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bu 9'uncu...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bununla 9 mu olmuş? Tamam, bu 9'uncu. Bazı arkadaşlar 10 diyor da. 9 ya da 10...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Muhalefet bu konuda kararsız.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ağabey, ne yapsın muhalefet? Siz böyle kafanıza estiği zaman getiriyorsunuz kanunu dolayısıyla muhalefet açıkçası bu konuda sıkıntı duyuyor, sayısını unutmuş durumda.

Şimdi dolayısıyla bu meselenin bir daha gelmemesi gerekiyor. Ama şu var: Yani zeytinlikler üzerine düzeltme, bütün bu kanunlar... Yani şu değil: Bundan işte yıllar önce çıkartılmış bir kanuna dört dörtlük bir kanun olarak bakmak ve bununla yürümek, bundan bahsedilmiyor zaten, hiç kimse de bunu söylemiyor. Şüphesiz ki kanunlarda değişiklikler, kanunlarda düzenlemeler yapılabilir ama bunlar bir konsensüsle yapılır. Şimdi, kanun nasıl yapılır? Oturmuş demokrasilerde, ileri demokrasilerde bunun örnekleri var. Siz kanun yaparken sonuçta böyle sadece şirketlerle, sadece bürokratlarla bir kanun yapıp, paldır küldür böyle Komisyona getirip arkasından Genel Kurula götürürseniz işte bu tür tartışmalara ve sıkıntılara yol açarsınız. Kanun nasıl yapılır? Ya, bir kere, siz bir kanun yapacaksınız -örneğin zeytincilikle ilgili kanunu tümünden ele alacaksak- bununla ilgili önce bir taslak çalışması yapılır; bu, kamuoyuna duyurulur; ilgili kurumlar, kuruluşlar, çiftçiler, köylüler, sendikalar, sivil toplum kuruluşları, zeytin üreticileri bu konudaki görüşlerini aktarırlar, eleştirilerini aktarırlar, olması gereken ne var, onu söylerler; bütün bunlarla birlikte taslağa son hâli verilir; arkasından, üzerinde tekrar incelenir. Ya, bu bir yapım sürecidir. Ya, bırakın, kamuoyu altı ay tartışsın bunu ve bunun sonrasında sağlıklı bir kanun teklifi ondan sonra gelsin Komisyona ve arkasından da Genel Kurula gitsin. Genel Kurulda zaten herkes kanun konuşmuyor ki yani konuşamıyoruz ki. Genel Kurulda herkesin siyaseten söylemesi gereken öncelikleri oluyor ve genelde onlar tartışılıyor. Yani esasında kanunların yapıldığı yer

komisyonlar ama esas komisyonlardan önce sivil toplum kuruluşlarıyla, demokratik kitle örgütleriyle, konunun muhataplarıyla yürütülecek olan süreçtir. O süreci yürütmeden, sadece komisyona gelip komisyondan da kanun yapmanın sağlıklı bir yöntem olmadığını hepimiz zaten yaşayarak görüyoruz.

Şimdi, bu anlamıyla 1'inci maddenin çekilmesi olumlu ama "Daha sonra değerlendireceğiz." demesi bütün bu köylüleri bir daha buraya çağırmanın anlamına gelir. Ya, şu an -köylülerin yanlarına gittim ben de- hakikaten ağlıyorlar yani, hakikaten ağlıyorlar. Yani kanun çekildi diye sevinçten ağlıyorlar ve "Bir daha biz buraya gelmek istemiyoruz." diyorlar. Şimdi, siz tekrar getirmeye kalkarsanız vallahi bu sefer daha kötü bir tepkiyle karşılaşsınız, onu ifade etmek isterim.

Şimdi, burada, konuşulurken tamam, burası Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının kanunlarını konuştuğumuz bir Komisyonuz ve Sayın Başkan ifade etti "Google'a girince ilki araba, enerji ve iklim." dedi. Tabii, bunları şöyle anlamayalım: İnsanlar "enerji" ve "iklim" diye niye yazıyorlar? Hangi gerekçelerle aradıkları ve hangi gerekçelerle bu mevzular üzerine yazı okumak istediklerini de bilmemiz gerekiyor. Şimdi, şöyle bir şey var Türkiye'de, şu bilgi doğru değil arkadaşlar: "Türkiye'nin enerji ihtiyacı var." Bu bilgi doğru değil, böyle bir ihtiyaç yok. Şu anda Türkiye'nin enerji fazlası var; arzı, kurulu gücü, elektrik tüketiminin, enerji tüketiminin fazlasıyla var. Şimdi, bunun yanı sıra bir de israf var, israftan bahsediyoruz yani bu ülkede, örneğin saraylar, kamu binaları, AVM'ler, buralardaki elektrik yani enerji tüketimi hane halkının elektrik tüketiminden çok daha fazla. Şimdi, buralarda tasarruflar sağlanması gerekirken biz habire yeni termik santraller, yeni hidroelektrik santraller derdine düşüyoruz. Bakın, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi binası. Bak, şurada elektrik açık olmadan oturamıyoruz. Ya, bunlara çözüm bulalım yani kamu binalarında elektrikler açık olmadan oturulamıyor. Gündüz, bizim -bak, son yapılan binalardan biridir halkla ilişkiler binası- odalarımızın olduğu, milletvekilleri odalarının olduğu odalarda biz elektriği açmadan, ışıkları yakmadan duramıyoruz yani göremiyoruz; tasarım o şekilde yapılmış; kamu binaları yine böyle. Türkiye gereksiz yere AVM çöplüğe dönmüş durumda. Artık onlar ekonomik krizden kaynaklı olarak da dükkânları da kapatmış durumda bir yerde. Yani AVM'lerin tükettiği elektrik, enerji ve bütünüyle bunlara baktığımız zaman hane halkının ihtiyacı olan ve tüketilen enerjiden daha fazla enerji tüketiliyor. Türkiye'de dağıtım şirketleri görevini yerine getirirse, trafoların bakımı, tadilatı, tamaratı ve yükümlülükleri, dağıtım telleri, kabloları tamaratı, tadilatı, bakımı yapılırsa elde edilecek enerji tasarrufu toplamda yüzde 10'u buluyor, bu yapmış olduğumuz diğer tasarruf önerileriyle beraber. Şimdi, yüzde 10 nedir? Yüzde 10, işte, sizin Akkuyu Nükleer Santrali'nin tam olarak faaliyet göstermesi hâlinde maksimum düzeyde elde edeceğimiz enerji miktarıdır. Tasarruf yaparsanız Akkuyu'ya gerek yok yani bir Akkuyu'ya gerek yok; bunu söylemek istiyorum.

Sayın Elitaş ve Sayın Başkan, bir de şu konuda yanlış bilgi veriyorsunuz, şöyle söyleniyor: "Avrupa, termik santrallere ya da hidroelektrik santrallere geri dönüş yapıyor." Şimdi, Avrupa'nın kimi ülkelerinde bu tartışılıyor; bakın, bu tartışılıyor. "Geri dönme" derken yani kapatma kararı aldıkları birtakım santralleri yani hidroelektrik santrallerini tekrar kullanma kararı yani kapatmama kararı alanlar var, bunu düşünenler var, düşünme aşamasında olanlar var. Siz, Avrupa şu anda sanki yatırımlarını nükleer santrale yöneltmiş gibi anlatıyorsunuz ya da anlattığımız kelimeler, anlattığımız ifadeler dünyada sanki yeniden hidroelektrik santrallerine yönelik bir yatırım oluyormuş gibi anlaşılıyor.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Amerika füzyonu açıklıyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, Amerika füzyonu açıkladı.

Ben başka bir şeyden daha bahsedeceğim: Sayın Başkan biliyor, biz Hamburg'da enerji fuarına gitmiştik -Genel Kurulda da bir konuşmamda ifade ettim - şimdi, orada şunu gördük yani öyle, Avrupa nükleer santrale falan yatırım yapmıyor; Avrupa şu anda doğal gazdan, diğer alanlardan, fosil yakıtlardan kurtulmak için bütün yatırımlarını, bütün teşviklerini hidrojen enerji üretmeye

yönelmiş durumda. Şimdi, bu iyidir, doğrudur yanlıştır, tartışılabilir yani hidrojen den enerji üretilmesi, yeşil enerjiye tekbül eder mi etmez mi; bunlar ayrı bir tartışma, bunlardan bağımsız söylüyorum: Vermiş olduğunuz bilgi doğru değil yani Avrupa şu anda bütün yatırımlarını, bütün desteklerini, bütün teşviklerini hidroelektrik santrallerine, termik santrallere, nükleer santrallere falan çevirmiş değil; bu yanlış bilgi ve bu yanlış bilgiyi yayıyorsunuz yani yanlış bilgi yayıyorsunuz, bu doğru bir bilgi değil. Dediğim gibi, Avrupa şu anda hidrojen üzerinden enerji üretmek üzerine çalışma yürütüyor. Bu bilgiyi düzeltelim.

Şimdi, diğer taraftan “yenilenebilir enerji” kavramını da tartışmaya açmamız gerekiyor. Ben yakın zamanda buna yine örnek vermiştim. Şimdi, faydalı bir işi kurallarına ve kaidesine uygun bir şekilde kullanmazsanız siz buradan temiz enerji, yeşil enerji, yenilenebilir enerji çıkaramazsınız; bu mümkün değildir. Şimdi, Türkiye’de jeotermaller, hidroelektrik santralleri... Biz artık bunların yenilenebilir bir enerji olduğunu söyleyemiyoruz, söyleyemiyoruz çünkü bütün buldukları alanlarda buldukları coğrafyayı ve tarım alanlarını tahrip ediyorlar. Örneğin, jeotermal enerji santrallerinin öncelikle şehirlerden, yaşam alanlarından uzakta kurulması gerekiyor ve ikinci olarak da -belki de birinci olarak- tarım arazilerinden, tarım alanlarından, meyve sebze bahçelerinden uzakta olması gerekiyor. Bu kurallara uyulmadığı takdirde siz buna “yenilenebilir enerji” diyemezsiniz, “temiz enerji” diyemezsiniz.

İkincisi: Bu, jeotermal santrallerden çıkan sıvı oradaki 1.500 ila 3.000 metre derinliğindeki kuyulara tekrar basılmıyor çünkü maliyeti çok yüksek olduğu için şirketler bunu 30 metrede, 50 metrede, 100 metrede bırakıyorlar ve bunlar doğaya, çevreye, etrafa çok daha büyük zararlar veren sonuçlar oluşturuyor. Siz, şimdi, jeotermal enerjiye bu koşullarda “yenilenebilir, temiz enerji” diyebilir misiniz? Mümkün değildir, hatta şöyle bir örnek de anlatmıştım, ifade edeyim burada: Otomobil, otobüs ulaşım aracıdır ve faydalıdır ama siz bunu bir kitlenin üzerine sürerseniz o otomobil katliam aracına dönüşür. Yani jeotermal enerji santralleri de Türkiye’de sizin elinizde, sizin iktidarınızda, sizin yöntemlerinizle şirketleri koruyan, doğayı tahrip eden, toplumu düşünmeyen, sadece kâr amacı ve kâr hırsı güden sistemde bu yenilenebilir enerji kaynakları da santralleri de olduğu gibi tahrip eden, zarar veren bir hâle dönüşmüş durumda; hidroelektrik santrallerini artık tartışmıyoruz bile.

Tabir olarak artık “iklim krizi”ni aştı iklimciler, buna “iklim faciası” yani bir tık öteye gittiler “yok oluş, facia” diyorlar. İlk önce “iklim sorunu” deniliyordu, sonra dediler ki “Artık bu, sorun değil kriz.” “İklim krizi” dediler, şimdi diyorlar ki: “Ne krizi ya, iklim faciası var.” Dolayısıyla iklim faciasının yaşandığı bir yerde siz hâlâ hidroelektrik santrallerinden, akarsu olarak kurmuş olduğunuz santrallerden elektrik üretmeye çalışıyorsunuz, oralar bir beton yığını, 2021 yılında oradaki verim enerjide düştü, onu da biliyoruz çünkü su yoktu. Bütün bunlara baktığımız zaman, enerji politikalarını tümünden, yeniden ele almak gerekiyor. Öncelikle, enerjinin özel şirketlerden alınıp kamusal bir hizmet olarak kamudan yürütülen bir hizmet hâline dönüştürülmesi gerekiyor yani bütün elektrik enerji santrallerinin kamulaştırılması gerekiyor ve arkasından da bahsetmiş olduğumuz, hakikaten topluma, doğaya, çevreye barışık bir hâlde gerçek anlamda yenilenebilir ve yerinde... Esas olan budur. Bakın, daha önceki konuşmalarımızda da söyledik; örneğin her mahallenin, her köyün, her fabrikanın enerji üreten bir mekanizmaya kavuşturulması gerekir yani bizim evlerimizde kendi elektriğimizin, kendi enerjimizin kendi üreteceğimiz hâle dönüştürülmesi gerekiyor. Peki, bunu... İşte, tam da bunun desteklenmesi gerekiyor yani teşvikin bunun üzerine kurulu olması gerekiyor, verilecek teşvik primlerinin ve benzeri şeylerin tamamen bunun üzerinden yapılması gerekiyor ki hakikaten, enerji sorununu yenilenebilir şekilde tümünden çözmüş olalım.

Şimdi, değerli arkadaşlar...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, toparlıyorsunuz sanki değil mi?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yok, daha yeni başladım Başkan ya.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Haydi, bekliyoruz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tamam.

Şimdi, bunları ifade etmiştim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ben tekrardan kaçınasın diye söyledim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yok, yok, ben de zaten tekrar etmemek için konuştuğum konulara bakıyorum onları tekrar konuşmamak için.

Değerli arkadaşlar, 1’inci maddeyi çektiniz, tamam ama bunun haricinde diğer maddeleri de gündeme getirmemiz gerekiyor, konuşmamız gerekiyor. Bunlardan bir diğeri de 2’nci madde. Şimdi, 2’nci madde biliyorsunuz, limanlarla ilgili ve bu limanlarla ilgili bu meseleyi biz bu Komisyonunda tartıştık, konuştuk, yasalaştı ve arkasından da Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi. Burada tartışarak bir şey daha var, dikkatimi çekti bu teklifte; daha önceki teklifte “dört ay” demiştiniz; şimdi, “on beş gün” diyor, yanılıyor muyum? Öyle bir şey gördüm. “Yasalaştıktan sonra on beş gün içerisinde başvururlarsa...” diyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fahri Bey hızlı çalışıyor bu sefer. O yüzden...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani bu on beş günlük sürenin amacı nedir? Hayırdır yani bizim bilmediğimiz birçok şey var bunun içinde ama bu nedir? Bunu sormak isterim bu arada.

Şimdi, bu limanlarla ilgili konu -daha önce dediğim gibi- Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş bir konudur. Birçok itiraz gerekçesi usul üzerindeki yapılan tartışmalarda da dile getirildi. Değerli arkadaşlar, sonuçta bu limanların kırk dokuz yıllığına kiraya çıkarılması, tahmin ediyoruz ki vermiş olduğunuz birtakım sözlere istinaden “Nasıl olsa bunlar gidiyorlar...” Herhâlde o şirketler size şunu söylüyor: “Ya, siz gidiyorsunuz, biz ne yapacağız? Bari şunları kırk dokuzun yıllığına kadar çıkarın da biz de bu vermiş olduğumuz taahhütler, sözler ya da sizinle yapmış olduğumuz birtakım görüşmelerin taahhütlerini yerine getirelim.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, öyle demeyin. Sizin sanki Türkiye’nin varlıklarına sahip çıkmayacağımız anlamına gelir bu.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yok, bu, varlığa sahip çıkmak değil ki; bu, varlığı peşkeş çekmek anlamına geliyor. Yani bu ülkenin limanlarını kırk dokuz yıllığına aynı firmalara uzatma hakkını tanımak kamu yararına, toplum yararına bir menfaat içeren bir şey değil. Sözleşme süreleri bitince ihaleleri zaten yapılıyor, bu konuyla ilgili zaten ilgili yönetmelikler, yasalar, kanunlar falan var. Diğer mevzu, bu konuyla ilgili kesinlikle bu 2’nci maddenin de geri çekilmesi gerekiyor. Yani bu işte “Şansımızı bir kez daha deneyelim. Siz bunu bir daha Anayasa Mahkemesine götürün itirazınız varsa. Belki oradan geçer.” taktiği gütmek yerine bunun Anayasa’ya aykırı olduğunu kabul ederek bu maddenin, 2’nci maddenin de çekilmesi gerekiyor. Bunu da ifade etmek isterim.

Şimdi, 4’üncü maddede petrol aramada gece çalışması var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Genelî üzerinde konuşuyorsun değil mi maddeler üzerinde değil?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, evet. Her maddeye değinmiyorum dikkat edersen.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, bu gece çalışması mevzusu Türkiye’de birçok alanda olduğu gibi bu alanda da suistimal edilen bir alan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Özel durumlar ama.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, evet, yani özel durumlar sayılmış zaten, bunlarla ilgili sağlık sektörü gibi, güvenlik sektörü gibi turizm, güvenlik ve sağlık hizmetleri için bu öngörölmüş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yani orada konaklama mecburiyeti olanlar...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Anladım. Öngörölmüş fakat bizim örneğin bu petrol arama sahalarında endişelerimiz var. Şöyle endişelerimiz var yani bu konuda yükümlölükler yerine getirilmiyor, denetimler yapılmıyor, bu insanlar haddinden fazla, saatinden fazla çalıştırılıyorlar ve bunun da önü açılacak noktasında endişelerimiz var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Orada konaklayan insanlarla ilgili.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet.

Şimdi, ya, bu bütün bunların hepsi arkasından dolanılabilir yasalar, onu biliyorsunuz yani.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu OHAL komisyonunun kurulması mevzuuyla, sonuçta tümüyle kurumlara devrediliyor yani o komisyon artık kurumlara devrediliyor. Zaten insanlar OHAL yüzünden çok ciddi bir şekilde mağdur edildi, burada esas olması gereken mahkeme kararıdır. Hani mahkemeler bütün tarafsız ve bağımsızlığını yitirmiş olmasına rağmen, olmasına rağmen iktidar yanlısı kararlar veriyor olmasına rağmen, bu işin sistematik açıdan bir hukuk devleti olabilmesi açısından bu işlerin mahkeme kararına bırakılması gerekiyor. Yani mahkeme kararı bir kişi için "Suçsuzdur. Bunun içeri atılması haksızdır. Bu kişinin herhangi bir suç, kabahati yoktur." dediği anda, buna karar verildiği anda bunu artık ne engelleyebilir? Yani bir yurttaşın başka hangi korunma hakkı olabilir? Yani en güvenebileceği yer mahkemelerdir. Siz burada mahkemeleri devre dışı bırakarak tutuyorsunuz, bunu önce komisyonla çözmeye çalıştınız, şimdi komisyon süresini uzatmamak adına bir kez daha, kurumlara devrediyorsunuz, kurumlar aynı görevi yürütecekler. Burada esas olan, bütün tarafsız ve bağımsızlığını yitirmiş olmasına rağmen mahkemelerin vereceği kararların esas alınmasıdır.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ali Bey, dosya 89'a inmiş.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, dosya sıfırlanacak, sıfırlanıyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Olabilir. Dosyanın sayısının kaç olduğundan bağımsız olarak genel bir karar olarak söylüyorum bunu, bu komisyonun kendisinin de yanlış olduğunu ifade ederek söylemek istiyorum.

Şimdi, diğer bir konu, bu sendikalarla ilgili kamu, memur sendikalarında -yanlış söylemiyorsam- barajın yüzde 1'den yüzde 2'ye çıkarılması. Şimdi, bununla ilgili, arkadaşlar, şu var: Biz memur arkadaşlarla da dün bilgilendirme toplantısında konuştuk. Şöyle söyleniyor ya hani "Üç beş kişi bir araya geliyor, bir sendika kuruyor, biz bunun ne yerine değiştirebiliyoruz ne işten çıkarabiliyoruz ne bir şey yapabiliyoruz." falan diye. Şimdi, bu müesseseler şuna benziyor: Şimdi, sendikalar Türkiye'de özerk kurumlar değil ki Türkiye'de özerk bir kurum yok bir kere. Bütün dernekler, vakıflar, sendikalar tümüyle devletin denetimine tabidir; İçişleri Bakanlığına bağlıdır, Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlıdır, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlıdır; bir sürü yani herkesin bağlı olduğu bir kurum var, idari açıdan, mali açıdan denetlendiği bir devlet mekanizması var. Şöyle bir şey yapıyorsunuz: Şimdi, kurumlar görevini yapmayınca -dün de örnek verdim- örneğin, 6 yaşındaki bir kız çocuğunu evlendirdiğin zaman şimdi, suç kimin oluyor burada? Yani suçu, bu olayı çıkaran gazeteciye mi atacağız ya da arkadaşların eleştirdiği gibi tümüyle İslami tarikatlara, cemaatlere mi atacağız?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, konu dışına çıktınız sanki.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bir dakika, örnek veriyorum bir şeyden.

Efendime söyleyeyim “Bu konuyu abartmayın, büyütmeyin.” diyenlere mi atacağız? Ne yapacağız bu konuda? Bu konudaki esas suçlu... Ya da bir kısmı şöyle diyor: “Kapatın bu vakıfları.” Ya, kapatmak çözüm müdür yani? Mesele kapatmak mıdır, mesele yasaklamak mıdır? Burada yapılan şudur: Bu kız çocuğu 6 yaşında okula gitmesi gerekirken niye okula gitmedi bu, niye denetlenmiyor bu? Bu vakıflar neden Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından denetlenmiyor? Neden Kültür Bakanlığına bağlı müfettişler bunları denetlemiyor? Ben vakıf kurucusuyum ve yöneticilik yaptım, vakıfların nasıl işlediğini de biliyorum. Her türlü vakıf denetlenebilir, her türlü de denetlenebilir. Dernekler de denetlenebiliyor, aldıkları kararlar dahi denetlenebiliyor, yaptıkları harcamalar da denetlenebiliyor, yaptıkları işler de denetlenebiliyor. Şimdi, burada, Millî Eğitim Bakanlığı görevini yapmasın, İçişleri Bakanlığı görevini yapmasın, Kültür Bakanlığı görevini yapmasın, Vakıflar Genel Müdürlüğü görevini yapmasın, ondan sonra “Şurayı kapatın, burayı yasaklayın.” üzerinden çözüm bulmaya çalışıyoruz. Bu örnek onunla ilgili bir örnek. Yani siz sendikalardeki birtakım suistimal meselelerini önlemek yerine bunu tümünden yandaşların işine gelecek şekilde de yani kendi yandaş sendikalarımızın işine gelecek şekilde de lehinize çevirecek bir karara dönüştürüyorsunuz ve barajı yüzde 1’den yüzde 2’ye çıkarıyorsunuz. Zaten mahkeme kararıyla bu yüzde 1 kararı reddedilmiş ama yetmiyor, siz bunu şimdi yüzde 2’ye çıkartıyorsunuz. Bu, kesinlikle kabul edilebilir bir durum değildir, yasal da değildir, eşitlik açısından da doğru değildir.

Şimdi, yine, aynı şekilde, farklı ikramiye uygulama usulü ve esasları var, onlara yönelik de aynı eleştirilerimizi ifade ediyoruz.

Ben şimdilik bunları söyleyerek teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, teşekkür ederim.

Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Öncelikle, 1’inci madde üzerine zeytinliklerle ilgili, Sayın Elitaş Bey’in maddeyi geri çekmeyle ilgili önergesine teşekkür ederiz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kendi getirdi, kendi geri çekiyor, niye teşekkür ediyoruz?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Aslında bütün partilerin bu konuyla ilgili çekme önergesi vardı, bu tarz durumlarda bütün partilerin ortak önergesi hâline dönüşebilse çok iyiydi. Fakat gördüğümde, gerekçesini okuduğumda iyi ki kendi şahsı adına vermiş, bizler...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ben şahsım adıma veremem ki biliyorsunuz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Partiniz adına vermişsiniz, biz ayrıca... Çünkü gerekçeyi okuduğumda “Daha sonra değerlendirilmek üzere...” dediğinde, muhtemelen tekrar bir boşluk yakalandığında, Meclise bu zeytinliklerle ilgili kanunu tekrar getirmeyi düşünüyorsunuz.

AK PARTİ’si döneminde yapılan birçok kanuni düzenlemede, özellikle temeli, tarımı kökten yok etme hedefine kilitlenmiş olarak çıkarılan bir sürü kanun var. Maden Kanunu’nda 20’nin üzerinde değişiklik yapıldı. Bu düzenlemelerde orman, orman muhafaza, ağaçlandırma alanları, özel koruma bölgeleri, millî parklar, tabiat parkları, sit alanları, mera alanları, tarım alanları ve su havzaları madencilğe açılmış. Şimdi de gözü zeytinliklere dikmiş görünüyorsunuz.

Aslında, burada sadece zeytinlikler yok; ben bölgeyi biliyorum, bölgede yerinde de incelemeler yaptım. Aynı zamanda orada, yılanmış, “Akbelen Ormanı” diye geçen çam ağaçları da var. Bu konuya çok fazla kişi de temas etmedi.

Mera Kanunu'nda düzenleme yapılmış, hayvancılıktan vazgeçilerek bütün atıflar madencilige yapılmış. Orman Kanunu'nda değişiklikler yapılmış, ormanlarımızdan vazgeçilirken yine bütün atıflar madencilige yapılmış. İmar Kanunu'nda değişiklikler yapılmış, tarımdan vazgeçilerek atıflar yine madencilige yapılmış. Turizm Kanunu'nda değişiklikler yapılmış, yine ormancılıktan, tarımdan vazgeçilerek madencilige atıflar yapılmış. Yani ne yapılırsa yapılsın son durak madencilğin gelişimi üzerine. Güya yönetmeliklerde madencilik faaliyetlerinden azade alanlar yaratılmaya çalışılmış ama tüm yönetmeliklerin ilke ve kararları çok kolay bir şekilde değiştirilmiş. Sonuçta, nihayetinde, ne Danıştayın kararlarına ne yargının kararlarına... Hatta bunlar yok sayılarak defaten önümüze tekrar tekrar getirilen bir zeytinleri yok etmeye dayalı, madencilği geliştirme adına, enerjiyi önümüze koyma adına bir sürü sıkıntılı konuyla karşı karşıyayız. Hâlbuki, evet, enerji yoksuluyuz ama burada, fosil yakıtlar dışında da yenilenebilir enerji üzerine, yeşil enerji üzerine, RES, GES, bunların hepsine daha öncelik verilebilir. Sonuçta, bu konuda, en azından, bugün bile olsa geri adım attığımız için ayrıca sizlere teşekkür etmeyi de unutmamak gerekir.

Ben 2'nci maddede de yine buna benzer... Sonuçta, Anayasa Yüksek Mahkemesinin yürütmeyi durdurma kararı verdiği limanlarla ilgili konuyu Mecliste 4'üncü defa gündeme getirdiğinizi görüyoruz. Bu, sizin liman aşkı nedir Allah aşkına, onu bir merak ediyoruz çünkü açıkçası, işte, Antalya'daki Katarlılara verileceği söylenen, bir yandan Akkuyu'da Ruslarla ilgili olan liman, bir yandan Çinlilerin özellikle pandemi döneminde limanların önemi de çoğalmışken Doğu Akdeniz bölgesinde, Lübnan'da büyük bir liman kurma durumu söz konusu iken bu şekilde, dünyada ortalama otuz-otuz beş sene olan limanları kırk dokuz yıllığına vermek... Hadi bundan öncekileri diye baktığımızda, bundan sonrakilerle ilgili kısım değil de, bundan önceki limanları tekrar tekrar, hele hele revize etmeden, piyasa şartları değişmişken, pandemi koşullarında navlun fiyatları artmışken buna acele etmenizin sebebi nedir Allah aşkına? Onu özellikle, ısrarla getirmenizi de anlamış değiliz.

Daha sonrasında, maddeye baktığımızda, belki liman ve zeytinliklerden dolayı çok öne çıkmamış ama BOTAS'ın borçlarının terkin söz konusu. Fakat dikkat ederseniz, BOTAS özellikle Varlık Fonuna devredildikten sonra sürekli zarar eden bir kuruluş hâline gelmiş. Biz aynı buna benzer, geçen yıl da BOTAS'ın borçlarını terkin etmiştik. Fakat burada esas dikkatimi çeken, bugün hâlâ biz merkezî bütçeyi konuşuyoruz, merkezî bütçe içinde terk ettiğimiz borçlar Ticaret Bakanlığının borçları. Merkezî bütçe içinde de bu borçların terkiyle ilgili bir hesaplama, muhasebe yok. Aynı şey genel sağlık sigortasıyla ilgili Çalışma Bakanlığının bütçesi için de geçerli, orada da terk ettiğimiz borçlar söz konusu ama daha bütçe çıkmadan bütçeyi delik deşik etmeye, kevgir etmeye başladık. Yani, aşağıdaki, o bütçenin onuncu ayda planlanmış şekliyle daha 2023 yılı başlamadan, bütçe kullanılmadan, bugünden bütçeyle ilgili 2 tane maddeyi burada konuşmamız da çok garip geliyor.

Yani, baktığımızda, bu, yasama, yürürlük hariç 12 maddenin bizimle ilgili kısmı, özellikle adından da belli olduğu üzere, "Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" dediğimizde, açıkçası adından da ortaya koyduğumuz şekliyle baktığımızda, bizi burada ilgilendiren sadece 3-4 tane madde var, haricindeki maddelerin bizimle hiç alakası yok ve bu konuda daha öncesinde de sizin de geçmişte, ilgili Komisyon olmadığımızdan dolayı geri çektiğiniz bir durum söz konusu olmuştur.

Sonuçta, 1'inci maddeye baktığımızda Çevreyi, Tarım Komisyonunu; 2'nci maddeye baktığımızda aslında Plan ve Bütçeyi; 3'üncü madde aynı şekilde; 4'üncü, 5'inci, 6'ncı maddeler yine aynı şekilde Çalışma Bakanlığını ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunu ilgilendiren maddeler; 10'uncu maddenin bizimle hiç alakası yok, OHAL'le ilgili; 11'inci, 12'nci maddeler yine Çalışma Bakanlığıyla, Çalışma Komisyonuyla alakalı; geçici madde desek yine Plan Bütçeyle alakalı konular.

Şimdi, gelelim, şu, OHAL’le ilgili konuya. Daha öncesinde altı yıl boyunca Cumhurbaşkanının kanun hükmünde kararnamelele uzattığı bir mevzu. Bizim Komisyonumuz teknik bir Komisyon. Evet, şu anda, 2023 öncesinde alelacele getirmek için belki bu Komisyona havale edilmiş bir şey ama çok açıkçası, Sayın Cumhurbaşkanı bunu daha önce yaptığı gibi yine bir kanun hükmünde kararnameyle -bu sistem de şuna müsait- uzatabilir. Burada “Sayı az kaldı.” dense de aslında, kanaat olarak baktığımızda, zaten kendi kurumlarından bu konuyla ilgili görüşleri, belli olduğu yere, tekrar ilgili bakanlıklara göndermek doğrultusunda, özellikle 27/5/2022 tarihinde Komisyon duyurusundan, Komisyonun internet sitesinden aldığım bir konuşma kısmını söylüyorum: “Komisyon, etkili iç hukuk yolu olarak hızlı ve aynı zamanda kapsamlı inceleme neticesinde başvurular hakkında bireyselleştirilmiş ve gerekçeli karar vermektedir.” Biraz önce de arkadaş 89 tane dosya kaldığını söyledi. Komisyonun da bildiğim kadarıyla bir aylık daha bir süresi var. Ya bu dosyalar artık çözülebilir hâlde olmadığı için veya çözülebilir hâldeyse zaten bir an önce, o bir aylık sürede de yaklaşık 127 bin dosyayı inceleyen Komisyon bu 89 dosyayı da çok rahat bir şekilde inceleyebilir.

Görülebileceği üzere, Komisyon kişilere bir hak arama yolu olarak kurulmuş ve incelemeleri terör örgütlerine ve Millî Güvenlik Kurulunca devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, organ veya gruplara üyelik, mensubiyet, aidiyet, iltisak veya bunların irtibatı yönünden yapmıştır. Dolayısıyla, buradaki görüşlerin bir kısmı üst amir kanaatine dayanmakta, bu durum hak arama hürriyetinde güçler eşitliği ilkesine de açıkçası aykırı. Komisyonun görevlerini devralan kurumlara bu görevlerin hangi usul ve mekanizmalarda yürütüleceği, kurumlar nezdinde komisyonların mı kurulacağı ya da üst amir kanaatiyle mi bu yetkinin kullanılacağına ilişkin hiçbir açıklama bulunmamakta, bunu yasa yapma tekniğine de aykırı bir usul olarak görmekteyiz. Yani böyle bir şey getirecekseniz, bizim teknik Komisyondan ziyade, Sayın Cumhurbaşkanının, Cumhurbaşkanlığı kanun hükmünde kararnameleriyle bunu yapmasını öneriyoruz.

Son olarak da sendikalarla ilgili kısma gelecek olursak açıkçası bunu “iktidarın sarı sendika aşkı” diye tarif etmek durumundayım. Bunu, bu şekilde bir düzenlemeyle yandaş ve sarı sendikaların, hem kendi sendikalarından üye istifalarını engellemek hem de sendikal mücadelede rakibi olacak olan diğer sendikaları yok etme amacını taşıyan bir madde olarak görüyoruz. Dün bizi, Komisyonu bilgilendirirken de bu konuyla ilgili bürokrat arkadaşımızın verdiği bilgiler çerçevesinde de aslında bu yolla değil başka türlü yollarla sendikalardaki eksiklerin denetlemesi yapılabilir diye düşünüyoruz.

Sonuçta, aslında yüzde 1’lik olan bu oranı, Danıştay 12. Dairesi sendikalar arasında eşitsizlik doğurduğu gerekçesiyle oy birliğiyle iptal ettirmiş durumda. Dolayısıyla, yine aynı şekilde sendikalar arasında eşitsizlik daha da bariz bir şekilde devam edecek, sendikalar arasında yüzde 1’lik üyelik şartı eşitsizlikten dolayı iptal edilirken, bu yetmezmiş gibi şimdi yüzde 2’lik bir baraj getirilmek isteniyor.

Kamu çalışanları yandaş sendikaya üye olmak zorunda gibi bir mevzuat düzenlemesi söz konusu. Bu yapılan düzenlemeyle barajı aşamayan sendika üyelerine 450 lira gibi, yüzde 2’den fazla sendikaya üye kaydetmiş sendikalara ise 706 lira gibi toplu sözleşme ikramiyesi vererek kamu çalışanlarını zorluyorsunuz. Bununla da kalmıyor, açıkçası taraf hâline getirmek durumunda bırakıyorsunuz. Böylesine anlamsız ve antidemokratik bir düzenlemenin hukuki himaye görmesi mümkün değildir, bunu sendikal bir darbe olarak görüyoruz yani gidişatı yaklaşan iktidarın sendika içindeki üyelerinin azalmasıyla ilgili bir önlem olarak düşünüyorsunuz ama bu sizin bumerang gibi ayağınıza dolanır diye düşünüyorum.

Kamu sendikalarını tahakküm altına almaya çalıştınız, yetmedi, şimdi de memurun iradesini üç kuruş vererek satın almaya çalışıyorsunuz gibi bir durum söz konusu; eşit davranmanız gerektiğini düşünüyoruz. Sendikaları siyasetin arka bahçesine çevirmek isteyenler, sendikaları tekelleştirmek

isteyenler toplu sözleşmedeki kayıpları perdelemek için memura rüşvet gibi teklif verenler bilsinler ki memurlar, kamu çalışanları satılık değildir ve bu oyuna asla gelmeyecektir diyor, Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yasin Bey, teşekkür ederim.

Şimdi, istem sırasına göre milletvekili arkadaşlara söz vereceğim.

Önce Sayın Ağbaba'ya söz veriyorum ancak Sayın Ağbaba'ya bir dakikalık söz vereceğim çünkü Komisyon görüşmeleri sırasında bir hayli konuştu, hakkının çoğunu kullandı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Adaletiniz ne güzel Sayın Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değil mi?

Teşekkür ederim Başkan.

VELİ AĞBABA (Malatya) – O zaman Elitaş'ın hiç konuşmaması lazım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Konuşmuyorum zaten.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, öncelikle hepinize çok teşekkür ederim, yalnız bu teklifi getirenlere, Sayın Başkan başta olmak üzere teşekkür edemeyeceğim. Hakikaten çok ilginç bir teklifle yine karşı karşıyayız. Bu torba yasa AKP döneminde icat edilen bir yasa yapma şekli, onunla da Sayın Elitaş ne kadar gurur duysa azdır. Tabii, aslında bunu bugün eylemde Sayın Fahrettin Yokuş da söyledi, bu bir torba yasa değil, aslında bu çorba yasa, ne ararsanız var bu yasanın içerisinde. Böyle bir teklifin getirilmesinin bile aslında Meclisin iradesine, Meclise bir saygısızlık olduğunu söylemek istiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, biraz önce tabii, bu zeytin yasasıyla ilgili teklif çekildi ama getirilen bu teklif aslında daha önce mahkemeler tarafından, Anayasa Mahkemesi tarafından, Danıştay tarafından iptal edilmiş şeyler. Zeytinliklerin ranta açılması Danıştay tarafından iptal edildi, 2017'den beri bu gündeme geliyor. O zaman dönemin Düzce Milletvekili, şu anda Düzce Belediye Başkanı tarafından getirilmişti ilk. Tabii, bu teklifin de Düzce Milletvekilleri tarafından getirilmesini de manidar bulduğumu söylemek istiyorum.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Tamamen tevafuk.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bakın, yine bugün Düzce Belediye Başkanı -eski Sanayi Bakanı- Sayın Bakan bugün Komisyon Başkanıyla görüştü, ne görüştüğünü de merak ediyoruz, onu da söyleyelim; bunun da burada bulunan milletvekillerinin de iradesine saygısızlık olduğunu söylemek istiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, aslında burada bakıldığı zaman...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ajansın ha, tam bir ajansın (!)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ajan değilim, gördüm baktım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bana gelmiş.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sana gelmedi, Komisyon Başkanına geldi, niye geldi Allah aşkına? Bunu da söyleyelim herkes bilsin bunu.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bir de böyle günde (!)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir de böyle günde. Bir de 2017 Haziranında bu zeytin yasasına “1 seferde çekilse 17 kez de çekilse tekrar getireceğiz.” demişti. Bu da Meclisin iradesine büyük saygısızlıktır

Şimdi, buradaki özetlere, gelen şeylere baktığımız zaman, bir siyasetçinin, siyasi partinin böyle bir teklifi niye getirdiğini hakikaten anlamak güç. Bunun başında limanlar geliyor. Bakın, belki zeytin yasası çok önemli ama limanlar yasası da çok önemli. Ya, şimdi arkadaşlar, malum seçim en geç haziranda yapılacak yani nereden bakarsanız bakın altı ay sonra bu Meclis yenilenecek yani kimin iktidar olduğu, kimin kazanacağı tartışılır ama -bizce tartışılmaz- altı ay sonra bu Meclis yenileniyor. Şimdi, altı ay ömrü kalmış bir Meclisin memleketi kırk dokuz yıllığına ipotek etmesini de sizin vicdanlarınıza bırakıyorum. Kırk dokuz yıllığına ipotek ediliyor.

Şimdi, burada, Denizcilik İşletmeleri ve TCDD'ye ait limanların işletme süresinin ihalesiz olarak kırk dokuz yıllığına uzatılması öngörülüyor. Değerli arkadaşlar, hangi vicdan sahibi bunu açıklar bilemiyorum, hangi vicdan sahibi bu teklife destek verir, onu da kamuoyunun takdirine bırakıyorum. Liman düzenlemesi daha önce 4 kez Türkiye Büyük Millet Meclisine geldi, 2 defa Komisyonda görüşüldükten sonra Genel Kurul aşamasında geri çekildi, 1 defa da Komisyonda görüşülmeden geri çekildi. Maalesef, inat ettiniz, yasayı geçirmek için yasaya bin takla attırdınız, en sonunda yasanın Meclisten geçmesi başarılı. Sonra ne oldu? Değerli arkadaşlar, sonra ne oldu? Türkiye Büyük Millet Meclisinde yasalaşan bu yasayı, Anayasa Mahkemesi oy birliğiyle daha önce özelleştirilmesi yapılan 18 limanın ihalesiz süre uzatımını Anayasa'ya aykırı buldu ve iptal etti. Yani Anayasa Mahkemesi geçmişte Mecliste kabul edilen bu yasaya "Dur!" dedi. Anayasa'nın ne olduğunu anlamanız için bir kez daha tekrar edeyim, belki anlarsınız. Anayasa Mahkemesi bu yasa "Anayasa'ya aykırı." dedi. Siz, şimdi Anayasa Mahkemesinin Anayasa'ya aykırı bulup iptal ettiği bir düzenlemeyi tekrar karşımıza yasa olarak geri çıkarıyorsunuz. Arkadaşlar, Anayasa'dan haberiniz var mı bilmiyorum ya da sizi kimse uyardı mı bilmiyorum ama Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği düzenlemeyi tekrar getiriyorsunuz, "Bir düşünelim." diyen olmadı mı, sizi uyanan olmadı mı, hiç okumadınız mı bu getirdiğiniz yasayı? Onu da bilmiyorum. Hele hele kanun teklifinin ilk imza sahibine bu sorunun sorulması gerektiğini düşünüyorum.

Kırk dokuz yıl ihalesi uzatılacak limanlar arasında ne var? Bilin bakalım, ne olabilir? Ya, 5'li çetenin bir teklifi ya da Katar'ın olur çünkü değerli arkadaşlar, pandemide Katarlılara satılan, sözleşmesi 2028 yılında bitecek olan Antalya Limanı var; teklif kanunlaşır ise işletme süresi 2047 yılına kadar ihalesiz uzatılacak. Bakın, 2047 tarihine kadar ihalesiz uzatılacak. Ya, arkadaş, bu ne Katar aşkıymış, bu ne Katar sevdasıymış, hakikaten anlamak mümkün değil. Bakın, Türkiye'yi Katar'a... Geçenlerde hep söylüyoruz bu Tank Paletten başlayarak; hakikaten eskiden Osmanlı'nın köyü olan Katar neredeyse Türkiye'nin sahibi oldu, Borsa İstanbul gitti, hele o Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir unsuru olan Tank Palet Fabrikası Katar ordusuna satıldı maalesef. Bakın, bir alay neyse, bir bölük neyse, bir tümen neyse Tank Palet Fabrikası da odur. O da Katarlılara resmen peşkeş çekildi. Merkez Bankamızın rezervine el atıyorlar, Kanal İstanbul kimin için yapılıyor? O da Katarlılar için yapılıyor. Şimdi de limanlara göz dikilmiş durumda. Yakında kendi kütüklerine geçirirlerse şaşmamak lazım.

Değerli arkadaşlar, bu durum hakikaten çok iç acıtıcı ve utanılacak bir durum. Türkiye limanlarının, milli ve yerliliği dilinden düşürmeyen bir iktidar tarafından bu şekilde ilavesiz süre uzatılması, hakikaten, vatana ihanet diyeceğim de ağır mı olur bilmiyorum, onu da sizin takdirinize bırakıyorum. Maalesef, yakında, bizim soluduğumuz havayı bile başka ülkelere satarsanız şaşmayacağız.

Bir diğer mesele, onu da söyleyeyim burada, arkadaşlar. Türkiye Büyük Millet Meclisi halkın Meclisi, biz onların temsilcisiyiz. Ne zaman insanlar, sendikalar, örgütler bir hak arama mücadelesi için Türkiye Büyük Millet Meclisinin önüne gelse anormal bir tazyikle karşılaşılıyor. Bugün de hepimizin tanıdığı, birçoğumuzun belki siyaseten aynı fikirde olduğu -sonuçta memleketin evlatları- sendikalar geldi, içeri alınmadığı gibi... Zar zor işte, kırk takla atarak içeri girdi memur sendikaları ve orada

kendilerini ifade ederken müthiş engellemelerle karşılaştı. Gerçi, bugün, Meclis polisi sağ olsun, hiçbir müdahalede bulunmadı, onu da söyleyeyim ama maalesef, böyle bir durumla karşı karşıyayız; Meclis millete kapanmış durumda.

Bir diğer mesele değerli arkadaşlar, Sayın Elitaş da duysun -bu, konuyla ilgili değil ama-Türkiye'nin en büyük sendikalarından biri olan KESK 17 Aralıkta bir miting yapmak istiyor. Mitingle ilgili bütün prosedürleri uyguluyor. Valiye, Vali Yardımcısına dilekçe veriliyor. Maalesef, Valilik kapı duvar. Ne cevap veriliyor, ne "Yaparsın." deniliyor, ne "Yapamazsın." deniliyor. Böyle bir şey olur mu arkadaşlar? Türkiye'nin en büyük sendikalarından biri, 17 Aralıkta ilan edilmiş bir mitingiyle ilgili kimseyi muhatap bulamıyor. Bunu da Sayın Mustafa Elitaş'ın dikkatine sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, teklifle ilgili konularda sizden istifade etmek istiyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tamam, geliyorum; dedim ya, burası antrparantez dedim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi, teklif ne? Kamu sendikası yüzde 2 barajı. Değerli arkadaşlar, kamu görevlileri, sendikalara getirdiğiniz yüzde 2 örgütlenme barajı şartına... Ve maalesef, burada da bir hukukla inatlaşmayı görüyoruz çünkü geçtiğimiz yıl aynı dönemde yüzde 1 baraj şartı getirildi ve sendikaların uğraşısıyla, mahkemeye başvurusuyla Danıştay bu kararı iptal etti.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kanunu mu iptal etti?

VELİ AĞBABA (Malatya) – İptal etti Danıştay, o dönemki çıkan yönetmeliği iptal etti.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Biz getirmedik yani.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi, arkadan çevirerek... Elitaş, bu işi biliyorsun ya, arkadan çevirerek, Danıştayı baypas etmek için kanun getiriyorsunuz.

Ya, bu düşmanlık niye bilmiyorum. Bakın, sendika temsilcisi arkadaşların hepsi burada. Bu ne düşmanlık? Bu adamların günahı ne? Bakın, size bir şey söyleyeyim: Türkiye'de sendikacılık yapmak, hele hele iktidardan farklı düşünüyorsan sendikacılık yapmak dünyanın en zor şeyi. Öğretmen olursun, tayin dilekçenin, başvurunun içerisinde, göreve başlama yazısının içerisinde bir sendikanın üyelik formu çıkar. Zaten bu insanlar örgütlenmek için çok zor şartlarda çalışıyorlar, bir de bu şartı getirmek sendikaları yok etmek demek.

Bir de arkadaşlar, Allah aşkına, bu teklif kimi ilgilendiriyor? Sendikaları. Sendikalar kimi ilgilendiriyor? Çalışma Bakanlığını. Çalışma Bakanı burada yok. Bakanlıktan kimse var mı? Böyle bir teklif getiriliyor, yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çalışma Bakanlığından kimse var tabii ki.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Göreviniz ne?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bilgi almadan söyleme Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Söylüyorum, ben de merak ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ama "Yok." dedin önce.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Dedim Çalışma Bakanlığını...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önce hüküm veriyorsun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önce hüküm veriyorsun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Özelliği o, Anayasa Mahkemesi o.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi, bakın arkadaşlar, bu, geçtiğimiz yıl getirildi. Biz, Sayın Bakandan randevu aldık, bu konuyu Sayın Bakana aktardık. Hakikaten, sendikalar -hele hele alın teriyle- bir sürü zorluğa karşı gelerek iktidarın baskısı altında zaten zor örgütleniyorlar, bunu getirmekte büyük ayıp yani.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir başka mesele, toplu sözleşme ikramiyesi, toplu sözleşmeden yararlanan herkese ödenmelidir. Mevcut durumda bir sendikaya üye olanlar yararlanmıyor, toplu sözleşme ikramiyesi bütün sendika üyelerine bugünkü katsayıya göre üç ayda bir 707 TL olarak ödeniyor. 1 milyona yakın kamu çalışanı toplu sözleşme ikramiyesinden yararlanmıyor. Ülkemizde toplu kadrolu sözleşmeli 3 milyon 650 bin çalışan bulunmakta, bunlardan sadece 2 milyon 747 bininin sendikalara üye olma hakkı bulunuyor. Bunlardan 1 milyon 995 bini herhangi bir sendikaya üye, bu sendika üyelerinin 1 milyon 595 bini ilgili hizmet iş kolunda yüzde 2 ve üzerinde üyeye sahip sendikalara üye olarak buluyor. 400 bin kamu çalışanının üye olduğu sendikalar yüzde 2 barajının altında kalıyor. Teklif böyle yasalarsa değerli arkadaşlar, bakın, teklif böyle yasalarsa 400 bin kişinin üç ayda bir aldığı 250 liraya inecek, diğerleri 707 TL almaya devam edecek. Memur katsayısına göre belirlendiği için bu tutarlar ocak ayında memur katsayısındaki artışa bağlı olarak yükselecek. Şu anda, bir de sendikalara üye olma hakkı olduğu hâlde üye olmayan 752 bin memur ile sendikalara üye olma hakkı bulunmayan 900 bine yakın memur, polis, asker, hâkim, savcı toplu sözleşme ikramiyesi alamadığı için teklif bu şekilde yasalarsa ne 250 TL'den ne de 707 TL'den faydalanamayacak. Sendikalara üye olma hakkı olduğu hâlde üye olmayanlar bir yana, sendika üyesi olmaları yasayla yasaklanmış kamu çalışanlarının toplu sözleşmeyle verilen bir haktan mahrum bırakılması Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırıdır. Öte yandan, yüzde 2 barajını aşarak toplu sözleşme ikramiyesinin tamamını alanlarla ilgili herhangi bir sınırlama bulunmamaktadır. Örneğin, bir sendika "Hiç zam istemiyorum, toplu sözleşme ikramiyesini 10 bin lira yapın." derse, diğer memurlar hiçbir zam alamayacak, sadece kendi üyelerine ilişkin zam yapılmış olacak. Sistemin bozulmaması, eşitliğin sağlanması, iş barışının korunması için toplu sözleşme ikramiyesinin sendikalı, sendikasız, sendika üyesi, üyesi olmayan ayrımı yapılmadan toplu sözleşmede yer alan tüm kamu çalışanlarına baraj şartı olmadan eşit ödenmesi gerekmektedir. Şimdi, buradaki irade hırsızlığına da son verilmesi gerektiğini söylüyorum.

Şimdi bir haber aldık değerli arkadaşlar. Bakın, bugün, Türkiye'de hukuk eliyle bir darbe yapılıyor. Ekrem İmamoğlu'na iki yıl yedi ay ve on beş gün mahkûmiyet kararı verilmiş. Bu, hani "Seçimle gelen, seçimle gider." diyorsunuz ya, bugün, mahkeme eliyle bir darbe yapılmıştır. Darbeler sadece silahla, topla, tüfikle yapılmaz. Bu şekilde görevlendirilmiş, saraydan emir alan, saraydan emir alan mahkemeler tarafından da yapılır. Maalesef, millet...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, lütfen konuya...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Parantez açtım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yayın yapılıyor diye biraz konu dışında şeyler yapıyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yok, beni videoya çekiyor, rahatsız olmayın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Korsan yayın mı?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Korsan yayın.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Seçilmiş Başkanı görevden alıyorsunuz, biz konuşunca...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bugün, ülkeyi yöneten şiiir okudu diye dört ay hapis alıp diye dünyayı ayağa kaldıranlar o gün mazlumdu, mağdur edebiyatı yapıyorlardı, bugün, maalesef, zalim oldular ve milleti ezmeye devam ediyorlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Edebiyat mı?

VELİ AĞBABA (Malatya) – İstanbul’un iradesi, 16 milyonluk İstanbul’un iradesi yok sayılarak o irade, mahkeme eliyle ellerinden alınmak isteniyor. Bu İstanbul’da ne var bilemiyoruz. Para mı var? Rant mı var? Anlaşıyor. Maalesef, kimyanızı bozdu ve İmamoğlu’na bir darbe yapılarak hukuk katliamı yapılmış durumda. Bu kararı verenleri, bu kararı destekleyenleri, talimat verenleri de biliyoruz ve tarih önünde bilin ki bunlar mahkûm olacak. Dünya tarihi, Türkiye tarihi bu tür siyasi davalarla doludur ve bugün, o kararı verenler anılmamaktadır. Bakın, bugün, bu darbe yapanlar, örneğin Kenan Evren, tabutunu taşıyacak 4’üncü kişiyi bulamadı. Bu, bir açık darbedir ve bu insanlar da mahkûm olacaktır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Toparlıyor muyuz Sayın Ağbaba? Lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi gelelim konumuza.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Diliniz sürçtü herhâlde “Dört ay hapis yattı, mağdur edebiyatı yapıyorsunuz.” dedi; edebiyat değil o, gerçekti. Ama diliniz sürçtü galiba, onu düzeltin

VELİ AĞBABA (Malatya) – Gerçekti de şimdi, dünün mağdurları, mazlumları bugün zalim oldu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, onu konuşuruz ama gerçek onlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Dört ay hapis yattı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Onu konuşuruz ama düzeltin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Nasıl bir şeyse millet...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Koğuşunda misafir ağırliyordu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bakın, millet... Arkadaş... Misafir de...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, lütfen konuya...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yanında çalışmanı vardı.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, lütfen konuya dönelim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Neyse, o başka konu ama bu bir katliamdır; bu, hukuk ayıbıdır; bu, sadece Türkiye’yi dünyaya rezil eden, hukukun askıya alındığını belirten bir karardır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir de bir şey daha var: Hükümetin övündüğü şeylerden biri de grev yasakları. Bugün, iktidar döneminde iptal edilen 19’uncu grev. Millî güvenliği tehdit ediyormuş. Kimin millî güvenliği? Kimin grevi yasaklandı? Belçikalı bir firmanın. Belçika’nın millî güvenliği mi, Türkiye’nin millî güvenliği mi? Ya, çelik üreten bir firmada grev yasaklamak hangi akla, hangi mantığa, hangi millî güvenliği tehlikeye düşürüyor? Bunu da sormak lazım. Tabii, Hükümetin işverenlere söylemiş olduğu şey “Biz bütün grevleri yasakladık.” diyerek övünen bir iktidar.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, tekrar yüzde 2’ye gelelim. Eğer Sayın Başkan biliyorsa bu yüzde 2’yi, parayla yani 700 TL’yle bir sendikaya üye yapma girişimidir. Yaklaşık 200’ün üzerinde böyle sendika var, yaklaşık 400 bin insanın da örgütlü olduğu sendikalar yüzde 2 barajının altında; bu, kabul edilemez, sendika başkanları da bizler de bu süreci takip edeceğiz. Tekrar Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Komisyonunda bulunan herkese bir çağrı yapıyorum: Lütfen bundan da vazgeçin, diyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, konu çok. Şimdi, petrol sektöründe yedi buçuk saatin arttırılması diye bir teklif var. 4857 sayılı İş Kanunu’na göre petrol sektöründeki araştırma, arama, üretim faaliyetlerinde çalışmanın -dün gecededen itibaren- yedi buçuk saati aşacağı tartışıldı. Ya, hangi dünyada yaşıyorsunuz bilmiyorum hakikaten. Bakın, dünya haftada dört gün, dört beş saat çalışmayı tartışıyor; Belçika’da, Norveç’te bu uygulamaya geçildi diye haberler geliyor; bizim de yapmış olduğumuz şeye bakın.

Bunu hangi tekliften aldınız, kim söyledi bunu; bunu da söylemek istiyoruz. Ayrıca, bakan, Türkiye, iş cinayetleri konusunda dünyada ve Avrupa’da önemli sıralarda, Avrupa 1’incisi. SGK’nin verilerine göre Türkiye’de geçen yıl 511 bin iş kazası yaşanmış yani günde 1.400 iş kazası yaşanıyor. Bunun da iş kazalarını arttıracığını söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, hem bu liman meselesi hem yüzde 2 baraj meselesi hakikaten önemli. Sizden rica ediyoruz; bakan, farklı siyasi görüşlerden, farklı mesleklerden, Diyanetten, bürodan birçok arkadaşımız, sendika temsilcileri burada, lütfen onları dinleyin. Onlar bu ülkenin gelişmesi için alın teriyle, emeğiyle mücadele eden insanlar. Çok farklı siyasi kesimden, çok farklı meslek grubundan insanlar burada; lütfen onların da taleplerine kulaklarınızı tıkamayın ve liman yasası ile yüzde 2’yi geri çekin diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler Sayın Ağbaba.

Kadim Bey, buyurun.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tabii, şu anda bulunduğumuz yer Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu. Gerçekten de önümüzdeki teklif -geçmiş dönem orada da bulduk- tam Plan ve Bütçe Komisyonuna uygun -torba yasa mı dersiniz adına, çorba yasa mı dersiniz- bizim ilgi, bilgi, yetki alanımızın dışında bir teklif. Tabii, işin başında sizden beklediğimiz incelik, bunun kendi Komisyonumuzu ilgilendirmediği, mutlaka bunun farklı komisyonlarda -Tarımda, Çalışmada, Adalette- görüşülmesi gerektiği noktasında bir tavır göstermenizdi; ortak bir uzlaşıyla bunu başaramadık. Tabii, bir şeye sevindik: O güzelim zeytinlik alanların madene açılma noktasında ortak bir anlayışa yakın bir uzlaşma kültürü oldu ama bu da uzlaşıdan öteye, belki Sayın Elitaş bir bölüm arkadaşının dahi görüşünü alma fırsatı olmadan böyle bir şeyde bulundu; biz bunu yine de geçici bir ferahlama olarak görüyoruz ama onu bir daha getirmeyi de çok şık ve doğru bulmuyoruz.

Dünyanın gelişmiş ülkelerinde yasama tekniğinde şu kural vardır: Seçime bir yıldan az süre kaldığında o ülkede birtakım insanlara özel imtiyazlar sağlayacak; konunun bileşeni insanların, sivil toplum örgütlerinin, meslek odalarının görüşlerini almadan ya da teknik olarak etki analizi yaptırmadan o yasaların çıkarılmasını dünyada gelişmiş ülkelerdeki parlamentolar ortak bir iradeyle kabul etmez ama biz bu noktada ortak bir irade koyamadık. Yine dünyada yaşanan bir gelenek vardır; uzun yıllar iktidarda kalan siyasi partiler demokrasiyi daha da içselleştirebilme adına yasa yapma tekniği noktasında toplumun bütün kesimlerini -azınlığı, çoğunluğu değil- örgütlenme hakkını ve insan temel hak ve özgürlüklerini önceleyen bir yasa yapma yoluna girer ama iktidarınıza bakıyoruz, maalesef, bu ülkeye yaşattıklarınız hiç de onu göstermiyor, bu konuda karneniz iyi değil. Şimdi, bakıyoruz, kırk dokuz yıllığına bu ülkenin mavi vatanla birleşik olan limanlarını birilerine veriyorsunuz. Arkadaşlar, bizim seçim kanunlarımıza göre seçim süresi, aziz milletin bir iktidara verdiği yetki beş yıl. Siz böyle bir şeyi kullanmaya ister inandığımız gibi “kul hakkı” deyin ister “yetim hakkı” deyin ister “çocuk çocuğumuzun geleceğine ipotek edip, rehin verip; o parayı, akçeyi bugünden alıp günü kurtarmanın derdine düşme” deyin, ne dersiniz deyin, bunun insani tarafı da ahlaki tarafı da vicdani tarafı da yasal tarafı da kabul edilebilir değil. Ama ben bu noktada itirazı sadece muhalefet partilerinden değil... İktidar partisi milletvekili arkadaşlarımızın içerisinde bire bir tanıdığım kıymetli arkadaşlarımız var, bu yaptığımız iş doğru değil. Ben yarın torunuma ne yüzle bakacağım? Ve bu yasa noktasında da doğru bir noktaya gelip geri çekmezsek her birinizin ailelerine, torunu olanların torunlarına mutlaka birer tane mektup yazacağım “Sizin babanız, dedeniz sizin geleceğinizi ipotek altına aldı.” diyeceğim değerli arkadaşlar.

Şimdi, yirmi yıl iktidarda kalan bir partinin gelinen noktada bir yıl, bir buçuk yıl önce Genel Başkanının ya da onun yancısı, küçük ortağı partinin Genel Başkanının “Anayasa Mahkemesini de kapatalım.” dediğini biz hiç unutmadık, belleğimizde, bu aziz millet de unutmadı. Ama arkadaşlar, dünyada her şey illa kanunda yazmaz. İçimizden konuya vâkıf birkaç tane duyarlı insan çıkıp “Arkadaşlar, ne yapıyoruz biz? Kırk dokuz yıllık olur mu?” diye... Bakın, ben bu limanların şöyle birazını okuyacağım size: Antalya Limanı, Alanya Limanı, Hopa Limanı, Galataport, Kuşadası Limanı, Çeşme Limanı, Mersin Limanı, İskenderun Limanı, Sinop Limanı, Ordu Limanı, Tekirdağ Limanı, Rize Limanı, Marmaris Limanı, Dikili Limanı, Derince Limanı, Trabzon Limanı, Taşucu Limanı. Şimdi, bunların kimine aşığı yukarı yirmi yıl, kimine on yıl, kimine on üç yıl, on beş yıl gibi ekstra bir uzatma veriyoruz. Arkadaşlar, böyle bir ticari şekil, böyle bir devlet yönetme mantığı da yok. Şimdi, ben diyeceğim ki sen ihale ettiğin limana o zaman teklifi yüzde 3’le kaçırдың. Benim hedefim Akdeniz’in incisi, Antalya Limanı ihale edilince gözümü kararttım, bedelini vereceğim. Ee, şu anda böyle bir yeşil dolar için yapmadığımız bir şey yok arkadaşlar, bunu cümle âlem görüyor. Hâl böyleyken işte fırsat, bunların zamanı gelsin. Ama şurada seçime altı ay var. Bunları günü kurtarmak için kullanırsanız burada kul hakkı var, burada vebal var, hakkımızı da helal etmiyoruz; bunun da bilinmesini istiyorum değerli arkadaşlar. Anayasa Mahkemesi oy birliğiyle karar vermiş; kaldı ki çok kritik kararları, siyasi kararları vermeyen böyle bir Anayasa Mahkemesinin olduğuna da hepsi biliyor 85 milyonun. Bu noktada uzlaştıysalar, buradan sizin bir mesaj çıkarıp, bu durumu okuyup, bu kararı iyi okuyup bu teklifi veren arkadaşların düşünmesi lazım.

Tabii, bunun içerisine bazı iyi şeyler de koydunuz ama şöyle genel olarak baktığımızda, petrol sektöründe araştırma, arama ve üretim faaliyetlerinde çalışanların gece yedi buçuk saatten fazla çalıştırılmasına izin veriyor gibi noktalarda... Çalışma hakkının düzeltilmesi noktasındaki düzenlemelere hiç itiraz eden yok, hatta bu konuda konunun bileşenlerini de çağıralım, yaşayanlarını çağıralım, saygın bir yasama yapalım.

Şimdi, genel sağlık sigortası prim borçları affediliyor. Arkadaşlar, içinizde -özel ilgisi yoksa- bu konuda görüş beyan edebilecek arkadaşlarımız var mı yuvarlak sözlerin dışında? Yok. Arkadaşlar, gelin, bu Komisyona da yaraşır, yüce Meclise de yaraşır şekilde; sokakta birisi, bir gazeteci, bir sendikacı ya da borçlu bir yurttaş sorduğunda ona doğru düzgün verecek bir bilgimiz olsun. Meclisimizde diğer komisyonlarımız var, bunları çalıştıralım. Belki gözümüzden kaçan bir ayrıntıyı ya da teklifi veren 30 arkadaşın dışında ihmal edilmiş ama belli insanların yaşam kalitesine ya da yaşamına dokunacak bir şeyleri de çıkarabiliriz ama bunların hepsine duvar oluyoruz arkadaşlar.

Tabii, BOTAŞ’ın yaptığı ithalattan doğan vergi borçları, gümrük vergisi, KDV, hazineden olan görevlendirme alacakları mahsup ediliyor. Arkadaşlar, tabii, BOTAŞ’ı Varlık Fonuna devrettiniz. Devrettiniz diyorum, yasalara, teamüllere uygun olmayan... Varlık Fonunun tarifini birçok arkadaşımız bilir ama ben yeniden tekrar etmekte bir beis görmüyorum. İlk kuran ülkelerden biri Norveç, Danimarka, Finlandiya, Çin ama bu ülkelerin mal varlıkları ve cari açıkları olmadığı gibi, hazineye fazlalıkları vardır bunların. Norveç’te varlık fonu kurulmadan önce petrol krizinde denizden, Kuzey Denizi’nden çıkardığı petrolün günlük üretimini artırıyor. Artırınca sendikalar, sivil toplum örgütleri, meslek odaları Norveç Parlamentosunun önünde bir gösteri yapıyor, diyor ki: “Siz kârlılık amaçlı bizden sonraki nesillerin hakkına el atamazsınız ve buradan da şu kadar para kazandınız, şu kadar milyon avro, milyar euro, dolar -ne dersenez deyin- bu, bizden sonrakilerin hakkıydı.” El attığınız kul hakkı değildir ve bakın Varlık Fonu kuruldu, o anlamda kazanılan paralar buraya kondu. Yer altı zenginlikleri sadece AK PARTİ iktidarının değil arkadaşlar, 85 milyonun. Bunun elimizden geldiği kadar şurada altın var, seldir; buraya ruhsat ver; burada kömür var; burada krom var; burada demir var; burada bakır var; yok arkadaşlar böyle bir şey ya, bizden sonrakilerin de hakkı var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kadim Bey, toparlayalım.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Toparlayacağım Sayın Başkan.

Vebal almadan bu konuda da yani maymun iştahlıca değil teamüllere uygun, biraz daha vicdanlı, demokratik teamüllerle birlikte yol yürümemiz lazım arkadaşlar.

Şimdi, bir bölüm arkadaşlarla ara ara sohbet ediyoruz. İşte “Efendim, biz oradan alacağız zeytin ağacını, şuraya dikeceğiz.” Arkadaşlar, büyükşehir belediyesi ya da il, ilçe belediyelerinin, beldelerin şöyle bir yola büyük saksıyla getirip bir ağaç dikmesi, dibine tek tip çayır ekip harici ot biterse zehirli ilaçla öldürmesi gibi değil, o habitatlarının oluşması en az iki yüzyıl yani sadece orada gördüğümüz bir zeytin ağacı gibi görmeyelim bunu, onun altında binlerce canlı var. Bu dünya, bu doğa, bu ülke, bu coğrafya birlikte yaşadığımız tüm canlılarla beraber bizim. Ne olur, lütfen, iktidar partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi milletvekillerine sesleniyorum. Yani bu yasalar bu şekilde alalecele çıkarıldığı zaman bu ülkenin hayrına, 85 milyonun hayrına... Uzun uzun uzattığınız limanlar bundan sonraki çocukların hakkına el uzatmadır. Burada kul hakkı var yani haram ediyoruz, onu söyleyeyim, haram; ne olursa olsun. Çünkü bu paralar o çocuklara bilim, o çocuklara teknoloji değil. Şu anda 1 milyon 350 bin çocuk bu ülkede okulla tanışmamış, ilk 4’ten sonra getirdiğiniz 4+4+4’le 2 milyona yakın çocuk okula gitmemiş, bunun 1 milyon 845 bini kız çocukları. Anne olacak, o çocuğun ilk öğretmeni olacak, o çocuğu hayata hazırlayacak, yetiştirecek, bu evladı hepimize ve bu ülkeye kazandıracak. Mümkün mü? Değil ama bunların hepsi bir bütüncül parça, birbirine bağlı; bu ülkeye yirmi yılda yaşattığınız olumsuzluklardan sadece birkaçı. Ve ülkeyi devraldığınızda bu ülkenin nüfusu 65 milyon; 21 milyon 500 bin yurttaş doğduğu topraklarda, köyünde, kasabasında, ilçesinde yaşıyor; babasından, dedesinden, atasından kalan o tarlalarda üretiyor ama biz de bugün satın aldığımız tarım ürünlerine muhtaç olmadan, kendi ürettikleriyle kendine yeten bir ülkeydik. Şu anda ülkenin nüfusu 85 milyon, köylerde yaşayan insan 8,5 milyon, satın almadığımız tarımsal ürün yok. Kaldı ki güçlü bir iktidarın bütün bu olumsuzlukları ortadan kaldırması lazım. 65 milyon nüfusun içinde 2 milyon 850 bin fondan yardımla evine ekmek götüren insan vardı arkadaşlar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Toparlıyoruz Kadim Bey.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Toparlıyorum.

Tek başına bir iktidar ne demeliydi? “Biz hedef koyduk; üç yılda bu ülkedeki fakir sayısını 2 milyona, beş yılda 1 milyona düşüreceğiz; on yıl deyince bu ülkede fakir fukara, muhtaç kalmayacak.” dememiz lazımdı. Arkadaşlar, siz o insanları üretimden, doğduğu topraklardan koparıp metropol kentlerin varoşlarına doldurup o kaymakamlık bankolarından, belediye bankolarından o insanları yöneterek iktidarınızı devşirmenin daha kolay olacağını düşündünüz ve tıpkı da böyle yaptınız ve bununla övünen yöneticiler, bakanlar vardı. “Hamdolsun ki biz geldiğimizde 3 milyon fakir vardı, 12 milyon fakiri doyuruyoruz.” demek övünülecek değil, bana göre utanılacak bir şey.

Şimdi, yasanın içerisinde tabii örgütlenme hakkıyla ilgili çok ciddi tepki var. Birçok sendikayı, belli kurum ve kuruluşları arka bahçe ve balkonunuz yaptınız ama sizin iktidarınız ileri demokrasiyle gelip baskıcı demokrasiyle varlığını sürdürme niyetinde olduğu için, artık o insanlar vicdani bir mesuliyet duyuyor, kendine göre kendini ifade edebileceği örgütlenme modelleri, emek örgütleri ve sendikaların peşinde. Bunların işini zorlaştırmak değil, dünyanın gelişmiş ülkeleri bunların önünü açıyor arkadaşlar ve hemen size söyleyeyim, burada bir de -yani beni üzdü, incitti, herhâlde o arkadaşları da incitmiştir- 2002 yılında sendikacılık yapmak isteyen, yapan 2 iktidar partisi milletvekilinin de bugün hâlihazırda bu Parlamentoda ve bu teklifte imzası var. Biri öğretmen kökenli yanılmıyorsam, Konya Milletvekili Halil Etyemez; diğeri Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Habibe Öcal. Arkadaşlar ya, bir yola çıktığınız zaman şöyle bir geriye doğru bakın, biz ne amaçla yola çıktık, bugün ne yapıyoruz? Yani böyle

insanların özgürce örgütlenme hakkını elinden alarak, buna karşı koyarak bir yere varabilme şansımız yok. Bu tür hamleler sizin iktidar varlığınızın ömrünü daha azaltan... Göreceksiniz, gelecekte bunların hepsinin bedelini ödeyeceksiniz ama gelin, Yunus'un dediği gibi "Tanış olalım, işi kolay kılalım." ve birbirimizi anlayalım ya, anlayalım. Dinlemiyoruz, anlamıyoruz; zaten sizi de, inanıyorum bir grup arkadaş da rahatsız ediyor. Hiçbir arkadaş da söz alıp bunlarla ilgili iyi iki cümle söyleyemiyor ya.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kadim Bey, teşekkür eder misiniz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Söylenecek bir şey de yok.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Söylersiz biz kendi adımıza, sen niye bizim adımıza konuşuyorsun?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür edelim mi ağabey?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Biz teşekkür ederiz.

Evet, şimdi yemek arası da vereceğiz ama birkaç konuşmacımız daha var. Arkadaşlarımızdan yülerimizin yemek ihtiyacını da düşünerek biraz kısa ve öz konuşmalarını özellikle rica ediyorum.

Şimdi, Osman Aşkın Bak'a söz veriyorum.

Buyurun...

Ya, affedersiniz, yanlış söyledim.

Çetin Osman Budak, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, o kadar da hukukunuz var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çetin Osman Budak; Osman olunca...

Çetin Osman Bey, buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Evet, çok aç bırakmayacağım, kısaca toparlayayım çünkü birçok şey konuşuldu.

Şu zeytinlik meselesine değinmeden de geçmeyeyim. 9'uncu defa gelip 9'uncu defa geri çekilmiş bir kanun teklifi. Nasıl kanun yapıyorsunuz, nasıl kanun tekniğiyle uğraşıyorsunuz, onu da sormak lazım. Yani bu 9'uncu, Allah 10'uncudan korusun milletimizi. Tabii, seçim yaklaştı, onun için mi yapıyorsunuz, onu da bilmiyorum yani çok fazla kamuoyu tepkisi almalıym diye "Getirdik; bak, görüyor musunuz, Komisyonunda geri çektik." demek için mi yapıyorsunuz, onu da anlamak mümkün değil.

Şimdi, daha önce de yine aynı şekilde Komisyonumuza limanlarla ilgili... Sanıyorum bu 5'inci oluyor. 1'incisi daha önce bir kez Genel Kurulda, bir kez Plan Bütçe Komisyonunda, bir kez de kanunlaştı yani burada biz dedik ki: Bu yanlış, Anayasa Mahkemesinden döner fakat Komisyonunda kanunlaştı, siz ısrar ettiniz, Anayasa Mahkemesi oy birliğiyle -arkadaşlarımızın da söylediği gibi- bunu reddetti. Ama nedir bu? Bilek bükme yani bilek güreşi olarak mı görüyorsunuz yoksa başka bir talimat mı var, onu da bilmiyorum. Tekrar bunu getiriyorsunuz, aynı düzenlemeyi bir daha görüşüyoruz. Şimdi, Plan Bütçede şunu demişsiniz -biraz önce zeytinlikte de yapıldı bu- Plan Bütçede söylediğiniz: "Teklifin 1'inci maddesi daha sonra değerlendirilmek üzere tekliften çekildi." Ve aynı Plan Bütçede aynı şekilde geri çekilmişti daha sonra değerlendirilmek üzere. Şimdi, daha sonra değerlendiriyoruz, bir kere daha değerlendiriyoruz. Anayasa Mahkemesinin oy birliğiyle reddetmesine rağmen bunu tekrar buraya getirmeniz Türkiye'nin hukuk devleti olmasını sorgular arkadaşlar. Şimdi, burada da üstelik o kadar net, o kadar açık bir -kararın bir maddesini okuyacağım size- şerh koymuş ki Anayasa Mahkemesi, demiş ki: "Bu yönüyle kural, sözleşme süresinin sonunda yeniden özelleştirme sürecine

konu olabilecek limanların bu sürecin dışına çıkarılmasına, dolayısıyla katılımcıların arasında rekabeti mümkün kılan ihale süreci uygulanmaksızın dolaylı olarak özelleştirilmelerine imkân tanımaktadır. Bu itibarla kural, sadece hâlihazırda özelleştirme sözleşmelerinin tarafı olan kişilere ek sözleşme yapma imkânı tanımakla özelleştirme ve sözleşmelerin tarafı olmayan kişileri mevcut sözleşme süreleri sonunda sözleşme yapma imkânından yoksun bırakmak suretiyle sözleşme özgürlüğünü sınırlamaktadır.”

Buradan hareketle, Antalya Limanı’yla ilgili de daha önce -işte, yedi yıl kalmış süresi- yedi yıllık bir süre için QTerminals firmasının yani Katarlı firmanın buraya 140 milyon dolar gibi bir parayı ödemesi o zaman bizde birtakım şüpheler uyandırmıştı. Antalya’daki süresi yedi yıl kalmış ve üstelik de İstanbul’daki ya da İzmir’deki gibi büyük bir elleçleme kapasitesi olmayan limana niye 140 milyon dolar verdiler? Bunu sorgulamıştık, demiştik ki o zaman: Bunun arkası gelecek, bir şekilde ya süre uzatımı olacak ya limanın genişletilmesi söz konusu olacak ama bir şey olacak.

Bir şeye daha dikkatinizi çekmek istiyorum, Dünya Kupası yapılırken Sayın Erdoğan Katar’a gitti ve Katar’dan hemen dönüşünde bu kanun teklifi, yine bu torba, çorba yasanın içine bu liman teklifleri geldi. Neden? Bu, büyük bir soru işareti. Orada daha önce verilmiş bir söz var ve bu söz yerine getirilemedi. Anayasa Mahkemesinden bu döndükten sonra bir kere daha Anayasa Mahkemesini hiçe sayarak, üstelik de sözleşme çıkarılıp limanların ihale edilmemesine rağmen buraya getirilmesi aynı zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisi ve biz üyelere de büyük bir saygısızlık.

Onun için burada ben lafı uzatmadan bu maddeyi de aynı zeytinlikte yaptığımız gibi geri çekmenizi teklif ediyorum. Burada bunu eğer yapmazsanız tekrar herhâlde Anayasa Mahkemesi... Ki AKP’nin atadığı Anayasa Mahkemesi üyelerinin de buna oy vererek oy birliğiyle reddettiği bir kanunu bir kere daha buraya getirmek ve buradan tekrar Anayasa Mahkemesine götürmek, aynı zamanda Plan ve Bütçe Komisyonunda konuşulmuş ve tekrar geri çekilmiş olmasına rağmen, özellikle bütçe de konuşulurken bu kadar milletvekilini burada hapsetmek de hiçbir şekilde etik kurallarına uygun değil.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bunun dışındaki diğer limanlara da baktığımız zaman o limanlarda da yine benzer ilişkileri görüyoruz. 18 liman... İşte, Tekirdağ Limanı; biraz sonra arkadaşım onunla ilgili detaylı konuşacak, ben detayına girmeyeyim. Mersin Limanı; artık o kadar büyük şaibelerle anılıyor ki bu limanın da özelleştirilmesi kırk dokuz yıla tamamlanmak üzere çıkıyor. E, verin, ihaleye girsinler. Daha önce özelleştirme ihalelerine girmiş olan yatırımcılar o zaman ihaleyi yüzde 1’le, 2’yle, 3’le, 5’le -neyse- kaybetmiş. Artık, bugün eğer bunu uzatmak istiyorsanız getirin, bu ihaleye yatırımcı olmayı düşünen insanlar gelsinler, tekliflerini versinler.

Başta söylemişim çok uzatmayacağım diye. Ben burada noktalayayım diğer arkadaşlarıma da söz hakkı olsun yemekten önce.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çetin Osman Bey, teşekkür ediyoruz.

Özellikle zamana gösterdiğiniz yüksek duyarlılık nedeniyle de ayrıca teşekkür ediyoruz.

Şimdi Muazzez Hanım’a söz veriyorum.

Sanırım, Hanımefendi’den de aynı şeyi bekliyoruz.

Buyurun.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben her zaman gerekli süreye riayet ediyorum, burada da çok fazla uzatmayacağım.

Bütçe görüşmelerinin bu yoğunluğu içerisinde rantı, talanı ve zeytinliklerin kırımını hızlandırmak için bizi buraya alelacele topladınız. Her zamanki AKP klasiği ve torba yasaları; madenler, limanlar, elektrik, doğal gaz, OHAL uygulamaları, SGK ve sendikalarla ilgili 8 farklı konu yine bir çuvala atılmış hâlde. Bu torba yasadaki birbiriyle alakasız 14 madde, aslında, yediğimiz zeytinin, emeklerimizle yapılan limanın birilerinin cebine bedava girmesinin yanı sıra petrol sektöründe kazaların ve hatta sendikasılaştırmanın yolunu açacak her şeyi içeriyor. Neyse ki burada bugün zeytinlikleri şimdilik kurtardık, umuyoruz bu yasaları da geri çektiririz. Yasaları deneme yanılma yöntemiyle sürekli yapboz tahtasına dönüştürdünüz ve yaptığınız birçok yasal düzenleme de Anayasa Mahkemesinden geri dönüyor.

AKP, iktidarı boyunca özelleştirme politikalarında ısrar etti ve halka ait olan tarihi kamusal birikimleri, yaşam alanlarını yandaşlara usulsüzce aktardı. Bu yasa da özelleştirme, ilelebet kişiye, şirkete özel özelleştirme şekline dönüştürülmek isteniyor. Türkiye Denizcilik İşletmeleri ve Devlet Demiryollarına ait bazı limanların işletme hakkı verilmesi/devri yöntemiyle gerçekleştirilen özelleştirilmesi uygulamaları sonucunda kırk dokuz yıldan az süreli sözleşme sürelerinin çeşitli koşullar sağlandıktan sonra kırk dokuz yıla kadar uzatılması amaçlanıyor. Kamuoyunda “5’li çete” diye bilinen bu kamu ihalelerinin sözde şirketleri ile Antalya Limanı’nın işletmesini devralan “QTerminals” isimli şirkete on, on üç ve on dokuz yıl olmak üzere yeni işletme süreleri veriliyor; zaten uzun olan bu süreler hangi ihtiyaç gereği uzatılıyor, anlamış değiliz. Bu durumda sözleşmesi yirmi yıl olan ve 2028’de sona erecek Katarlı şirketin sözleşme süresi de on dokuz yıl daha uzatılarak Antalya Limanı’nı 2047 yılına kadar işletmesi sağlanacak. Başka bazı sözleşmeler için de 2067 yılına kadar yetki verilmesi aslında hiçbir fayda ya da hukukla açıklanamaz. Bu durum, kamu yararına açıkça aykırıdır.

(Uğultular)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, hatibi dinleyelim lütfen.

Salonda biraz uğultu var.

İkili konuşmaları lütfen sonlandıralım.

Teşekkürler.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Liman işletmelerinde sözleşme sürelerinin uzatılmasına gerekçe olarak gösterilen, şirketlerin yatırım yapması, işletmelerin devamlılığı veya verimlilik artışı gibi nedenler inandırıcı olmaktan çok uzaktır. Şirketlerin yatırım yapması için yirmi beş yıl yetersiz midir ki bu süreler kırk dokuz yıla uzatılmak isteniyor? Anayasa Mahkemesinin iptal kararına bırakmayın diyoruz yani orayı bekleyip tekrar yeniden gündeme getirmeyin diyoruz ve bu yasayı geri çekin.

Başka önemli bir düzenleme alanıysa OHAL Komisyonuna, KHK ihraçlarına ve 35’inci madde ihraçlarına yasal kılıf uydurulması ve açıkça hukuk dışı olan ihraç uygulamasının olağanlaşması için yeni bir yapı önerilmesidir. Bildiğiniz üzere, Türkiye’de en yasa dışı kurum “OHAL Komisyonu” denilen hukuksuzluk kurumudur. Ben kendim de bu OHAL Komisyonunun bir mağduruyum ve derhâl lağvedilmesi gereken bu OHAL Komisyonunu siz hukuksuzca uzatmaya çalışıyorsunuz. Bu Komisyon geçtiğimiz altı yıl içerisinde “terörö” denilerek işten atılan binlerce insandan 18 binini iade etmiştir. Bu sayı bile yapılan iş ve işlemlerin keyfililiğini göstermek için yeterlidir. 18 bin kişi “terörist” diye işten atıldı, sonra “Pardon, terörist değilmişsiniz.” denildi. Burada çok ciddi bir kamu zararı açığa çıkmıştır. Çoğu üniversiteli bu kadar insanın yıllarca kamu hizmeti üretmekten uzaklaştırılması bir yana, bu kişilere hukuken verilmesi gereken tazminatların da ödenmesi bu hukuksuzluğun maliyetidir. Tabii, bazı durumlar asla geri getirilemeyecektir, tazmin edilemeyecek kadar zalimce kararlar verilmiştir. 20 ihracın hakları yaşamlarını yitirdikten sonra Komisyon tarafından iade edilmiştir yani

OHAL Komisyonunun hukuksuzluğu aslında bu adaletsizlikte de bu uygulamada da ortaya çıkmıştır. Bu zalimliğin altında imzası olanları toplumun vicdanına havale ediyoruz ama kendi adıma da hesabını soracağımı, haklarımın takipçisi olacağımı, mücadelesini de vereceğimi buradan tüm KHK'liler adına bir kez daha söylüyorum.

Komisyonun reddettiklerinin sayısı ise 100 binin üzerindedir. Aileleriyle birlikte 2 milyondan fazla insana terör yaftası ve iftirası atan bu uygulama Türkiye hukuk sistemi içerisinde kanserli bir ur gibi yayılmaktadır. Aslında bugün de yine bu OHAL hukuksuzluğuna sarılarak hâlâ işten çıkarmalar -yargısız, sorgusuz çıkarmalar- devam ediyor. Bugünkü teklife de bu hukuksuzluk aslında sonlandırılabilirdi, yapılan yanıştan geri dönülebilirdi, açlığa, aslında sivil ölüme mahkûm ettiğiniz bu insanların haklarını iade etmek yerine daha da kurumsal hâle bu teklif getirecektir.

Zaten Cumhurbaşkanlığına bağlı çalışan Komisyonun işlemleri yine "Cumhurbaşkanlığınca yürütülecek." deniliyor yani bir manipölasyon yapılıyor. Zaten ülkede Cumhurbaşkanından bağımsız yürütülen tek bir şey var mı ki bu düzenlemeye ihtiyaç duyuyorsunuz? Bu Komisyonun işlemleri, yetkili kararları lağvedilmelidir; ihraç edildikleri dönemde yasalara göre suçu sabit olanlar dışında tüm kamu emekçileri işlerine iade edilmelidir; ihraç ve disiplin işlemleri 657 sayılı Yasa'ya göre yapılmalıdır; bu insanların savunma hakkı ortadan kaldırılmamalıdır.

Başka önemli bir konu da AKP'nin örgütlü, sendikacı ve emeğe yönelik saldırısının devam ediyor olmasıdır. Yandaş sendikasıdan devam eden istifaları durdurmak amacıyla son toplu sözleşmede getirilen yüzde 1 baraj şartı Danıştay tarafından iptal edildi ama "Siz yapın, mahkeme kararı sonradan gelir." mantığıyla şimdi yüzde 2 teklif ediliyor. Kamu emekçileri haklarını arayan sendikalara üye olmak istiyor. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya zorlanamaz, sendikaya üye olmadı diye bir yaptırıma tabi tutulamaz. Hukuk dışı olduğu mahkeme kararıyla ortaya çıkmış bu durum kabul edilemez. Ayrıca, emekçiler, memurlar yıllarca süren bir mücadeleyle, büyük bedellerle sendikal haklarını yasallaştırmıştır ama sizler bu tür düzenlemelerle bu hakları da sınırlandırarak kamu emekçilerinin, işçilerin, çalışanların haklarını savunmalarının önünde engel teşkil etmeye devam etmek istiyorsunuz. Sizin yarattığınız sendikalar iktidarların sadece arka bahçesi ve yaptıklarını onaylayan alanlardır; bu yasa teklifi de buna hizmet edecektir.

Her seferinde belirttiğimiz gibi, bu torba yasalarla hak, hukuk tesis edilmiyor. Komisyonun yetki alanı dışında olan veya başka komisyonlarda görüşülmesi gereken başlıklar da yine burada yer alıyor. Yasama süreci ciddi bir süreçtir, oldubittilere getirilmeden yapılmalıdır. Bu itirazımızın dikkate alınacağı, sendikaların da taleplerinin dinleneceği, halkın yararına önem verilen bir dönem için herhâlde AKP'yi sandığa gömmekten başka çare yok; o dönem de çok yakın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler Muazzez Hanım.

Şimdi, ara vermeden son konuşmayı Ayhan Hocaya veriyorum, ondan sonra ara vereceğim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, üç dakika...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Devam edeceğiz, sıkıntı yok.

Buyurun Ayhan Hocam.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli hazırun; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Karşımızda yasama ve yürütme maddeleri hariç 12 maddelik bir teklif var; bu 12 maddede Maden Kanunu'nda, Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'da, Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nda, İş Kanunu'nda, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda, Elektrik Piyasası Kanunu'nda, Olağanüstü Hal Kanunu'nda ve 1 adet de kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapılıyor, ayrıca da TEDAŞ'la ilgili kanunda değişiklik bir geçici maddeyle yapılıyor yani birçok madde farklı bir kanunla ilgili; seçimden önce iktidar partisinin işine gelen ve yapmak istediği düzenlemeleri içeriyor. Bunun yanında, Anayasa Mahkemesi ve Danıştay tarafından iptal edilen bazı düzenlemeler de tekrar Meclise sunulmuş durumda.

Şimdi, 1'inci maddeyi kullanmayacağız eğer onaylanırsa; buradan ben şu sonucu çıkarıyorum: AK PARTİ Grubu dün itibarıyla nükleer santralin birinci ünitesinin 2023 yılında devreye gireceğini pek beklemiyordu ama bugün bir haber aldı herhâlde, devreye girecek. Dolayısıyla enerji açığını oradan karşılayacağız, bu da iyi haber diye düşünüyorum, inşallah öyle olur.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bekliyorduk Hocam, bekliyorduk.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Dün getirdiniz “1.800 megavat açığımız.” olacak dediniz ama bugün ondan vazgeçtiniz, demek ki...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Biz gittiğimizde ne zaman devreye gireceğini beraber dinledik, ben şahidim.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Tamam, inşallah doğrudur.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Samimiyetinize inanarak söylüyorum.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Biz de mutlu olduk bundan.

Şimdi, 2'nci maddede iktidar partisinin Ocak 2022'de TBMM'ye sunduğu ve o zaman da karşı çıktığımız torba kanunla kırk dokuz yıldan az süreli sözleşme sürelerinin kırk dokuz yıla kadar uzatılmasını sağlayan ancak Anayasa Mahkemesi tarafından, özelleştirmelerdeki serbest rekabet ve eşitlik ilkeleriyle bağdaşmaması nedeniyle, oy birliğiyle iptaline hükmedilmiş bir madde var. Daha sonra, Ekim 2022'de tekrar bir düzenleme teklif edilmiş, o da yine yoğun itirazlarımız sonucu geri çekilmişti, bugün yine karşımıza çıkıyor. Bakın, limanlar özellikle Çin gibi ülkelerin kullandığı bir sömürge vasıtası hâline gelmiştir. Bugün bu teklifin getirilmesi millî menfaatlerimizle bağdaşmamaktadır; limanların yandaşa veya yabancıya peşkeş çekilmesine karşı çıkacağız. Limanların özelleştirilmeleriyle ilgili sözleşmelerin başlangıç ve bitiş tarihleri dikkate alındığında, 1997 yılında özelleştirilen limanların sözleşme bitiş tarihine bile en az dört yıl kalmaktadır. İktidar partisinin, ülke gündeminde hiçbir önceliği olmamasına ve işletilen limanların sözleşme sürelerinin bitişine en az dört yıl olmasına rağmen bunu öncelemesi durumu kafa karışıklığı yaratmaktadır; neden aciliyet var, onu merak ediyoruz.

Teklifin 3'üncü maddesiyle BOTAS'ın borçlarıyla ilgili bir konu var; henüz bütçe görüşülürken getirilen bu değişiklik teklifinin bütçedeki etkisi analiz edilmiş midir? Bu durum nasıl hesaplanmıştır? Bunu merak ediyoruz.

Teklif sahibi Fahri Bey, açıklama yaptınız, pek de dinlenmedi gürültüden fakat 7'nci, 8'inci, 9'uncu maddelerle ilgili pek bir şey söylemediniz.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Daha başka söylemediklerim var, bitmedi.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Evet.

“Toplayıcı” ne demek açıklamadınız. Bu, sanıyorum güç dengeleme piyasasıyla ilgili bir konu yani şarj cihazlarına araçlar bağlanınca bir güç talebi olacak, bu güç talebi günün belli saatlerinde değişik fiyatlar olduğu için, bunu, tek tek -ben, anladığımı söylüyorum- kullanıcılar yerine bir toplayıcı firma o günün o saatine göre fiyat belirleyecek, ona göre bir düzenleme yapacak. Dolayısıyla biz...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – O, onunla alakalı değil, pik saatleriyle...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Tamam, pik saatiyle alakalı ama fiyatlandırma da alakalı. Yani ben aracımı şarj ederken saate bağlı olarak fiyat mı belirlenecek?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Arada toplayıcı, üreticiyle köprü olup...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Tamam, bunu benim konuşmamdan sonra açıklarsanız memnun olurum. Tamam, işte o konu tam açıklanmadı, bunu açıklarsanız memnun olurum.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Memnuniyetle Hocam.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Yani bu bir güç dengeleme operasyonu, değil mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Sadece üretici değil, tüketici de dengeleyebilir.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Tamam, tüketici de dengelesin; ben de öyle tahmin ettim zaten.

10’uncu madde, Olağanüstü Hâl Komisyonunun görevleriyle ilgili. Bunun hukuki yanını bilmiyorum, sonuçta OHAL işlemleri yetkilerinin kurumlar üzerinden kalıcı hâle getirileceği endişesi taşıyoruz.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Hocam, tam okumadınız herhâlde...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Ama kurumlara devrediyorsunuz o yetkiyi.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Kurumlara... 89 tane dosya kalmış...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sadece 89 mu? Tamam, orasını...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, ikili konuşmayalım lütfen.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Evet, bence de sonra anlatırsınız.

11’inci madde çok önemli bir madde. Aralık 2021’de Danıştay 12. Dairesi tarafından yürütmesi durdurulan, üye sayısı bağlı bulunduğu hizmet kolundaki kamu görevlisi sayısının yüzde 1’inden az olan sendikalara üye olan kamu görevlilerinin toplu sözleşme ikramiyesi almasını engelleyen kanunun değiştirilmiş hâli. Bu durumun nedenlerinden biri, muhtemelen, iktidara yakın sendikalarda meydana gelen istifa silsilesini önlemek ve bu sendikaları memurlara daha cazip hâle getirme çabasıdır diye düşünüyoruz, değilse bunu da açıklamanızı bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ayhan Bey, teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, arkadaşlarımızın çoğunun ara verme talebi var, yemek ihtiyacı nedeniyle.

Saat 19.30’da tekrar toplanmak üzere ara veriyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 18.41

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.36****BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)****BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)****SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)****KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)**

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun 25’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi Vehbi’ye söz veriyorum.

Buyurun Vehbi Bey.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle şunu belirtmek istiyorum: Ben Manisa Akhisarlıyım, herhâlde aranızda, Komisyonda zeytin işiyle iştigal eden tek insan da benim. Bugüne kadar yüzlerce, binlerce zeytin ağacı diktim, fidan diktim ve çok şükür bunların meyvelerini hasat etmek de nasip oldu. Şimdi, burada bir anlam kargaşası var “zeytinlik” ile “zeytinlik alan” arasında çok ciddi bir fark var. Yani şimdi, bugün, Ankara’da herhangi bir yerde 11 bin, 20 bin metrekare yere zeytin dikebiliriz ve burası zeytinlik olur ancak burası zeytinlik alan olmaz. “Zeytinlik alan” dediğimiz şey bir ekosistemdir, o da zeytin dikmekle de oluşmaz; yüzlerce yıllık bir süreçtir ve bunun için de birçok canlı vardır. Bu zeytinlik alanlardaki en önemli canlılardan bir tanesi de insandır. Siz insan ve zeytini ayırmaya çalışıyordunuz ancak bu geri geldi ama anladığım kadarıyla önümüzdeki günlerde tekrardan karşımıza çıkabilir.

Sayın Elitaş bir vebalden bahsetti, dedi ki: “Evet, biz bunu getirmekte haklıydık ancak bunu geri çekiyoruz. İşte, imzacı arkadaşlardan rica edeceğiz, geri çekeceğiz. Eğer olur da önümüzdeki günlerde elektrik arzında bir problem olursa bunun vebali size ait.” demişti. Şimdi, ben yıllarca zeytin, zeytinağı işiyle uğraştım, değişmez bir kaide vardır, hayatım boyunca bunu da test ettim. Kim ki zeytine hile katarsa, kim ki zeytinağına hile katarsa iki yakası bir araya gelmez, bunun örneği yoktur. Kim ki zeytin ağacıyla uğraşırsa inanın iki yakası bir araya gelmez. Esasında bunu geri çekmekle siz de çok büyük bir vebalin altına girmekten kurtulmuş oldunuz, o yüzden bize teşekkür etmeniz lazım, sizi böylesine büyük bir vebalden kurtardığımız için bize teşekkür etmeniz lazım. Başta ilk imza sahibi milletvekilimiz olmak üzere -altında ben baktım Manisa milletvekillerimiz de var- onların hepsinin böyle bir vebalden kendilerini kurtardığımız için bize teşekkür etmesi lazım.

Bir teşekkür daha almamız lazım çünkü bu buradaki arkadaşlarımızın söylediği gibi adrese teslim bir kanun düzenlemesiydi. Burada bulunan herkes, Türkiye’de bulunan herkes, bu kanun düzenlemesinin kimin derdine merhem olacağını biliyordu ve yine büyük bir vebale girilecekti. Adrese teslim kanun yapmanın da bir vebali vardır, sayemizde bu vebalden de kurtuldunuz.

Veballerden bahsediyoruz ancak kanun teklifinin 2’nci maddesinde de çok ciddi veballer var arkadaşlar, bunu size söyleyeyim, daha önce önümüze geldiği zaman da biz bunu söylemiştik. Bu 18 tane limanın yeniden özelleştirilmesi, üstelik ihale yapılmadan, rekabet ortamı oluşmadan yeniden özelleştirilmeye çalışılması.... Şimdi, esasında bu hem vebaldir -neden vebal olduğunu birazdan anlatacağım- aynı zamanda Anayasa suçudur eğer biz bunu kanunlaştırırsak buradaki bütün

milletvekilleri -biz buna “hayır” oyu vereceğiz- ciddi bir vebalin ve ciddi bir anayasal suçun altına girecektir. Şimdi, Anayasa Mahkemesi bunu oy birliğiyle iptal ediyor, oy birliğiyle iptal ediyor bakın ve diyor ki: “Rekabet ortamı yok.” E, şimdi sizin getirdiğiniz teklifte bakıyoruz, rekabet ortamı oluşmuş mu? Hayır, rekabet ortamı oluşmamış. Daha önceki gelen tekliflerden farkı ne? Farkı şu: Daha önce bir komisyon oluşturuluyordu, değer tespit komisyonu oluşturuluyordu, onun belirlediği rakamlar üzerinden bu şirketlere ilave sözleşme tanınacaktı, kırk dokuz yıla kadar uzatılacaktı. Şimdi burada 2 tane hesaplama yapılmış -o tarihlerde de bir tuhafılık var gerçi de- “İşte, son bir yıllık defterlerinizi getirin. Buradaki gelirlerinizin -kabaca söylüyorum-yüzde 15’ni sana kaç yıl ilave sözleşme tanıyorsak onunla çarpacağız ve bir bedel ortaya çıkacak. Daha sonra bu bedelin yüzde 25’ni hemen peşin vereceksiniz, geri kalanı da üç yıl içerisinde en fazla on iki ay taksitle ödeyeceksiniz.” diyor. Bir de ikinci bir yöntem koymuşsunuz ortaya. Bu yöntemde de şunu söylüyorsunuz: Ne zaman ihale yapılmış, sözleşme? 2012, 2012 yılındaki sözleşme tarihinde dolar kuru ne? Bu. Bununla çarp 20 milyon doları, şu çıktı. O günkü enflasyonu al, bugünkü endeksi al, güncelle... Sonuç itibariyle yaptığımız şey, dolarla yapılmış olan sözleşmelerin hepsini siz TL’ye çeviriyorsunuz bir kere. Dolarla sözleşme yapılmış, dolarla yapılan sözleşmeleri TL çıkartıyorsunuz. Yani bir kere bu Anayasaya aykırı, tartışılmaması lazım ama tartışıyoruz. Getirdiğiniz metnin ne olduğunu ben anlatmaya çalışıyorum. Şimdi neden bunu TL’ye çeviriyorsunuz? Ben mesela bir hesap yaptım. İskenderun Limanı, benim hesabıma göre en düşük, 1 milyar 324 milyon liraya ihalesiz bir şekilde bedel çıkıyor, 1 milyar 324 milyon lira yani bu 71 milyon 191 bin dolara tekabül ediyor, yıllık da 5 milyon 474 bin dolara tekabül ediyor. İskenderun Limanı 2012 yılında 372 milyon dolara ihale edilmiş yani yıllık yaklaşık 10 milyon 333 bin dolar. Şimdi, sizin yapacağınız hesapla yıllık -on üç yıl boyunca uzatacaksınız siz bunu- 5 milyon 500 bin dolar; yıllık 5 milyon 500 bin dolara siz, on üç yıl boyunca ihalesiz bir şekilde sözleşme uzatacaksınız. Oysa 2012 yılında yıllık 10 milyon dolara siz bunu ihale etmişsiniz. Şimdi, burada ciddi bir fark var, çok ciddi bir fark var. Neden siz bunu dolar üzerinden yapmıyorsunuz? Yani şunu yapabilirsiniz, diyebilirsiniz ki: 372 milyon dolar, bunun yıllığı 10 milyon 333 bin dolar. Bunu da on üç yıllık sözleşme, ne oluyor? O zaman hesabı yaptığımız zaman da 134 milyon 333 bin dolar yani TL’ye çevirirseniz de 2,5 milyar liraya çıkıyor. Arada 1 milyar liradan fazla bir fark var. Yani neden dolarla yapılmış bir sözleşmeyi TL’ye çeviriyorsunuz? Ya, ben buradaki bir iş adamı değilim ama hepiniz iş adamısınız, Allah aşkına! Diyelim ki bir özel limanınız var, ağabey, Samsun’da senin özel limanın var, bu limanı sen otuz yıllığına birine dolar üzerinden kiralamışsın, yedi yıl kalmış sözleşmenin bitmesine sonra diyorsun ki: “Yahu kardeşim, gel, biz seninle bir daha bir sözleşme yapalım. On dokuz yıl daha ben senin üzerine koyayım.” Neye göre yaparsın sen bunu? Bunu TL’ye çevirir misin? Allah aşkına, aranızda iş adamları var, hangi iş adamı bunu TL’ye çevirir? Kimse çevirmez.

Bir de şöyle bir şey var: Rakamlara tek tek baktım, 2021 yılı- 2011 yılı, limanlarımızdaki elleçleme miktarlarına baktım, yüzde 100 artmış ve daha da artmaya devam edecek. Yani her yıl artan değer binen limanlarımız var ve biz bu limanlara diyoruz ki: “Ya, senin sözleşmen bitmesine yedi yıl kalmış, biz on dokuz yıl daha sana süre verelim bu şartlar altında.” Ya, kusura bakmayın, evet, iş adamı değilim ama kafam çalışır, bunu hiçbir iş adamı, hiçbir insan -hani siz devleti şirket yönetiyormuş gibi yönetiyorsunuz ya- hiçbir şirketin CEO’su yapmaz. Peki niye burada yapıyoruz?

Başka bir şey. Bakın, limanlar... Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı diyor ki: “Liman özelleştirmelerinde ideal yıllar yirmi ile yirmi beş yıl arasındadır eğer yirmi yıldan az süre verirseniz, yer yaparsanız yatırım yapılamayabilir, eğer yirmi beş yıldan fazla da yaparsanız o takdirde de yatırımlar uzayabilir.” Bunu ben söylemiyorum, Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı söylüyor. Dünyadaki örneklerine bakalım: Şimdi İsrail’in en büyük ikinci limanı Hayfa Limanı, Çinli bir şirket yirmi beş yıl boyunca işletecek; Brezilya yeni ihaleye çıkardığı 2 limanın işletme hakkını

yirmi beşer yıllık olarak belirlemiş. Dünyada genelde baktığımız zaman... Pardon, Çin Yunanistan'ın Pire Limanı'nı işletme hakkını otuz beş yıllığına almış. Ya, dünyada kırk dokuz yıllığına limanlarını özelleştiren yok. Ha, pardon, var, bizden başka bir ülke var, eğer biz bunu kanunlaştırırsak bizden başka bir ülke daha olacak. Neresi? Rusya Suriye'deki Tartus Limanı'nın işletmesini kırk dokuz yıllığına devralmış.

Bakın, bugün "Suriye" dediğimiz ülke bağımsız bir ülke değildir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Demek ki oradan akıllarına gelmiş.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – "Suriye" dediğimiz ülke şu anda Rusya'ya bağlıdır. Dünyada kırk dokuz yıllığına ancak Suriye gibi bir ülke, bağımsız olmayan bir ülke limanını devreder. Türkiye Cumhuriyeti bağımsız bir devlettir, Türkiye Cumhuriyeti limanlarını kırk dokuz yıllığına devredemez, devretmemesi lazım üstelik Anayasa Mahkemesinin kararları var iken. Burada çok ciddi bir hata var ve bizim bu hatadan mutlaka ama mutlaka geriye dönmemiz lazım.

Rekabet, bakın, rekabet neden önemli? Şimdi, kapitalist sistemin, liberal sistemin özünde rekabet var. Liberal sistemi tartışırız ama liberal sistemden rekabeti kaldırırsanız o zaman ortaya çıkan sistem eş-dost kapitalizmi olur. Burada rekabet yok, rekabet olduğu zaman ne oluyor? Antalya Limanı'ndan örnek vereceğim ve birazdan Antalya Limanı'na tekrardan döneceğim.

Şimdi, bakın, Antalya Limanı 1998 tarihinde Ortadoğu Antalya Liman İşletmelerine 29 milyon dolara, 29 milyon dolara devrediliyor. Daha sonra bu Orta Doğu Antalya Liman İşletmelerine TMSF el koyuyor, dolayısıyla limana el koyuyor ve 2006'da yani yaklaşık yedi yıl sonra TMSF satışa çıkarıyor, ihaleye çıkıyor, ihale 60 milyon liraya sonlanıyor. Bakın, altı yıl önce 29 milyon lira olan ihale bedeli daha sonra, zaman içerisinde rekabet ortamında 2 katına çıkmış; 60 milyon dolara çıkmış. Daha sonra bu arkadaşlar bunu alıyorlar, işletiyorlar, 2021 yılında da 140 milyon dolara Katarlılara satıyorlar; 140 milyon dolara satıyorlar.

KANİ BEKO (İzmir) – Ne Katar'mış bu be!

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Peki, ne kadar var? Yedi yıl var sözleşmesine. Şimdi, o zaman da Çetin Osman Budak da söyledi, tartışmalar oldu; ya, arkadaşlar, bir liman var, yedi yıl kalmış işletme süresine, Katarlılar bu kadar astronomik rakama, 140 milyon dolara niye alsınlar? Yıllık 20 milyon dolar... Burası otuz dokuz yıllığına 29 milyon dolara ihale edilmişken 1998'de, Katarlılar bir yıllığını 20 milyon dolara para verip alıyorlar; neden yaparlar bunu? Ve bir yıl önce, bu kanun ilk geldiği zaman önümüze, ben bunu Komisyonunda da belirtmiştim, sektörden birisini aradım, dedim ki: "Kardeşim, böyle böyle bir kanun geldi önümüze, bilginiz var mı?" "Yok, gönder bana." dedi, gönderdim, sonra telefon açtı "Yahu, Katarlıların bir haftadan beri Ankara'da neden dolaştığı şimdi belli oldu." dedi. Bu da adrese teslim bir kanun teklifidir, bunun da vebali çoktur, bunun da günahı çoktur, hem de Anayasa'ya aykırıdır. Bizim teklifimiz -önergemizi verdik- bunun kanun metninden çıkartılması lazım. Burada kamu zararı vardır, anayasal suç vardır. Geleceğimizi ipotek altına alıyoruz ya; her sene değeri artan limanlarımız var, beş sene sonra biz bu limanları belki 400 milyon dolara, 500 milyon dolara ihale edeceğiz veyahut da "İhale etmeyeceğiz, biz işleteceğiz." diyeceğiz ama siz bunları kırk dokuz yıllığına uzatıyorsunuz. Lütfen, bu hatadan bir an önce dönün.

Daha söyleyecek çok şeylerimiz var ancak ben diğer maddelerde de görüşlerimi sizlerle paylaşacağım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet, Başkanım, en sonunda sıra bize gelmiştir herhâlde, darbe yapacağım yoksa!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım, sırasını size verirse size söz vereceğim yoksa Müzeyyen Hanım’a söz vereceğim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Müzeyyen Hanım’a.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Rica ederim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Vallahi, Başkanım, Müzeyyen Hanım’a teşekkür ediyorum, size demedim çünkü yolda gelirken söz verdiniz “Sizle başlayacağım.” diye ama mikrofonu açmadınız daha.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ağabey, hakkını gasbettiysem kusura bakma.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bekliyorum Başkanım, yine de söz vermiyorsunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bir keramet var sizde bugün.

Teşekkür ediyorum, herkese afiyet olsun, iyi akşamlar diliyorum hepinize.

Şimdi, sabahtan beri yoğun bir tempoyla geçiyoruz. Öncelikle, bugün...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlardan rica edeyim, mümkün olduğunca tekrarlardan kaçmalı.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kaçacağız Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Öncelikle, 1’inci maddeyle ilgili, zeytinle ilgili; Akbelen’i görmüş bir kardeşiniz olarak, oradaki o köylülerle beraber o havayı solumuş biri olarak ben mutlu oldum ama inşallah, diğer arkadaşlarımın ifade ettiği gibi tekrar önümüze gelmez. Temcit pilavı gibi bu tekrar tekrar geliyor, 9 defa oldu; yine, aynı şekilde Maden Kanunu 4 defa önümüze geldi. Yani ben anlamadım gitti, daha yeni milletvekiliyim ama boyuna hep aynı kanunların etrafında dönüyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 1’inci maddeyi geçtik, emeği geçenlere teşekkür ediyorum çünkü oradaki insanların bütün geçim kaynağı o zeytin ağaçlarıydı. Hatırlarsınız Kızılderililerin bir sözü vardı: “Son balık yok olduktan sonra, son kuş öldükten sonra, sular bittikten sonra hepimiz pişman olacağız.” Onun için, tarımın bitmemesi için, üretimin bitmemesi için... Pandemiden çıkan bir ülke olarak -dünya da aynı şekilde- gıdanın ne kadar önemli olduğu ön plandayken böyle bir kanun teklifinin tekrar gelmesi bizi derinden üzmüştür ama inşallah bir daha gelmez diyoruz.

2’nci maddeyle ilgili görüşlerimi belirtmek istiyorum. Fahri Bey, benim aynı zamanda yakın dostum, komşum kendisi; dün akşam da ifade ettim. Şimdi, değerli arkadaşlar, 2 tane idare mahkemesinin kararı var elimde. Neresiyle ilgili? Şu 18 tane var ya liman; Tekirdağ limanıyla ilgili. Arkadaşlar “Neden bağıryorsun.” diyor, içim acıdığı için bağıryorum. Gidelim, Tekirdağ’daki sahilin hâlini bir görün. Geçtiğimiz günlerde Samsun’da yangın vardı, yine Ceyport’un limanıydı ve kimyasal depolarıyla beraber, bütün depoyla birlikte sahil talan edildi.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanlığının, Tekirdağ Bölge İdare Mahkemesinde 2021/981 esas numaralı bir kararı vardı; müdahil olanlar Ceyport Tekirdağ Uluslararası Liman İşletmesi, karşı davalı olan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve alınan karar, verilen ÇED raporunun mahkeme bitene kadar durdurulmasıydı. Ama durmadılar, alanı talan ettiler ve gelişigüzel

denizi doldurdular, inşaat yaptılar ve geçtiğimiz günlerde de esas numarası 2021/981'in karar numarası 2022/1110'la da kesin karar çıktı. ÇED raporu iptal oldu, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı "ÇED Olumlu." veriyor. Ama Ankara'dan Tekirdağ görünmüyor arkadaşlar, biz Ankara'dan tüm Türkiye'yi yönetmeye çalışıyoruz; oradaki insanların ne eziyet çektiğini, ne sıkıntı çektiğini bilmiyorlar. Geline nokta da adaleti dinleyen var ne kanun dinleyen var ne nizam dinleyen var. Ya, böyle hukuksuz bir cumhuriyet olur mu ya? Burada bölge idare mahkemesinin yürütmeyi durdurma kararı var, ona rağmen Ceyport, limanı, alanı doldurdu. ÇED raporunun mahkeme kararı sonuçlanana kadar diyor ki: "Hiçbir işlem yapmayın çünkü tanzimi bir daha kurtulamayacak işlemler yapabilirsiniz, inşaatlar yapabilirsiniz." Evet, liman sahasını da doldurdu, geldi, arka tarafta Adalet Bakanlığı ve bir sürü yer de kaldı ve 2022/1110 sayılı verilen kararlarla beraber ÇED bitti. Şimdi, ne olacak; size soruyorum.

Şimdi, ÇED iptal oldu çünkü orada 7 tane madde saymış mahkeme, diyor ki: "Çevresel etki değerlendirme yönetmeliği kapasite artışları 20'nci maddesi 'ÇED Olumlu.' veya 'ÇED Gerekli Değildir.' kararı bulunan projelerde proje artışı, kapasite artışı, genişlemenin planlaması ve planlanan projelerin mevcut esaslara göre alınması gerekiyordur." ve evet, arkadaşlar, en önemli madde "İnsan sağlığı ve çevreye vereceği zararlar..." diyor. Şimdi, burada hangi arkadaşımız Tekirdağ'daki o limanın yapmış olduğu uygulamadan haberi var? Orada Tekirdağlı insanlarımız yaşıyor, benim seçmenlerim yaşıyor, ben yaşıyorum.

2'nci maddede diyor ki: "Çevresel titreşim hakkında da akustik raporla beraber hiçbir şey yapmamışlar." Çünkü ne olduğu belli olmayan, hiçbir çalışma yapmadan, langır lungur gelişigüzel bir yapılaşma oldu. Yine, katı atık ve sıvı atık miktarlarını bertaraf konusunda kümülatif hesaplamının yapılmadığı, dolayısıyla eksik işler tesis edildiği, mevzuat açısından uygun olmadığı, çevre üzerinde de insan sağlığına vereceği zararların bulunduğunu tespit etmiş; ben etmedim, mahkeme diyor.

Yine, devam ediyorum: "Yerleşim alanları üzerindeki etkinin değerlendirilmesinde de ilgili mevzuat esas risk puan aralıklarına ilişkin değerlendirmelerin yapılarak sağlık koruma bandı mesafelerinin de belirlenmediği..." Arkadaşlar, orada insanlar yaşıyor; bakınız, tedbir almamışlar yine. Onu da geçiyorum, limanın ön, arka tarafında bir sürü kamu kurum kuruluşu var, ama oraya gelişigüzel silolar yapıldı, kimyasallar depolanacak; normal depolarla beraber denizi doldurdun. Ya, nizam var diyoruz, o da yine aynı şekilde ve birçok tesisin önu kapatılıyor.

Bitmiyor, 6'ncı madde diyor ki: "Projenin trafik ulaşım durumu üzerinde de etkilerinin değerlendirilmediği söz konusu." Ya, ne trafiğe ne insana hiç kimseye değer verilmemiş. Ondan sonra nihai ÇED raporunda -en önemlisi de burası- aktif faylar ve deprensellik açısından da hiçbir çalışma yapılmamış, altyapı soruşturması yapılmadan oraya inşaat yapıldı. Şimdi, soruyorum size: Tekirdağ'daki vatandaşları bu dinamitin üstünde oturtmaktan mutlu musunuz arkadaşlar?

Neden bağırdım? İşte, ben koca gün bunun için bağırdım burada çünkü burada biz karar alıyoruz ama Mersin'de ne var, Samsun'da ne var, Tekirdağ'da ne var, Edirne'de ne var; hiç kimsenin haberi yok, biz sadece birileri için kanun çıkartıyoruz. Arkadaşlar, burada kanunu dinlemeyen Ceyport Limanı sahipleri var. Ya, Ali Bey demiş ki: "ÇED raporu sonuçlanana kadar hiçbir işlem yapmayın." Buyurun gelin, hepinizi tekrardan misafir edeyim, benim davetlim olarak gelin. Oradaki o yapılan binaları gördükten sonra hepinizin aklı şaşar kardeşim. İçim yanıyor çünkü bunu Sayın Şentop Başkan'a da söyledim, dedim ki: Bak yanlış yapıyor. Ve şimdi bir de kalkıyoruz, uzatıyoruz arkadaşlar, neyi uzatıyorsunuz ya? Adam zaten kanun, nizam dinlemiyor, hukuk dinlemiyor. O zaman muz cumhuriyetinde mi yaşıyoruz bizler? Şimdi, mahkeme kararı burada, elimde, 2 tane; verebilirim.

Şimdi, bu 2 karara istinaden kesinleşmiş, temyiz açıklıyor ve karar “Kapalı.” diyor arkadaşlar. Şimdi, size soruyorum: Biz ne yapacağız? Evet, biz ne yapacağız? Oradaki yaşlı insanlara yazık günah değil mi Sayın Elitaş? Şimdi, bu insanların yaşam hakkı yok mu? Temiz hava, temiz çevre ihtiyacı, yaşam hakkı değil mi bu insanların, anayasal hakları değil mi? Her şey para mı arkadaşlar? Ve buradaki süreç içerisinde yapılan işlemleri görerseniz dersiniz ki: “Ne oluyor?” Talan ediliyor, talan, talan.

Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen, teşekkür ederim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Arkadaşlar, bu maddenin yine Anayasa Mahkemesinden döneceğine ben adım kadar eminim ama biz kanun yapıcıları olarak halkımızı düşünmemiz lazım, vatandaşlarımızı düşünmemiz lazım, insanlarımızın geleceğini, çocuklarımızın geleceğini bizim karartmamamız lazım. Alacağımız kararlarda bizim elli yüz yıllık projemizin, projeksiyonumuzun olması gerekiyor. Bugünü düşünmeyeceğiz, birilerine yaranmayacağız, birileri için kanun yapmamamız gerekiyor. Yarın, bizler gideceğiz ama biz gittikten sonra gelenler, bizim arkamızdan beddua okumasınlar.

Ben, Tekirdağ Milletvekiliyim ve işte dönemin sonuna geldik. Bu dönem içerisinde bunu hep dile getirdim, dile getirmeye devam ediyorum ve onunla beraber yine Mersin’deki bir yat liman işletmecisi de geldi, balıkçı barınağına kadar her yeri kapatmaya çalışmıştı, zar zor onu çözdük. Ya arkadaşlar, Ankara’dan işi çözüyoruz, taşradakilerin ne hâli varsa görsün; bu zihniyetin değişmesi lazım. Taşradaki insanların yaşam hakkı olduğunu bizim bilmemiz gerekiyor, buna göre karar almamız gerekiyor ve sizden benim istirhamım Sayın Elitaş, arkadaşlarla oturarak yine değerli hemşehrim -komşum daha doğrusu, komşum diyorum çünkü karşı karşıyayız aynı apartmanda- komşumun da desteğiyle beraber şu limanları da tekrar çekin, bizi Anayasa Mahkemesine götürmeyin diyoruz ve elinizi vicdanınıza koyun. Gelin Tekirdağ’da sizi misafir edeyim, orada yapılan talanı görün. Ondan sonra...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Orada da bağırrır çağırırsın bize sen!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, bizim ev sahipliği yapma konusunda misafirimiz baş tacımız ama ben, Sayın Başkan, buradaki arkadaşlarımla ve milletvekili arkadaşlarımla islandım, hiç de gocunmuyorum. O insanlar Muğla’dan kalkmışlar İkiçze’den, Akbelen’den buraya gelmişler. Bu bağlamda bu kanun teklifinde bu 2’nci maddeyi de değerlendirirseniz yol yakinken.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Tahsin Tarhan ne kadar kibarca konuştu, Sayın Kenanoğlu da konuştu aynı şekilde, hiç birisi de kürsüye saldırmadı. Konuşma işini çözümler, bağırarak değil.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, 1 milyon 180 bin vatandaşımızın hakkını arıyorum burada Tekirdağ olarak, benim canım yanıyor. Aynı şekilde, 17 ilde de ve Türkiye’nin geleceğini ipotek ettirmek bizim harcıımız değildir diyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Özetleyin.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sizin de bu bağlamda hareket edeceğinizi düşünüyorum. Saygılar sunuyorum, teşekkür ederim.

Tercih sizin.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

Kani Bey, lütfen kısa ve öz.

KANİ BEKO (İzmir) – Yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yok, uzun olmaz; gerçekten uzun olmasın, çünkü süre gerekiyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Dört buçuk yıldır milletvekilisiniz epey de konuştunuz artık hâlâ bağırmadan konuşacağınızı öğrenmeniz lazım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, eğer sözünü alamazsak, gereğini yapman gerekir. Hakkını arayacaksın, hakkını aramazsan yok olur gidersin. Hakkını arayacaksın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, kavga yeri, dövme yeri değil burası; burası konuşma yeri, konuşma.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Burada Sayın Başkana geldim ben, rica ettim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Komisyon üyelerine saldırman gereksiz, siz gelip saldırıyorsunuz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – O zaman doğru dürüst kanun teklifi getirin, beraber geçirelim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Komisyon üyeleri niye geliyor buraya, kürsüye?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – E-ticaretle ilgili anlaştık ama siz bozdunuz yine.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, müsaade eder misiniz? Kani Bey, konuşuyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Çok kısa bitiriyorum.

E-ticaret Kanunu’nu hatırlarsanız, ben de grup yöneticisi olarak o akşam nöbetçiydim, dedik ki: Muş’un getirmiş olduğu o Ticaret Kanunu bu şekilde yirmi dakikada geçecekti ama sizin operasyonunuzla ertesi güne kaldı. Yapmayın, gece operasyonu yapmayın bundan sonra demek ki anlaşılabilirmiş.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, bitti.

Kani Bey, buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Süremi başa alır mısınız lütfen.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Başa aldık süreyi, üç dakika.

Buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Üç dakika değil, ben size söyledim, dedim iki gündem maddem var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Beş dakika mı?

KANİ BEKO (İzmir) – Hayır, ben bunları, derdimi anlatayım lütfen.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ama süresiz olmasın lütfen.

KANİ BEKO (İzmir) – En fazla yedi dakika sürer.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yedi dakika da fazla, lütfen beş dakikada özetleyin.

Buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan...

Ya, ben sendikacıyım arkadaş, burada başka sendikacı arkadaş varsa onun hakkını da yemek istemem.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bence doğrudan sendika işine gir, hiç konuya girme. Mesela sendikacısın, sendikayı konuş.

KANİ BEKO (İzmir) – Ben sendika meselelerini konuşacağım sadece.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Meramını anlatsın keseriz Sayın Başkan, meramını anlatsın yeter.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Şimdi, ben öncelikle, buradaki sendikacı arkadaşlarıma seslenmek istiyorum. Şimdi sendikaların siyasi partilerden, devletten ve sermayeden mutlaka ama mutlaka bağımsız olması gerekir. Sendikaların asıl görevi, çalışanların ekonomik, demokratik, siyasi, sosyal haklarını korumak kollamaktır. Şimdi, ben bu teklifi gördüm. Yani biz sendikacı olduğumuz için birbirimizin dilini anlarız. Burada, bu teklifi hazırlayan sendikacı arkadaşlarım, ben, onlardan rica ediyorum, bu teklifi geri çekin. Yani bugün siz, sizin gibi düşünmeyen, siyasal ve ideolojik anlamda farklı düşünen sendikaları burada yok etmek istiyorsunuz. Yarın, farklı bir siyasal iktidar geldiğinde diğer sendikalar da sizi yok etmek isterlerse Türkiye’de iş barışı sağlanamaz yani burada hepimiz zarar görürüz. Dolayısıyla şunu söylemek istiyorum: Bu taslağı hazırlayıp Komisyona sunan sendikalara tekrar tekrar söylüyorum, ayağınıza kurşun sıkıyorsunuz. Ben, yedi yıl uluslararası sendikal hareketi olan İLO toplantılarına katıldım ve her defasında -geçmişteki çalışma bakanlarım bilirler, oralara beraber gittik- Türkiye’nin sendikal hak ve özgürlükleri konusunda ve Türkiye’deki iş cinayetleri ve iş yasaları konusunda her zaman Aplikasyon Komitesine gelmek gerçekten bizi üzmüştür. Yedi yıl orada görev yaptığım sürede... Nedir bu Aplikasyon Komitesi? En kötü koşullarda çalışılan, dünyanın en kötü ülkesi anlamına gelmektedir. Yani burada yaptığımız konuşmalar, burada komisyonlarda haykırdığımız şeyleri mutlaka ama mutlaka ülkemizin geleceği ve ülkemizin onuru için konuştuğumuzu da bilmenizi isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi öncelikle sevgi ve saygıyla tekrar selamlarım.

AKP iktidarının birkaç gün önce Meclise sunduğu bu kanun teklifinin genelinde büyük problemler bulunmaktadır ancak ben, kısaca memurların sendikalaşma özgürlüğünün önüne engel getiren maddeyle ilgili konuşmak istiyorum. Bu maddeyle sendikaların bulunduğu hizmet iş kolunda yüzde 2’den fazlasını üye kaydetmiş kamu görevlileri sendikaları, üyelerine toplu sözleşmeyle belirlenecek tutarda toplu sözleşme ikramiyesi ödenmesi öngörülmüştür. Hizmet kolunda çalışan kamu görevlilerinin yüzde 2’sinden daha az üye kaydetmiş kamu görevlileri sendika üyelerine ise toplu sözleşme desteği verileceği ifade edilmektedir. Yani hizmet iş kolunda sendikalı olabilmek, memur sayısının yüzde 2’sinden az üyeye sahip sendikaların üyelerinin toplu sözleşme ikramiyesi hakkı maalesef ellerinden alınmak istenmektedir. Bilindiği gibi 2021 yılındaki 6’ncı dönem toplu sözleşme masasında yüzde 1 baraj kararı alınmış ancak bu karar bağımsız sendikaların hukuksal, eylemsel ve örgütsel mücadelesiyle Danıştay tarafından maalesef iptal edilmiştir. Bir süre önce, yine bu şekilde bir kanun teklifi verilmiş ve teklif kabul edilmemiştir. Ancak bugün de yine getirilen düzenlemede sendikalar ve üyeleri arasında ayırım yapılmakta, yüzde 2 örgütlenme şartı ve bu şartı sağlamayan sendikaların ikiye ayrılacağı açık ve nettir. Düzenlemeyle örgütlü olduğu hizmet kolunda yüzde 2 baraj şartını taşımayan sendikaların üyelerine 250 TL toplu sözleşme desteği verilirken, yüzde 2 örgütlenme şartını yerine getiren sendikaların üyelerine ise 700 lira toplu sözleşme ikramiyesi verileceği belirtilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Teşekkür ederim.

Üyeler ve sendikalar arasında açıkça ücret ayırımı yapılmaktadır. Öncelikle, getirilmek istenen bu düzenleme sendikal algıyı güçlendirmez, aksine sendikalar arasında ayırma yol açar; bağımsız sendikalar ve sendikal anlayışın varlığını sona erdirir. Ayrıca, düzenleme tek tip sendikacılığın önünü açtığı gibi muhalif sendikaların da zayıflamasına hatta zamanla kapanmasına neden olacaktır. Üstelik bu

düzenleme, anayasal ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış örgütlenme ve toplu pazarlık hakkını da tamamen ortadan kaldırmıştır. Düzenleme, başta Anayasa'mızın 51'inci maddesinde yer alan sendika kurma hakkını ihlal ettiği gibi, yine, Türkiye'nin imzalamış olduğu, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 87 ve 98 sayılı Sözleşmelerine de açıkça aykırıdır. Türkiye'nin imzalamış olduğu ILO 87 ve 98 sayılı Sözleşmeler sendika seçme ve örgütlenme özgürlüğünü açıkça savunurken bu düzenleme açıkça sendika seçme, örgütlenme özgürlüğü hakkını ortadan kaldıracaktır. Bu düzenleme yasalarsa iktidara yakın sendikaların ve sendikal anlayışın dışında hiçbir sendikanın varlığı kabul edilmeyecektir ve bu durumun kabul edilmesi söz konusu değildir.

Değerli milletvekilleri, sendikalaşma hakkı Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış sosyal bir haktır. "Sendika özgürlüğü" kavramı da çalışanların kendi özgür iradeleriyle istedikleri sendikayı kurup istedikleri sendikaya üye olabilme hakkı anlamına gelmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) yanı sıra Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi tarafından kabul edilen birçok belge ve sözleşmede, sendikal haklar doğrudan ya da dolaylı olarak güvence altına alınmıştır, Türkiye de sözü edilen belge ve sözleşmeleri kabul etmiştir.

Türkiye'de sendikalaşma oranında -1970 ve 1980'li yıllarla karşılaştığımızda- 1990 ve özellikle 2000'li yıllarda ciddi bir düşüş yaşanmıştır. 1980 askeri darbesinin ürünü olan 2821, 2822 sayılı Sendikalar Kanunu ve Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nun kapsamı, AKP iktidarı döneminde çıkarılan 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'yla büyük oranda korunmuştur. Bu düzenlemelerle sendikal hak ve özgürlüklerin yasal güvence altına alınmış olduğu vurgulanmaktadır. On dokuz yıllık süreçte çalışanların sendikalaşma hakkına ağır saldırılar gerçekleşmiştir, bugün de benzer bir tutumla karşı karşıyayız. Uluslararası yasaların tarafı olan ülkemizde sendikalaşma hakkı âdeta, göz göre göre yok sayılarak sendikal örgütlenme ve toplu iş sözleşmesi hakkı yasalar yoluyla kısıtlanmış; örgütlenme ve toplu iş sözleşmesi yapabilmenin önüne iş yeri ve iş kolu barajları getirilmiştir. Türkiye, Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu (ITUC) raporlarına göre, sendikal hak ve özgürlükler endekslerinde dünyanın en kötü 10 ülkesi arasında yer almanın yanı sıra da yeni toplu iş sözleşmesi hakkından yararlanma oranıyla OECD ülkeleri arasında maalesef, en son sırada yer almaktadır. Bu durumun nedenleri araştırıldığında, bugün ülkemizde çalışanların sendikal özgürlük alanlarının daraltıldığı, birçok iş yerinde sendikal hak ve özgürlüklerin kullanımına yönelik baskıların arttığı, çalışanların kendi iradeleriyle sendikaya üye olabilmelerinin engellendiği ve bu konuda işten çıkarmalara varan ağır baskılar uygulandığı görülmektedir. "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz." "Toplu sözleşmeye kurumsal hiyerarşiyi bozacak ve aynı veya benzer unvanlı kamu görevlilerinin mali ve sosyal hakları arasında kurumlar arası dengesizliğe yol açacak hükümler konulamaz." diye kanunda açıkça belirtilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Başkan, on dakikayı kullandın.

KANİ BEKO (İzmir) – İki dakika, son bir şey anlatacağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – On dakika oldu.

KANİ BEKO (İzmir) – Ama bakın, ben size bir şey söyleyeyim mi, belki vekillerin bilmediği bir konu: Bine yakın işçi Kocaeli'de greve çıkıyorlardı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Açın Başkanım da konuşsun.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – İki dakikada toparlayalım lütfen.

KANİ BEKO (İzmir) – Tutanak altına alınsın. Bakın, bu hepimizi ilgilendiriyor.

Şimdi, bakın, bine yakın işçi METAL-İŞ kolunda -siz de biliyorsunuz- greve çıkıyorlardı, grev engellendi Cumhurbaşkanlığı tarafından fakat engellenmeye rağmen bir fabrikada bu sabah grev başladı. Kısaca onu da ben anlatarak sizi de bilgilendirmek istiyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Anlattınız aslında.

KANİ BEKO (İzmir) – Yok, anlatmadım onu, ben öyle bir şey anlatmadım yani.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkanım, işçi sendikalarıyla ilgili söylüyor.

KANİ BEKO (İzmir) – Ben anlatmadım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İşçi sendikalarıyla ilgili söylüyor, memur sendikalarıyla ilgili demiyor.

KANİ BEKO (İzmir) – Sağ ol, teşekkür ederim. Sen beni anlıyorsun, biz seninle çok kez bu konuları konuşmuştuk.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Çok konuştuk siz başkanken, ben milletvekiliyken.

KANİ BEKO (İzmir) – Evet, evet. Bazı şeyleri çok güzel aşmıştık ama son dönemlerde tıklandık.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hep sizin istediğiniz olmadığı için aşamadık herhâlde!

KANİ BEKO (İzmir) – Keşke bizi biraz dinleseydiniz.

Şimdi, bunları ben anlattıktan sonra sözlerimi toparlayacağım, kusura bakmayın yani.

Evet, arkadaşlar, sevgili milletvekilleri; bugün burada, eğitimden sağlığa, tüm iş kollarında çalışanların sorunlarına çözüm üretemeyen siyasi sendikaların 2022 yılında yaşadıkları yoğun üye kayıplarının önüne geçmek için bu sefer de kanun eliyle antidemokratik bir karar aldırılmaya çalışılmaktadır. Anayasa'ya alenen aykırı olan, dünyanın hiçbir yerinde örneği olmayan bu antidemokratik kararın kabul edilemez konumunda olduğumuzu buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum. Verilen kanun teklifi hukuki olarak uygun olmayan, Anayasa'ya aykırı bir tekliftir, kabul edilmesi kesinlikle mümkün değildir.

Bu konuyla ilgili son olarak şunu söylemek istiyorum: Bu teklif yasalaştığı takdirde Türkiye'de bulunan 231 sendikanın 188'i yüzde 2 barajını aşamayacaktır; sadece MEMUR-SEN, KAMU-SEN, KESK'e bağlı 43 sendika bu koşulu sağlamaktadır. Buna göre, kanun teklifi hayata geçtiği takdirde yaklaşık 82 bin kamu çalışanı 700 lira olan toplu sözleşme ikramiyesinden de yararlanamayacaktır. Örneğin eğitim, hizmet iş kolunda sadece EĞİTİM SEN, BİR-SEN, TÜRK EĞİTİM-SEN ve EĞİTİM-İŞ yüzde 1 barajını geçebilmekte olup geri kalan 45 sendika yüzde 2 barajına ulaşamayacaktır; üyeleri toplu iş sözleşme ikramiyesini alamayacak ve bu sendikalar kapanma konumuna geleceklerdir. Yine, en büyük hizmet kollarından birisi olan sağlık hizmet kolunda sadece SAĞLIK-SEN, TÜRK SAĞLIK-SEN ve SES yüzde 2 barajını sağlamakta olup geri kalan tüm sendikalar kapanmak zorunda kalacaktır.

Sevgili milletvekilleri, değerli arkadaşlarım; bitiriyorum, evet, şunu bitirdikten sonra bitiriyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – O bitmez.

KANİ BEKO (İzmir) – Yok, yok, özetini konuşacağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerçekten son bir dakika, bir daha uzatmayacağım.

KANİ BEKO (İzmir) – Bir dakika olur mu canım?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerçekten son bir dakika, bir daha uzatmayacağım, net söylüyorum.

KANİ BEKO (İzmir) – Şimdi, burada hukukçu arkadaşlarım çok, hekim arkadaşlarımız çok, muhasebeciler çok; yalnız burada görebildiğim kadar sendika konfederasyonu başkanı bir ben varım, bir de bir şube başkanı arkadaşımız var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Girgin var burada, sendikacı değil mi Süleyman Bey?

KANİ BEKO (İzmir) – Ya, onu anlatıyorum. İşte, şube başkanı, 2 arkadaşımız var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şube başkanı sayılmaz diyorsun!

KANİ BEKO (İzmir) – O da bugün zeytin konularını anlattı, ben de sendika meselesini.

Evet, beş dakikada ben bitireyim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Başkanım, yok, bir dakika...

KANİ BEKO (İzmir) – Tamam...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hayır, bir dakika, gerçekten uzatmıyorum.

KANİ BEKO (İzmir) – Yahu bu çok önemli bir şey ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yok, yok.

KANİ BEKO (İzmir) – Vallahi, çok önemli ya.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Uzatmıyorum, bir dakika...

KANİ BEKO (İzmir) – Vallahi, çok önemli ya.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Maddede konuşursun.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bir dakika, bir dakika...

KANİ BEKO (İzmir) – Bitiriyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bir dakika...

KANİ BEKO (İzmir) – Bir dakikada biter mi bu ya? O zaman hiç konuşmam ya.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam.

KANİ BEKO (İzmir) – Yani şunu da söyleyeyim: Sizin isminiz neydi?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ziya Bey.

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, isminizi alabilir miyim?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ziya Altunyaldız.

KANİ BEKO (İzmir) – Yani ben şimdi kalemi alacağım, sizin bu konuyla ilgili beni konuşturmadığımızı bine yakın işçiye...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Aa, çok yanlış.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok ayıp ama, hiç yakışmadı.

KANİ BEKO (İzmir) – O zaman konuşayım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hiç yakışmadı, hiç yakışmadı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Komisyon üyesi olmayanların beş dakika süresi olur...

KANİ BEKO (İzmir) – O zaman konuşayım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yok, tüm toleransımı kaybettim, hiç yakışmadı yani.

KANİ BEKO (İzmir) – O zaman konuşayım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Olmaz.

KANİ BEKO (İzmir) – Sen engelliyorsun beni.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hiç yakışmadı, lütfen...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Engellemiyor.

METİN BULUT (Elâzığ) – Çok ayıp!

KANİ BEKO (İzmir) – Ben burada on beş dakika arkadaşlarımı dinledim, bugüne kadar çok dinledim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Komisyon üyesi onlar ya!

KANİ BEKO (İzmir) – Ne var yani?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama böyle işliyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Maddede konuşursunuz, tamam.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Maddede konuşsun Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet.

KANİ BEKO (İzmir) – Bir daha konuşmama gerek yok ya! Böyle şey mi olur ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım, buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Bunu da konuşmayacağız neyi konuşacağız burada ya!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Müzeyyen Hanım konuşacak.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Arkadaşlar, herkesi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, yine bir AKP klasiğiyle karşı karşıyayız. Her iki yılda bir ısıtılıp önümüze getirilen bir zeytin kanunu ve...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yok, zeytin kanunu ilk defa geliyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - İki yılda bir...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – O yönetmelikti.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yönetmelik, yönetmelik, yönetmelik...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Değiştigi doğru da limanlar doğru da zeytin kanunu ilk defa geliyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Limanlar da 4 defa geldi, alıştık artık böyle.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Limanları da geri çekin, tam olsun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Anayasa Mahkemesinin iptal etmesine rağmen...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Grup Başkan Vekilleriyle konuşarak yaptık biz onu. Çekme sebebimiz ondan yani.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet, sonuçta, özensiz ve gerçekten Anayasa'ya da aykırı olmasına rağmen önümüze getirilen yasa teklifiyle ilgili... Her ne kadar geri çekildiyse de "Daha sonra görüşülmek kaydıyla..." gibi bir ibare var; doğrusu bu bizi endişelendiriyor, bir daha önümüze gelecek gibi görünüyor herhâlde bu. Bir de tabii, şunu da aklıma getiriyor açıkçası: "Kırk dokuz yıllığına limanların kiraya verilmesi çıksın da zeytinliği daha sonra getiririz." gibi bir anlayış mı var acaba bunun arkasında diye gayriihtiyari... Size bakarak söylüyorum...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Gerekece de öyle bir şey varsa düzeltsin arkadaşlar, yanlış anlamaya müsaitse onu arkadaşlar düzeltsin yani böyle bir niyet okumakla değil de "Öyle uygun gördük, çekiyoruz." desinler.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yok, niyet okumuyoruz da kırk dokuz yıllığına olan şeyi de...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır “Zeytinliği böyle uygun gördük, çektik.” desinler.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Sayın Elitaş, sağduyunuzla, ben inanıyorum ki bu teklifle ilgili, kırk dokuz yıllığına olan limanlarla ilgili 2'nci maddeyi de çekerseniz çok büyük sıkıntı olmadan geçer diye düşünüyorum.

Evet, tabii, bu teklifte, arkadaşlar -her ne kadar geri çekildiyse de- zeytindeki temel itiraz noktalarımızdan biri, Maden Kanunu kapsamı üzerine getirilmiş olması ve Çevre Kanunu ve Zeytincilik Kanunu dururken Maden Kanunu'nun bu şekilde değiştirilmeye çalışılmasıydı. 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanun'un 14'üncü maddesinde, zeytinliklere her çeşit hayvan sokulması, yerleşim sahaları hariç, zeytin sahalarının en az 1 kilometre yakınlıkta koyun ve keçi ağılı yapılması dahi yasakken, kanun koyucunun zeytin alanlarını koruma ısrarı bu kadar netken tabii, yasaya aykırı olarak düzenlenen ve dava konusu yönetmelik maddesiyle bu alanların uluslararası yükümlülüğümüze aykırılık oluşturacak şekilde getirilmiş olması önemliydi, neyse ki bu yanlıştan dönüldü.

Yine “Zeytinlik Sahalarda Sanayi Tesisi Kurulmasının Önlenmesi” başlıklı 23'üncü maddesinde “Saha içinde ve bu sahalara en az üç kilometre mesafede zeytin ağaçlarının bitkisel gelişimini ve çoğalmalarını engelleyecek kimyevi atık, toz ve duman çıkaran tesis yapılamaz ve işletilemez.” ibaresi vardı. Burada, zeytinyağı fabrikaları ile küçük ölçekli tarım işletmelerinin yapılması ve işletilmesi de Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının iznine tabi olduğu ifade edilmektedir.

Şimdi, tabii, İkizköy Akbelen savunucuları, yıllarca, 2019'dan beri özellikle kadın direnişçiler direniyorlardı. Burada, tabii, mülksüzleştirmeyi de öngören birtakım yaklaşımlar, verimi düşmüş ağaç ve hayvan ölümleri neticesinde bir direniş birliği oluşturuldu. Tabii, maden köylülerini cezalandırmaya yönelik, direnişle ilgili Ankara'ya gelen, bakanlıklarda konuşmaya gelen İkizköy Akbelen köylüleriyle ilgili ne yazık ki oradaki maden işletmecileri on gün boyunca sularını kesmek gibi bir cezalandırma sistemine gitti. Bir başka şey: Ne yaptılar orada? Orada erkeklerin çoğu maden sahasında çalışıyor, onları da işten çıkarmayla tehdit etti maden şirketleri ne yazık ki. Dolayısıyla, tabii, bu kadar insanın infiale kapılması sadece zeytin konusu değil, bu tür tehditler, yasaklamalar, kısıtlamalar ve baskılar elbette. Dolayısıyla, burada, 740 dönümlük Akbelen Ormanı'nda Tarım ve Orman Bakanlığının onayıyla linyit madeni işletilmesiyle, açılmasıyla, iznin verilmesiyle tabii ki halk infiale kapıldı.

Bir başka konu, tabii, Muğla'da bugüne kadar 8 köy kömür madenleri nedeniyle yok edildi, halkı göç ettirildi, yaklaşık 55 bin dönüm alan maden alanı oldu; bunun yaklaşık 30 bin dönümü orman arazisiydi, kalanı ise nitelikli tarım arazisi ve zeytinlikti. Dolayısıyla, bu insanların feryadı, buraya gelen insanların feryadı biraz da bu sebeplerden kaynaklıydı. Tekrara düşülmemesi adına bunları burada gündeme getiriyorum.

Bakın, Avrupa'da kuraklık nedeniyle zeytin üretiminde düşüş yaşanırken şu anda Türkiye'de zeytin üretimi yüzde 71 oranında arttı ve 2 milyon 976 bin ton üretimle şu anda Avrupa'da 1'inci ülkeyiz ve zeytinyağı üretiminde de yüzde 79 artışla 421.717 tonla dünyada 2'nci sıradayız. Tabii, bu kadar önemli potansiyeli olan zeytinin ne yazık ki...

Aynı şekilde bakacak olursak, yine Bodrum turizm gelirlerine baktığımızda 5 milyar dolar Bodrum'un turizm geliri var. “Ne alaka?” diyeceksiniz. Bodrum'a içme suyu kaynağı taşıyan Akbelen Ormanları yok edildiği zaman... Bu su kaynaklarının yok edileceğine ilişkin -ben söylemiyorum-

2013'te Türkiye Kömür İşletmeleri Hacettepe Üniversitesine bir rapor hazırlatıyor ve eğer bu Akbelen Ormanları yok edilirse Bodrum'a su kaynağı taşıyan, yer altı sularını besleyen havzaların yok edileceğini ve dolayısıyla 5 milyar dolarlık geliri olan Bodrum turizminin yok olacağını ifade ediyor.

Peki, Yeniköy Kemerköy'de termik santrale baktığımızda, getirisi ne kadar Yeniköy Kemerköy'ün? 200 milyon lira arkadaşlar yani dolayısıyla akıllıca bir iş yapıldı bu madde çekilerek. Turizm açısından, tarım açısından, zeytinlik açısından ve zeytin üretimi açısından böyle önemli rakamsal veriler de var elimizde.

Yine, 50 bin dönüm alan burada işletiliyor termik santralle ilgili. Akbelen Ormanı'nda 760 dönümlük daha kısım geçecek ve 200 dönümü zeytinlikte burada. Tabii, bizi endişelendiren şeylerden biri de burada iki yüz elli yıllık bir tarihî caminin, Işıkdere Mahallesi'nde iki yüz elli yıllık tarihî özelliği olan bir caminin de yıkılarak buranın maden sahası olarak işletilmesi. Bu hassasiyetler önemli tabii ki. Bizim ibadet alanlarımızın da tıpkı tarım alanı gibi yok edildiğine ilişkin bilgiler var elimizde.

Yine, Avrupa Sağlık Örgütünün, Avrupa Sağlık ve Çevre Birliğinin ülkemizdeki sağlık giderinin 23 milyar -ortalama, rakamsal olarak- devlete sağlık sıkıntısı yarattığına ilişkin veriler var.

Bir şeyle daha tamamlamak istiyorum kömürle ilgili şeyi. Arkadaşlar, Nur suresi 35'inci ayet diyor ki: "Allah göklerin ve yerin ışığıdır. O, bir çırağa benzer, çırağı bulunan bir kandile benzer. Kandil bir sırça içindedir. O sırça inciye benzer, ışık gibidir. Doğuya da batıya da ait olmayan mübarek kutlu bir zeytin ağacından yakılır. Bu ağacın yağı neredeyse kendisine dokunsan bile ışık saçar. O ışık üzerine ışıktır. Allah dilediği kimseyi ışığına iletir. Allah insanlara işte böyle örnekler verir ve Allah her şeyi bilir." Arkadaşlar, Tin suresi 1'inci ayet incir ve zeytine ait ayet yani Kur'an-ı Kerim de aynı kanunlarımız gibi inciri ve zeytini koruyor arkadaşlar. Bunu da böylece tamamlamış olayım, daha doğrusu incirle ve zeytinle ilgili şeyi tamamlamış olayım.

Arkadaşlar, evet, şimdi, yine baktığımız zaman, 2'nci madde, tabii, bence, bu teklifin en önemli ve sorunlu maddelerinden biri. 2'nci maddede kırk dokuz yıllığına -Anayasa Mahkemesinin iptaline karşı- 18 limanda yeniden sürenin uzatılması, herhangi bir ihaleye çıkılmadan ve tüm rekabet koşullarını hiçe sayarak ülkemizin geleceğini kırk dokuz yıl ipotek altına alacak bir kanun teklifinin buraya getirilmesi, doğrusu, yerli ve millî olduğunu iddia eden ve millilikten sık sık dem vuranlar için bir handicap oluşturuyor. Yani buradaki temel itirazımız tabii ki hem Anayasa tarafından iptal edilmiş olan böyle bir teklifinin yok sayılarak, Anayasa yok sayılarak yeniden önümüze getirilmiş olması hiçbir şekilde kabul edilebilir bir şey değildir. Maddelerde buna ilişkin görüşlerimi sunacağım, bununla ilgili detaylandıracağım.

Yine 4'üncü maddede petrol sektöründeki araştırma, arama ve üretim faaliyetlerinde işçi sağlığı göz ardı edilerek gece çalışmalarının uzatılması konusu gerçekten kabul edilemez bir şey. Neden? Çünkü 3 vardiya hâlinde çalışılabilir arkadaşlar yani buna engel herhangi bir şey yok. Yedi buçuk saatlik bir uzun çalışma süresi, hakikaten insanların artık dört-beş saatlerle çalıştığı dünyada, artık buraya doğru çalışma saatlerinin evrildiği bir ortamda kabul edilebilecek bir şey değildir.

Şunu hatırlatmak isteriz: Vahşi madencilik yapıldığı ve ne pahasına olursa olsun gece gündüz kömürün çıkarıldığı, çok yakın, iki ay önce yaşadığımız Amasra iş cinayeti de buna önemli bir örnektir. Dolayısıyla, bu gece çalışmalarının uzatılması konusu, kesinlikle, derhâl geri çekilmelidir; 3 vardiya hâline getirilebilir, öyle bir düzenleme yapılabilir; bunun da değerlendirilmesini istiyoruz, doğrusu, burada.

Yine, 7, 8, 9'uncu maddeyi ilgilendiren, enerji piyasasında "toplayıcı" ve "toplayıcılık" kavramları yeni kavramlar; bir nevi aracı kurum olacak zannediyorum bu. Bu aracı kurum aynı zamanda üretim lisansına veya tedarik lisansına ya da enerji piyasası kapsamında başka lisanslara da sahip olabilecek. Bu durum güçlü şirketler lehine yeni bir tekelleşme yaratabilir, bunun dikkate alınması gerekiyor bence yasada. Enerji piyasasında, elektrik piyasasında başka manipülasyonlara da yol açabilir diye düşünüyorum. Ayrıca, zaten neredeyse moleküler düzeyde parçalanmış ve âdeta sorun yumağına dönen sektörü yani elektrik sektörünü daha fazla parçalamak, sektöre yeni lisans alanları eklemek, bence bu sorunları büyütürken artıracaktır, buna ilişkin de fikrimi söyleyeyim.

Yine, 10'uncu maddeden önce, bu sendikalarla ilgili konuşmak istiyorum yine bir miktar, daha sonra maddede görüşlerimi bildireceğim ama.

Toplu sözleşme ikramiyesinin bütün çalışanlara verilmesi gerekiyor arkadaşlar. Yani "Yüzde 1'i geçmeyen sendikalara toplu sözleşme ikramiyesi verilemez." konusu Danıştaydan geri dönmüşken siz bunu yüzde 2'ye çıkarıyorsunuz ve hem iş barışını zedeleyen bir şeydir bu hem de eşitlik ilkesine aykırı olan bir şey. Yani bazıları sendikalı olabilir, sendikasız olabilir, küçük sendikalara üye olabilir ama aynı işi yapan kişiler arasında ayırım yapıp işte kimisine, yüzde 2'nin altında olanlara 207 lira, onun üzerindekiyle de üç ayda bir 750 lira vermek, iş barışı açısından da sağlıklı bir şey değil; aynı zamanda, yani hem insanların tercihleri üzerinde ipotek koymak hem örgütlenme özgürlüğü, sendikal örgütlenme özgürlüğü üzerine ipotek koymak hem de aynı işi yapan insanlar arasında da eşitsizliği sağlayacak bir unsurdur; dolayısıyla bunun da mutlaka ya düzenlenmesi ya geri çekilmesi gerekiyor. Yüzde 2'nin altındaki, 4688 mantığına aykırı, dediğim gibi, çünkü yeni bir baraj sistemi tanımlıyor; bu da Anayasa 53'üncü maddeye aykırı. Hocam varken bizim söylememiz çok doğru değil ama değerli Hocam buradayken.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Rica ederim, sizin söylemeniz daha kıymetli.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet, toplu pazarlık ilkesine aykırı, dediğim gibi, aynı statüde ve aynı görevi yapan kişilere haksızlık olacaktır. İş hukuku, işçinin sağlığı; fiziki, psikolojik ve mental sağlığını da olumsuz etkileyeceğini düşünüyorum; dolayısıyla bunun da düzenlenmesi gerekiyor.

Yine, tabii, bir başka konu, OHAL'le ilgili görüşlerimi bildirmek istiyorum. 2017'de iki yıllığına, normalde, çıkarılmıştı. Geçici bir süre için çıkarılmış olan bu OHAL'de, işte, 100-170 bin civarı, zannediyorum, dosya incelenmiş ve dünya kadar adaletsizlik, usulsüzlük ve haksızlık yaşanmış bu konuda ve her yıl uzatılmış. Hiçbir hukuki temeli olmayan bu OHAL'in yeniden... Yani altı yıldır incelenmeyen 3 bin civarında dosyası olduğu ifade ediliyor. 6 bin civarında incelenmeyen dosyanın kurumlara havale edilecek olması, bence yeni sorunları beraberinde getirecek. Hiçbir kurum bilgisi ve listesine göre hareket edilmemişti daha önce bu OHAL'de; dolayısıyla bunun da mutlaka tekrar değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Ama bu kanun teklifi içerisinde en önemli maddenin, şu anda, zeytinden sonra, 2'nci madde olduğunu... Sizin de sağduyunuza güveniyorum Sayın Elitaş, bu maddeyi de gece bitmeden geri çekeceğinize, inşallah, inancım tamdır. Bu ülkenin yararı, çocuklarımızın geleceği, kırk dokuz yıl sonrasının ipotek altına alınmaması; özellikle ve özellikle, tabii, yabancı şirketlerin adı geçiyor, hani yabancı şirketlere buranın peşkeş çekilecek olması, hatta ve hatta...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – O zaman Sayın Kılıçdaroğlu İngiltere'den yabancı sermaye getirmeye uğraşmaya gitti...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Temiz para getiriyor. Ne yazık ki baronların yani, tırnak içinde söylüyorum, bilmediğim şeyle...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kılıçdaroğlu, temiz para; diğerleri, kirli para!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Elitaş, peşkeş çekmiyor Kılıçdaroğlu Türkiye’yi, Katar’a peşkeş çekiyorsunuz! Kırk dokuz yıllığına Komisyon almış, Limak’a veriyorsunuz!

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Aynen.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, konuşmanızı tamamlamıştınız siz sanki.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Laf atıyor ama.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ağbaba ile Elitaş’tan memnunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Peki, Müzeyyen Hanım, bitti mi?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bitirmek üzereyim.

Yapılan düzenlemeyle limanların süresi dolmamasına rağmen, iktidarınız tarafından bazı yandaş firmalara kırk dokuz yıllığına devrediliyor olması ve alelacele yani şu anda bütçe görüşmeleri devam ediyor, seçimlere dört ay gibi bir süre var; maksimum, altı ay gibi bir süre var; yani bırakın yeni Hükümet, o karar versin buna ne yapılacağına; kaldı ki zaten yasal olarak da aykırı. Hani, liman işletmeleri sözleşmelerinin bitimine birkaç yıl olmasına rağmen yapacakları yatırımları seçime beş-altı ay kala yapamaz hâle gelmişlerdir ve bu limanları yağmalamak için başka bir gerekçe, sanki, bulunmamış gibi, böyle bir gerekçeyle geliyorsunuz.

Atatürk’ün Gençliğe Hitabesi’nde “Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir.” diyor. Şimdi, cebren ve hileyle bütün bu ülkenin limanlarını yandaşlara peşkeş mi çekeceğiz? Yani, dolayısıyla, derhâl, Atatürk’ün Gençliğe Hitabesi’nde... Kaldırdığımız bu düzenlemeyi, bu sorunlu, özellikle sorunlu kişilere ve yabancı ülkelere bu limanların verilmesini bir an önce geri çekmenizi buradan tekrar tekrar ifade ediyorum. Bence en sorunlu maddelerden biri 2’nci maddedir. Sağduyunuza güveniyorum Sayın Elitaş.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim Müzeyyen Hanım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Grup Başkan Vekilimiz Sayın Elitaş, buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, Müzeyyen Hanım son üç dakikasını hariç çok güzel, çok iyi bir üslupla ifade etti; onun anlaşılır bir şekilde ifade etmesi üzerinden değerli arkadaşlarımız önergenin gerekçesini değiştirdiler, size de gönderdiler. “Gerekçe: Önerge ile kanun teklifinin 1’inci maddesi teklif metninden çıkarılmaktadır.” hâline döndürdüler. Yani “daha sonra değerlendirilmek üzere” ibaresini kaldırdık, o şekilde değiştirdik.

Bir de çok hoşuma gitti, Nisa suresinin 68’inci ayeti miydi?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – 65’inci ayeti.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 65’inci ayeti.

14 Mart 2008 tarihinde biz Anayasa Mahkemesinde yargılandık; 39 aktif milletvekili, toplam 71 kişiydi. Ben yargılananlardan biriyim. Biraz önce Sayın Vehbi Bakırhoğlu ifade etti “Anayasal suç işliyorsunuz.” diye. Bir kanun teklifi vermişim, komisyona gitmiş, maddede önerge vermişim, Anayasa Mahkemesinde yargılandım. Anayasa hukuku profesörü burada, Anayasa hukuku hocası burada değerlendirsin. O zaman 71 kişinin birkaç tanesi Türkiye Büyük Millet Meclisinde Kur’an-ı Kerim’den ayet okudu diye yargılandı.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir de ben okuyacağım senin için.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ne mutlu ki burada siz ayet okuyabilir hâle gelmişsiniz, ayetlerle örnek verebilir hâle gelmişsiniz. Hakikaten çok önemli bir gelişme olduğunu düşünüyorum. Bakın, ben yargıldım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Hiç kimse bir şeyden yargılanmasa keşke.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ben Vergi Usul Kanunu'nun, Türk Ticaret Kanunu'nun 2'nci maddesini değiştirdim diye yargıldım. O zaman Sayın Akif Hamzaçebi dedi ki: "Beni Anayasa Mahkemesinde şahit tutabilirsin."

İkincisi de başörtüsüyle ilgili bir önerge verdiğim için yargıldım.

Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Başkanım ben teşekkür ediyorum, sağ olun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Keşke insanlar görüşlerinden dolayı yargılanmasa, doğru.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başörtüsünden daha ekmek yemeniz bitmedi, ne hikmet... Etinden, sütünden, her şeyinden faydalanıyorsunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun Sayın Sarıbal.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok uzun tutmayacağım, özetle birkaç şey söylemek isterim. Bugün zeytinle ilgili konu gündeme geldiğinde burada hem ilgili teklifi getiren arkadaşlar hem de -sanıyorum Elitaş'tı- madde üzerinden, para üzerinden baktılar olaya, şöyle dediler: İşte, zeytinde şu kadar gelir var ama kömürden bu kadar gelir olacak. Lafa gelince stratejiden bahsediyoruz, Covid-19'dan bahsediyoruz, Ukrayna savaşından bahsediyoruz ama sorum şu, geçmişte de bu yapılmıştı Sayın Başkan, sanıyorum Özal'lı yıllardı, çıkmışlardı televizyonlarda bir grup, iş dünyasının, siyasetçinin insanları. "Bir elimizde bir televizyon bir elimizde bir kamyon buğday; ne gereği var canım buğday üretmeye bir tane televizyon üretin, sorun çözülüyor." Sorun şu, bugün de bir önceki Tarım Bakanı aynen şunu söylemişti, demişti ki: "E, ne yapalım yani? Bir kilogram İHA ile bir kilogram tarım ürününün fiyatı aynı değil." E, güzel, o zaman soru şu: Neden şu anda Ukrayna'ya yalvarıyorsunuz? Neden şu anda Putin'e yalvarıyorsunuz? Neden 2019-20 döneminde, Covid-19 döneminde, Covid-19 sürecinde halkımız, siyasiler, politikacılar, yaşayan canlılar ve elbette -Hocamın dediği gibi- "homo sapiens" yani insanlar gidip televizyon mağazaların önünde kuyrukta bulunmadılar da lüks araba bayilerinin önünde kuyrukta durmadılar da ekmek, makarna, yemek üzerinde durdular? Bunu özellikle söylüyorum, özellikle.

Bir başka örnek: Yunanistan şu anda zeytinyağının bir litresine TL olarak 36 TL, euro olarak 1,8 euro destek vermektedir. Acaba Yunan halkının, siyasetçilerinin, bilim insanlarının kafası mı çalışmıyor? Avrupa Birliği yıllık 160 milyar bütçesi var, bunun 52 milyar avrosunu tarıma vermekte. Neden gelip bizden patatesi, neden gelip bizden soğanı ucuza almaz da ısrarla üretir? Örneğin, Amerika şeker kanunu yapmıştır ve sınırsız üretim. "Üretin, satamazsanız ben alırım." der. Aynı şekilde, Fransa yıllık tükettiği şekerin 2 katını üretmektedir, tükettiğinin 2 katını. Acaba Fransızlarda bir zekâ sorunu mu var ya da Avrupa Birliğinde ya da Yunanistanlılarda? Bulgaristan, 2020-2021 yılında 800 milyon avroluk tarımsal toplam harcaması ve üretim modeli var para karşılığı olarak. 280 milyon avro destek vermiş arkadaşlar. Neden acaba?

Tam yerine geldi "vebal" dedi Sayın Grup Başkan Vekili. Söyleyeyim, elektrik sıkıntısı yaşanırsa bu işin tek vebalı sizdedir. 2019'da bir yönetmelik çıkarıp dediniz ki: "Güneş panelleri kullananlar, ürettikleri enerjinin bir kısmını biz kendisi kullansın, tümünü alacağız." Sonra, dediniz ki "Maç

bitmedi, maçın yarısında e, biz vazgeçtik. 2022 güneş panellerinden elde ettiğiniz enerjinin kendimizin kullandığı kadarını alırız, gerisini almıyoruz, bize bedava vereceksiniz.” Vebal neredeymiş? Vebal, güneş enerjisi gibi çok yüksek verimli, çok önemli bir enerji aracını biz ne yazık ki politikalarımıza kurban ediyoruz.

Bir örnek de yine Almanya’dan vereyim: 128 milyar dolar güneş enerjisi için para ayırdılar. Ne yaptılar biliyor musunuz? Bütün ailelere, ev sahiplerine elektrik enerjisi için “Güneş paneli alın, evinizin üzerine koyun, elektrik üretin, fazlasını biz alacağız ve bunun için de sizi 128 milyar avro destekleyeceğiz.” Nasıl ödeyeceksiniz? Sıfır faiz, yirmi yıl, otuz yıl geri ödemeli, aylık doğal gaz kullanma parasından daha düşük bir giderle; bu kadar. Dünya bu boyutuyla hayata bakarken biz hâlâ kömürden medet umarak ve termik santral de yaptırmazsanız, olmazsa, kapanırsa, kömürü biterse onun vebali de bugün bu maddeye karşı çıkanlardır demek soru işareti...

Bir başka şey de şu: Değerli Komisyon üyeleri, Hükümet yetkilileri, Grup Başkan Vekili, değerli milletvekili arkadaşlarım; termik santral şirketlerinden birinin ortağının CEO’SU ya da ilgisi, arkadaşlar, kapı kapı dolandı Mecliste, kapı kapı, kapı kapı ve şu hâle getirdi: “Bize termik santrali sattılar ama gereğini yapmadılar hâline getirdi; ‘kandırıldık’ demeye getirdiler, ‘kandırıldık’ demeye çünkü bizim iki aylık kömürümüz var, iki ay sonra o kömür bitecek ve biz burayı kapatmak zorunda kalacağız.” Dedim ki: Valla minareyi çalmışsınız, kılıfı da uydurabileceğinizi düşünmüştünüz. İktidardan istediğinizi alacağınızı düşünerek bunu bile bile bu ihaleye girmiştiniz yani bir fabrika, bir şirket beş ay, altı ay, on ay, iki yıl, üç yıl o rezervi bilmeden girer mi arkadaşlar? Böyle bir şey olabilir mi? Dolayısıyla geri çekilen madde çok kıymetli, önemsiyoruz ama geleceği düşünmek için de tekrar bu güneş enerjisinden elde edilen enerjinin önünü açmak için hızlıca bir karar alınması gerekir. Bunu kıymetli buluyoruz, bu konuda birkaç uyarı yapmak istedim yani gıda yeni dünya düzeninin arkadaşlar, en önemli mücadele aracıdır.

Bakın, bir örnek de şuradan vereyim: Değerli arkadaşlar, Ukrayna’dan “tahıl koridoru” denen bir şey yaratmaya çalıştık; mayıs ayından beri...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Sarıbal...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bir, iki dakika Başkanım. Bunu bitirmeye, çözmeye çalışıyoruz.

Değerli arkadaşlar, dünyada 2,5 milyar ton tahıl üretilir, 2,5 milyar ton. Eğer bu dünya 10 milyon ton hububatla var olan, var olduğunu düşündüğü bir gıda krizini çözüyorsa bu dünyada bir sorun var arkadaşlar. Bakın, 2,5 milyar tondan bahsediyorum, şu ana kadar sevk edilen 10 milyon ton. Bakın, bu gıda koridoru arkadaşlar, bizim “tahıl yolu” dediğimiz 2 nedenle ortaya çıktı. Bir, Ukrayna’daki tahıl stokları...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Orhan Bey, Cumhurbaşkanımıza bir teşekkür edersin buradan.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hayır, hiç etmeyeceğim. Bakın söylüyorum, bakın, çok ciddi anlamda eleştiriyorum.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Başkanım, değersizleştirmek için konuşuyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Niye?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Çok ciddi anlamda eleştiriyorum Başkan. Bakın, 2,5 milyar tondan bahsediyorum.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ukrayna’yı Cumhurbaşkanı işgal etti değil mi?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – 2,5 milyar tondan bahsediyorum, 9 milyon tonla kriz çözüyorsunuz. Neye gidecekti? Yoksullara. Neye gidecekti? Afrika'ya. Neye gidecekti? İhtiyacı olanlara. Kime gitti biliyor musunuz? Bir, Avrupa; iki, Türkiye. En yüksek oranda alan İspanya 1,7 milyon ton, ikinci sırada alan Türkiye ve kim yararlandı? Uluslararası şirketler. Ukrayna'nın stoklarındaki tahıllar değerli arkadaşlar, çiftçilerin değildi, Ukraynalıların da değildi, onlar uluslararası 4-5 tekelindi; bir, onlar baskı yaptı; iki, iç piyasada, Türkiye'de çiftçinin buğdayı, çiftçinin arpası, çiftçinin ayçiçeği, çiftçinin pirinci, çiftçinin mısırı para etmesin diye iktidarın...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Orhan Bey, tahıl koridoruna ilk defa böyle çok farklı bir açıdan ve hiç alakası olmayan bir yorum yaptın ya. Bravo!

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hayır, gelin...

Başkanı, konuşmaya ihtiyacımız var, bizi dinlememişsiniz demek ki. Dolayısıyla bakın, bu tahıl koridoru imzalandıktan sonra bir bakın, mısır fiyatlarına...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Dünyada kimse bu yorumu yapamaz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bir bakın, ayçiçeği fiyatlarına bir bakın. Eğer zaten tahıl koridoru mayıs ayında falan gerçekleşmiş olsaydı, buğdaya da bu fiyatı vermeyecektiniz, bunu da çok samimiyetle söylüyorum ve sonuç olarak şunu söyleyebilirim: Bu tahıl koridoru, iktidarın ithalat yolu olarak algıladığımız bu yapıyla iç piyasayı denetleme modeline gitti. O yüzden sadece zeytinyağı meselesi değil, bütün tarımı çok önemle dikkate almak lazım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – İki cümle, Başkanım, iki cümle.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Arkadaşlar, Orhan Sarıbal Türkiye'de tarımı en iyi bilen arkadaşımızdır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ama yorumları doğru değil.

Teşekkür ederim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Başkanım, iki cümle... Değerli Başkanım, bitiriyorum. Benim söylediğim işler çok önemli. Bakın, ben gaz lambasıyla okul okudum, elektrik yoktu, mazot yoktu ama karnım aç yaşamadım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Orhan Bey, toparlayalım.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – O yüzden, tarım ve gıdanın önemini bilin. Bu kadar stratejik bir bölgede olduğunuzu, terör meselesini her gün gündeme getiriyorsunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Orhan Bey, teşekkür ediyoruz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Başkanım, iki cümlem...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Değerli arkadaşlar, özellikle bu limanlar meselesine de şöyle bakın...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Limana vakit kalmadı, gerçekten kalmadı; tarımda bitir.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Türkiye'yi jeopolitik olarak düşünün, politik olarak düşünün.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bitti.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Başkanım, o zaman hiç çağırmayın.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tarımda bitir, on dakika bitti.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – İki şey söyleyeceğim Başkanım, uzatmıyorum, bakın, bilgi sahibi oldunuz. Tahıl kodunun ne anlama geldiğini...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ya, bildiğini konuş, limanı bilmiyorsun. “Tarımı biliyor.” dediler, konuştun bitti işte.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Uzatmadım daha.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen bitirin, toparlayın.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Liman meselesi de aynen gıda meselesi gibi, Türkiye’nin jeopolitik olarak, liberal ekonominin ve dünyadaki kritik gelişmeler doğrultusunda, stratejik hiçbir alanını serbest piyasa koşullarına teslim etmemesi lazım. Bunun başında da limanlar gelmektedir. Eğer milliyetçi ya da millî ve yerli düşünüyorsanız ilk koruyacağınız, piyasaya teslim etmeyeceğiniz, uluslararası sermayelere teslim etmeyeceğiniz temel alanlardan biri de çok açık söylüyorum limanlardır. O yüzden, olaya bütünüyle böyle bakmak gerekiyor, bu perspektiften bakmak gerekiyor yoksa sonuçları itibarıyla “Alıp satarız, para kazanırız.” meselesi günün sonunda paranın bir işe yaramayacağı anlamına da gelebilir.

Saygıyla selamliyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz.

Süleyman Bey, buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; herkesi saygıyla selamliyorum.

Değerli arkadaşlar, 1986 yılında Muğla Milas’ta TKİ’ye bağlı Yeniköy Linyit İşletmelerinde ekskavatör yağcısı olarak işe girmiş, sonra ekskavatörün montajında çalışmış, on beş sene ekskavatör tamircisi olarak çalışmış, sonra on beş yıl da sendikal mücadeleden gelmiş bir kardeşiniz olarak şunu belirtmek istiyorum: Yıl 2006, Trakya’yı karanlıkta bırakan bir eylem yapıldı. Özel sektör, Bakanlıktan zam istedi, -verilinceye kadar- şalteri indirdi ve Trakya tamamen karanlıkta kaldı. Sendika şube başkanımın, Hilmi Güler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız, Yatağan’a geldi, kendisini karşıladık, sendikamızda ağırladık ve aynen dediği şuydu: “İyi ki bu kamu santralleri var. Hemen onları devreye soktuk ve bu krizi önledik.” Bizler Muğla Yatağan’da, Milas’ta, Türkiye ölçeğinde hep özelleştirmelerin cumhuriyet ekonomisinin bağrına saplanan bir hançer olduğunu, millî ekonomiye bir katkısı olmadığını, doğayla, çevreyle barışık, işçi sağlığına önem veren bir madencilik ancak kamu eliyle yapılabileceğini hep savunduk, bunun mücadelesini verdik.

Sonuçta, 2014 yılında dönemin Sayın Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’la Marmaris’te TES-İŞ sendikamızla beraber, işçi arkadaşlarımızın şahitliğinde görüşme yaptık ve yılda 300 milyon dolar devlete gelir sağlayan bu santrallerin özelleştirilmemesi için bir çağrıda bulunduk. Sonuçta, özelleştirildi arkadaşlar. Özelleştirildikten sonra enerji mi ucuzladı? Hayır ucuzlamadı. Enerji ucuzlamadığı gibi çevreye ve doğaya saygılı bir üretim mi yapılıyor? Hayır, bu da yapılmıyor. O dönemlerde -bugün açıklamamızda da söyledik- yerel yönetimlerle, sendikalarla, odalarla, çevrecilerle, basın mensuplarıyla, işçilerle hep beraber bir araya gelindi, ortak mücadelenin sonunda baca gazı arıtma tesisleri takıldı ve halk da- ölçüm cihazları yoluyla da sürekli takip ediyordu. 13 tane köy kalktı arkadaşlar bizim Muğla ve Milas’ta, 13 tane köy; kimisi Çanakkale’ye kadar gitti ama insanlar... Amiyane bir tabirle büyüklerimiz şöyle derdi: “Ya, bu termik santraller bizim gelinlik kızımız, kötülemeyelim ama varsa eksikleri giderelim.” Muhtar başı ağrıdı mı bizim Müessese Müdürünün yanına giderdi, köylüler

oraya giderdi, çocukları işe alırmıdı ama kamuda bir yatırım yapılacağı zaman, bir planlama, bir proje yapılacağı zaman istişareye önem verilirdi ve vatandaş ile kurum aidiyet bağı olarak güçlenmişti. Sonuçta ne oldu? Özelleştirmeler sonrasında bu güven ortamı kayboldu.

Ben şuna üzülüyorum: Bir maden işçisi olarak, madende çalışan bir işçi olarak rant ve talana dayalı yapılan madencilğin sonunda planlı, programlı, projeli, çevreye ve insana en az şekilde zarar verebilecek bir projeyi dahi şu anda insanlar “Sütten ağzımız yandı.” diyerek yoğurdu üfleterek yemeye başladı. Niye? Bunun sebebi AKP’nin madenciliği tamamen havza madenciliğinden uzaklaştırıp, taşeron sistemini yaygınlaştırıp tamamen ranta ve talana dayalı hâle getirmesinden dolayı, buna da üzülüyorum.

Bugün bu köylüler geldi buraya. O köydeki gelenlerin hepsi benim mesai arkadaşım, köylülerin tamamı; ya santralde çalışan insanlar ya kömürde çalışan insanlar veyahut da şu anda çocukları orada çalışan insanlar. “Kamuda olsaydı bu güvensizlik ortamı olmazdı. Biz inanmıyoruz, güvenmiyoruz. Özel sektör para kazanacak, üç sene, beş sene sonra çekip gidecek, cürufu, kiri, tozu, pasafı bize kalacak.” diye isyan ediyor insanlar. Dolayısıyla bu konuda geline nokta önemlidir, bunun da hep beraber takipçisi olacağız.

Değerli milletvekilleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – İki dakika daha süre vereyim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkanım, babanın cebinden mi veriyorsun, ver konuşsun. Hayır, sanki sermayen var (!)

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; Covid-19 pandemisinin küresel tedarik zincirlerine yarattığı etkiyle kara yolu, hava yolu ve demir yolu taşımalarında yaşanan kesintiler ve aksamalar sonucunda en güvenli, en temiz ve en ucuz taşıma şekli olan deniz yolu taşımacılığının öneminin daha da artması ve bu konuda hazırlıklı olan ülkelerin daha avantajlı bir duruma gelmiş olması liman düzenlemesinin gerekçelerinden biri olarak gösteriliyor. Covid-19 döneminde limanlarımızın başarısının ve öneminin arttığı kuşkusuzdur. Pandemi döneminde limanlarımız gıda ve diğer birçok ürünün tedarikinde büyük rol oynamıştır ve limanlarımızın ne kadar başarılı olduğu gözler önüne serilmiştir. Ayrıca, Rusya-Ukrayna savaşında da tahıl krizinde limanların önemi de bir kez daha anlaşılmıştır. Hâl böyleyken stratejik olarak çok kıymetli limanlarımızın işletme sürelerinin uzatılması örneğin, Antalya Limanı’nın işletme hakkının 2047 yılına kadar Katarlıların elinde olmasıyla sonuçlanacaktır. Yani limanın işletme hakkının 2047 yılına kadar Katarlı şirketin elinde olması aslında özelleştirmeye gerekçe olarak gösterilen limanlarımızın önemiyle çelişmektedir.

Bir başka dikkat çeken nokta ise düzenlemenin verildiği tarihtir. Bildiğiniz üzere Katar Emiri Şeyh Temim Bin Hamad El Sani 14 Ekim tarihinde Türkiye’yi ziyarette bulundu; ilginçtir ki Katar Emirinin bu ziyaretinden sadece altı gün sonra bu düzenleme Meclise sunuldu. Üzerine konuştuğumuz teklife aynı düzenleme karşımıza çıktı. Düzenlemenin gerekçelerinde yine işletme hakkı süresi kısalan liman işletmelerinin gerekli yatırımları yapabilmesi ve bu yatırımların karşılığını alabilmesi için işletme sürelerinin bu şekilde uzatılması gerektiği, ülkemizin dünyada ara vermeden büyüyen lojistik ve turizm sektörüne paralel olarak rekabet gücünü koruması açısından bu süre uzatımının elzem, hayati ve stratejik olduğu belirtilmiştir.

Ayrıca, Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerinden biri olan diğer isteklilerin sürece katılımının engellendiğiyle ilgili de bu limanların özelleştirme ihalelerinin adil, şeffaf, isteyen herkesin katılabileceği şekilde gerçekleştirildiği ve bunun sonucunda en yüksek teklifi sunan yatırımcıyla özelleştirme sözleşmesi imzalandığı öne sürülmüştür. Düzenlemede bu limanların sözleşme sürelerinin ihalesiz bir şekilde uzatılmasının gerçekleştirilmesiyle birlikte uzatılan sürelerin sonunda Özelleştirme Yüksek Kurulunca yapılacak değerlendirme neticesinde uygun görüldüğü takdirde yeniden ihaleye çıkabileceği ve yeni işleticinin belirlenebileceği söylenmiştir. Özelleştirme Yüksek Kurulunca uygun görülmemesi hâlinde ise bahse konu limanların kamuya döneceği yani Türkiye Denizcilik İşletmeleri veya Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları tarafından teslim alınarak işletilmeye devam edeceği belirtilmiştir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Süleyman Bey, sizin sözünüzü kesmek istemiyorum, son bir dakikada toparlayın lütfen.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Tabii.

Düzenlemenin içinde birçok kez düzenlemenin amacının ülkemizin lojistik ve turizm sektörüne paralel olarak rekabet gücünü koruması, böylelikle de kamu yararının sağlanması olduğu belirtile de ülkemizdeki limanların birinin işletme hakkının 2047 yılına kadar Katarlılara verilmesi ne kamu yararıyla bağdaşmaktadır ne de rekabet gücünün sağlanmasıyla alakalıdır. Dolayısıyla kamunun zarara uğramasına sebep olacak bu düzenleme bir daha teklif edilmek üzere geri çekilmelidir.

Son olarak, Başkanım, Kani Başkanım genel başkanımız, ben ona ilave olarak şunu söylemek istiyorum -genel başkanın sözünün üstüne söz söylemek bize yakışmaz ama- özellikle sendikalarla ilgili şunu belirtmek istiyorum Sayın Başkan: Toplu sözleşmeyle yapamadıklarını kanun teklifiyle verdim diye çalışanlar yüzde 2'lik örgütlenme oranı getirmeye çalışanlar bilsinler ki uluslararası sözleşmelere, Anayasa'ya ve hukuka aykırı olan bu antidemokratik uygulama amacına ulaşamayacak. Mevcut 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Yasası'nın 28'inci maddesinin hükmü açıktır. "Toplu sözleşme ikramiyesi hariç olmak üzere toplu sözleşme hükümlerinin uygulanmasında sendika üyesi olan ve sendika üyesi olmayan kamu görevlileri arasında ayrım yapılamaz."

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Süleyman Bey, teşekkür ediyorum.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok teşekkür ederim.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Toplu sözleşmeyle güvence altına alınmış ve kamu emekçilerinin kazanılmış haklarının getirisine bir düzenleme yapılamaz, bu teklifin derhâl geri çekilmesi lazım.

Teşekkürler.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, sizin şahsınızda Komisyonunuzun tüm üyelerini, değerli bürokratlarımızı, bugün buraya davet edilen ve salonda bulunan, katkı sağlayan meslek örgütlerinin, sendikaların, sivil toplum örgütlerinin değerli temsilcilerini, basını; saygıyla selamlıyoruz.

Bu Komisyonun bizim gözümüzde özel bir yer var. Sayın Elitaş'la daha önce birlikte görev yapıyorduk, sonra Komisyon Başkanlığı yaptı, o zaman kendisine de söyledim, tutanak altında da ifade etmekten hiç çekinmem. Bu Komisyonun Meclisteki diğer komisyonlardan pozitif ayrıştığı bir nokta var, üyelerinin birbirine olan yaklaşımlarının yanı sıra ülkenin menfaatine, sanayinin menfaatine konular olduğunda kolay birbirlerini ikna edebilen, yanlıştan birbirlerini kolay döndürebilen,

Komisyonu yöneten başkanların ya da diğer grup sözcülerinin bürokrasiyle kurdukları ilişkilerde iktidar muhalefet ayırımının “doğruyu yapma” temel ilkesinin önüne en az geçtiği Komisyonlardan biri diye nitelendiriyorum ki görev yaptığınız dönemde Parlamentodaki, siyasetteki yüksek gerilim iklimi de göz önüne alındığında bunu bu şekilde sağlayabilmek gerçekten kolay değil. Öncelikle bir hakkı teslim ederek başlamak lazım bu Komisyona ve bu Komisyonunun geleneğinde de bu var.

Şimdi, bu Komisyon, hak etmediği bir muameleyle karşı karşıya. Elbette, genel değerlendirmelerimiz var, torba yasalara itiraz ediyoruz, torba yasaların İç Tüzük 81’e göre normal bir kanun olarak müzakere edilmesi gerekirken temel kanun olarak görüştürülmesini, bunun hak düşürücü etkilerini, kaliteli yasamaya olumsuz etkilerini hep eleştiriyoruz. Ama bu işler, deyim yerindeyse anayasal bu suçlar daha çok Plan ve Bütçe Komisyonuna işlettirilirdi. Mekânsal bir paralellik herhâlde “Bu suçu yine biz kendi yerimizde değil, gidelim o suçların bolca işlendiği o salonda yapalım.” diye söylediniz herhâlde.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Salona sığmadık.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, Tahsin Bey...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bazen şekil öze dair de... Yani zaten şekil genelde aşılmadan esasa geçilmez. Bu, en temel yaklaşımlardan bir tanesi. Bazen şekil öze dair de fikir verir; ben, bu salona geldiğimize göre meselenin o tarafını anladım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Tahsin Bey’e hesap sor sen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, nasıl bir suç işleniyor? Âdeti Sanayi Komisyonuna ya bunu örneğin kim önerdiyse bilinç altında doğru bir hislenmeyle önermiş, demiş ki: “Bizim Komisyon odası, binası, duvarları bu suça alet olmasın. Bu suç işlenecekse hep işlendiği yere gitsin.” Siz mi dediniz Tahsin Bey? Tebrik ederim, doğru yapmışsınız. Buradaki şekil, öze yönelik de fikir veriyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ben Tahsin Bey’e söylemiştim, o teklif etti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, görüşmekte olduğumuz torba, bir anayasal suç torbası. Birazdan belki o konuda Komisyonun farklı tasarrufları olabilir, ne kadar doğruya yaklaşılsa, ne kadar yanıştan dönülürse memnun oluruz -en az üzerinde duracağım zeytin maddesi o yüzden- ama 3 madde var, içeriklerinden bağımsız. Şöyle; zeytinle ilgili düzenleme benim bildiğim kadarıyla 7’nci kez geliyor ve bundan önce 6 kez çekildi.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – 9.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 9 olmuş. Benim bildiğim dedim yani eksikliklerim olabilir. Ve bu konuda dünya kadar mahkeme kararı, dünya kadar yürütmeyi durdurma, istikrarlı kararlar var ve Anayasa’ya aykırılık konusunda genel, toplumsal bir kanaat var; bunu geçeyim.

Sonraki madde, limanlar maddesi. Yahu, Anayasa Komisyonu... Şimdi, burada bir kere hiç kimsenin mahkeme kararlarına karşı yasama faaliyetinde bulunamayacağını söylüyor. Anayasa Mahkemesi, bu limanlar maddesiyle ilgili oy birliğiyle ve inanılmaz net bir karar vermiş. Kararda diyor ki: “Düzenlemenin özelleştirmede hâkim olması gereken serbest rekabet ve eşitlik ilkeleriyle bağdaşmadığı gerekçesiyle düzenleme iptal...” Şimdi, serbest rekabete vurgu yapıyor. Yani hepimizin, bu salonda olan herkesin bir siyasi duruşu var, bir kimliğimiz var, belli başlı mülkiyetlerimiz var, içimizde çok varlıklı olanlarımız var, az varlıklı olanlarımız var ama hepimizin bildiği bir şey var; bir malınız varsa o malı birine kiraya verdiyseniz, kira sözleşmesi bitiyorsa veya kiracı kendiliğinden çıkıyorsa bu ev sahibinin veya mülk sahibinin lehine bir şeydir. Çünkü o dükkânı yeniden görücüye çıkarırsınız, bir rekabet ortamı oluşur, en iyi parayı veren, en iyi teklifte bulunana verirsiniz. Kira kontratları da devam ediyorsa ya da yenileniyorsa içindeki kiracı avantajlıdır. Şimdi, kimse dükkân boşalacakken, günü dolmuşken, yeniden ve bugünkü değerinden ve çok daha iyi şartlarda bir mülkü

kiraya verecekken anasının, babasının miras bıraktığı dükkânı, kendi alın teriyle kazandığı bir dükkânı içindeki mevcut kiracıyla hem de “kanun yoluyla” baskısıyla “Kanun çıktı, ben seninle anlaşacağım.” diye o kişiyle karşı karşıya gelmez; böyle bir şey olmaz. Kendi malımıza yapmadığımız muameleyi milletin malına yapmaya kalkıyoruz.

Şimdi, burada bizim açımızdan şöyle bir avantaj var, bu maddeyi okuyan orta deneyimli bir vatandaş, normal bir vatandaş, ortalama bir vatandaş baktığında aklında oluşan his şu: AK PARTİ gideceğini anlamış, kendi döneminde bir daha bu ihaleleri o yapamayacağı için bu ihaleleri verdiği ve memnun olduğu kişilere -istisnalarını biliyorum, sizden önce de yapılmış bir tane var falan- ve içindeki Katar aşkıyla ve buradaki yandaş aşkıyla iktidarı kaybetme refleksiyle süreyi uzatıyor. Bu, muhalefet için son derece elverişli bir zemin, Cumhuriyet Halk Partisinin reklamcılara para vererek yaptırabileceği en iyi reklamdan daha iyi lehimize bir algı yaratıyor ama kaybedilen gelir, kaybedilen para çok büyük para ve biz kıyamayız bu milletin malına mülküne bu şekilde muamele yapılmasına; sorun burada. Yoksa vallahi çok iyi bir şey. Gelince de gücümüzün yettiğini buradan bozarız, kanunla olanı kanunla bozarız, uluslararası tahkimde çarpışırız, onu yaparız, bunu yaparız, belki de zaten bunları geri alırız. Ama çok sıkıntılı bir maddenin geçişinde böyle küçük siyasi bir faydanın peşine düşmemek lazım, zaten yolun sonu görülüyor. Yani biz ışığı gördük, siz yolun sonunu gördünüz, bu iş böyle gidecek zaten. Ama bir de şöyle bir şey var: “Erdemliler hareketi” diye kurulmuş kadrolar, giderayak böyle bir şeyi siyasi sicillerine yazmak ister mi istemez mi? Bunun tartışılması lazım bence sizin içinizde. Yani bir ara versek, gitsek, bu gece işte tümü görüşmeleri bittikten sonra, kendinizi bir tartsanız, bir yastığa başınızı koysanız, bir deseniz ki: “Ya, olacak bitecek bu iş. İktidar, bu seçim de biter... Ama benim siyasi tarihimde böyle bir şey olsun mu olmasın mı?” Vallahi birer birer kapalı zarfla yazıp kutuya atılsa -teamül yoklaması yapıyor ya Tayyip Bey- ben eminim, inanıyorum, biliyorum ya... Burada başka konuşuyoruz da uçak havaya kalktığında ben biliyorum insanların neler konuştuğunu. Bakın, 270 tane, 275 tane “hayır” oyu çıkacağına eminim ben oradan, kimse istemez böyle bir yasaya “evet” demek.

Mesela, zeytinlik maddesi çekilince “oh” diyecek bütün o teklifin altında imzası... Ben böyle bir maddeye neden oy vermek zorunda kalayım? Bu madde de öyle bir madde ve bu maddeyle ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin aldığı kararı... “Yok, ben oraya öyle formül yaptım. O günden TL’ye çevirdim, bugüne getirdim, geleceğe yaptım.” Yahu, serbest rekabet ortamı var mı yok mu? Bir başkası daha iyisini verecek. İddia ediyorum buradan, Tahsin Tarhan ile konsorsiyum kuracağız, siyaseti bırakacağız, bu limanlardan birine daha iyi fiyat vereceğiz. Nasıl siz şimdi bunu, bizim bu rekabete girmemizi engelleyip de... Formül çok güzel ya, formülde ne veriyorsanız 2 fazlasını verecek Tahsin Tarhan. Bir konsorsiyum kuracağız vatanseverlerden.

Sonra; ya, kendi döneminizden sonraki bir döneme böyle bir hamle yapamazsınız, bu millet iradesine de saygısızlık. Milletin sahip olduğu limanı -beş ay sonra millet yönetecekleri değiştirme imkânı elindeyken- siz yeni yetki vereceklerle değil, bir önceki yetkinin sahipleriyle yapmaya çalışıyorsunuz. Sözleşmenin tarihi seçimden sonra dolacak. 2028’e kadar... 2028 cumhuriyet iktidarının, Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin yetkisini bugünden kullanmak istiyorsunuz.

Ben şunu gördüm: O gün milletin seçtiklerine darbe yapanları gördüm de milletin seçeceklerine darbe yapan bir sizi görüyorum, aşkın zamanlı darbe girişimi. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, komisyonlarda alkış âdetten değildir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ama böyle güzel konuşan da kimse yok ki.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dur Veli Ağabey.

Aşkın zamanlı darbe girişimi...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Çok milletvekili olduğu için söylüyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Başkan, teşekkür ederiz hatırlattığınız için.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben şöyle söyleyeyim: Yani beş yıl ilerisine doğru, on yıl ilerisine doğru millî iradeye darbe girişiminde bulunulmaz, bu bir icat ama iyi bir icat değil, bu Komisyon icatlarla meşgul. Bu zararlı ürün patenti alsa alır. Bütün zararlı ürün patentlerini toplayıp tedavülden kaldırmak lazım. Biz milletin faydasına iş yapmak için geldik.

Faydalı ürünler, faydalı fikirler geliştirin, onları bize miras olarak bırakın. Gelecekteki cumhuriyet hükümeti... İçimizden birileri o hükümette görev yapacak, nasıl geçmişte sizden birileri yaptıysa biz de yapacağız. Sizlerin elbette -bakmayın, bütün her şeye rağmen- bilginiz, birikiminiz, deneyiminiz, tavsiyeniz kıymetli olacak bizim için. Siz bize faydalı fikirler, faydalı ürünler, faydalı örnek şeyler bırakın. Böyle olur mu? Sonra...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sizi örnek alırsak çok kötü.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama bak, laf atmak da yok Komisyonunda.

Şimdi, şöyle bir şey olursa ne olacak: Her giden yeni geleceğin yetkisine tecavüz edecek bir meşruiyet alanı kazanıyor sizinle; başlatıyorsunuz, bir yanlış düğme ilikliyorsunuz. Bu doğrudan rejime kasteden bir iş, bu doğrudan hukuki düzene, anayasal düzene, parlamenter sisteme, Türkiye'nin yönetim ve yönetişim anlayışına karşı olumsuz ve geri dönülmesi zor bir düğme ilikleme; bunu yapmamak lazım. Bunu bir düşünün bu akşam bence, bunu bir enine boyuna düşünün. Ondan sonra bu mevzunun geri kalan kısımları elbette konuşulur ama bana kimse... Şöyle bir formül yok yani Anayasa Mahkemesi... Bakın, yapısından çok şikâyet ettiğim, tamamının herhâlde Tayyip Bey tarafından atanmış olduğu, birçok kararında haktan, hakkaniyetten eser bulmadığım Anayasa Mahkemesi, bazen 3 tane, 5 tane karşı oya “Yahu, iyi; bak, hiç olmazsa karşı oy yazmışlar.” dediğim Anayasa Mahkemesi ittifakla ve bir bütün hâlinde hep beraber demişler ki: “Bu olmaz.” Bakın, normal şartlar altında yani 1 atmosfer basınç, 25 santigrat derecede hiçbir hâkim buna “Anayasa'ya uygun.” diyemeyeceği gibi, normal şartlar, normal vicdan, normal bir parti disiplini içinde hiçbir lider, hiçbir bakan, hiçbir yönetici bir milletvekiline böyle bir maddeye oy veremez, yok böyle bir şey. Hiçbir formül, yapılmamış bir ihalenin o günlerdeki koşullarındaki rekabet şartlarını yaratmışçasına bir fiyat yaratamaz; böyle bir matematik yok, icat edilmedi.

Türkiye geliyor, lojistiğin önemi artıyor, önümüzdeki dönemde Türkiye için çok önemli fırsat pencereleri var; hepsi millî mutabakat gibi hepimizin kabul edeceği şeyler. Bugünden içinde durana “Aman kardeşim, sen gel, bak, bana şunu ver.” falan... Orada böyle bir şeye ikna olmamız mümkün değil. Kaldı ki belki Türkiye Cumhuriyeti'nin çok ileri teknolojiyle, çok üstün teknolojilerle, kendi geliştireceği teknolojilerle bu limanları tamamen kendisinin işletebileceği ve çok verimlilik elde edebileceği, çok önemli para kazanabileceği süreçler de olabilir. Dünya lojistiğin alfabetesini baştan aşağı yeniliyorken eski kafayla ve böyle mahkeme arkasından dolaşarak formülle mormülle bu işi formüle edemezsiniz. Bırakın, o günküler... Belki de haziranda geldik, ilanihaye kalacağız mı? Ayet mi var? Sizin gibi yirmi yıl nasip olacak mı? Belki beş yıl sonra bugün sizdeki genç kadrolar bir daha iktidar olacak, o arkadaşlar doğrusunu yapar.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – O gençler gene iktidara devam edecekler ama.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, şimdi o ayrı, sonuçta öyleyse siz de onu söylersiniz, anlatırsınız.

Sonuçta, seçimle gelenin seçimle gitmesi gereken... Ve önümüzde de seçim var, seçim de herhâlde sonucu belli olsa seçim yapılmaz. Yapıldığına göre -milletle saygılıysak- iktidar el değiştirebilir, gelecek dönemle ilgili böyle bir tasarruf kullanamazsınız diyorum. Şu tarafı da çok gayriyetik: Şimdi,

bir ekonomik krizden geçiyoruz, tencerenin götüremediği iktidar yok, doğru. Bir ara “Bizi tencere bile götüremez.” diye düşünmüştünüz, o yüzden de “Seçim kaybedeceğimi bilsem EYT’yi çıkarmam.” diyordunuz, şimdi EYT’yi çıkarıyorsunuz, demek ki seçimin kaybı görünmüş. Şimdi bu seçimin kaybını para bularak ya da para basarak aşmaya çalıştığımızı hepimiz gördük, görüyoruz, biliyoruz. Para basmak da çok tehlikeli bir iş. Para bulmanın belli şartları lazım ama bir formül: “İçerideki kiracı yüzde 25 peşin ve o peşin parayı getirin, ben bu seçimde krizin etkilerini hafifletelim.” Bu da çok ayıplı bir durum, bu da çok ayıplı bir durum. Millettin canım limanlarını sırf bu seçime, seçim ekonomisine kaynak yaratmak için, yüzde 25’i için kırk dokuz yılda tamamlama meselesi de çok ayıplı bir durum. Böyle bulunmuş paranın ne partiye, ne millete faydası olmaz; emin olun olmaz yani bir yerde bir vicdan varsa.

Tayyip Bey diyor ya, şiir okuyor; o şiirde, sizin hepinizin çok beğenerek ve alkışlayarak okuduğu şiirde -hissiyatı doğruysa- “Göklerden gelen bir emir vardır.” diyor ya, o emri veren bunu mazur görmez size. Seçim kazanmak için “Limanları içindeki kiracıya formülle verip paranın yüzde 25’ini seçimden önce alalım.” siyasi formülü ayıplı bir formül. Hep diyorsunuz ya: Vallahi, dokunursa burada dokunur gayretullaha, dokunacaksa burada dokunur.

Son başlığım da şu: Bu sendikalarla ilgili madde yani ben dedim ya buna, sabahleyin öyle nitelendirdim, basın da öyle kullanmış, “günah torbası” dedim. Ayıp olan sizin gibi bir Komisyona getirilmesi. Günah torbası, bir günah da burada. Üçüncü büyük günah, sendikalaşma hakkı. Çok uzatmayayım, hepiniz biliyorsunuz ama burada şöyle bir iş var: Yine, tabii, Anayasa’ya aykırı, yargı kararlarına karşı yasama faaliyeti. “Yüzde 1” diye bir şey koydular toplu sözleşmeye. Ya, olmaz. Minarenden at beni, in aşağı tut beni. Yetkiyi almış sendikayla Hükümet tarafı sözleşme imzalamış, yüzde 1 koymuşlar. Bu yüzde 1’i aşamayan sendikalara üç ayda bir 707 lirayı vermiyorlar, toplu sözleşme desteğini. Şimdi, mecburen yüzde 1’i aşan sendikalara üye oluyorsun, yoksa para cezası var, cepten kesiliyor. Danıştay tak diye iptal etti. Olmaz ki böyle, böyle madde mi olur. Örgütlenme özgürlüğünün önüne parasal engel. İmza atan sendikanın yaptığı işi hiç tartışmıyorum, onların cevap hakkı yok, çok ağır konuşurum. Sendikacılık bu mu yani bu kadarını söyleyeyim. Düşünün yani adamdaki özgüveni. O kadar kamu desteğine, işverenle olan ilişkilerine, osuna busuna, bilmem neye bakmıyor, bir de bunu yazıyor oraya. Danıştay tak diye iptal etti. Eder, etmemesi mümkün değil. Şimdi, onu kanunla yüzde 2 yapıyorsunuz. Ya, olacak iş değil. Danıştay kanunla yüzde 1’i çok bulmuş, yanlış bulmuş, iptal etmiş, yüzde 2 yapıyorsunuz. Sonra, 400 bin kamu çalışanını etkiliyor bu ve diyorsunuz ki: “Diğer sendikalara da –bunlara 707 lira şimdi, o artacak- 250 lira bir para.” Olacak iş değil. Bunu böyle yapmanın kime ne faydası var? Sorduğunuzda, işte, yetkili sendikadan malum kaçışlar çok. Bunun tersini siz de söyleyebilirsiniz ama bütün rakamlar gösteriyor ki bazı tutumlarından dolayı ve... Ankara’da bürokratlar, köylerde muhtarlar... Muhtarlar on yıl önce köye gittiğinizde nasıl geliyordu yanınıza, şimdi nasıl geliyor. Ankara’da bürokratlar seçime dair nasıl bir refleks içinde, hepimiz biliyoruz, detaylandırıp polemik yapmayayım. Sendikadan da kaçış var. O kaçışı durdurmak, kendisine yönlendirmek, küçük sendikalara imkân tanımamak için yasama... Bu yapılmaz. Bunda da yirmi yıllık iktidar bunu talep eden sendikacıya şunu diyecek: “Kardeşim, gidin işinize ya, gidin işinize. İşinizi düzgün yapmıyorsanız yaparı seçsin üyeleriniz. Niye geliyorsunuz bana yaslanıyorsunuz?”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Başkan, özür dilerim...

Sayın Elitaş, grup başkan vekillerinin Komisyonunda süreleri sınırsız mı?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yok, biz misafir sanatçıyız burada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet, bitiyor, Sayın Elitaş kadar konuştum. Ben dedim ki: Sayın Elitaş kadar konuşunca dokun. Daha değmedi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Dokunmadınız mı? Lütfen dokunun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sayın Elitaş bugün Genel Kurulda konuşmadı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada ayrıca şunu da söylemek istiyorum: Bu, Anayasa'nın 138 ve 153'üncü maddesine çok açık aykırı ama ayrıca bir de şöyle bir şey var: Bu Komisyonunda bazen yanlış başlayıp doğru ayrılıyorsunuz ya, burada bir kere bu yüzde 2'yi kaldırmak lazım, bu 707 lirayı –örgütlenme özgürlüğünü- sendika üyesi olan herkese vermek lazım. Üçüncüsü de polis, infaz koruma memuru, jandarma falan filan; kim kapsam dışındaysa kamuda onlara da bu parayı sendikalı olamadıkları için, örgütlenmeyi seçenlere teşvik olarak veriyorsunuz ya, onlara da örgütlenemedikleri için uğradıkları mağduriyetten dolayı vermeniz lazım. Bunu da yapın, o zaman deriz ki...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kani Bey ona itiraz eder yalnız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kim?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kani Bey ona itiraz eder.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İyi bir sendikacı ona itiraz eder.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, bunlar sendikalı olamıyorlar ama.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İyi bir sendikacı ona itiraz eder.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Polise sendika hakkı verilince bu kapsama geçer.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sendikasız olana da verirsen sendikacılık kalmaz zaten.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, adam sendikalı olamıyor ki, polis adam. Yap ona sendikayı o zaman öyle olsun.

Benim söylemek istediğim mesel: Bu yanlış düzeltin, bu yüzde 2'yi kaldırın, zaten mahkeme kararına karşı yaptınız. Şuna da güvenmeyin, biz götüreceğiz yine Anayasa Mahkemesine, Anayasa Mahkemesi nasıl olsa bozar, biz talebi karşılamış olalım, bilmem ne olsun. Olmaz bu yani, bize de güvenip bu kadar günaha girmeyin.

Son sözüm şu: Bakın, tutanak altında bir grup başkan vekilinin söylediği her söz partiyi bağlıyor, otuz sene sonra bizim grup başkan vekilinin önüne koyarlar “Rahmetli Özgür Özel de ne demiş?” diye. Bütün partileri ayırmadan bir Komisyonun tamamına bu kadar açık övmesi, bu da bir siyasi risk ama hakikaten bu kadar kritik bir günde, bir gecede bu kadar büyük yanlış, bu kadar günah içeren, anayasal suç içeren maddelerin doldurulduğu bir torbayla muhatapsınız; bu işi, bu yanlışları birer birer halledin. Bunu yaparsanız önemli katkı sunacaksınız, bu katkının sunulabileceğine inanıyorum. Buraya çok yüksek bir gerilim, çok büyük bir moral bozukluğuyla da geldim, malum bir mahkeme kararı var, Türkiye'nin gündemine bomba gibi düştü, ona rağmen ben bu gece bu Komisyon üyelerinin vicdanlarıyla baş başa kalıp yarın doğruyu yapacaklarına inanıyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum, sağ olun, var olun.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, birazdan dışarı çıkacaksınız, polis kardeşlerimizi göreceksiniz; lütfen onların yüzüne dik bakın.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Alpay Antmen, buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, Grup Başkan Vekili olarak Sayın Özgür Özel konuştu, ben kanunla ilgili arkadaşlara bilgi vermek için konuşmuştum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Alpay Antmen, bir saniye.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Eğer arkadaşımız konuşmaya başladıysa buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Estağfurullah Başkanım, nasıl uygun görürseniz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Maddelerde verebileceğim ancak.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – O zaman, çok kısa teknik bir şeyler söyleyeyim Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Grup Başkan Vekilimizin yaptığı güzel konuşmanın ardından konuşmak zor, kolay değil. Değerli Grup Başkan Vekili Sayın Elitaş'a da nezaketinden dolayı teşekkür ediyorum.

Ben bir hukukçu olarak, sadece teknik olarak bahsetmek istiyorum. Bir hukukçu olarak bu kanun teklifinde Anayasa'ya aykırı, hukuka aykırı 4 durum vardı, biri zeytinlerle ilgiliydi, o hüküm çıkartıldı, ben teşekkür ediyorum bu konuda emeği geçenlere.

Bu kanun teklifinde en önemli olarak, hukuka aykırı 3 husus var, sondan başlayayım: OHAL Komisyonunun görevi bitiyor, dosyalar idareye devrediliyor. Şimdi, OHAL Komisyonunun amacı, Anayasa Mahkemesinden ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden önce bir süzgeç görevi görmektir, tabii, yaptığı hukuksuzluklar ya da almadığı kararlar ayrı, onu tarih değerlendirecek ama hukuken şunu söylemek istiyorum: Biz eğer OHAL Komisyonundan kalan dosyaları idareye devredersek bu, içinden çıkılmaz bir hukuki sorun yaratır. Bunun değiştirilmesi ve düzeltilmesi gerekiyor. Bu madde üzerinde çalışılması gerektiğine inanıyorum çünkü OHAL Komisyonunun süresi bitiyor, bir boşluk doğacak, bunun tabii ki doldurulması gerekiyor ama bu şekilde değil.

Onun dışında, sendikalarla ilgili olarak, sendikaların arasında, özellikle memur sendikalarının arasında ayırım yapılması, sendika seçme özgürlüğüne –Anayasa'nın 53'üncü maddesi sanıyorum- aykırı olacaktır. Bunun Anayasa Mahkemesinden döneceğini ve Anayasa'ya aykırı olduğunu... Memur sendikaları arasında, sendikalar arasında ayırım yapılmaması gerektiğini ısrarla Komisyona arz etmek istiyorum. Bir hukukçu olarak, hukuk fakültesi mezunu herkesin de anlayacağı ve kabul edeceği bir husus var: Değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar, bakın, elimde bir Anayasa Mahkemesi kararı var, 2022/22 esas sayılı 2022/92 sayılı Karar. Aynı, bugün bu kanun teklifinin 2'nci maddesinde getirilen hüküm daha önce aynı komisyona gelmişti, ben de yine aynı komisyonda 16 Aralık 2021 tarihinde bir konuşma yapmıştım, o konuşmada bahsettiğimiz hususlar Anayasa Mahkemesi kararına da geçti. Anayasa Mahkemesi kararı çok açık olarak... Şimdi gelen de aynı maddenin biraz evrilip çevrilmesinden ibaret ama sonucu aynı, amacı aynı, neticesi aynı. Anayasa'nın 10'uncu maddesine, Anayasa'nın 13'üncü maddesine ve Anayasa'nın 48'inci maddesine aykırı yani kanun önünde eşitliğe aykırı yani temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılması hususuna aykırı yani çalışma ve sözleşme hürriyetine aykırı.

Şimdi, bu kanun teklifinizin 2'nci maddesi aynı şekilde kanunlaşır ise yine Anayasa Mahkemesine gidecek ve açık bir Anayasa'ya aykırılık olacak. Anayasa Mahkemesi işin esasına girmeden bu teklif hükmünü, eğer kanunlaşırsa bu maddeyi iptal etmek zorunda. Neden iptal etmek zorunda? Anayasa'nın 138'inci maddesinin dördüncü fıkrası açık: Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasa'ya aykırılığı, Anayasa Mahkemesi kararıyla tescil edilmiş bir kanunu tekrar hükme bağlayamaz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Aynen.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – O zaman, kelimenin yerini değiştirelim Sayın Başkanım, olmaz yani yine bu hüküm Anayasa'nın 10, 13 ve 48'inci maddelerine aykırı. Bu nedenle, buradaki milletvekili arkadaşlarımız, teklifi veren milletvekili arkadaşlarımız Anayasa'yı eylemli olarak ihlal ediyorlar.

Anayasa'nın 138'inci maddesinin dördüncü fıkrasını lütfen okuyunuz. Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen bir hükmün tekrar Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi, hukukun temel ilkelerine, evrensel hukuk normlarına, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na açıkça aykırı olduğu için bu teklifin geri çekilmesi görüşümüzü arz ediyoruz. Biz, AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarımızdan burada hukukun üstünlüğüne ve Anayasa'ya bağlı kalacaklarına dair ettikleri yemine sadık kalmalarını dileyerek, rica ederek, sözümü çok uzatmadan Sayın Başkanım, maddelerde tekrar arz etmek, açıklamak üzere teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Antmen, zamana da hassasiyet gösterdiğiniz için teşekkür ediyorum. İstifade ettik sözlerinizden.

Şimdi, Sayın Emir, buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, ben de...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Son söz Başkanım, ondan sonra size söz vereceğim.

Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Çok teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli hazırun; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Özgür Başkanımın güzel tanımlamasıyla “günah torbası”nın üzerinde konuşmaya, geneli üzerinde konuşmaya devam ediyoruz. Özellikle, bu OHAL Komisyonu ile ilgili kimi görüşlerimi Komisyonla paylaşmak ve en azından tutanağa geçirmek üzere söz alma ihtiyacı duydum. Herkes anımsayacaktır; 15 Temmuz darbe girişiminden sonra at izi it zine karışmıştı, suçlu suçsuz birbirine karışmıştı. Sonuç olarak, Anayasa Mahkemesi önünde ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önünde başvurular çığ gibi büyümüşü. Türkiye yargısı bu yükün altından kalkabilmek için Avrupa Birliği ile de istişare hâlinde, Olağanüstü Hâl Komisyonu kurma noktasında bir uzlaşmaya vardı. Aslında, Olağanüstü Hâl Komisyonunun bir yargı yeri olmadığı, yargısal bir mekanizma olamayacağı, yargısal karar veremeyeceği, dolayısıyla Anayasa Mahkemesinin ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin iç hukuk yollarının tüketilmesi kuralını karşılamayacağı apaçık ortadaydı ve o sırada da biz bu itirazlarımızı söylemiştik. Bu sakıncalı kurum o sırada hem iktidara hem Anayasa Mahkemesine hem de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine pratik ve kullanışlı geldi çünkü önemli bir süzgeç olacaktı, yüz binlerce davayı öteleyecekti, Hükûmete zaman kazandıracaktı ama değerli arkadaşlar, bu yapılırken aslında çok büyük hukuksuzluklar yapıldı.

15 Temmuz darbe girişimine giden süreçte AKP iktidarının başta Silahlı Kuvvetler ve yargı olmak üzere, FETÖ'cülerini büyük bir özenle, dikkatle, istekle, şevkle devletin kritik kademelerine yerleştirdiğini hepimiz biliyoruz. Sonrasında, etkili bir yargı mekanizması kurmak yerine “iltisak” gibi “ilişkili olmak” gibi, belki sadece birkaç hukukçunun bileceği Türk Ceza Kanunu'nda olmayan bir kelime icat edildi ve bunun üzerinden de yüz binlerce kişinin çalışma ve dolayısıyla da yaşama hakkına bir şekilde müdahale edildi. Bakınız, Olağanüstü Hâl Komisyonu, ne Venedik Komisyonu kriterlerini karşılamakta ne de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kriterlerini karşılamaktadır. Kişiler açısından adil yargılanma hakkı tamamen ihlal edilmiştir. Bu Komisyonun oluşumuna baktığımızda 7 kişilik bürokratik bir Komisyon olduğunu görüyoruz. Başbakanın ve Adalet Bakanının atadığı genel müdür seviyesindeki bürokratların bir yargı yerine geçip dosya üzerinden yargılama yapmaları ve birilerinin çalışma hakkı üzerinden karar vermeleri elbette ki hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmazdı; maalesef, bu süreci hep birlikte yaşadık.

Bakınız, kişilere savunma hakkı verilmedi yani kendilerini savunamadılar. OHAL Komisyonu dosya üzerinden inceleme yaptı ve dosya üzerinden inceleme yaptığı için de kişilerin savunma hakkı çoğu defa ihlal edildi. Kişiler neyle suçlandığını bilemediler, dosyanın içeriğini göremediler. Dolayısıyla, savunma yapmak için öncelikle bir suç seçmek zorunda kaldılar ve bu suç üzerinden kendilerini savunmak zorunda kaldılar. Silahların eşitliği ilkesi asla kullanılmadı. Dolayısıyla da masumiyet karinesi yani bir yargı kararı olmaksızın herkesin masum kabul edileceği, suçsuz kabul edileceği ilkesi ihlal edildi. Bu süreçte yüz binlerce kişinin canı yandı, haklı-haksız birbirine karıştı ve maalesef, bunu yaşadık.

Bir de orada soruşturmanın gizliliği ilkesi benimsendi; bunu da çok önemsiyorum arkadaşlar. Bakın, burada bu Komisyonun kuruluş KHK'sinin 5'inci maddesine bakarsanız "Soruşturmanın gizliliğine ve Devlet sırlarına ilişkin ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla kamu kurum ve kuruluşları ile yargı mercileri, Komisyonun görevi kapsamında ihtiyaç duyduğu her türlü bilgi ve belgeyi gecikmeksizin Komisyona göndermek veya yerinde incelenmesine imkân sağlamak zorundadır." diyor. Yani ilk başta baktığımızda, sanki bu Komisyon son derece yetkili, kamu kurumlarından istediği belgeyi istiyor, bu belgeler de geliyor ve bu kişinin suçluluğu, suçsuzluğu, iltisakı konusunda gerçekten adil bir karar verilmeye çalışılıyor zannedebilirsiniz. Ama buradaki gizlilik yani devletin sırrı ve soruşturmanın gizliliği işin içine girdiği zaman, özellikle bu suçlar sıklıkla da terör, terör örgütü, terör örgütüyle iltisaklı olma vesaire olduğunda, maalesef, bu bilgiler gizleniyor ve sanık açısından veya başvuran kişi açısından da son derece yargılamanın salahiyetine gölge düşürülmüş oluyor.

Dolayısıyla değerli arkadaşlar, OHAL Komisyonunu biz hiçbir zaman kabul etmedik. İki yıllığıma kurdunuz, 6'ncı senenin sonunda "Tekrar uzatalım." diye geliyorsunuz. Çok büyük oranda, yüzde 97'yi geçen bir oranda başvurular reddedildi, kişilere "Sen idari yargıya gidebilirsin." dendi ama idari yargının da nasıl çalıştığını maalesef biliyoruz ve orası da etkili bir hak arama yolu olmadı. Kaldı ki kişiler OHAL Komisyonundan olumlu sonuç almış olsalar dahi onların göreve başlatılmaları maalesef çoğu defa söz konusu olmadı ve bu kişiler sivil açlığa mahkûm edildiler. Bunların hepsi hukuk devletinin çiğnenmesi, Anayasa'nın çiğnenmesiydi ama maalesef, KHK'ler üzerinden bunlar yapıldı değerli arkadaşlar.

Şimdi, bize düşen nedir, ne olmalıdır? Bize düşen, en yapmamamız gereken şeyi yapıyoruz burada yani OHAL Komisyonunu bakanlıklara dağıtıyoruz, "İlgili bakanlıklar bu soruşturmaları, bu dosyaları tekâmül ettirsinler." diyoruz. Oysa, zaten bu kişilerin görevden alınmasının sebebi bu kurumlar ve bu, gerekçe olarak da "OHAL Komisyonu kurum görüşü" gerekçesini gösteriyordu. Dolayısıyla, şimdi kurum görüşü veren kurumlara "Sen bu kişinin başvurusunu sonuçlandır." diyorsunuz. OHAL Komisyonu yanlıştı, asla adil yargılamaya yapabilecek bir Komisyon değildi, yüz binlerce kişinin hakkı yendi ama hiç olmazsa bunu uzatmak yerine önündeki -artık bilemiyoruz, 80 dosya deniyor- dosyaları bitirmesi beklenir. Aksi hâlde, biz, OHAL Komisyonunu ilgili bakanlıklarda kurumsallaştırmış, uzatmış, bu garabeti, bu haksızlığı, bu hukuksuzluğu önümüzdeki yıllara da teşmil etmiş oluruz; son derece tehlikeli ve yanlış bir işin içerisindeyiz, bunu dikkatinize sunuyorum. Bu da en az zeytinler kadar, en az limanların peşkeş çekilmesi kadar tehlikeli.

Limanlarla ilgili birçok şey söylendi ama iki cümle de ben söylemek isterim çünkü tarihî bir sorumluluk yaşıyoruz. Gerçekten de 2028'de dolacak sözleşmeleri şimdiden uzatmak için aceleniz ne? Beş ay niye beklemiyorsunuz? Gidişinizi görüyorsunuz, giderayak birilerine daha tüyü bitmemiş yetimin hakkını peşkeş çekme gayretindesiniz. İçinizde böyle olmayanlar olduğundan eminim, elbette biliyorum. Dolayısıyla herkesi aynen zeytindeki gibi vicdanlı davranmaya davet ediyorum arkadaşlar.

Anayasa Mahkemesinin iptal edeceğini bile bile, Anayasa Mahkemesinin kararı orta yerde duruyorken, Anayasa Mahkemesinin “Eşitlik ilkesi ve serbest rekabet ilkesi alenen çiğneniyor.” diye oy birliğiyle kararı varken bu düzenlemeyi tekrar getirmiş olmanız ya Anayasa Mahkemesindeki kritik dengeleri geçmiş olduğunuz hissinden kaynaklanan bir öz güvenden veya -getirenler açısından söylüyorum- göz dönmüşlüğünden kaynaklanıyor olsa gerek.

Değerli arkadaşlar, sendikal örgütlenmeyle ilgili görüşlerimi de kısaca paylaşmak isterim. Sendikal örgütlenme son derece önemli, ülkemizde maalesef sonradan gündeme gelmiş ve ağır aksak ilerleyen bir örgütlenme. Bize düşen, Meclise düşen, sendikal örgütlenmeyi geliştirmektir, önündeki engelleri kaldırmaktır çünkü demokrasinin temeli örgütlü toplumdur, örgütlü emektir. Dolayısıyla bu getirdiğiniz yöntemle aslında yüzde 2'nin altındaki sendikaları cezalandırıyorsunuz; onları daha az kaynağa mahkûm ediyorsunuz, onları âdeta kapatıyorsunuz çünkü asıl derdiniz iktidar kaynaklarıyla iktidarın kucağında büyümüş olan sendikalara can suyu vermek, onların kanına kan eklemek ama bunu maalesef sendikal örgütlenmenin önünde bir engel olarak yapıyorsunuz.

Diğer bir nokta arkadaşlar, biraz önce Sayın Elitaş sözlerimizi duymazdan geldi; hukuki imkansızlık var 1 milyondan fazla kamu işçisi için, bunlar bu kaynaktan yararlanamıyorlar. Polis, yargıç, yargı mensubu, bekçi başka kamusal görevi var ve biz kanunla bunların sendikaya üye olmasını yasaklamışız. Dolayısıyla bunlar örgütlenememek gibi bir hukuki durumla cezalandırılıyorlar. Eğer böyleyse mesleklerinin gereğince sendikalaşamıyorlarsa bizim bunlara örgütlenememe tazminatı olarak örgütlenenlere ödediğimiz kadarını ödememiz gerekir ve eğer mümkünse de örgütlenebilecek meslek gruplarının sendikalaşmasını özendirmemiz gerekir. Bunu yapacak yerde tam tersini yapıyoruz “Altta kalanın canı çıksın.” diyoruz. Sizin kucağınızda büyüyen, iktidara sırtını dayayıp iktidarın gölgesinde büyüyen sendikalara tekrar tekrar kamu kaynaklarını, can suyunu artırarak verme gayretindediniz. Bunu da yine gidiyor oluşunuzla bağdaştırıyorum çünkü siz de farkındasınız ki beş ay sonra hiçbir şey eskisi gibi olmayacak; her şey çok güzel olacak.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI AHMET ÇOLAKOĞLU – Evet, Murat Bey, çok teşekkür ediyoruz.

Evet, değerli milletvekilleri, Değerli Komisyon üyeleri; söz isteyen vekillerimiz var fakat maddelere geçince söz ihtiyaçlarını, talepleri karşılayacağız arkadaşlar.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Geneli üzerine konuşmak istiyorlar.

OTURUM BAŞKANI AHMET ÇOLAKOĞLU – Maddelere geçiyoruz, görüştük, maddeler üzerinden söz vereceğiz inşallah.

Evet, değerli milletvekilleri teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın Başkan, çoğunluk yok, çoğunluk yok.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Arkadaşlar geneli üzerine konuşmak istiyor yani.

OTURUM BAŞKANI AHMET ÇOLAKOĞLU – Maddeler üzerinde söz vereceğiz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – 3 kişi var zaten.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – 3 kişi var zaten, bence onları değerlendirelim, sonra maddelere geçelim.

OTURUM BAŞKANI AHMET ÇOLAKOĞLU – Evet, maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, Değerli Komisyon üyeleri; 1'inci maddeyi okutuyorum:

ELEKTRİK PİYASASI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 45 - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte ruhsat sahibi veya rüdvansçı olan gerçek veya tüzel kişiler tarafından ülkenin elektrik ihtiyacını karşılamak üzere yürütülen madencilik faaliyetlerinin tapuda zeytinlik olarak kayıtlı olan alanlar veya fiili olarak üzerinde zeytinlik bulunan alanlara denk gelmesi ve faaliyetlerin başka alanlarda yürütülmesinin mümkün olmaması durumunda zeytin sahasının madencilik faaliyeti yürütülecek kısmının izin verilecek maden sahalarının bulunduğu ilçe ve il sınırlarına öncelik vermek suretiyle taşınmasına, sahada madencilik faaliyetleri yürütülmesine ve bu faaliyetlere ilişkin geçici tesisler inşa edilmesine kamu yararı dikkate alınarak Bakanlıkça izin verilebilir. Zeytin sahasının taşınmasından kaynaklanan tüm masraf ve taleplerden madencilik faaliyeti yürütmesi yönünde lehine karar verilen kişi sorumludur. Zeytin sahasının taşınmasının mümkün olmadığı durumlarda ise, ilgili sahada madencilik faaliyetleri yürütülmesine ve bu faaliyetlere ilişkin geçici tesisler inşa edilmesine kamu yararı dikkate alınarak Bakanlıkça izin verilebilmesi için iznin öncesinde aralarında biyolog ve ziraat mühendisinin de bulunduğu uzman kişilerden alınan görüşler doğrultusunda Bakanlıkça belirlenecek alanda dikim normlarına uygun, faaliyet yürütülecek alan ile eşdeğer büyüklükte izin verilecek maden sahalarının bulunduğu ilçe ve il sınırlarına öncelik verilmek suretiyle zeytin bahçesi tesis edilmesi zorunludur. Bu fıkra kapsamında zeytinlik olarak kayıtlı olan alanlar veya fiili olarak üzerinde zeytinlik bulunan alanlarda madencilik faaliyeti yürütülen her yıl için, bu sahaların çevre ile uyum çalışmalarını temin etmek üzere ruhsat sahibinden işletme ruhsat bedeli kadar ayrıca tahsilat yapılır. Bu sahalar madencilik faaliyetlerinin öncesinde sahada bulunan zeytin ağacı sayısı ile aynı sayıda zeytin ağacı dikilerek çevre ile uyumlu hale getirilir. Zeytin sahasının taşınması ile zeytin bahçesi tesis edilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Bu maddenin uygulanmasında 7 nci maddenin yedinci fıkrasının birinci cümlesi hükmü uygulanmaz.”

OTURUM BAŞKANI AHMET ÇOLAKOĞLU – Madde üzerinde söz isteyen...

Sayın Şeker, buyurun.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Şimdi, uzun zamandan beri Akbelen köylüleri, yaklaşık iki yıldır bir direniş sergiliyorlar. Bu direnişin amacı ne? Oradaki hem ormanı korumak hem de zeytinlikleri korumak. Bugün, bu direnişe rağmen, bu kanunun tekrar tekrar Meclis gündemine getirilmesi kabul edilemez bir durum. Türkiye’de zeytinin bir yandan imara açılan alanlar vesilesiyle bir yandan da madenler vesilesiyle ortadan kaldırılması Türkiye’nin zeytinciliğinin geleceğini de tehdit eder bir durum. Bizim, madenler için her şeyi feda etmemiz ve gelecek kuşaklara çok kirli bir çevre bırakmamız gelecek kuşaklara karşı büyük bir saygısızlık.

Buradaki bir madde de limanların kırk dokuz yıllığına verilmesi. Kırk dokuz yıllığına verdiğimiz limanlardan, kiraladığımız limanlardan bazısı 2070 yılına kadar kiralanmış olacak. Neredeyse, şu anda burada Komisyonada bulunup karar alanların hiçbirisi yaşamıyor olacak ve orada da bizim torunlarımızın torunlarının olduğu bir dönemde birilerine bugünden verilecek. Eğer bir yerin ihalesi zamanında yapıldıysa ve o şartlar altında onlar girdiyse onlara ek avantajlar sağlayacak düzenlemeler, kayırmacı düzenlemeler hukuk önünde yapılamaz. Eğer bir ihale eşitlik ilkesine aykırıysa, rekabet koşulları oluşmuyorsa siz birilerine peşkeş çekiyorsunuz demektir. Bu anlayışı Adalet ve Kalkınma Partisinin artık terk etmesi, bu tür düzenlemeleri bir daha önümüze getirmemesi gerekiyor ki Anayasa

Mahkemesinin oy birliğiyle reddettiği bir düzenlemenin “Biz Anayasa Mahkemesini tanımıyoruz.” demek manasına gelecek şekilde tekrar burada konuşuluyor olması bu Komisyona da saygısızlık, Türkiye Büyük Millet Meclisine de büyük saygısızlık.

“OHAL işlemleriyle ilgili geçici bir düzenleme.” Denildi; OHAL kalktı, onun kurduğu kurumlar artık kalıcı olmaya, bir kanun vesilesiyle kalıcı hâle getirilmeye çalışılıyor. Eğer suçları varsa, kanun önünde bir suçlamaya muhataplarsa bunun cevabını verirler, yargılaması yapılır, suçlu olanlar cezalandırılır ama siz isnatlar üzerinden, neyle isnat edildiğini de söylemeden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI AHMET ÇOLAKOĞLU – Buyurun.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – ...insanları işinden ediyorsanız, bu, adalet duygusunu da zedeleyen bir durum. Gerçek suçlular tabii ki cezalandırılmalı ama insanlara önce ne suçları işledikleriyle ilgili bir cevap verilsin, ondan sonra o suçlamalarla ilgili savunmaları varsa onları yapabilsinler.

Şimdi, sendikalarla ilgili o örgütlenebilecek üye sayısının yüzde 2'sinin altında olanların haklarını elinden alıyorsunuz ve böylelikle yeni oluşacak olan sendikaların önünü kesmiş oluyorsunuz, haksız bir şekilde belli sendikalara mecbur kılıyorsunuz insanları. Bu da yine zorlayıcı bir düzenleme, çalışma hayatına katkısı olmayacak bir düzenleme. Bizim bu düzenlemelerde, torba yasada hiç birbiriyle alakası olmayan konuların bize dayatılması ve bir çuvala doldurulup...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI AHMET ÇOLAKOĞLU – Ali Bey, bir dakika tamamlandı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Son, tamamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI AHMET ÇOLAKOĞLU – Bir dakika daha ekliyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yasa kalitesi açısından da çok sıkıntılı ve maalesef birçoğu Anayasa Mahkemesinden dönüyor. Bir daha dönmemesi için, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği düzenlemeleri bir daha önümüze getirmeyin diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI AHMET ÇOLAKOĞLU – Ali Bey, biz teşekkür ediyoruz.

1'inci madde üzerinde söz almak isteyen...

Murat Bey, buyurun.

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Ben bir değerlendirme yapmak istiyorum. Henüz gelmedi ama geneli üzerinde bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Şimdi, limanlarla ilgili bundan sonra bir madde görüşeceğiz. Millî meselelerde millî duruş gerekir. Limanlar da sadece bizim için değil, dünyadaki her ülke için millî meseledir. Niye söylüyorum bunu limanlar millî meseledir diye? Amerika Birleşik Devletleri ile Çin arasında küresel bir rekabet var...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, 1'inci maddede geri çekilen önerge, bununla ilgili konuşmak niye ihtiyaç?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Başkanım, şöyle bir karar alındı: Geneli üzerinde...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Geneli üzerinde konuşmalar verilmedi, onların konuşulması için.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ya, lütfen, diğer maddelerde de söz vereceğiz. Lütfen, böyle bir usul yok. Usul; önergeyi oylayınca geçeceğiz. Diğer maddelerde konuşalım lütfen arkadaşlar.

Murat Bey, sen bitir, oylayacağım ben.

Buyurun.

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, ben konuşmaya başlamıştım. Ben değerlendirmemi yapayım, bir müzakere edildi ama ben de fikrimi paylaşmak istiyorum bu limanlarla ilgili.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ama bu liman maddesi değil.

MURAT BAKAN (İzmir) – Biliyorum liman maddesi olmadığını.

Şimdi, Sayın Elitaş da buradayken, Özgür Özel de buradayken, diğer arkadaşlar da buradayken ben de düşüncemi paylaşmak istiyorum.

Millî meselelerde millî duruş gerekir. Limanlar da millî meseledir, sadece bizim için değil, tüm dünya için limanlar millî meseledir. Çin'in "Tek Kuşak, Tek Yol" projesi var, dünyada ciddi anlamda liman satın alıyor; buna karşılık Amerika Birleşik Devletleri de küresel ticarete Çin'le olan rekabetinde limanlar üzerinden bir rekabete giriyor. Bizim yanı başımızda Pire Limanı'nı Çin'in COSCO şirketi satın aldı, COSCO dünyanın en büyük lojistik şirketlerinden biri. Yunanistan'da ciddi olaylar oldu COSCO şirketi Pire Limanı'nı satın alırken, grev yaptılar; Parlamentodan çok az bir oy farkıyla Çin Pire Limanı'nı aldı, arkasından Amerika Birleşik Devletleri Yunanistan'da Dedağaç Limanı'na yatırım yaptı. Yine, aynı şekilde, Çin'in COSCO şirketi Abu Dabi'de 80 kilometre mesafede bir liman aldı, bu limanda askerî tesis yapıyor diye Amerika Birleşik Devletleri Birleşik Arap Emirlikleri'ne baskı yaptı, o inşaatı durdurdu.

Türkiye'deki limanlar bizim ulusal güvenlik meselemiz yani işin ekonomik boyutu bir yana, bu bir ulusal güvenlik meselesidir. En son bu pandemi sürecinde lojistik fiyatları inanılmaz arttı, 40'lık konteynerin fiyatı 3 bin dolardan 15 bin dolara çıktı. Böyle bir ticaretten bahsediyoruz ve dünyada hiçbir ülke yok ki limanını tek bir şirkete satsın. Mesela Rotterdam Limanı var, Rotterdam Limanı'nda her iskeleyi ayrı bir işletmeciye veriyor Hollandalılar, niye? Kimse tek egemen olmasın limanda diye. Şimdi, siz kendi limanlarınızı tek bir şirkete veriyorsunuz, o şirket tüm limanı işletiyor, orada monopol oluyor. Mesela Mersin Limanı şu an monopoldür, İzmir Limanı'nın fiyatlarının 3 katı fiyatına Mersin'de bir fiyat veriyor Mersin Limanı'nı işleten şirket. Özelleştirme İdaresinden ilk yatırım bedeli dâhil 800 milyon dolara aldı, on sene sonra yüzde 39'unu 800 milyon dolara sattı arkadaşlar. Ve böyle bir para kesen, Merkez Bankası gibi para basan bir limandan bahsediyorum, Mersin Limanı'ndan bahsediyorum. Yüzde 39'unu 800 milyon lira dolara satmışsınız, o günden bugüne para kazanmaya devam etmişsiniz, diğer limanların 3 katı ve bugün o limanın imtiyaz sözleşmesi hakkını kırk dokuz yıllığına uzatıyorsunuz; akıl alacak bir şey değil bu. Limanları ya millî şirketlere, millî sermayeli şirketlere vereceksiniz ya devlet işletecek; işin bir bu boyutu var.

Diğer taraftan, liman huduttur. Sizin hudut güvenliğinizi sağlamanız için de limanlarda egemenliğiniz olması lazım yani özel bir şirkete, küresel bir şirkete Katar'a, Singapur'lulara, Avustralyalılara verdiğinizde limanınızı siz kendi limanınızda egemen değilsiniz. Bakın, Mersin Limanı'yla ilgili uyuşturucu hikâyeleri buradan kaynaklanıyor. Dolayısıyla, liman konusu bir millî meseledir, millî mesele olarak bakmak gerekir; işin sadece ekonomik boyutu yok. Kırk dokuz yıllığına imtiyaz sözleşmelerinin uzatılması Türkiye için büyük güvenlik riski getirir önümüzdeki yıllarda; ben bunu paylaşmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

Sibel Hocam, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ben de iyi akşamlar diliyorum.

Evet, Fahri Bey, sizin de emeklerinize sağlık ancak uzmanlık alanlarınızın ne kadar geniş olduğunu öğrendik, birçok alanda yani gerçekten sağlıktan enerjiye, ticaretten KYK'ye kadar birçok alanda çalışma getirdiniz.

Şunu belirtmek istiyorum: Tabii, burada sabah hepimizi çok üzen tartışmalar da oldu çünkü Sanayi Komisyonu gerçekten benim de dikkatle takip ettiğim bir Komisyon başından itibaren, Parlamentoda göreve başladığımdan itibaren; çok nitelikli bir Komisyon ve teknik çalışma yapan ve hiçbir tartışmanın yapılmadığı, çok nitelikli katkı sunan tartışmaların olduğu bir Komisyondur ancak bu yasa teklifi bu Komisyonun özelliğine uymadı. Geliş şekli, Meclis teamüllerine de uymayacak şekilde geldi.

Ben bugün açıkçası bütçe ve Komisyon arasında oldukça bir çaba sarf ettim takip etmek anlamında. Ve tali komisyonlar var, birçok uzmanlık alanı ilgilendiriyor; buna dikkat edilmesi gerekiyor çünkü gerçekten her bir düzenleme çok detaylı çalışılması gereken ve ilgili komisyon milletvekillerinin bilgisinin olması gereken... İşte, Plan ve Bütçeden Sağlık Komisyonuna, Adalet var, Anayasa var, çok ciddi komisyonları ilgilendiriyor; burada bir eksiklik oldu.

Zeytinler konusuna ben detaylı çalışmıştım, özellikle uluslararası anlaşmalar bağlamında bakmıştım ülkemizin imzaladığı, onayladığı. AB süreci var tabii, “Çevre” başlığını inceledim neler söylüyor diye ancak bir mutabakata varıldı. Evet, yeni kömür rezervleriyle ilişkili olarak o alanlar ve o alanlardaki üretim yapan çiftçiler ya da halk açısından bir çözüm üretilmesi gerekiyor tabii; bu, detaylı çalışılacak sanıyorum ileride.

OHAL Komisyonu, bu, bizim yakından takip ettiğimiz, burada tanıklık ettiğimiz, kuruluş aşamasından itibaren o OHAL sürecinde yaşanan hak mağduriyetleri önemliydi; iki yıllığına kurulan bir Komisyon oldu ama sorunluymuştu, Komisyonun kuruluş aşamasından itibaren sorunluymuştu, bugüne kadar gelmesi de sorunluymuştu birçok insanın dosya üzerinden incelenip... İşte, 400 bine kadar bir başvuru oldu, 127 bin karar verdi, işte 89 dosya kaldığını söyledi bugün Fahri Bey.

Burada, tabii, şimdi, kamu kurumlarına devamında... Ama OHAL sürecini ortadan kaldırmadı bu Komisyonun çalışması. Çok personeli yoktu, ben ziyaret ettim, direkt Başkanıyla görüştüm o hak ihlalleri noktasında. Tabii, o Komisyon çok uzun süre birçok insanın gerçekten mağdur olmasına sebebiyet verdi, yargı yolunu kapattı, ihraç kararları verdi, ret verdi, onay verdi. Kamu kurumlarında, onay vermesine rağmen, görevlerine başlamadı o insanlar, böyle bir sorun da oldu yani çok sorunlu bir alandı. Şimdi getirildi Sanayi Komisyonuna, kamu kurumlarına yetki verilerek bir çalışma yapılıyor, çok yetersiz.

Limanlar konusu, benden önceki konuşmalarda ve bugün belki kanundaki temel sorunlu madde olarak kaldı. İşletme hakkının uzatılması çok ciddi, çok kritik; özelleştirildi, tartışmalı. Biz tartışmalı bir alanı tekrar bir uzatma noktasında da... Sorun yaşanacak burada, bunu öngörmek gerekiyor ve şu önemli belki burada: Ya, bu gerekçelere bakıyorum ben Sayın Çakır, hiç doyurucu bir gerekçe yok. Şimdi, ben limanlara baktım, neden böyle bir şey getiriliyor? “Ticaret” “enerji” “lojistik” “Türkiye'nin ticarete zaman kaybını önlemek” diyor. Ya, şimdi biz daha yeni bakanları dinledik Komisyonda. Bu alandaki bütün bakanlar muazzam bir tabloyu ortaya koydular. Hiçbir sorunumuzun olmadığından, mükemmel bir ticaretten, üretimden, enerjiden, yenilenebilir enerji kaynaklarımızın muazzam bir övgüyle yüzde 60'lar seviyesine çıktığından bahsedilirken biz bugün hâlâ kömürden nasıl yararlanacağız da zeytin alanlarını talan edeceğiz ya da işte onlara bir çözüm bulmaya çalışıyoruz. Yani, bu bir tezatlık ortaya koyuyor, sizin Hükümetinizin bakanlarının bize Bütçe Komisyonundaki

sunumlarıyla sizin bu getirdiğiniz yasalar tamamen bir tezat tabloyu ortaya koyuyor. Kamu kaynakları, limanlar, özelleştirme, neden? “Ticaret; ticarete, lojistikte ihtiyacımız var.” Ama sizin bakanlarınız bunların hiçbirini söylemedi, her şeyin çok mükemmel olduğunu söyledi. Bu, limanlar konusunun da bir mutabakatla tekrar değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Ve şu sorunu hep yaşıyoruz değerli milletvekilleri: Bu kanunlar Anayasa’ya, imzaladığımız uluslararası yasalara aykırı bir şekilde getiriliyor ve tekrar tekrar getiriliyor ve ilgisiz komisyonlara tekrar tekrar getiriliyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bir dakika Hocam, mikrofonu açıyorum, toparlama şansınız var mı?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Tabii, son bir dakika.

...Plan ve Bütçe Komisyonu ile Sanayi Komisyonu ve belli komisyonlar arasında sürekli olarak gidip geliyor, farklı farklı vekiller bunu imzalayarak getiriyor. Burada bir tutarsızlık var, gerekçeler yetersiz ama bu, Sanayi Komisyonu açısından dönemin sonuna doğru iyi bir örnek kanun teklifi olmadı.

Başkanım, sabrınız için teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, biz teşekkür ederiz.

Sayın Tarhan, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar; “Herkes aitim ve kimseye ait değilim. Siz gelmeden önce de buradaydım, siz gittikten sonra da burada olacağım.” diyen zeytin ağacı için çok önemli bir mücadele ortaya koyduk ve siz de önemli bir karara imza attınız. Geçmiş on bin yıldan çok daha ötesine dayanan zeytin için “Bütün ağaçların ilkidir.” denilir. Tarihin en eski dönemlerinden beri efsanelere ilham kaynağı olan zeytin, medeniyetlerin yazıtlarına ve kutsal kitaplara da konu olmuştur. Rivayete göre Nuh Peygamber’in tufanın durulması esnasında gemisinin güvertesinden uçurduğu beyaz bir güvercinin ağzından zeytin dalıyla dönmesi tufanın bittiğinin ve suların çekildiğinin anlaşılmasını sağlamıştır. Bu durum, ağzında zeytin dalı bulunan beyaz bir güvercinin yıllardan beri barışın simgesi olmasını temin etmiştir. Ayrıca, Antik Yunan geleneklerine göre kutsal bir aileden gelmenin en önemli yolu zeytin ağacının altında doğmak olarak kabul edilmiştir. Eski Yunanlılar iyi ve dürüst kişilerin zeytin yetiştirmesine müsaade etmiş, her insanı zeytinliklerine yaklaştırmamıştır. Zeytin ağacı çoğunlukla devlet malı sayıldığından kesilip yakılmamıştır. Zeytin, insanoğlu için o kadar özel ve önemli ki tarihin her döneminde ve kutsal kitaplarda zeytinin adına rastlıyoruz. Refahın ve bolluğun simgesi zeytini korumak için kabul edilen kanunların tarihi Antik Yunan’a dayanır. O dönem Solon tarafından konulan bu kurallara göre zeytin ağacı kesene ölüme varan ağır cezalar uygulanmıştır. Tıp biliminin kurucusu Hipokrat, suyla yıkanmayanlara zeytinyağıyla vücutlarını ovmalarını önermiş. Tüm semavi dinlerin kutsal kitaplarında zeytin ve zeytinyağının adı geçiyor. Kur’an-ı Kerim’de zeytin kelimesi 4 surede 6 kez geçiyor. Müminun Suresi, 20’nci ayet: “O su sayesinde sizin için çok sayıda meyvelerin bulunduğu, yiyip beslendiğiniz hurma bahçeleri, üzüm bağları, keza Sina Dağı’nda yetişen hem yağ hem de yiyeceklerin ekmeğine katkı veren bir ağaç, zeytin ağacı meydana getiririz.” Hele Anadolu’da zeytinin yerini hiçbirimiz inkâr edemeyiz. Zeytinsiz bir kahvaltı kahvaltıdan kabul edilemez. Zeytinyağlı diye adlandırdığımız yemeklerimiz var. Şampundan sabununa, temizlikte de zeytini kullanıyoruz. Osmanlı’dan bu yana kandilimizi de zeytinyağıyla yakıyoruz. Barış denilince akla zeytin geliyor, bereket, bolluk denilince akla zeytin geliyor, zeytin deyince Anadolu halkının yüreği titriyor.

Ben bir sanayiciyim. Üretim çok önemlidir, bunu bilen biriyim. Ben bir tek zeytin ağacıyı hiçbir fabrikaya değiştirmem çünkü bir tek zeytin ağacı kendi başına bir fabrikadır.

Değerli arkadaşlar, merhum Tuncel Kurtiz bir belgesel filminde Güre'deki otelinin bahçesindeki çimlerden insanlara şu tavsiyede bulunuyor: “Ben şimdi 76 yaşındayım. Evimin önüne 2.300 tane zeytin fidanı diktim. Aklıma Nazım ustanın, Nazım Hikmet'in o şiiri geliyor: ‘Yetmişinde bile zeytin dikeceksin/Hem öyle çocuklara filan kalsın diye değil/Yaşamak için yani yaşamak ağır bastığımda görmek zorunda değilsin.’ Onu oraya dikmek, gelecek nesillere hediye edebilmek harikulade bir şey. Nazım Usta çok yaşasın, her zeytin diken insan da onunla aynı değerdedir. Benim için zeytin dikelim dostlar ve bu zeytinleri gelecek...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Toparlıyorum.

“Zeytin dikelim dostlar ve o zeytinleri gelecek kuşaklara hediye edelim. Onlara kalsın, bir zeytini kesmeyelim, binlerce zeytin ağacı dikelim. Haydi kalın sağlıklı.” Bu kararda emeği geçen herkese, tek tek, başta Sayın Elitaş'a teşekkür ediyorum, emeği geçenlere teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Çok güzel konuştunuz, alkışlanacak bir konuşma yaptınız.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kanun teklifinde emeği geçen, çalışan biri olarak belki Grup Başkan Vekili olarak da bir şeyler söyleyebilirim. Ben Tahsin Bey'e teşekkür ediyorum fakat şunu ifade edeyim: Konuşması zeytinle ilgili çok güzel bir konuşma, zeytinyağıyla ilgili çok güzel konuşma, sadece Kur'an-ı Kerim'de değil, Tevrat'ta da zeytin ağacının çok önemli olduğu biliniyor yani Kur'an-ı Kerim'den verdikleri örnekler de bizi ziyadesiyle mutlu ediyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Niye?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya hakikaten çünkü ben az önce siz yokken söyledim...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ben duydum onu.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Anayasa Mahkemesi'nde bundan dolayı yargılanan...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Size mi ait yani?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yok, yok değil, değil, değil, Anayasa Mahkemesi'nde yargılandığımız için söylüyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Osman, sen de bir şiir oku, zeytinle ilgili bir şiir.

OSMAN BOYRAZ (İstanbul) – Okuyacağım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bak, şimdi Sayın Özel konuşurken bir kere laf attım, “Laf atmak da kurallara aykırıdır.” dedi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Osman oradan laf atıyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bu konuyla ilgili, Tahin Bey zeytinle ilgili çok güzel söyledi, aynı kanaatteyiz ama bu kanun maddesinin, teklif maddesinin sanki bizim Türkiye'deki zeytinlikleri yok ediyor gibi anlaşılır bir hâle getirilmesini doğru bulmuyorum. Az önce söyledim, ifade ettim, bizim yaklaşık Türkiye'nin aktif kurulu gücünün, kurulu gücü yani reel kurulu gücünün, reel üretim miktarının yüzde 4,5'una yaklaşan bir oranda 3 tane santralin içinde bulunduğu yerde 17.200 tane diye ifade edilen zeytin ağacının varlığıyla ilgili bir durum söz konusuydu. Bununla ilgili, teklifimizde 17.200 ağacın başka yere nakledilmesi, nakledilemediği takdirde de bunların dikilmesi, o dikilmeyip diyelim ki Muğla Yatağan'daysa ise Gemlik'e, Bursa'ya, Balıkesir'e veya

başka yerlere değil, aynı yere dikilmesi. Hatta arkadaşlarımız önerge hazırlamışlardı, 3 misli yani 17 bin yerine 51 bin, 52 bin civarında ağaç dikilmesi teklifiydi. Bizim 2002 yılında toplam 88 milyon zeytin ağacımız vardı, şu anda 197 milyon zeytin ağacımız var. 110 milyon civarında ilave zeytin ağacımız gerçekleşmiş.

Sayın Bakırlıoğlu çok güzel bir şeye temas etti. Kendisi de zeytin üreticisidir, benden daha çok iyidir, bilgilidir, o kanaatleyim, değer verdiğim de bir arkadaşımızdır. Eğer Türkiye ortalaması yeni ağaçlar değil, mevcut ağaçlarla ilgili ben “200 kilogram.” dedim, bir ağaçtan elde edilen hasat, Sayın Bakırlıoğlu “Ortalama 20 kilogram.” dedi. Eğer ortalama 20 kilogram ise zeytin ağaçlarının verimi, kalitesi ve kapasitesiyle ilgili bir araştırma yapmak da çok elzemdir diye düşünüyorum. Ağaçları yenileyebilmekle ilgili veya ağaçların nitelikleriyle ilgili. “Sofralık zeytin 20 kilo.” mu dedi, “Yağlık zeytin 20 kilo.” mu dedi, tam anlayamadım, onunla ilgili de bir değerlendirme yapılması gerektiği kanaatindeyim.

Ben, bu kanun teklifini hazırlayan, imza atan arkadaşlarımız da dâhil olmak üzere bütün milletvekili arkadaşlarımız doğru olduğu kanaatindeyiz. Zeytinlikleri katletmek değil, zeytinyağıyla ilgili bir şey değil, oradaki tarım işçileriyle, oradaki zeytinlikle uğraşan insanlarımızı ekmeksiz bırakmak değil, bölge halkının, muhtarların, oradaki ekmek yiyen, bu tesislerde çalışan insanların da bize getirdikleri hakikaten çok önemli mesajlar var. Biz şöyle düşündük, dedik ki: “Eğer Parlamentoda bir mutabakat sağlayabilirsek, bu konuyu izah edebilirsek, anlatabilirsek devam edelim.” Anlaşılan o ki tam bir mutabakat sağlayamadık. Zaten sizinle de dünkü görüşmemizin çerçevesi buydu. Mutabakatı sağlayamadık, dedik ki: “Biz bunu o zaman çekiyoruz.”

İkinci konu, limanlarla ilgili konuda da şöyle bir şey duydum, birkaç arkadaşımız ifade etti, Sayın Bakırlıoğlu da ifade etti, Sayın Özgür Özel de ifade etti, “Anayasal suç işliyorsunuz.” ifadesini ben çok sakıncalı buluyorum. Anayasal bir suç işlemek demek yani öyle bir şey ki ağırlaştırılmış müebbetle yargılanmak demek. Öyle, hukukçu arkadaşlarımız burada.

CAVİT ARI (Antalya) – Anayasa Mahkemesi kararına uymuyorsunuz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, bakın, Anayasa Mahkemesinin, Anayasa'nın iptal edeceği bir kanun olabilir. “Anayasal suç” demek, o zaman yasama organını öyle bir töhmet altında bırakırsınız ki... Şimdi size bir örnek vereyim. 9 Aralık 2022 tarihindeki Anayasa Mahkemesi kararına bakın. Cumhuriyet Halk Partisi müracaat etmiş 5411 sayılı Kanun'daki yapılan değişiklikle ilgili, Anayasa Mahkemesi de o kanunun Anayasa'ya aykırı olmadığını, 2 maddesini oy birliğiyle reddetmiş. Yani Anayasa Mahkemesine eğer Sayın Kaboğlu'nun veya diğer milletvekili arkadaşlarımızın aykırı diye ısrarları varken onları bunu bir bilirkişi olarak tayin edip Anayasa Mahkemesi üyelerinin önüne geçtiğimiz takdirde, bir anayasa hukukunu da ortadan kaldırmış, Anayasa Mahkemesini de lağvetmiş anlamına gelir. Biz bunun böyle olduğuna inanıyoruz, doğru olduğuna kanaat getiriyoruz. Arkadaşlarımızla birlikte çalıştık, Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesini değerlendirdik iptal olamayacağını, ona aykırı olmayacağını düşündüğümüz yeni bir metin getirdik. Bu metin de daha önceki metin de benim kanaatime göre doğru bir şeydi çünkü dünyada lojistiğin en cazip olduğu bir dönemde 2 bin dolarlık konteynerlerin, 18 bin dolara satıldığı dönemde biz bu limanları 3 tane dünya çapında uzman bir heyetin tespit ettiği rakamın ortalamasını alıp şirketlere teklif ediyoruz. Şirketler bunu kabul ederse iş gerçekleşiyor, kabul etmezse gerçekleşmiyor. Şu anda arkadaşlarımız yeni bir önerge verecekler. Bu önergede, beş yıl içerisinde devir fiyatı, tespit edilen fiyatlarla... Yine, Sayın Bakırlıoğlu sordu, ben onu da sordum, yarınki toplantıda Başkanım uygun görürse Özelleştirme İdaresi Başkanı sizin söylediğiniz rakamlarla ilgili... Eğer sizin dediğiniz rakamlar doğruysa ona ayrı bir

formül bulmamız lazım, ona katılıyorum. Arkadaşlarımızdan soralım, sizin ifade ettiğiniz rakamlarla yani biz 10 milyon dolara verdiğimizde eğer 5 milyon dolar bir hesap çıkıyorsa onu farklı bir formülle düzenlemeye çalışalım.

Şimdi, bu konuyla ilgili yapılan şarttan, verilen fiyattan, diyelim ki 500 milyon dolar; sonraki beş yıl için, on yıl için 500 milyon dolarlık bir fiyat vermeyi teklif eden kişiye ilk beş yıl içerisinde verdiği fiyatın yüzde 10'u kadar yatırım yapma mecburiyetini getiriyoruz. Önerge verdik, geldi mi size o önerge?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Geldi, geldi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kanun metninde de şu var değerli arkadaşlar: Bugüne kadar hiç olmamış, Sayın Özgür Özel'in ifade ettiği gibi "İş yeriniz var..." vesaire gibi söyledi ya, şimdi, 7'nci yıldan sonra, 15'inci yıldan sonra -kaç yıl sonra, on beş yıl, ilave süreler veriliyor ya kırk dokuz yıla gelinen süre- o süre içerisinde de kârdan değil, ciro üzerinden yüzde 5 kâr payı alma imkânı getiriyoruz. Önerge getiriyoruz, kanun metninde var o. Yani yapılan özelleştirmeye birlikte kişi, 2028 yılında farzımuhal yıllık 1 milyar dolarlık ciro yaptı, 1 milyar dolarlık cironun yüzde 5'ini de gelir olarak verecek yani bundan sonraki süreçlerde geliri de ortak olan bir devir işini tespit olmuş olduk. Umuyorum herhâlde daha verimli bir hâle gelmiş olur.

Esas itibarıyla, burada önemli olan nokta şu: İhracatımızın artması için, lojistik faaliyetlerden etkilenebilmek için, dünyada iyi bir "hub" merkezi hâline dönebilmek için biz bu kanun teklifinin olması gerektiği kanaatindeyiz. Ben ihracatçı birisi olarak şunu ifade ediyorum: Benim gönderdiğim konteynerler eskiden İtalya ve Belçika Limanlarına gider, ilgili olan ülkeye gönderilirdi. Şimdi, İspanya üzerinden, Yunanistan üzerinden gönderiliyor; aktarma merkezi hâline geldi. Bizim, Orta Doğu'nun, bulunduğumuz coğrafyanın, Türk Cumhuriyetlerinin bulunduğu coğrafyanın "hub"ı olmamız, aktarma merkezi hâline getirmemiz lazım. 3,5-4 milyon nüfuslu bir Dubai'deki, Birleşik Arap Emirlikleri'ndeki o Cebel Ali Limanı'nı gördüm; değerli arkadaşlar, gerçekten, saniyede konteynerler gidip geliyor. Bizim limanlarımıza bakıyorum, öyle değil. Ya, hepimiz aynı şeyi taşıyoruz, hepimiz bu ülkenin meselelerini iyiye doğru götürmek, ihracatını, gelir seviyesini yükseltmek için gayret ediyoruz. Ama burada söylediğiniz "Bunlara şunu mu yaptınız, bunu mu yaptınız?" "Peşkeş çekiyorsunuz..." Bir yatırım işi kolay değil değerli arkadaşlar. Bir işi, yatırımı devam ettirebilmek için ona yatıracak bir kaynağın olması, o kaynağın da geri dönme süresinin ortaya çıkması gerekir.

Sayın Sarıbal biraz önce dedi ki: "Bu, güneş panelleriyle ilgili vesaire..." Biz bir kanun çıkardık Sayın Sarıbal, haberiniz yok herhâlde -vardır diye tahmin ediyordum- çıkardığımız kanunda konutlarda 50 kilovata kadar olan kısımlar... Şu anda 100 kilovat da yapabilirsiniz konutta, engel yok; çatınız müsaitse veya bahçeniz müsaitse ama 50 kilovata getirmemizin sebebi, Gelir Vergisi Kanunu'nun dışına çıkarmak, iş yerlerinde de aynı durum söz konusu, öyle mi Sayın Bakanım? 50 kilovata kadar olanlar, iş yerlerinde de dükkânlarda da aynısı söz konusu. 2019 yılında çıkardığımız yasayı ben size daha sonra anlatayım ama kısaca şöyle söyleyeyim, yasa diyor ki: Sözleşme gücünün 2 katına kadar üretim yapabilir. Yani sözleşme gücü kadar tüketir, geriye kalan kısmı yapabilir. Baktık ki buna itiraz edenlerin büyük bir kısmı tüccar, adam 100 kilovat üretiyor, 1 milyon kilovatlık tesis kurmuş. Buna siz de razı olmazsınız. Yani devlet bu elektriği 2 liraya vatandaşa kullanırken o insanlardan, tüccarlardan da herhâlde 4 liraya almasına sizin gönlünüz razı olmaz. İşte, o EPDK kararı, 100 kilovat kullanırken 1 milyon 500 bin kilovatu 4 liradan satmayı engelleyen bir düzenlemedir. Ben Sarıbal'ın herhâlde bunu incelediği takdirde görüşünü değiştireceği kanaatindeyim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hayır, hayır; biliyorum ben onu da Sayın Başkan...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama farklı anlattınız.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hayır ama bu çıkan son yönetmelikle bak, o düzenlenebilir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, mayıstaki kanun oydu, arkadaşlarımız bilir, o zaman ben Sanayi Komisyonu Başkanıydım, üç yıl arkadaşlarımızla beraberdik.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hayır, yenisinden bahsediyorum, 2022’de çıkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, 2019 yılındaki kanuna uygun yönetmelik yapıldı, yönetmelik oydu. 2022 yılından itibaren fiyatlar çok yükseldiği için tüccarlar ortaya çıktı. Adam 10 tane, 20 tane koyun koymuş, 30 tane koyun koymuş, 6 megavatlık izin almış.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – O da yok, o da yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 6 megavatlık izin almış, gelmiş, demiş ki: “Benim şu kadar kurulu gücüm var.” Ya, Kurban Bayramı’nda kurbanların, koyunların hepsini satmış ve bunun da yüzde 50’sini hibe almış. Yani Sayın Sarıbal bunun tam teferruatını bilsin, savunmayacağını düşünüyorum.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Savunmuyorum zaten ya.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama savunuyordunuz, tutanaklara bakarsanız görürsünüz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ben şunu söylemeye çalışıyorum...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Onu özel konuşalım, arkadaşlarımızı yormayalım isterseniz; başa konuşalım biz sizinle.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Karşılıklı konuşmayalım Sayın Sarıbal... Lütfen, lütfen... Yok, lütfen, bu konuya girmeyin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Son cümlelerim...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Aynı fikirde olduğumuzu düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, eğer uygun görürse Değerli Komisyon Başkanımız...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun Başkanım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 1’inci maddeyi mi görüştüğümüz Başkanım?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şu an 1’inci maddenin önergesini oylayıp kapatacağım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Eğer uygun görürse Değerli Komisyon Başkanımız ve Değerli Komisyon üyelerimiz, 1’inci maddeyi oyladıktan sonra Komisyonumuzu... Ben teklif edemem, Komisyon üyelerine ben sadece görüşümü beyan edebilirim, Komisyon Başkanı ve Komisyon üyelerimiz bu işi yapabilir; ben bir öneride bulunuyorum: Yarın saat 11’de mi toplanırsınız, 12.00’de mi toplanırsınız... Ne karar verdiniz Başkanım?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – 13.00

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 13.00 mü? Bana “11.00” demiştin, demek ki 13.00’e almış Başkanım; Komisyon Başkanımızın ve Komisyon üyelerimizin takdirindedir.

Ben teşekkür ediyorum değerli milletvekili arkadaşlarımızın katkılarında dolayı ama şunu açık ve net ifade ediyorum: Hakikaten, Sanayi Komisyonu gerçekten çok uyumlu, ahenkli şekilde çalışan bir Komisyondur; bugünkü tabloyu ben hiç uygun bulmadığımı ifade etmek istiyorum. İnşallah arkadaşlarım, ben dâhil olmak üzere... Ben de üzüldüğümü ifade etmek istiyorum böyle bir sonucun ortaya çıkmasına katkı verdimsem, yanlış bir davranışta bulduysam üzüntülerimi ifade etmek istiyorum. İnşallah yarın daha sakin, daha uhuletli bir şekilde geçeceğini ümit ediyor, tüm değerli arkadaşlarımıza ve bürokrat kardeşlerimize teşekkür ediyorum.

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Elitaş’a katkıda bulunacağım, bir cümle... Sayın Elitaş izin verirse bir cümle.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen sadece bir cümle.

MURAT BAKAN (İzmir) – Şimdi, Amerika Birleşik Devletleri’nde 6 tane limanın sahibi bir İngiliz şirket; limanları Dubai Ports şirketine satıyor. Amerika Birleşik Devletleri Kongresi o satışı onaylamadı. Niye onaylamadı? Çünkü dedi ki: “Bu benim ulusal güvenliğimi ilgilendirir limanların satışı, Parlamento -kongre- onaylar.” Dolayısıyla Türkiye’de de şimdi, burada ihale yapılacak, gidecek -buradan yasa çıktığı zaman- ama bize onaya gelmesi lazım. Limanlar bu kadar milli meseledir. Sadece bunu eklemek istedim.

Teşekkür ederim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, kifayetimizakere...

Başkanlığımıza gelen 4 adet aynı mahiyette önerge var, okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İffet Polat

Hacı Özkan

Şahin Tin

İstanbul

Mersin

Denizli

Metin Bulut

Mehmet Cihat Sezal

Abdurrahman Başkan

Elâzığ

Kahramanmaraş

Antalya

İzzet Ulvi Yönter

Mehmet Erdoğan

İstanbul

Gaziantep

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ayhan Altıntaş

Yasin Öztürk

Ankara

Denizli

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Tahsin Tarhan

Çetin Osman Budak

Müzeyyen Şevkin

Kocaeli

Antalya

Adana

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Kadim Durmaz

Manisa

Tokat

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ömer Öcalan

Ali Kenanoğlu

Muazzez Orhan Işık

Şanlıurfa

İstanbul

Van

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Oylayalım ya.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutmamak için Ali Bey’e söz verdim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hayır yani gerekçe okunması diye... Gerekçe okunursa daha uzun yani o yüzden söz aldık.

Yani konu hakkında zaten Komisyon toplantısının başlangıcında detaylı görüşlerimizi aktardık, o nedenle bir daha gelmemek üzere geri çekilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle teklifin 1'inci maddesi teklif metninden çıkarılmıştır.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, yarın saat 13.00'te bu salonda toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Hayırlı akşamlar diliyorum hepinize.

Kapanma Saati: 22.24

